... کە ئاوڕت دایەوە پێدەشتێکی پانو بەرینت جێ دەهێشت، ڕووت وەك بەری دەست، بە ئاسمانەوەش، نزیك بە سەرسەرتەوە، قاژەقاژی دەیەها پۆلە ریشۆڵە کە خۆی دەدا لە هەزاران کاسیان دەکردی، هەر دەتوت بۆ مەرگو دیلیەتی ئەو سەدەها ریشۆڵە بەندکراوەی ناو تۆڕەکەی سەر پشتی کەرە دێزەکەت دەیانقریشکاند، ترسایت لەوەی بە هێزی هەزارەها دەنووكو چڕنووك تۆو دێزەو تۆڕی پڕ لە ریشۆڵە بە ئاسماندا هەڵفڕێنن، هێشتا ەڕەك لێتەوە زۆر دوورە، وای لەو ەڕەکە کۆنو پەڕپووتە، هەر دەڵێی کەچە جلێکەو لە هەزار لاوە پینە کراوە، لەوەدایە هەر هەموو پینەکانی لێك هەڵوەشێن چونکێ خودا لە ئانو ساتی دروستکردنی پەلەی بووەو جەمسەری پینەکانی جوان بەسەر یەکەوە نەدووریوەتەوە، لە شارێکدا کە وایە بەر لە هاتنی هەر هەموو پێغەمبەرەکان هەر هەبووە، نە بوومەلەرزەیەك رماندوویەتی، نە لافاوێك بردوویەتی، نە لەشکری تورکو عەرەبو عەجەم توانیویەتی ئەو قەڵا تۆکمەو بەرزەی بڕمێنێ، نە ڕکانێك سووتاندوویەتیو نە نەفرەتی یەکێك لەو پێغەمبەرانەش نغرۆی کردووە.

PDF4Kurd

وەك بڵێی کەیفخۆش بیت بەو ڕاوە بە بەرەکەتە یان ترسو تەنیاییو سوێی ساردی ئەو دەمەوئێوارەیە لە خۆت بڕەوێنێتەوە، کەوتیتە سەر ورەوری چڕینی حەیرانێك، پەنابردنە بەر حەیران یەکەم فێڵو دوا فێڵی سەردەمێکی زۆر کۆنی خۆتە، خوویەك کە فرچکت پێوە خواردووە، چ یادێکی شیرینی ڕۆژانی زوو، چ خەمو حەسرەتێكو قەهرێکی هەنووکە، چ ترسێك بێ لە

داهاتوو.. تۆ دەچریکێنی، کە مەیلی گوتنی حەیرانێك لە دڵتا.. لە رۆحتا وەئاگا دێ‌و دەتبزوێنێ، هەوایەك لە کەللەت دەدا، لەشت گران دەبێ‌و قورگت دەخورێ‌و دەمت پڕ دەبێ لە لیك‌و زمانت بە مێروولە دەکەوێ‌و تەوێڵت گەرم دادێ وەك کەسێك کە گرانەتای گرتبێ، لە نێوان کەیفێك‌و ژانێکدا رادەمێنی وەك هەنووکە، تا دێ هەناسەت خۆشتر دەبێ، ئەوەتا ئێستاش لە بەندێك دەگەڕێی.. بەندێك لەو سەدەها بەندەی وان لە دڵتا، وەك مۆسیقاژەنێکی عاشق کە گەمە بە ژێیەکانی کەمانجەکەی دەکا ژێیەکانی ناو قورگت پاك دەکردەوە، بە خرۆشێکی خۆشەوە سەدای ئاوازێك لە دوورەوە دەهاتە بەرگوێت کە هەر سەدای دڵی خۆت بوو، پێچاوپێچ دەهات‌و تێکەڵ بە شێوەی شیرینی (هەمین)ێ دەبوو.. لە ناکاو تێت چریکاند، چریکەیەك بەسەر قاژەقاژی ریشۆڵاندا زاڵ، چریکەیەك کە ئەو دەشتە چۆڵ‌و سامناکە ئاوەدان بکاتەوەو سەداو ناڵەی غەریبت بگاتە گوێی هەمینێ:

حەیران حەیرانە..

حەیران هەمینە..

قۆندەرەی زەردەو گۆرەیەی چەلینە..

بەژنی رەشە رێحانە..

گەردنی شانەشینە

روومەتی بەفرو خوینە

سەری مەمکانی شەکرن.. بنیان هەنگوینە

برۆنە کاری خودای گەلە گەلەك رەنگینە

* * *

ئەوجا دەڕێم حەیران حەیرانە.. حەیران (هەمین)ە..
گەردەنی زەردەو مەمکی هەنگوینە
روومەتی گوڵەو سینگی سپینە
سوندەکەم خواردیە بە (سوڵتان عەولاّ)ی..
بە (حوسێنی غازی)
پاش ئەو غەدار بابەی چ دۆستان ناگرم..
چ یارم نینە

* * *

ئەوجا کیژ دەرێ: هەتیمە لاوە
ئەورۆ ئێوارێ وەرە مارێ مە
دەستی راستەت باوێ سەر شاملیێ بە کەزی
بۆن کە خاڵیێ لە گەردەنی
راستو چۆپی قەنەفران..
دەربینە شەمامان
هەتا مەلای سبەینێ دەرێ: ئەڵلاّهو ئەکبەر
ئەستێرەی جەدی هەڵدێو کازیوەی دەدا
لە بۆ خۆت شەمامان بۆن کەو.. غەمان برەوێنە..

* * *

گرمەی گەواڵەیەكو لە خرۆشی حەیرانو چریکەی خۆشی کردی، کتو مت لەوە دەچوو لە خەو رابچڵەکیت، سەرت بەرز کردەوە، ئاسمانی پڕ لە هەورو هێڵ لەوەدابوو داتەپێ، دەیپرووشکاند، بەیانی زوو کە هاتیتە دەرێ" هەمین سێ جاران مەچەکی گرتیو پاڕایەوە:

(لەبەر خاتری من.. دەبا ئەورۆ نەچیتە راوێ..!)

نا.. بە گوێت نەکرد، بۆ خۆی گوت، ئەوەتا بە خۆو بە تۆڕێکی پڕاوپڕ لە ریشۆڵە دەچیتەوە، قاژەقاژیان ئەم دەشتەی ئاوەدان کردۆتەوە، پێ هەڵدەگری تاوەکو فریای ئەوە بکەویت بەرلەوەی تاریکی و سەرما و باران گەڕەك خامۆش بکا.. تۆ سەرسامیان بکەی، ئاخ گەر ئەو هەورو هێڵە نەبووایە، ماڵی ئەوە بوو کە دوو سێ بەندان بچڕی، ئەو هەورو هێڵەی بەری قیبلەی گرتووەو.. وا بەتاو دێ، کەمجار وا رێك کەوتووە، خودایە بەخێری بگێڕی، ئەو تاوە خۆشی و دڵگەشییەی لێ نەشێوێنی، بەیانییەکەی هەر ئەوە بوو کزەیەکی دەست و پێ تەزێنی هەبوو، چ بە ترس و بیمە هەوری رەش و سوور تێکەڵی ئەم ئێوارەیە، لە نیوەڕۆوە کزەکەی نەما و کردی بەو (با) سەرشێتە، ئەو (با)یەی بۆتە فووی (ئیسرافیل) و هەوران پف دەدا، هەوران رادەدا، بە ئاسمانان پەرش و بڵاوەیان پێ دەکا، هەوران لێکیان دەخوڕی، گەر بباریێ دەیکا بە لافاو، لافاوێکی بێ ئامان، هەمین خەونێکی گەلەك ناخۆشی گێڕایەوە، زستان بێ بەقا و متمانەیە، دەربەست نییە کە تۆ شادیت یان غەمگین.. تێریت یان برسی.. دەربەستی ئەوەش نییە چەند کەلاوەو کۆلێتی هەژاران دەڕمێن، چەندانی وەك تۆ وا لە نێو دەشت و دەرو سەحرا دان، بێ کە پەنگ و چەترو دەوار، بێ سایەو سەربان، تۆ خەمی خۆت نییە، خەمی ئەوەتە هەنووکە (هەمین)یش بەڕێوە بێ، بەوە چاکە ئەو وا لە ناوشاری، دەتوانێ بە چارۆگەکەی یان بەرانپیلەکەی سەرو پرچی لە باران بشارێتەوە، بچێتە ژێر چەترێك یان خۆی بداتە پاڵ دیوارێك، یان

ژێر تاقی سەر دەرگایەك... هەنووکە وەختی خۆیەتی.. ئانو ساتی ئەوەیە هەمین لە ماڵە ئاغاو بەگلەران بگەڕێتەوە.. تا نەگەڕێتەوە ئەو ماڵە خامۆشە رووناك نابێتەوە.. (عەمرەکەم هەمین.. چاوەکەم هەمین)، ئەویش دەڵێ: (بە بێ بایزی دونیا وێرانە).

ئەڵڵاە.. ئەگەر برسیەتی و دڵەڕاوکێ و ترسی دوژمنداری نەبووایە.. ئەم دونیایە چەندە خۆش دەبوو دەروێش.. لەوە پتر چیت دەوێ..؟ نێرەکەرێك و تۆڕێکی پڕ لە ریشۆڵەو.. (بالای هەمین)ێ.. ئەڵڵاە.. دەبا بباریێ.. قابیلە کۆنە سەپانێکی وەك تۆ رقی لە باران بێ؟ مەحاڵە.. هەر دڵۆپێك و گوڵەگەنمێك، هەر گوڵەگەنمێك و پاروەوە نانێك، هەر نانێك و گوڕوتینێك، هەر گوڕوتینەو هەنگاوێك و... هەر هەنگاوێك و سەفەرێك و خۆشی‌یەك و ماچ و دەست لەملانێ و قریوەیەك، دەبا بباریێ، بارانی خۆشی و بەرەکەت و هات، بارانی نەجات.. خودایە بەخێری بگێڕی، بەری قیبلە سوورەو رۆژئاواش رەش، پەڵەیەکی رەش وا هات و سکی داداوە، دەڵێی دەعبایەکی ئاوسەو ها ئێستا نا ها تۆزێکی دیکە دەزێ، دەزێ و وێڵاشی دەتەقێ و خوێناوێك وەك باران، بارانێك وەك خوێناو شار دەشواتەوە.. خێر بڵێ دەروێش.. ئەم هەورە لە چارۆگەی رەشی هەمین دەچێ (با) بیشۆینێ..

(هەمین وریا بە.. با نەخلیسکێی ژنێ)

هەمیشە لەبەر خۆتەوە دەیدوێنی.. لەوپەڕی دونیابێ وەڵامت دەداتەوە...

تەواو.. تا دێ ئاسمان رووی خۆی تاڵ دەکا، تۆ دەتوانی بە

پێی پەتی بە نێو ئەو وەردو شیوەدا مل بنێی، زۆرت بۆ هات، چـش لـەو قـوڕە زێلاقەیـە، پـێڵاوە لاسـتیکیەکان دادەکـەنیت، نێرەکـەریش ترسـی نییـە، بـەر لـە خـۆت دەگاتـەوە ماڵـێ، دەڵـێی زانیویەتی شتێك دەقەومێ، دەنا ئەو نەرمە غارەی بۆچییە؟ تـەنها بنیادەم نـەبێ.. دەنا هـەر هـەموو جڕوجانـەوەرێك.. مارو مێرووی سـەر زەوی هـەمووی چاوی غـەیبی هەیـە، پێشـبینی دەردو بـەلاو گڕکـانو بوومەلـەرزەو لافـاویش دەکـەن.. عـەجایب.. ئـەی ئـەو هەموو نوێژو تەهلیلەو ویردو خەڵوەتکێشییە لە پای چی؟ دەی دەروێش کەشفو کەراماتێك.. هاواری شێخ کە، لەم دەشتە چۆڵە، هەنووکە، بایەقووش دیار نییە.. گەر بکەویتە ناو قوڕو لیتاوێك، کەندێك، چاڵێك.. کەسێك نایە بە دەنگتـەوە، تـۆ جـێ دەمێنـیو کەرەکەشـت بـە بارێـك ریشـۆڵەوە لـە هـەمینێ وەڕوور دەکـەوێ، هـەمین دڵـی دادەخورپـێ.. لـە تەنگـەتاوی خـۆی گـوێی کەرەکـە رادەکێشێو هاوار دەکا:

(ئەدی بایز؟)

هاوار دەکەی.. لەو چاڵەی تێی کەوتووی، یەکێ لەو چالآنەی کـە خـۆتی تیـا مـەلاس دەدەی تـا ریشـۆڵەکان ڕاو بکـەی، ئـەو چـالآنەی بـە دەسـتو پەنجـەو نینۆکـە شـەقاربووەکانت هەڵیـدەکۆڵیت، بـە ئارەقـەی نێوچـەوانت قـوڕە خەسـتەکەی شـل دەکەیتـەوە، لـەو چاڵە چـۆڵەی نێـو ئـەو دەشـتە کـپو خامۆشـە.. هـاوار دەکـەی.. بـارانیش بەسـەرتا دەبـارێ، چـاڵێکی ئەوەنـدە قـووڵیش نییـە، بـەلآم برسـیەتیو مانـدوێتی بڕسـتیان لەبـەر بڕیویـت، تـۆ (یوسـف) نیـت تـا کـاروانێکی سـەرەڕۆ بـە رێکـەوت

بەوێدا بڕواو هەڵتکێشێ، (عەزین)ێکیش بتکڕێو (زولەیخا)یەك جەستەی لە ئارەق شەلاڵت بشواتەوە، پاشان عەترت پیا بپرژێنێ.. زولەیخا کێیە دەروێش؟ سەد زولەیخا بە قوربانی پەنجەیەکی هەمین بێ، بە تۆ چی زولەیخا؟ کێ وەك هەمین تۆ دەبینێ؟ کێ وەك ئەو لەگەڵ حەیران‌و لاوك‌و درۆکانت دەخرۆشێ..؟ کێ..؟ ئەو شەوەی کە دڵت لێی کرمێ بوو.. پێی وتیت:

(باپیر ئاغا کێیە؟ سمایل بەگ چ کەرێکە؟)

کۆشکی چی‌و کەلاوەی چی؟ دڵنیا بە جگە لە خۆت چ سوارێك نییە ئەو ماینە بێ لغاوو زینە رام بکا...

مەترسە گەر باری‌و کردی بە لافاو، گەر کەوتیتە چاڵێك‌و لە قوڕ چەقیت.. هاوارکە:

(هەمین)..

یەکان دەر دوو زەوی بەرت دەدا، لە هەر کوێ بێ گوێی لە دەنگتە، چەندین جار پێی وتیت، هەورو هێڵ بوو مەچووە دەرێ، (ئەو رزقەمان لە خودای دەوێ).. ناکرێ.. یەك دوو مانگی ترەو ریشۆڵەکان دەچنەوە کوێستان، ئەم مەلە جیقن‌و هیچانە چەندە عاشقە زستانن، کەی بەفر باری ئەوسا پتر کەیفیان سازە، نێرەکەر لە نەرمەغار کەوت، ئەو تۆڕە پڕە هێستریکی گەرەکە، قاژەقاژی ریشۆڵەکان ئەوەندەی تر زەندەقی بردووە، کەری تاین سەری لەو قاژەقارە دەرناچێ، کەر نەبووایە دەیزانی بەندەواری‌و بە تۆڕەوەبوون چ زەحمەتە، تازە ئەوان تەواو.. جارێکی تر نە ئاسمان دەبیننەوەو نە دەچنەوە کوێستان، دوو سێ رۆژی دیکە دەبن بە مەزەی چەند ئارەق خۆرێك، هەزار حەیف‌و مەخابن، تۆ

بەو سەرما و سۆڵەیە ئەو ریشۆڵانە راو بکەیت و ئەو مەست و مل هوڕانە بیخۆن.. گوایە دەڵێن:

(خەفەت لابەرە..)

جا تۆ چ بزانی؟ لەوە ترسای لە نیوەی رێ ببارێ، تا دەگەیتەوە ماڵێ ئێسقانەکانیشت تەڕ دەبن، خەمی ریشۆڵەکانتە، جا ئەو مەلە مەلعونانە چ باکیان بە تەڕبوونە؟ سکیشت پێیان دەسووتێ، عومرێکە ڕاویان دەکەیت و کەچی تا ئەمڕۆ ریشۆڵەیەکت سەر نەبڕیوە.. (سلێوە) لەوە داخدارەو هەموو جارێك هاوار دەکا:

(ئیسلامی حیزو دز پیاوکوشتن ئاو خواردنەوەیە لە کنتان.. بەڵانەکینێ رەشۆڵە سەر نابڕن.. ها؟)

(سلێوە پیاوم بکوشتایە چم دەکرد لە هەولێرێ.. هەنووکە لە کاولە گوندەکەی خۆمان دەبووم)

(باشە کە ئەتوو ئەوەندە بە رەحمی لۆ راویان دەکەی؟)

(برسیەتی سلێوە.. برسیەتی)

(سەد کاروکاسبی دیکە هەیە)

(جا گاوری گاورباب چ ماوە نەیکەم..؟ چایەچی، قاپ شۆری لۆقنتەکان، توونچی، حەمباڵی، چەرچی...)

(ئەدی نابینم هیچت بە هیچ کردبیتن؟)

(لە فرت و فێری بازاڕ نازانم.. پاشانیش رازی نابم کەس هاوارم بەسەردا بکا.. ئەمن ملم لە بەرملی ئاغاکان دەنا، ئەو ئاغایانەی دەیەها زەلامیان لە چاڵ دەنا و کەس نەیدەوێرا بڵێ: لەل)

(قسەکانت زلن دەروێش..)

(زل یان گچکە.. راوە رەشۆڵەم پێ شەریفترە.. هیچ نەبێتن خۆم و دەشتێکی کاکی بە کاکین.. رازی نابم بۆ پارووە نانێک کەس بمکا بە کەری خۆی و گوێم رابکێشێ)

(باشە ئەفەندی ئەتوو دەزانی ئەو رەشۆڵانەی توو بە کێ دەفرۆشم؟)

(چاک دەیزانم.. ئەو مەیخانەیەی تەنیشتت)

(یانێ ئەتوو بەو زستانە ئارەقەی ڕەش و شین دەردەدەی تا ڕاویان دەکەی.. ئەوان دەیکەن بە مەزەی ئارەق خواردنەوە)

(چ لە توو بکەم کە خودا ناناسیت..)

(جا دەروێش کە ئەتوو دەیانکوژیت.. چ شێخەکەت بیخوا و چ ئارەق خۆرێک، پاشان وەکی توو خودای دەناسم).

(جا ئەگەر زکم پێیان نەسووتابا خۆم سەرم دەبڕین.. بۆ سەر بڕینەکەو پاککردنەکەی پارەی پترم لە جەنابت وەردەگرت)

ئەو جارە زیاتر پێی لێ داگرت و لێتی پرسی:

(ئەگەر ئەتوو ئەو پەپوولەیەی، لۆ هاتیتە شاری؟)

ئا.. نەکەی.. ئەو حەرامزادەیە دەیەوێ قسەت لێ بدزێ، دەیانەوێ ئەو نهێنیی‌یە بزانن، دەشیزانن.. بەڵام نا.. قەت نابێ لە دەمی خۆتەوە ببیستن.. دەیانەوێ بڵێی:

(ژنێکم هەڵگرت و گوندم بەجێ هێشت)

با بەو قەهرەوە بمرن، ئابڕووی (هەمین) ئەوەندە هەرزان نی‌یە لە کنت..!

ئاوڕێکی درانەت دایەوە، هێشتا گردی (کلک مشک) لێتەوە

دیار بوو، هەر لەم ئاقارەوە.. هەر لەم ڕێگەیەوە هاتنە هەولێرێ.. هەردووکتان پیادە بوون، ئەوەندەی بیرت مابێ هێشتا بەهار بارگەو بنەی نەپێچابۆوە، تا گەیشتنە ئێرە سێ جاران لە پشتێت کرد، ترس راوەدووی دەنان، ترس لە (باپیر ئاغا)و لە پیاوەکانی، لە باوكو براكانی، لە شوانو گاوانو سەپانو پاڵەو كوڕ گەلی گوندی راوەدووی دەنان.

زوو زوو پێی دەوتی:

(دامنێ بایز.. حەرامە..!)

تۆش لەو تەماسە خۆشەی هەردوو مەمکی بەسەر هەردوو شەپیلکی شانتەوە خۆش نەدەبووی، ئەو کەیفە کەمە بە ئاستەم لەو ترسی راوەدوونانو هەڵات هەڵاتەی کەم دەکردەوە.

تۆش زوو زوو پێت دەوت:

(عەلی شوون هەڵگریان هینابی.. جێی پێیەکانمان دەبیننەوە.. با لە هەندەك جێ.. شوێن پێی یەك ڕێبوار دەستخەڕۆیان بکات.)

هیچت پێ نەبوو، جگە لە قەڵەمبڕێك کە جاروبار بە دەم ڕێوە گیاو گوڵی بەهاریت پێ دەقرتاندو کێویانە داتدەکرماندو بەشی (هەمین)ت لێ دەدا. ئاخر (ئاغا) وەك بڵێی زانیبێتی نیازت خەراپە تفەنگەکەی لێ سەندیتەوەو پێی وتی:

(بایز.. ئەتوو حەیرانبێژی.. تفەنگت ناوێ!)

جگە لە بوخچەیەکی پڕ لە شڕوشیتاڵو چەند پارووە نانێك هیچی دیکەتان پێ نەبوو، بە دەم (با)ی غارەوە ساتمەی دەکردو دەکەوتو دە جاران دووبارەی کردەوە:

(بـایز.. دەترسـێم وەکـی "مامەنـد"ی بتکـوژن و لـۆ عیبرەتـی دونیایێ ئـەمنیش وەکـی "زێڕین"ێ لـیٚ بکـەن.. لـە نێرەمووکـەکی یان شێتەکی مارەم بکەن.)

بۆ ئەوەی پیٚ هەڵبگرن و بگەنە شاری و خۆتان دەنێو کوچەو کۆڵانەکانی ون بکەن، دە جاران عیبرەتی (عەیشێ)تان بۆ یەکدی گێڕایەوە، چییان لە (سمایل و عەیشێ) نەکرد؟ دوای یەك شەو لـە بەدووکەوتنەکـەی عەیشـێ، چـل سمـێڵ بـابڕی داخـدارو تـووڕە کەوتنـە دوایـان، بـەر لـەوەی بگەنـە (قەرسـیلۆك)ی سیامەند ئاغا و خـۆ دەخیلـی دیوەخانەکـەی بکـەن، وەك دوو قـەتیٚی بـاڵ شـکاوو مانـــدوو ڕاوکـــران، لـــە بەرەبەیانی‌یـــەکی زوودا هـــەردوو عاشـــقە رووتـەیان لـەو چـۆڵ و قەفرایـە کوشـت، بـە هەڵـەداوان گەڕانـەوەو بەســـەر ئەســـپەکانیانەوە نێرانـــە دەلەنگینـــەوە، وەك نێرەکـــەوو ماکـەوێکی کـوژراو بەسـەر پاشـەڵی دوو ئەسـپی بەڵەکدا دوو قـەد شـکابوونەوە، باسـکی (عەیشـێ)یـان بـە بازنەکانـەوە بـڕی و لەسـەر دەرکی دیوەخانەدا هەڵیانواسی تا ببیٚ بە عیبرەت بۆ هـەر هـەموو کچـانی گونـدی، کچـان و ژنـانی ئـاواییش سـەرکزانە لـە هـاتن و چوونیاندا چاویان بـەرایی نـەدەدا سـەیری ئـەو دەسـتە بکـەن کـە سەدەها جار لەو چۆمەی خوار ئاوایی گۆزەی لە ئاو پڕ کردووە.

قۆناغـە ڕیٚیـەك و لـە مـەزاری (ئەسـحابە رووتـە)ی لاتـان دا، هـەمین کێلەکـەی لـە بـاوەش گـرت و هـەردوو باسـکی تێوەرێنـا، بـە کوڵ و دڵ دەگریا و لە خوداو ئەسحابەو پیاوچاکان دەپاڕایەوە کە ڕیٚی ئاغا و پیاوەکانی، باوك و براکانی هەڵە بکا، پڕ بە دڵ حەزت دەکرد، ئـەو حەلـە، لـە بـری کێلەکـە تـۆی لـە ئـامێز بگرتایـە، لیٚـی

گەڕای فرمێسکان بڕژێنێ تا هیچ نەبێ کەمەکێ هێور بێتەوەو ئەو ترسەی لە ڕۆحیا بارە کەم بێتەوە.

به شەرمێکەوە پێت وت:

(هەمین بەسە با بڕۆین دەنا دەگەنە سەرمان)

به قەهرێکەوە وتی:

(ترس نەبایە ئەوشۆ لە ژێر ئەو گومبەتەی دەنووستین.)

لـە گومبـەتێ هاتنـە دەرێ، هـەر لـە نزیکـی مەزارەکـەوە نووشتایتەوە، گوێت بە زەوییەکەوە نا تا بزانی ئاخۆ گورژنی سمی ئەسپان نایە، هەمین لە دوای ئەو گریانە بە کوڵە خەنییەوە، هـەر زوو خەندەکـە لەسـەر لێـوانی کوژایـەوە.. کـت و پـڕ لێـی پرسیت:

(بایز.. گەلەك دەترسێم بچینە شاریو لەوێ نامرادو هەناسە ساردم بکەی.. نامرادم ناکەی بایز..؟)

(هەمین ئەوەندە بە نامەردم دەزانی؟)

(حاشا بایز.. بەس هەر ئەوەندەیە دەترسێم..)

به ئومێدی پیاوێکی عاشقەوە دڵنیات کردەوە:

(مەترسێ هەمین.. قەت مەترسێ.)

سـاتمەیەك و خـۆت بـە پاشـەڵی کەرەکـە گرتـەوە، هەورەتریشقەیەك و ڕەشۆڵەکان کەوتنەوە سەر قاژەقاژێك کە ئیدی بڕانـەوەی بـۆ نـەبێ، لـە ترسـی قاژەقاژەکـە کەوتـەوە نەرمـەغار، کەوتیتەوە سەر خەیاڵی مەرگی ئەو مەلە جیقنانە، سبەی ئێوارێ دەبنـە مـەزەی ئـارەق خۆرەکـان، خـۆت چـەندە ئـالوودەی سەربەستی و کەچی ئەو مەلە ڕەشانە لەو خۆشی فڕین و ئازادییە

بێ بەری دەکەی، دەیانخەیتە ناو تۆڕێكو دیلیان دەکەی، دەیانفرۆشیت، ئەو ئێوارەیەی راوەکەت گەورە بێ" خەڵکی گەڕەك منداڵە چڵمنەکانیان دەنێرن‌و هەر یەکەو درهەمێك لە نێو لەپی چڵکن‌و ئارەقاوی خۆیدا دەشارێتەوە، کزۆڵەو سەرسام دێنە بەردەمت، وەك ئەوەی دڵی خۆیان دەنێو مشتیانا بێ چاوەڕێن.. سێ چوار رەشۆڵە بەسە بۆ ئەوەی تامی شلە ساوارەکە خۆشترکا، هیچ نەبێ تامەزرۆی ئەو مناڵە چڵێسانەی پێ دەشکێ، ئەوان بیخۆن خێرترە لەوەی ئارەق خۆرەکان بیکەن بە مەزە.. بەڵام چ دەکەی؟ ناچاریت بیاندەی بە (سڵێوە)، زۆرجاران پێیان دەڵێی:

(درهەمەکان ببەنەوەو بیانخەنە ناو دەخیلەکانتان)

کت‌و پڕ رۆژێك مانت گرت‌و بە خەڵکی گەڕەکت گوت:

(تەواو.. داوای رەشۆڵە لە من مەکەن!)

هەر هەموو دەستیان بە یەك داداو حەپەسان:

(ئاخر چ بووە؟ چ کرایە؟)

هاوارت کرد:

(ئەو بیژیانە لە خۆتان کافرترن.. لەبەر چاوی من بە مووسی کول ملیان دەقرتێنن..!)

(ئێ خۆ "سڵێوە"ش هەر سەریان دەبڕی..!)

(گووی دەخوا لەبەر چاوی من سەریان ببڕی)

نەیان دەزانی چۆن چۆنی دڵت نەرم کەن‌و لەو غەزەبەت کەم کەنەوە، ناچار پەنایان بردە بەر هەمینێ، بە دوو دەست لە ملانێ ساردی کردیتەوە، بە دزییەوە پێت گوت:

(باشە هەمین.. بەس با دوو هەفتە هەر بە درۆ خۆم گران

کەم..!)

بە هەزار تکاو پاڕانەوە، ئاشتیان کردیتەوە، بەڵێنیان دا ئیتر خۆیان بێن‌و مناڵە چەتوون‌و چڵێسەکانیان نەنێرن، ئەو مناڵانەی خۆیان بۆ راناگیرێ‌و گوێزانێکی کول یان چەقۆیەکی ژەنگار لە ملی باریکی ریشۆڵەکان هەڵدەسوون، نان پەیداکردن وا نابێ دەروێش، خودا لە گوناهی هیچ نەتخاتە دۆزەخ، لە پای گوناهی ئەو تەیرە بێ دەستەلاتانە ئاگری جەهەننەمت پێ خۆش دەکات.. دواجار.. شێخ قادریش لێت هەستایە سەر پاشووان..

(بایز ئەتوو دەورێشی تەکیەی منی.. تەکیە ئەوەندەی هەیە نانی خۆت‌و ژنەکەت بدات)

(یا شێخ خودا لۆ ئەوەی دروستی نەکردیمە دەست لە گونان درێژتر ایێی دانیشم‌و.. شۆربای تەکیە بخۆم.)

(شۆربا چی‌یەتی ناشکور)

(هیچی نی‌یە.. بەلانەکینێ خودا رقی لە پیاوی تەوەزەلە.. ئەو خۆی فەرموویەتی: لە توو هەرەکەت‌و لە من بەرەکەت.)

(جا ئەتوو رەشۆڵەگرتن بە هەرەکەت دادەنێی.. ئەتوو وا خەریکە لە نوێژو ویردو تەهلیلەش بێ بەری بیت)

(ناچارم..)

(ناچار نیت.. ئەتوو چاك دەزانی کە سڵێوە رەشۆڵەکانت بە کێ دەفرۆشیتن.. خێرو بێری توو دەچێتە ناو ورگی ئارەق خۆرەکانی ناو هەموو مەیخانەکانی هەولێرێ.. دەیکەن بە مەزە.. دەزانی خودا لە پای ئەو گوناهە، لە رۆژی قیامەت، چیت لێ دەکا؟)

کە ئەو پرسیارەی دەکرد دوو لوولەی باریکی بریسکەو گڕ لە چاوەکانی دەپـڕژان، یەکە یەکە بەوپەڕی ترسەوە لە هەر هەموو دەروێشەکانی روانیو دەیویست بە چاو پێیان بڵێ کە ئاگری دۆزەخ وا لەبەر دەمیاندا.. دووبارەی کردەوە:

(دەزانی چت لێ دەکا؟)

(نەء..)

(کێمو زوونو سیانو پەنگرت لۆ دەکا بە مەزەو دەتداتێ)

(هەر ئەمن پێی نافرۆشم)

(بەس راوچی‌یەکانی دیکە وەکی توو پیاوی تەکیەو تەریقەت نین.. پاشان ئەتوو گوناهێکی گەورەترت هەیە.. تا کەنگی "هەمین"ی ژنت دەنێریتە ناو کۆشکو تەلاری ئاغاکانو بەگلەرانو ئەفەندی‌یە تەوالێت لووسەکان؟ کوڕم گوناهت دەگاتێ.. با واز لەو شیرو هێلکە فرۆشتنە بێنێ.)

(هەمین ئاگای لە خۆیەتی یا شێخ.. پاشانیش ئەو بە رووتی ناچیتە ناو کۆشکو تەلارەکان؟)

(بەس لەو شوێنانە فەرزەندەکانی شەیتان گەلێ زۆرن)

(گەر وابی.. ئەوە شەیتان لێرەش هەیە.. لە ناو رۆحی منو توو دەروێشەکانی دیکەشدا هەیە.)

(بەس هەموومان بە زیکرو تەهلیلە دەری دەکەین.. ئەو زیکرو تەهلیلەی کە ئەوە سەری دوو مانگە ئەتوو توخنی نەکەوتی)

(ئەمن لە "هەمین"ێ ناترسم)

(کوڕم گەر قسەکەی توو راست بووایە ئەوە پێغەمبەرانو

ئەسحابەکان‌و پیاوچاکان ژنەکانیان لە کونی ژوورێدا نەدەبەستەوە؟)

(هەزار دروود لە رۆحی هەموویان.. کەس لەوان پێوستی بەوە نەبووە خۆی‌و ژنەکەی بڕەنجێن تا پاروو نانێك پەیدا بکەن..)

(هەر قسان مەکە.. با فریشتەکان نەفڕن‌و تەکیەکەم بەجێ بهێڵن.)

(بابە شێخ.. قسەکانت لە جەرگم دەدا.. ئەتوو لە کنت وایە ئەمن لە خۆشیان خۆ دەدەمە بەر باوو بۆران.. نێرکەریش خۆی لەو دەشتە سارد‌و چۆڵەدا راناگرێ.)

(رۆڵە.. ئەتوو پیاوی تەریقەتی.. ئەوە دوو مانگە دووجاران نەهاتیتە ناو هەڵقەی زیکرو تەهلیلە.)

(راست دەکەی بابە شێخ.. بەس راوە رەشۆڵەش هەر ئەو دوو مانگەیە.. گەر دوو عانە پەیدا نەکەم.. مشك بکەوتە ناو کەندووم کلکی ئارداوی نابێتن!)

ئای دەروێش.. یاشێخیش هەر وەکو سلێوە دەتدوێنێ، لەبەر سێبەر کەروێشکە خەو دەکاو خەون بە حەفتاو دوو حۆری رووتەوە دەبینێ، رووباری شیرو هەنگوین، میوەجاتی سەد رەنگ‌و بۆن، غەریقی بۆنی بخورد، سەری لە ژێر گومەزێکی بۆنخۆش‌و ژێریشی فەرشی کاشان، لە گەرمیان‌و کوێستانەوە مەڕو بزن دێنن‌و لە بەر پێی موبارەکی ئەودا سەریان دەبڕن، ئەم چوزانێ لەبەر چی خۆت هاوێشتە ناو تەکیەو پێنج سالانیش هەر لە لای خۆی چایەچی بوویت.. ئاشپەز، تەنها لەوێ.. لە ژێر پەنای شێخ‌و دەنێو هەڵقەی زیکردا نەیاندەتوانی بتدۆزنەوەو

بتکوژن.. کێ دەیزانی کە ئاواهی بەم تەمەنەوە.. وا بە جحێڵی دەبیتە پیاوی تەریقەت و جێنشینی تەکیە؟ هەر هەمینی کەلەکەوێت بوو تۆی راپێچا و پێی وتیت:

(بایز خۆت بخە ناو خانەی خوداو پێغەمبەران.. دەنا هەردووکمان دەبیننەوەو دەمانکوژن)

(کچەتیم.. ئەمن هێشتا هەڕەتمە.. هەموو شەوێك دوو جاران دەپەڕمو کە دەشنووم شەیتانی دەبم.. تەریقەتم پێ راناگیرێ.. هەمین وازم لێ بینە با نەکەومە بەر لەعنەتی خوداو پێغەمبەران)

(وە نەکەی دەتبیننەوەو دەتکوژن)

ساتمەیەكو.. رابوویتەوە.. بە پێی پەتی دوو هەنگاوت نا، پێڵاوە لاستیکی‌یەی پێی چەپت لەو قوڕە خەستە جێ ما، لیتاوێك نەیدەهێشت هەردوو پێت لە ناو پێڵاوەکاندا جێگیر بن، تاوێك پێڵاوی چەپو تاوێك راستەت لەو قوڕە عاسێ دەما، قەیتانەکانی پساون.. پێرێ شەو هەمین راستەی بە تەلێك بەستەوە، چەپەشی بە داوە بەنێك لە مووی کلکی کەرەکەت، بەم دوو پێڵاوە لاستیکەوە نەدەگەیشتیتەوە نەرمەغاری نێرەکەرەکەت، ماکەرەکەی جارانت گوێ رایەڵتر بوو، ئەویشیان پێ گۆڕیت، چما ئەو خەڵكو خوایە چیت پێ ناگۆڕن؟ خوا، کارو کاسبی، ژن، ماڵ، ماکەر، دینو ئیمان.. دەبێ هەر هەمووی بە کەیفو هەوای ئەوان بێ.. کەیفو هەوای باپیر ئاغا.. شێخ قادری لەپ کەسك.. سڵێوە.. پێیان وتیت:

(دەروێش عەیبە.. ئەو ماکەرە بفرۆشەو نێرەکەرێك بکڕە.. لۆ دەروێشێکی وەکی توو جوانی نی‌یە بکەویتە دووی قوونی

ماکەرێکەوە.)

رەنگە دێزە بۆنی بەلایەکی کردبێ، دەنا قەت وا خۆی شێت نەدەکرد، یان هی نەرمە بارانەکەیە.. (با)ش هەوری ئاسمانانی رادەداو لەسەر ئەو دەشتە وەك عەبای رەش هەڵیدەخست، مارو مێروو چوونەوە کونی خۆیان، باڵندەکانی ئاسمان دیار نەمان، نە سرتەیەو نە ورتە، زورگەکانیش لە دوورەوە کەوتبوونە ژێر تەم تومانێك، بۆنی خاکی تەڕو هەوای ساردو.. تا دێ ساردتر.. دەستەکانت دەخەیتە نێو هەردوو گیرفانی شەڕواڵەکەت، ئەو دوو دەستەی لە سەد لاوە شەقار بوون، ئەو دەستانەی شەختە بەندەکان دەشکێنێ و.. سەعاتو دوو سەعات لە گوریسەکان گیر دەبن و چاوەڕێی قەتارەو ڕەوەی بە بەرەکەتی ریشۆڵەن، چاو دەبینێ، رادەمێنێ، هەموو زەین و خەیاڵو ئاوەزت لایانە، لەوە دەترسیت گوریسەکە رابکێشیت و بە پشتدا وەرگەڕێیت و تۆڕی بەتاڵو هەزاران ریشۆڵەی قورگ پڕ گەنمو جۆ هەڵفڕن، لە دەمی خۆت و هەمینێ دەگریتەوەو لە بەردەمی ئەو ریشۆڵانەدا رۆی دەکەی، زیت و زیرەکن، زۆر جار فریوت دەدەن، تاوێك نیشتن و تاوێك هەڵفڕین، چاوەکانیشت وەك جاران نین، ئەمێستا کزترن، ئەو دەستە بۆرو زبرو شەقاربووانەی هیچ ئافرەتێك حەزیان پێ ناکات، کەچی هەمین شەوانە نانوێ گەر ماچیان نەکات، هەموو شەوێکیش دەستی راستەی نەخاتە بەر باخەڵت خەوی لێ ناکەوێ، تۆ بڵێی هی ئەو ترسە نەبێ، ترسی رەدووکەوتن و هەڕەشەی باوك و براکان؟ بایەکی سارد ئاو لە چاوانت دەهێنێ، دەم و لووتت بە جامانەکە دەشاریتەوە، وەك ئەو دزانەی شەوانە

دێنە سەر مالأن، خەوت سووکە، دەنا ئەو شەوە مانگاکەیان دزی بوویت، دەرگایەکی تەنەکە چیەیە؟ بە لەقەیەك دەکرێتەوە، وا چاکە دەرگایەکی ئاسن بە رادان بدەیت، دونیا پڕ بووە لە دزو حیز، ئەوە شارەو.. شاریش پڕە لە سەگ و گورك، دەرگاکەت بگۆڕە، دزان مرخیان لە مانگاو نێرەکەرو مریشکەکانت خۆش کردووە، بەوە چاکە کە خەوت سووکە، کەوتنی گەلآیەك، جریوەی چۆلەکە، خشپەی پشیلەش وەئاگات دێنێ، هێشتا پاشەڵت تەڕەو تەزوویەکی سارد لە بڕبڕەی پشتتەوە تا تەوقی سەرت مێروولە دەکات، رەوە ریشۆڵەیەك رووەو رۆژئاوا باڵ لێك دەدەن، گوێی گرانت بۆ فڕکەی باڵیان هەڵدەخەیت، چ هاش و هووشێکی ترسناکە، سەرت تەپەو لەشت گران، کێ ناڵێ دوای دوو سێ رۆژی تر ئەو رەشۆڵە ئازادانەی سەر لە بنی هەورەکان هەڵدەسوون نابنە دیلی تۆ؟ لە تۆڵەی ئەو خەیاڵە خەراپە جیقنە بارانیان کردیت.. بە سەری پەنجەی شایەتمانە ئەو کەم جیقنەیەی سەرکەپووت سڕیەوە. چ قەدەرێکە بە رووی دونیادا دەجەنگێی، تارمایی و ترسی ئاغاکان، هەڕەشەی بابە شێخ، فڕو فێڵی سلێوە، ترسی لێ خۆش نەبوونی براکانی هەمین، تارمایی ئەو ترسە وەك سێبەر هەر بە دواتەوەیە، لە لا کۆڵان و نێو قەیسەری و سێبەری مزگەوتان، لە نێو قەڵەبالغی بازاڕی کۆنەفرۆش و سەفارچی و تەنەکەچی و کوتاڵ فرۆشان، چایخانەی کەوبازان، گوزەری ئاسنگەران و دارتاشەکان، دەلآڵخانەو کۆلآنە تاریکەکانی خمچیان، حەجمانت لە بەر بڕابوو، قاپ شۆرینی لۆقنتان؟ کاری ژنانەیەو چیدی نایکەم.. ئەی چی بە هەمینێ

بڵێی..؟ چایەچی؟ نەدەکرا، لەوەدا بوو هەر بە ڕێکەوت یەکێکیان ڕێی بکەوتایەتە چایخانەکەو بتیکوشتایە، ببە پۆلیس.. هیچ نەبێ تۆڵەسێنەکانی گوندی، براکانی هەمین لە تفەنگی شانت سڵ دەکەنەوە، پۆلیسیش هەر دەکا پیاوی خەڵکی، هەر شەوەی پاسەوانی کوچەو کۆڵانێك، دەبوو تا ماویت بە دوای پیاوی جەربەزەو ئەشقیاوە غار بدەی، ڕۆژێکیش بە دەستی چەتەیەك دەکوژرای، هەر ئەو گاوربابە راوە ریشۆڵەی لە لا خۆشەویست کردیت.. لە هەموو کارێك چاکترە، لەو دەشتە چۆڵو هۆڵە خۆت بزر دەکەیت، نا.. ڕۆژێك دێ بتدۆزنەوەو بتکوژنو لاشەکەت بکەنە خۆراکی قەلو داڵ، زۆربەی بەیانیانیش ژان دەچێتە دڵتەوە، ئەو بەیانیانەی دەیەها ریشۆڵەی دەنووك شکاو لەسەر شۆستەی جادەکان دەبینیت، لە نێو قوڕو لیتاو خەڵکی بێ ئاگا پێیان لێ دەنێن، دەپلیشێنەوە، ئەوان چوزانن چۆن راویان دەکەی، چی ئەو ریشۆڵانەی گەیاندۆتە سەر شۆستەکان؟ وای لە مناڵە چەتوونەکان، ئەم شارە بەسەر دارلاستیکدا وێران دەبێ، تۆ بڵێی دەنێو دەنووکی واشەو هەڵۆکانەوە بەر ببنەوە..؟ هەر دەڵێی هەموو شارەکە دەستی لە کارو کاسبی هەڵگرتووەو ریشۆڵە راو دەکەن، جاران دوو سێ راوچی بوون، هەنووکە لەوەتەی ژمارەی مەیخانەو ئارەق خۆرەکان زیادی کردووە، راوچیش خەریکە زۆر دەبن، بەوەی باشە هەمووان بەرگەی سەرماو سۆڵەی زستان ناگرن، ڕۆژانی وەك ئیمڕۆ سارد زۆربەیان غیرەت ناکەن لە ماڵێ بچنە دەرێ، گەش بوویتەوە، هەمووان بەغیلیت پێ دەبەن، (نامەردینە.. من نەك هەر لەم دەشتە لە

هـەمووتان نێرتـرم.. نێرەمووكینـە.. هـەمین خـۆیم بـۆ شـل بكـات هەموو شەوێك دەپەڕم.)

راوچیەكانی برادەرت بە یەك دەنگ قۆشمەكەت دەقۆزنەوە:

(ئەشـــهەدوو.. دەروێـــش ئەشـــهەدوو.. پیـــاوی تەریقـــەت نەبوویتایە.. كەس نەیدەوێرا لەو دەشتە لەگەڵ توو بمێنێتەوە.)

(نەء.. هەموو شتێكو ئەوە نا)

عەیامێكی زۆریش خەونت ئەوە بوو سلێمان پێغەمبەر ئاسا ببیتـە پادشـاو سـەرداری هـەر هـەموو تـەیرو باڵنـدەی ئاسمانـان.. نابیـت.. تـۆ كابرایـەكی دونیاییـت، ئـەم ریشـۆڵە بەستەزمانانە راو دەكـەیتو دەرخـواردی مـەیخۆرەكانی دەدەی، تـۆ بڵـێی جگـە لـەو پیرە هەولێرەی لە چ شارو وڵاتێكی دیكەی دونیا كەسپی وا هیچ هەبێ؟ هەموو ساڵێك چەند دانەیەكی هەڵقە لەپێ راو دەكەی.. تـێ ناگـەی كـێ ئـەم هەڵقـە وردانـەی لـە قاچـی چـەپ یـان راسـتی رەشـۆڵەكان بەسـتووە؟ دەبـێ ئـەو كەسـەی ئـەوەی كردبـێ چ مەبەستێكی هەبووبێ؟ هەندێ جار كە بەختت یار دەبێ، ساڵانە یـەك دوو جـار دەیـەها هـوزارو مـەلی رەنگـین دەكەونـە نـاو تۆڕەكەتەوەو بە پارەی مۆڵ لە بازاڕی كەوبازەكان دەیانفرۆشیت، هەنـدێ جار رەشـۆڵەكان بـە دەنـووك بـەر دەبنـە گیـانی ئـەو مەلـە رەنگینو غەریبانە، سـەیرە.. دەسـتیان لـێ دەدەی، هەست دەكـەی لەشـی رەشـۆڵە مێیـەكانو هـەر هـەموو مەلـەكانی دیكـە لـە هـی نێرەكانیان گەرمترە، دەبێ حیكمەتێكی تیا بێ، هـەر كە كۆچیش دەكەن بە پەڕو باڵی تازەوە كۆچ دەكەن، لـە ترسـی دوژمنـەكانیان رەنگـی هێلكـەكانیان دەگـۆڕن، برسـیەتی نـەبێ ئـەوە كـەی راوی

پیاوە؟ لەوەتەی دونیا دونیایە مرۆڤ مەڵو ماسی و حەیوان راو دەکا.. چ خەمێکی گەورەیە کە نابڕێتەوە. جا تۆ خەم لە چی دەخۆی؟ ئەوەتا ئەمڕۆکە پیاو راوی پیاو دەکات، مرۆ لە رۆژانی ئەشـــکەوتەوە تـــا هەنووکـــە وازی لـــە راو نـــەهێناوە، هـــەموو گیاندارەکانی سەر زەوی‌و ئاسمانان هەر هەمان راو دەکەن کە لە سەرەتای بوونەوە هەبووە، تەنها.. هەر بە تەنها مرۆڤ نەبێ کە هەزار فڕو فێڵو تەڵەو فاقەو بەندو باوی بۆ راو دروست کردووە، حیکمـــەتێکی تێدایـــە، شـــتێك لەســـەر شـــتێکی دیکـــە دەژی.. دەلەوەڕێ.. دەخوات.. هێی چ ناشیرینە ئەم حیکمەتە.. هەمین زوو زوو پێت دەڵێ:

(دەرویش.. ئەمن لەوەی دەترسێم رۆژەکیان خودا قودرەت بداتە ئەو رەشۆڵانەو بە گوریس‌و تۆڕەوە لۆ حەفت تەبەقەی ئاسمان بتفڕێنن..)

بۆ نا..؟ ڕێی تێ دەچێ.. لە تۆڵەی ئەو هەموو ساڵانەی راو بتبەنە ئاسمانێك جگە لە هەورو هێڵو بەفرو باران‌و تەرزە هیچی دیکەی تێدا نەبێ، نێرەکەر زیاتر تاوی سەند، ئەوەتا ئاوایی لە ژێر تەنکە تەم‌و تاریکی ئاسمانێکی بە هەورو هێڵ وەدەرکەوت، چاوت هەڵبڕی، گەڕەك لە دەعبایەکی هیلاك‌و خەوتوو دەچوو، هەنووکە هەر لە دوورەوە تا دەگەیتە بەرماڵەکەی خۆتان مناڵانی گەڕەك لە کۆڵانە دوورو نزیکەکانەوە دادەبارێن‌و خۆت‌و کەرەکەت سـەغڵەت دەکـەن، زاق‌و زریقـی ئـەوان‌و قاژەقـاژی ریشـۆڵەکان‌و هـات‌و هـاوارو سـڵاوو جنێـوی بـاوك‌و دایکانیـان ئـەو گەڕەکـە دەخاتـە سـەر هەلەکەسـەما، ئـەو ئێوارانـەی بـە تـۆڕی بەتاڵـەوە

دەگەڕێیتەوە پیاوانی گەڕەك و ژنان و منداڵەکانیان مەزاقیان پێ دەکردی، ئیمڕۆ ئێوارە سەر بەرزانە.. نێرانە گۆچانەکەت با دەدەیت و بە چەپ و راستدا سڵاو دەکەیت و وەك سەرهەنگێك جەنگێکی کوشندەت بردبێتەوە سەر دەلەقێنی و زەردە دەتگرێ، ئەم ئێوارەیە تۆڵەی هەموو ئێوارەکانی دیکە دەکەیتەوە، ئەو ئێوارانەی دڵسارانە پێڵاوەکانت لە دوای خۆتەوە رادەکێشا.. ئەو ئێوارانەی پێیان رادەبواردی..

(ئەمڕۆش هیچ..!)

سانایە.. سانا.. ئەوەتا ئەمڕۆکە بەختت یار بوو، پشتێنەکەت شل بۆوەو تا لە قاچەکانت نەئالابوون دەرکت پێ نەکرد، لە نێو قوڕو چڵپاوەکە خشی بوو، ئێوارە بە هەمین دەڵێی بێ نوێژ بوویت و دەیشوات، مەنجەڵە ئاوێکت بۆ گەرم دەکات، هەمین هەرخۆی دە دوانزە ریشۆڵەش سەر دەبڕێ، چونکە تۆ دڵت نایە، وەی لە سینگی تورتی ئەو ریشۆڵانە، بۆنی گۆشت و کەفاوی سابوون و خۆشی راوێکی تێرو هەوەسی گەرمی نێو حەمام خوێنت گەرمتر دەکات.. پشتت دەشوات.. بە سەری پەنجەکانی هەردوو کۆڵنجت بۆ دەگرێ.. دەمارێك شل و دەمارێك رەپ، هارتر دەبیت ئەو وەختەی پشتت چەور دەکا و بە ناو لەپی دەست کۆڵنج و لاملت دەشێلێ..

(دەرویش، ئەو رۆژە ژنەکەی ئەمین ئاغا داوای لێ کردم کۆڵنجی بگرم)

(جا گرتت..؟)

(ئا.. بەرام گۆتی: ئەوەندە باسی ئەو شێلانە جوانەی تووم لۆ

ئەمین ئاغای کردی‌یە.. حەز دەکا بیشێلی..)

(شتی وا نەکەی هەمین)

(کوو دەیکەم؟)

(هەمین.. ئەمن لەو کابرایەی بە شکم.. عومری منو توو شکیان نەگۆتی‌یە.. بەس تووخوا واز لەوێندەرێ بێنە..)

بە گوێی کردیت.. پێی بڵێی: بمرە.. دەمرێ..

ئەوەتا لە دوورەوە بە هەڵەداوان هاتن.. ئەو لەعنەتی‌یانە.. هەریەکەو چاوەڕێیە ریشۆڵەیەکی بخەیتە دەست، هەرجارەو دە دوانزەیەك بەریان دەکەوێ، تا هەتیوەکان وەستا بن نایەدەی بەوانی تر، تا منالانی حەماڵو گاوانو کۆنە جووتیارو پاڵەو شاگردە چایەچی‌و کەبابچی‌و لۆقنتەچی وەستا بن نایەدەی بە کوڕە پۆلیسو سەربازەکان، دەمەوئێواران لە بەردەرگاکانو نێو دوکانەکان سێ و چوار کۆ دەبنەوە، گلەیی لە زەمانەو بەختی هیچی خۆیان دەکەن، کەسانێکی برسی‌و رەشو رووت، تووڕەو تۆسن لە تاو زەرەرو بێ بەشی‌و بێ کاری، دەرویێش.. تۆ لەوە سەرت سوڕماوە، بۆ دەبێ ئێوە برسی بنو کەسانێکی دیکە تێر؟ نە مەلای گەڕەك، نە بابە شێخ وەڵامی ئەم پرسیارەت نادەنەوە..

(بەخێر بێیتەوە.. ئەو رۆکە شێر دیاریت)

(ئەی خۆ رێویش نیم)

ئەو هەموو منالانە.. سەرکەو بنکە.. دەتوت لە کونە دیوارەکانەوە، لە کەلێنی خشتە خوساوەکانی دیوارە گڵێنەکانەوە، لە ژێر بەردو داری حەوشەکانەوە، یان نێو گەڵی دایکیانەوە دەردەپەڕن، قاقای پێکەنینی ئەو پیاوە ماندووانەی

بـۆنی گریانیـان لـێ دێ، نركـەو ناڵـەی بێهێـزو كـوژاوەی ئـەو دایكانەی لـە نـاو ژوورەكانیانـەوە هاواریـان لـە مناڵـەكانیان دەكرد كە بێنەوە ژوورێ، ئەو ژوورە تاریكانەی كە جگە لە شەڕو گریانو برسـیەتیو تـەڵاقو پێكـدادان هیچـی دیكـەیان نـەدیوە، كاریتـەو شـەقڵەی رەش، حەسـیری داڕزیـوو هـەڵتۆقیوو داكـەوتوو لـە ژێـر بارستایی قورسـی خـۆڵو گڵ، ئـەو هـاتو هـاوارو غەڵبەغەڵبەیـەی كـە سـواوە، چەشـنێك دەدوێـن، چەشـنێك پـێ دەكـەنن، چەشـنێك دەگرین تا بیسەلمێنن هێشتا زیندوون، رۆژ تا ئێوارە بە شـەڕ دێن تا بیسەلمێنن ئەمەیان گەڕەكە نەك گۆڕستان، قوڕو چڵپاوی كۆڵان غارغـارێنی مناڵـەكانی گـران دەكرد، زۆربەشـیان پـێ خـاوس، زوو زووش هەڵدەخلیسـكان، مـام رەشـید، بـە بەغالەتـەوە، لـە نـاو دوكانەكـەی روو نیشـتووەو لـەو تـۆڕە پـڕ لـە ریشـۆڵەیە رادەمێنـێ، تۆ وەك هەمیشە لەوێدا ساتمە دەكەیتو خـۆت بـە كەفـەڵو قوونی كەرەكە دەگریتەوە، مام رەشی چاوی ئەوەندە پیسە سوار بـە سـەر ئەسپەوە دەگلێنێ، بەرد شەق دەكا، رۆژێك مابێ نەفەسـی پیسـی تۆو كەرەكەت دەكوژێ، ژنەكان بە مەكرەوە پێت دەڵێن:

(خۆشی لە هەمینێ.. ئەمەش پیاومان هەیە؟)

یەك دوو پیاو دەنەڕێنن: (بڕۆ ژۆرێ.. دەم درێژ...!)

تاوە بارانێك دایكردەوەو مناڵەكان لێـت تەكینـەوە، گەیشـتیتە ئاسـتی ماڵەكـەی عـەونی زوڕنـاگیۆ" ئـەو گـەوادەی ژنەكـەی بـۆ قەسـابە توركمانـەكان دەبـات، گـەوادی بـێ بـاك، خێراتـر كەرەكـەت تاودا نەبا عەونی سەر دەربێنێو تۆش ناچاری سڵاوێك بكـا، خـۆ (كارەبا)ی ژنی.. هەر بۆ خۆی كارەبایە، مێردمناڵانی گەڕەك لە ناو

باخچان باخچەوانێکیان بە سەرەوە گرتبوو، بوو بە هەڵڵا لە گەڕەکێ، عەونی وتبووی: (ژنەکەم جوانەو بوختانی لۆ هەڵدەبەستن!)

کە دەگەیتە لای (شێمە)ی دوکاندار بە تەوسەوە پێت دەڵێ:

(خودا رزقی داوی!)

ئەم قسەیە یانێ (کوا قەرزەکانم؟).. ئەوەتا قومارخانەکەی (رەسوول کەساس) زرمەی دێ، سیخناخ بە پیاوانی تووڕەو تڕۆ کە ژن و دایك و خوشکانیان دەغەزار کردووە، کە دەیبەنەوە کەیف ساز، کە دەیدۆڕێنن بەوانی دەڕێژن، لە سەری کۆڵانێ ئاوڕێکت لە مزگەوتەکە دایەوە، پیرەمێردەکانی گەڕەك بە لاکەلاك رووەو مزگەوت هەنگاوی سستیان دەنا، خێرا هەواڵی راوە چەورەکەت وەك ئاگری ناو پووش بە گەڕەکدا بڵاو بۆوە، بێ باك لە باران، پیاوان و ژنان دەهاتنە بەردەرگاو لە منداڵەکانیان دەخوڕییەوە، دەیانویست بەشی خۆیان لە تۆ بقاچێننەوە...

(سەرتان بە گۆڕی بابتان.. کەرەکەم شێت مەکەن..)

بە کەیف و هەواوە گۆچانەکەت دەوەشاندو بەر شان و شەپیلك و پاشەڵی منداڵەکان دەکەوت، ئەوانیش هەڵدەبەزینەوە، منداڵانی مل باریك و لاق باریك، باریك و بنێس، سپێنەی چاوانیان زەرد هەڵگەڕاو، بە دەم رێوە سۆفی برایم بەخێرهاتنەوەی کردی و پێی وتیت:

(دەروێش.. لە پێرێوە یا شێخ لێت دەپرسێ)

زارێ رێی پێ گرتی: (دەروێش.. تازە لەوێ بووم.. قاپە شیرێکم دەویست.. هەمین نەهاتبۆوە..)

دڵت داخورپیا.. نەهاتۆتەوە؟ خۆ زۆربەی ئێواران زووتریش لەم وەختە دێتەوە، خێراتر پێت هەڵگرت و نەقیزەیەکت خێوانده لا کەفەڵی کەرەکە، ئەزیەتی پێ گەیشت و.. تاوی سەند، چاوێکت هەڵبڕی.. دوور بە دووری سێ چوار پیاوو ژنت بینی.. نزیك قاپی دەرگای ماڵەکەت وەستا بوون.. نەتناسینەوە.. دەرودراوسێی دەروێش دەیانزانی ئەو پیاوە وردیلەیەی کەوتۆتە دوای کلکی کەرەکەی بە پەلەیە لە ناو دەرگاکەوە (هەمین)ی کە لەکەوێت بە پیریەوە بچێ، ئێوارەیەك و دوو.. دە.. سەدان ئێوارە، هەر تۆزێکی دیکەیە و کۆڵان و بەردەرگاکان چۆڵ دەبن، هاتنەوەی دەروێش نەبووایە ئەم هەڵلایەش بەم ئێوارەیە سارده دانەدەمەزرا، دێزە وەك بڵێی بۆنی ئالیك و ئاخوڕی خۆی کردبێ چوارناڵە لە غار نەدەکەوت، بە گومانەوە لە پیادەڕۆکان ورد دەبوویتەوە، بە دەست و پەنجەیەکی لەرزۆکەوە کلیلەکەت خزاندە ناو قفڵەکە و پێچێك و دوو.. باتدا.. زنجیرەکەت لە هەڵقەی قفڵەکە دەرکێشا و ماندووانە بە لەقەیەك دەرگات لەسەر ماڵی خامۆش کردەوە، مانگاکە لە جێوە راچەنی و پاش تاوێك کەوتەوە کاوێژکردن، پرمەی نێرەکەرو قاژەقاژی ریشۆڵەکان خامۆشیی حەوشەکەیان شکاند، ئەو ماڵە کپ و تاریك و مردووە بەو قاژەقاژە زیندوو بۆوە، تا دەهات تاریکی بەسەر دڵ و کەلاوەکاندا دادەڕژا، ئەو هەورە رەشەش تاریکتری دەکرد.. ماڵ بێ هەمینێ چ ترسناکە..!

هەر بە پەلە پەقرەجێکت لە بەرمیلەکە پڕ کرد، تۆڕی پڕت لەسەر پشتی کەرەکە داگرت، پەقرەجەکەت خستە بەردەمی، کە زانیت هەناسە برکێی پێ کەوتووە، پەقرەجەکەت لابرد و خستتە

بەردەمی مانگاکە، گەرەکت بوو تا هەمین دێتەوە ئەو ترس و تەنیایی‌یە بڕەوێنێتەوە، لە کادینەکە پێنج شەش جام (کا)ت هانی و لە بەردەم مانگاکە ڕۆت کرد، لە بەرهەیوانەکەش جامێك (جۆ)ت لە تەلیسێك دەرهانی و تێکەڵی (کا)یەکەت کرد، دێزە لمووزی بۆ برد، تۆ نەتهێشت، بە ئەستوندەگی ناوەڕاستی هەیوانەکەوە بەستتەوە، بە چوار دەوری خۆتدا خولایتەوە و لە هەیوانەکەوە ملت ناو لە ژوورە تاریکەکە دەستت کوتا تا لە دەلاقەکە فانووسەکەت دۆزییەوە، شقارتەیەك.. شووشەکەیت هەڵبڕی و فتیلەکەت ئاگردا، تاوێك بە شەوارە کەوتیت و، هێدی هێدی کەل و پەلی ناو ژوورەکەت ناسی‌یەوە، هەموو شتەکانی جێ پەنجەی (هەمین)یان بەسەرەوە بوو...

(هەنووکە.. هەر دێتەوە..!)

دەمەو ئێواران بە دەم ڕێوە چی پارچە خشت و تەنەکەو بوتڵ و قوتووی بەتاڵ و شڕو شیتاڵی دەست بکەوێ.. دەیانهێنێتەوە، دەیانخاتە ناو بەرانپیلەکەی..

(چی‌یان لێ دەکەی هەمین؟)

بەکەڵك دێن.. هەر بەو خشت و بەرد و تەنەکانە حەمامێك و کادینێك و کۆلیتێکی دروست کرد، ژنی ماڵدار هەر لە هیچەوە ماڵ دادەمەزرێنێ، هەمین نەبووایە کرمەڕیز دەبووی، مانگاکە بۆڕاندی، پڕوشەی باران بەر ریشۆڵەکانی بەرهەیوانەکە دەکەوت و لە خۆشیانا یان لە ترسانا لە قاژەقاژ نەدەکەوتن، ئەوەندەی کە تینت تیابوو تۆڕەکەت بەرز کردەوە و رووەو ژوورەکە بەکێشت کرد، سێبەری بەردەوام شکاوی خۆت لەسەر دیوارەکان، قاژەقاژی

ریشـۆڵەکان ماڵەکـەیان لـێ کـردی بـە مـاڵی جنۆکـان، وەك ئـەوەی بترسـیت بـە تـاو تـا بـەردەرگای حەوشـەکە رۆیشـتیت و بـە چـەپ و راستی کۆڵانـدا روانیـت، کـەس بـە دەرەوە نـەبوو، چ زوو بزربـوون، یەکەم ئێوارەیە مناڵەکان تا ناو حەوشەکە نەیەن.. عـەجایب.. وەك بڵێی بۆ کارەساتێك تۆیان جێ هێشتبێ.. ویستت هاوار بکـەیت و هـەموو گـەڕەك لـە خـۆت کـۆ بکەیتـەوە، یەکـە یەکـە لـە دەرگاکـان بـدەیت و هـەر مناڵـە و ریشـۆڵەیەکی پـێ ببەخشـیت، هـەر تـەنها بـۆ ئـەوەی ئـەو ترسـە کـت و پـڕە بڕەوێنیتـەوە، ئێوارەیـەکی تـەڕو تووشـە، تاریـك.. ناشیرین.. غـەمهێن.. خەریکـە کـەیفی راوەکـەت بکـوژێ.. هەرچـەندت کـرد نەتـدەوێرا بچیتە ژوورەوە.. عـەجایب.. تۆ کەی ئەوەندە بێ غیرەت بوویت؟

(ماڵت شێوێ هـەمین.. ئـاخر چـەند جارانم گـوت پـێش ئـەوەی تاریك دابێ.. بگەڕێوە..)

بـێ ئۆقرە هاتیتـەوە ژوورێ.. کتڵێیـەکت پـڕ ئـاو کـرد.. هێـزو سـەنگی ئـەوەت نـەبوو زۆپاکـە ئـاگردەی، ویسـتت کەرەکـەت ئالیك بدەی، رووە و گەنجینەکە ملت نا.. چوویتە ژوورێ.. نزمترە لەوەی بتەوێ سەر بەرز بکەیتەوە.. هـەمین تـا شـتێك دەدۆزێتـەوە بڕبڕەی پشـتی دەشـکێ، سـەد دوعـای نابـەدڵ لـە تـۆ دەکـا کـە بـۆ دەبـێ بنمیچـی گەنجینەکـەت بـۆ بـاڵا کوڵەکـەی خـۆت رایـەڵ کردبـێ.. حـەمام.. ئاودەسـتخانە.. کادینەکـە.. لـە هیچـیان حسـیبێکت بـۆ (هـەمین)ی کەڵەگـەت و بـەژن زراف نـەکردووە.. بیرت چۆوە بۆچـی دەگـەڕێی.. گەنجینـەی چـی؟ پـڕە لـە شڕوشـیتاڵ.. سـەری هـارو ماری تیایە.. پڕە لە کورسی شکاو.. جۆرەها بوتڵی بەتاڵ، جامی

قووپاو، کۆنە کورتان، تایەی پاسکیل، مێخ زنجیر، دەیەها قفڵو تۆپەڵی کلیل، کتلیو قۆڕی رەش داگەڕاو، سەر تەبەق، کەوچکی دار، پەقرەجی شکاوو تەنەکەی کون تێبوو، رەحەتی، تەڵەی مشك، داسی دەم خوار، مەشکە، گۆچانی کامەشکاو، مەقاش، دەسگرە، مەقەڵی، قایش، قوتیلەی زۆری پڕ لە گۆگردو قیرو زفتی وشکەوەبوو، تۆپەڵە بەن، دۆخین، لیفکەی داڕزیو، کڵاوی دڕاو، هێلەگ، بێژنگ، سەرکەڵە، تیرۆکی شکاو، پنە، پێڵاوی زۆری تاکەو تاك، پەمپی نەوت، کۆنە تۆڕی لێك هەڵتلیشاو، ... چەندین سەری فلیقاوەی ریشۆڵە.. پەڕێکی زۆرو رژاو.. کە هەر هەمووی بۆنو رەنگی سەردەمێکی زۆر کۆنیان لێ دەهات.. هەر هەمووی بەزمی (هەمین)ە.. کۆنو نوێ نازانێ.. زوو زوو پێی دەڵێی:

(منیش شتێکم لە شتە عەنتیکەکانت..!)

گوێت بە تەقەی دەرگاکە زرنگایەوە، راتکردەوە حەوشێ، سەیرێکی دەرگاکەت کرد، بایەکی لەناکاو هەڵیکردو زنجیرو قفڵەکەی بە دەرگاکەدا دەدا، سەرێکت هەڵبڕی، هەوران شەپۆڵی رەش ئاسا یەکدیان رادەدا، سەر لێ شێواوانە بە هەموو لایەکدا بڵاو دەبوونەوە، کە چوویتە ژوورێ لە وێنەکەی خۆت رامای.. ئاە.. ئەمیش وەك شتە کۆنەکانی ناو گەنجینەکەت پیر بووە، زۆر گۆڕاوە، دەستت هیچی نەدەگرت، لبادێکت لەسەر ئەستێرکەکە داگرتو راتخست، بالیفێکی پەڕت داگرتو وەك تەرك خۆت بەردایەوە، لە ریشۆڵەکان ورد بوویتەوە، گەرەکە زوو بەیانی بیانگەیەنیتە دوکانەکەی سلێوە.. کە ئارەقەی لەشت وشك بۆوە تەزووی سەرما لە خوێنتدا مێروولەی دەکرد، لە دیوارەکان

رامـای، خـوراون‌و خشـتەکانی دەرکـەوتوون، دەرەوەو ژوورەوە دەسـت پێـداهێنانێکی گەرەکـە، ئاوێنەیـەکی تـەڵخ‌و ژەنگـارت لـە دەلاقەکـەوە دەرهـانی‌و لـە خـۆت رامـای، دەموچـاوێکی درێژکۆلـە، دوو چـاوی مانـدوو، بـە قووڵـدا چـوو، هـەردوو لاشـەویلاگ چـاڵ، سـەیرە کـە تـا هەنووکـە هـەمین هـەر پێـت رازی‌یـە، لـە بابـە شـێخت بیستووە: رۆژی قیامەتێ پیاوی بەهەشتی حەفتاو دوو حۆری لـێ حەڵاڵـە، حـەفتاو دوو زۆر نی‌یـە؟ پیـاو چـۆن دەتوانـێ دەعـەملیان بێنێ؟ ئاسانەو حیکمەتی خودایە، پیـاو وەکـی چۆلەکەی لـێ دێ، هـەر دەپـەڕێ‌و تێـر نابـێ، بابـە شـێخ فـەرمووی گـەر حـەزت لـێ بـێ حۆری‌یـەکان بـەردەوام دەبنـەوە بـە کـچ، ئـەدی ژنـان گـەورەم؟ ژنـی بەهەشتی یەك پیاوی لێ حەڵاڵە!.

(یا شێخ پیاو دەتانی ژنەکەی خۆی هەڵبگریتەوە؟)

(جا تووخوا نێرەکەرەکەشت ئەوە دەکات؟ ئەتوو کـە حـەفتاو دوو حـۆری ناسـك‌و نـازدارت دەقـەبێری بکـەن.. چـیت دایـە لـە هەمینی رشکن‌و پڵکن؟)

یـا شـێخ (شـەکری) خـوارد.. هـا؟ هـەمین‌و نـەك حـەفتاو دوو حۆری، تـۆ بڵـێی هـەمین، لەوێنـدەرێ، لـە بـەردەمی خـودای لـە مـن هەڵنەگەڕێتـەوە؟ جا ئـەو لێـرە، لـەو دونیایـەی، لەبـەر خـاتری تـوو پشتی لە ئاغاو بەگلـەران کرد، قابیلـە لەوێنـدەرێ نائومێدت بکا؟ خۆ لەوێ نە ئاغا هەیەو نە کوێخا، وەناو خەیاڵان کەوتبوویت، کـە نێرەکـــەر زەڕی‌و وەئاگـــا هاتیتـــەوە، مانگاکـــە پڕمانـــدی‌و.. مریشـکەکان کەوتنـە گارەگـار، هەسـتایتە سـەر پـێ‌و بـە یـەك بـاز چـوویتە ژێـر هـەیوانێ، رووەو کولانەکـە هـەنگاوی سسـتت نـاو

خشتی کەڵەکەکراوی پشت دەرگای کولانەکەت وەلادا، دەرگا جگە لەسەر قاپی بەرمیلێکی ژەنگار هیچی دیکە نەبوو، پێڵووەکانت گران دەبوونو دەستەکانت دەلەرزین، هی هیلاکی رۆژێکی سەختی راوو ترسی نەهاتنەوەی هەمینو سەرمای هەوا بوو، دوێنێ ئێوارەش هەر درەنگ گەڕایەوە، درەنگیش نووستن، نیازت خەراپ بوو، کەچی پێی وتیت:

(جارێ دەروێش.. ئەورۆکە خوینم هەبوو..)، دوای بوونی عەبەو خەجێ سکی نەکرد، ئەوانیش هەردوو بەسەر بێشکەوە مردن، ئیدی هەردوو وەجاغ کوێر بوون، چوونە سەر چاکو پیران، بینینی دەیەها حەکیم بێ هوودە بوو، بە پێ خاوسی گەڕایتەوە ژێر هەیوانەکەو دەستت بۆ جۆرکی کاوو جۆیەکە برد کە بە مێخێکی قەد دیواری هەیوانەکەوە هەڵواسرابوو، هەنووکە وەختی خۆیەتی جۆرکەکە بەسەرو قەپۆزی کەرەکە ببەستیتەوە.. بۆ پێڵاوەکانت نووشتایتەوەو هەڵتدایە بەردەمی بەرمیلەکە تا دوایی لە قوڕو لیتەکە پاکی بکەیتەوە، چش لە سەرما، لە بەرهەیوانەکە لەسەر کەچەجلێك روونیشتیت، سەرما کار لە ئێسقانی پەنجەکانت دەکا، تەزوویەکی زۆر سارد لە پەنجەکانی پێتەوە تا تەوقی سەرت مێروولە دەکا، مێشکی هیلاکت دەرزی ئاژنە، پێڵاوە لا هەڵزراوەکانت ئاویان دزیوەو گۆرەوییەکانت وەك شەختە بەستوویانە، پێیەکانت ئەوەندە سڕن، هەر دەڵێی دوو پێی کەسێکی دیکەن، بەوپەڕی وەرسییەوە گۆرەوییەکانت هەڵدا.. ئەوسا ئێیە.. ئەوسای جحێڵیو خوێن گەرمی، خوێنێك لەگەڵ نیگایەکی هەمین زوو کەفی دەکرد، ئەوسا.. ئەوسای

سەرشێتی و نەترسی، وەلێ هەنووکە پیر بوویت، چ ئاسان پێیەکانت دەتەزن، دەستەکانت دەلەرزن، هەر دەڵێی بەشێکە لەو خاکە پڕ بەستەڵەکەی تۆزێك لەمەوبەر جێت هێشت، هەرچەند سەعاتێك لەمەوبەر دڵە چکۆلانەو.. ماندووەکەت خێراتر لێی دەداو تۆش توندتر گوریسی تۆڕەکەت دەگرت و زیاتر سەرت نەوی دەکرد تا دەبوویت بە بەشێك لەو قۆرتە پڕ قوڕو لیتەیە، ئەو قۆرتەی دەتووت رەحمی دایکتەو سەرلەنوێ دەتشارێتەوە، بەڵام کوا رەحمی دایك ئەوەندە ساردە؟ ئەو رۆژانەی سەرما ئێسقانەکانت دەخوات خۆزگە دەخوازی هەر لە نێو ئەو رەحمە تاریك و گەرمەدا بوویتایە، نەك ئەم دونیا رووناك و ساردە، ساڵانێکە بەخۆو بە دوو چاوی رەش و بە قووڵداچوودا، دوو چاوی نیمچە نووقاو لە خێرو شەڕی دونیا ورد دەبیتەوە، ئەو دوو چاوە چکۆلانە بوون فریودەری هەمین، هەر بەم دوو چاوانەش لە سامالّ و هەوری باران بار رادەمێنی، لە ریشۆڵە رەش و وردیلەکان، لەگەڵ فڕینی ئەو ریشۆڵانەدا دڵت هەڵدەفڕی و بە نیشتنیان دڵت دەبێ بە یەکێك لەو ریشۆڵانەو هەڵدەنیشێ.

تا دێ ئاسمان رەشتر دەبێ، رەش وەك کراسی ئاودامانی هەمینێ، رەش وەك بەختی سیا، لە سپێدەوە تاوێ دایدەکاو تاوێ خۆشی دەکاتەوە، تۆ بڵێی هەر هەمووی بۆ ئەمشەو هەڵگرتبێ؟

(دە زووکە هەمین.. وەرەوە.. سۆماییم داهات)

با بباریێ.. با گوڵەگەنمەکان وەك کچانی بەژن زراف باڵا بکەن، کەروێشکە سەما بکەن، بەهارێ لەبەر هەتاوی زەرکەفت ئارەقە

دەردەن، با لە هەموو شوێنێکدا خەڵەو خەرمان بێ، وەلێ بەچی دەچێ کە تۆ هەموو رۆژێك بە تۆڕێکی بەتاڵەوە بگەڕێیتەوە؟

تاریکی و خامۆشی بەیەکەوە دادەڕژان، دەتوت دەستێکی غەیبی ئەو تاریکی و ترس و خامۆشی‌یە بۆ نێو دڵ و ماڵی دەروێش دێنێ. ئەوەندە ترسایت کەرەکەو مانگاکەت لێ بوون بە دوو دەعبا، چوویتەوە ژوورێ، رێك رووەو دەلاقەیەك ملت نا کە هەمیشە هەمین لامپاکەی لێ دادەنا، بە دەست و پەنجەیەکی لەرزۆکەوە شووشەی لامپاکەت لابرد و فتیلەکەت بەرز کردەوە و چەرخەکەت داگیرساند و فتیلە تێر نەوتەکە سووکێ گڕی گرت و ژوورو هەیوانەکە پڕشنگێکی دیکەی تێ کەوت، دەتویست لە دەرگای هەموو ماڵەکان بدەیت و چراو قوتیلەو فانووس و لامپاو مۆمیان لێ قەرز بکەیت، هەر هەموویان لە ماڵەکەی خۆتدا دابگیرسێنی تا کەمەکێ ناو ژوورەکەو هەیوانەکەو دڵت رووناك بێتەوە، حەجمانت لەبەر برا، بێ ئۆقرە جێت بە خۆت نەدەگرت، تاریکە.. تاریکە.. هێشتا مابووی کون و قوژبنی ئەو ماڵە رۆشنی تێ بڕژێ، کوا باق و بریقی مانگ و ئەستێرەکان؟ حەزت دەکرد ماڵەکەت ببێ بە چراخان یان بکەوێتە ئەودیوی هەورەکان، لەوێدا کە مانگ و ئەستێرەکان رۆشن لە پانتایی ئاسمانێکی پیرۆزەیی مەلە دەکەن، ئەم گەڕەکە هەر دەڵێی نغرۆ بووە، لە هەمووانیش نغرۆتر ماڵەکەی تۆ، کەس لە دەرگا نادا؟ ئەوە چی‌یە..؟ نە کەس دێ و.. نە کەس دەڕوا.. نا هیچ شتێك لەم گەڕەکە روو نادات، تەکانێکت دا وەك ئەوەی کەوتبێتە بن بەردێك، دەتویست خۆت لەو ترسە وەلادەی، تۆزێك خۆت غافڵ بکەی،

پڕشـنگی چـراو لامپاکـە ئـەو چـراخانەی سـەر مـەزاری غەوسـی گـەیلانی بـیر هێنایـەوە، ئـەو ڕۆژەی خـۆت و هـەمین لـە ژێـر ڕوناهی‌یـەکی چـاونووقێندا بـە دەوری مەزارەکـەدا دەخولانـەوە.. ئاه.. غەوسی گـەیلانی هـەمین بـە سـەلامەتی بێتـەوە، خـودا هـاوار شـەو رادەشـکێ و ئـەو مـاڵ میراتـە نەهاتـەوە، شـێتانە، بـەربینایی لـێڵ، چـاوێکت بـە حەوشـەکەدا گێڕایـەوە.. هـەر دەتـووت هـەموو شـتێك لەگـەڵ تـۆدا چـاوەڕێی (هـەمین)ە، بگـرە پـێڵاوە قوڕاوی‌یـەکانی بـەر بـەرمیلی ئاوەکـەش، کـەرو مانگـا و مریشکەکانیش، دوێنـێ شـەو چـەندە جـوان، هـەمین، چـەند کەڵـە مووی‌یەکی لە کلکی نێرەکەرەکە بڕی‌و، وەك کەزی‌و بسکی شاژنێك بهۆنێتەوە وردورد داوەکانی هۆنی‌یەوەو بە دەمی‌یەوە چ لاوکێکی برینـداری دەچـڕی، چـی خـەم‌و کەسـەری مێینـەو کـچ‌و ژنـە دڵساردەکانی نێو شاخ‌و کێوو دەشتەکان هـەن لـە قورگی‌یـەوە، بـە دەم قوڵپی ئەو لاوکە پڕ حەسرەتەوە دەتەقینەوە، شەرم‌و ترس‌و دوودڵی، زوڵمی پیاوە سمێڵ بابڕەکان، پیاوانی تفەنگ بە دەست، تۆش لە ژێرەوە دەتڕوانی‌و بزەی گاڵتە لە لێوانت دەباری، پاشان وردو باریـك هـەروەك بڵـێی سـیحر بگرێتـەوە لـە کونـەکانی پێڵاوەکەتی هەڵکێشا و پێی وتیت:

(دەی بیگرە دەی.. حەز دەکەی پێی بڕۆ حەج)

بـەو قسـەیە بزەکـەت بـوو بـە قریـوە، قریـوەی نێرینەیـەك چاك دەزانێ، هەر بە سەلیقە، کـە ئەگـەر ژنێك مێردەکـەی خـۆش نـەوێ" لـە کلکـی نێرەکـەر قـەیتانی پێلاوکـانی بـۆ ناهۆنێتـەوە، مەگـەر قریـوەی جاروبـارت، لاوکـی شـەرمنانەو برینـداری هـەمینێ یـان

سـەداو چـریکەی پـڕ لـە خرۆشـانی خـۆت مـاڵێکی وا ئـاوەدان بکاتـەوە، یـان بـۆڕەی مانگـا، زەرینـی کـتو پـڕی نێرەکەرەکـەت، گارەگـاری مریشـكو جووکـەی جووجەڵـە تـووك لـێ نـەهاتووەکان، قوقەی کەڵەشێر.. دەنا وەکـی دیکـە.. هیچی تـر نیـیـە.. ماڵێك کـە هێشـــتا دەرگـــای حەوشـــەکەی تەنەکەیـــەو هـــی ئاودەســـتو گەرماوەکەش کەچەگوێنی، سەربانیش سکی داداوەو ها هەنووکـە ها تۆزێکی دیکە داتەپێ، دڵۆپەی دەیەها زستانی بە بەفرو باران هەر هەموو کاریتـەو شـەقڵەو رایـەڵو حەسیرە داڕزیوەکـانی رەنگ رێـژ کردووە، بنمیچێك غـەرقی پەڵـەی رەشو بـۆرو زەردباو، جـار ناجارێك بـە تۆپـەڵ گڵەبانەکـە دادەکـەوێ، جاروبـاریش.. هـەر بـە رێکـەوت بـەر تـەپڵی سـەرە رووتاوەکـەت دەکـەوێو دادەچڵەکێی، گەر کڵاوو جامانەکەت لەسەر بنێی، کەسێك نازانـێ قـەفو لـوولی ئـەو بسـكو کەزیـیـە پـڕەت هـی کابرایـەکی سـەر رووتاوەبـێ، کەزیـیـەکانت لـەو قـژەی پشـتی سـەرتو سـەر هـەر دوو گـوێ وردیلـەکانت هێشـتۆتەوە، زۆر جـاران بـێ ئاگـا لـە خـۆت بسـکێك دەکەی بە هەڵقەی پەنجەی شایەتمانەت، بە دەستی چەپیش گەمـە بـە گونـت دەکـەی کـە بـێ شـەرم لـە بـەردەم هـەمینـێدا ناوگـەڵت لـێ بڵاو دەکەیتەوەو وەك هێشوویەکی گران هەردوو هێلکەی گونت لە ناو دەرپـێ سپییەکە شـۆڕ دەبنـەوە، ئەگـەر میـوانێکی خـۆیی یـان غەیرە لەوێ بێ، هەمین لێت پەست دەبێ:

(بایز.. سەرت بخوا.. بەس ئەوەندە هەڵیپشێوە!)

(لۆ.. گونی خـۆم نیـیـە.. ئـەمن دەزانم کـە لـە دارەتـی دونیایـێ هەر ئەو تۆزە گونەم هەیەو کەیفم پێی دێ..!)

(جا خۆ لێت نافڕێ؟)

(ئەمن دەزانم ئەتوو حەسوودیت بە من دێ..!)

(دەك داڕزێم.. ئەگەر حەسوودیت پێ ببەم)

(توخمەکەتان وایە.. مەگەر کچی دایکە حەوا نەبن.. بە ڕۆژ ڕقتان لێیەتیو بە شەویش هەروەکی فەرخە پشیلە دەست بە پشتی ملیدا دێنن و گۆشتی دەخەنە بەردەم.)

(کابرا حەیات هەبێ.. میوان دانیشتییە)

(جا شەرمی دەوێ.. ئەوانیش هەم گونیان هەیەو هەم هەرامە)

(هەر وس بەو بەردێکی لەسەر دابنێ.. لە کنە خۆ پیاوی تەریقەتی.)

(جا هەقم گۆتییە.. ناوەڵڵا ئەمن پرسیارەکی لە توو دەکەم.. ئەگەر ئەو تۆزە زیادە گۆشتەمان نەمینێ.. ژنان چ حورمەتێکمان دەگرن؟ چتان گۆت جەماعەت؟ بە قورئان کە ئادەمو حەوا کەوتنە سەر ئەو عاردە هیچەی.. ئەگەر ئەو زیادە گۆشتە نەبووایە، حەوا ئەوەندە ماندیو شەقی بە دووی "ئادەم"دا نەدەگەڕا..!)

میوانەکان دەتریقانەوە.. چەندەها جار لەبەر چاوی ژنو پیاوانی دەرو دراوسێ هەر بۆ هەوەسو مەزاق وەك کەڵەشێر بەسەر هەمینێدا دەتسیت......

جار ناجاریش تۆپەڵە خۆڵەکە دەکەوتە سەر سفرەو خوانو قاپی هەڕشتەو ترخێنەو نسکێنەو پیرخەنیلەو شلەساوار، تۆ قەت بێز لەو گڵە ناکەیتەوە... دەڵێی:

(خاكو خۆڵ پاکە.. بنیادەم خۆی لە خاك خوڵقاوەو کە دەشمرێ دەبێتەوە بە خۆڵ، ئەوەی بێز لە خۆڵ بکاتەوە، بێز لە

خۆیشی دەکاتەوە)، ئەو جارانەی بەر هەمین دەکەوێ، رادەچەنێ و شەیتان و خانووی گڵ بە نەفرەت دەکا و دەڵێ:

(ئەدی.. ئەو ژنانەی بە نینۆکی من نابن لە ناو کۆشك و تەلاران دەژین.. کەچی ئەمنیش لەو کۆلیتە سەگەی مردم و رزامەوە)

تۆ دەزانی ئەوەیان قسەی دڵ نییە و دەردی زەمانەیە، بۆیە هەردوو قاچی لێ رادەکێشی و بە تەوسەوە دەڵێی:

(کێ زۆری لێ کردی؟)

دڵت نەدەهات بڵێی:

(کێ زۆری لێ کردی بەدووم بکەوی؟)

(ئەدی ژنی پیسکەپیاوان هەر رەنج بە خەسارە)

(هەمین خودا دەتگرێ، ئەمن پیسکەپیاو نیم، رۆژ تا ئێوارێ لەو دەشتە چۆڵ و ساردە بەفرو باران لێم دەدا، سەدان ئێوارە بە دڵساردی دێمەوە و رەشۆڵەکەم پێ ناگیرێ.. دوایش لە بەردەم دوکانەکەی سلێوە وەك سەگ وەردەکەوم و قەشمەریم پێ دەکا، کچەتیم ئەو کاتەی حەزت لە من کرد.. وەکی هەنووکە بووم..؟)

(نەخێر.. لاسەشۆڕ وا نەبووی، بەس ئەوەش نان پەیدا کردن نییە)

(بەم تەمەنەوە چیم پێ دەکرێ.. ناتوانم وەکی جاران فەردە گەنم بخەمە سەر شانم و غار بدەم..!)

مشکێك بە بەردەمتا جرتەی کرد و چاوتروکانێك و بزر بوو، ماڵەکە بۆتە هێلانەی مشك و مار، شەوانە هەردووکتان گوێ بۆ زیقەزیق و تەراتێنی مشکان هەڵدەخەن، هەمین لێیان دەترسێ و

قێزیان لێ دەکاتەوە، هەر کە بیانبینێ تاکە کلاشێکی تۆیان تێ دەگرێ، تۆ تووڕە دەبی و هەموو جار بە لاقرتێوە پێی دەڵێی:

(گەر خودا ئەو هەموو کونەی لە ئافرەت نەکردبایە، ئاواهی لەو مشکە حیزە نەدەترسان)، هەموو بەیانییەك كە لە خەو هەڵدەستێ یەکشەق رووەو تەڵەی مشکەکان مل دەنێ، چەندە دڵی خۆش دەبێ کە تەڵەکە مشکێکی دیکەی گرتووە، دەیبا و لەسەر گووفەکەکە فڕێی دەدا، دەیکا بە هەراو گەڕەك لە خۆی کۆ دەکاتەوە، ئەم دەڵێ:

(ئەم حەیوانە لەعنەتییانە یان لە زەوی هەڵدەتۆقێن یان هەر شەوە بێچوویەك فڕێ دەدەن، ئەوەندەی بە ماڵە فەقیران فێرن، ئەوەندە توخنی خواپێداوەکان ناکەون، ئەوان هەموو شتەکیان تەقەتەو هی مەش وا لەو گۆڕەیە..)

ئاخر زەوی ژوورەکان و گەنجینەو کادین و ناندین و بگرە حەوشەکەش هەر هەمووی قۆرت و چاڵ و چەوێڵ و کۆندڕو تونێلی تەسك و تروسك بوون، کاتی خۆی، ساڵانێك لەمەوبەر هەر ئێرە ساکە دەشتێك بوو کە هەر خۆت لەگەڵ دەیەها کۆنە جووتیاری هەڵەتەو دەرکراوی گوندەکان کردتان بە بێستانی گندۆرەو تەرۆزی، هەنووکەش ساڵ نییە چەندین دووپشك لە ناو ماڵەکەدا نەکوژی، هەمیشە لەوە دەترسن لە شیرین خەودا دووپشکێکی زەرد بە یەکێکتانەوە بداو بیکوژێ، چەندین جار تا هەنووکە ماری درێژو ئەستوورت دیوە سێ قەف و چوار قەف خۆی لە کاریتەو شەقڵەکان ئالاندووەو بە دوو چاوی ئادەمیانە لە هەمین راماوە ئەو وەختەی لە شیرین خەودا بووەو پرخاندوویەتی، ویستووتە

———

مارەکە بکوژی‌و بێ ئەوەی هەمین لەو خەوە خۆشە وەئاگا بێنی، بێ ئۆقرەو شپرزەو دوژمنکارانە، هەردووکتان لە یەکدی رادەمان، چەندین جار ئەو رەشە مارەت کوشتووە.. دەرت کردووە.. کەچی هەموو هاوینان دێتەوە، دەترسای ئەو مارە یەکێك بێ لەو مارانەی کە عاشقی ژنە زۆر جوان‌و سپیکەلانەکان دەبن‌و واز ناهێنن، حەز دەکەن بچنە ناو باخەڵیان‌و سەر بخەنە مابەینی هەردوو مەمکان.. بۆ نا؟ هەر مار بوو (حەوا)ی فریودا، ئادەمیش فریوی حەوای خواردو لە بەهەشت دەرکرا، کە دەتزانی دەرپێیەکەی تا ئەژنۆیان هەڵکشاوە، لە ترسی نیگا حەرام‌و ئادەمیانەی مارەکە زۆر بە هێواشی دەستت دەبرد بۆ نیفۆکەی تا دایپۆشیتەوە، وەك هەنووکە بێ ئۆقرەو زەندەق چوو دەبوویت بە پاسەوانی ژنێکی خەوتوو.. ژنێکی ماندوو کە هەمیشە بە دەم خەوەوە خەونی بە کوژرانی خۆیەوە دەدی‌و رادەچەنی، پەلی دەکوتا، پێڵووی دەفری، بە دەم ورێنەوە دەخنکاو هەناسەی لە خۆی دەبڕی، چەند حەز دەکەی ئەمشەو گەر هاتەوە پێی بڵێی:

(هەمین.. چیدیکە مەڕۆ دەرێ، ئەتوو هیلاك بووی، بنوو.. قەت بەخەبەر مەیە.. ئەمن تا ئەبەد بە دیارتەوە دادەنیشم‌و.. نانووم..!)

لە دیوارەکان ورد دەبیتەوە، بارانـاو چەندین پەڵەو ماك‌و دیمەنی سەیرو عەنتیکەیان رەسم کردووە، سنوورو هێڵەکان بە چەشنێك تێکەڵ بوون کە نەتوانیت نەخشەو رەسمەکان لێکدی جیا بکەیتەوە، وەك تێکەڵبوون‌و ئاڵۆزی دونیاکەی تۆ، دیوارەکان‌و پشتی هەردوو دەستت تا دێ گەڕتر دەبن، گەڕی

سەرما و شەختەو با، چ شتێك ماوە لە دونیای تۆدا گەڕو گوڵ نەبووبێ، پیرو پەڕپووت و هەلاهەلا، زبرو لەت و پەت، زامارو.. شەقار شەقار، کەرەکەش تا دێ پیرو لەڕتر دەبێ، بێ ئاوەزە.. دەنا چۆن کت و پڕ دەزەڕێ و هەزاران رەشۆڵە دەتۆقێنێ، ئەوەندە کەرە نازانێ کە تۆ لە تاو برسیەتی دەستەکانت لە گوریسەکە توند دەکەیت و پتر خۆت لە قۆرتەکە دەخزێنی و مت دەبیت و جووڵە ناکەیت، شان و شەپیلکت دەکەوێ ئەوەندەی دیوێکی تۆڕەکە بەسەر دیوە راخراوەکەیدا هەڵبدەی، هەزاران رەشۆڵەی لەعنەتیش وەك ئەوەی شەیتان هەڵیانفڕێنێ فرتەی بۆ دەکەن و لەو بەرزاییی ئاسمانەوە جیقنە بەسەر تۆدا دەبارێنن، سەرما و باران دەیانبات، لەو حەڵەدا تۆ خەون بە ئاگردانێکی پڕ لە پەنگرو کەندووی پڕەوە دەبینیت، توندتر هەر دە پەنجەت بەسەر گوریسەکەوە دەقرسێنیت، چاو ناترووکێنی، ئا لەو ساتەدا کە نێرەکەرەکە برسی دەبێ و سەرما ماسولکەکانی دەخاتە سەر لەرزە لەرزو گرژبوون، سەر بۆ ئاسمانی هەوران بار هەڵدەبڕێ و پڕ بە ئاسمان، پڕ بەو ساکە دەشتە چۆڵە، پڕ بە قوڕگی دەزەڕێ، زەڕین و بەس.. ئەو زەڕینە کت و پڕە لە خەیاڵ و خەون و ختوورە دادەبڕێ و.. پتر ریشۆڵەکان تەرە دەکا، لەو ئاقارەی خۆت تیا مەڵاس داوە دوور دەکەونەوە و لە نێو پووش و پەڵاش و زەویە کێڵراوو بەیارەکاندا دەنیشنەوە، وەلێ ناهەقی ئیە بزەڕێ، تۆ زوڵمی لێ دەکەی، دەیهێنی و دەیبەی، تۆڕی پڕاوپڕی ریشۆڵەی لێ بار دەکەی، باراش، هی خۆت و هەر هەموو دەرو دراوسێ، داری قەڵاشکەر، فەردە رەژوو، کە هیچیشی لێ بار ناکەی، تۆزێك

ماندوو بیت، بە بازێك خۆت هەڵدەدەیتە سەر پشتی و خەریكە هەر چوار پەلی باریكی لە ژێرتا بشكێن... كەچی كە ماكەرێك دەبینیّ و هەوەسی پەڕین دەیگریّ و چاوانی پیّ سوور دەكا و دەزەڕیّ، تۆ بە كامەی گۆپاڵەكەت لە لمووزی دەدەیت و كێری ڕەپی پیّ سست دەكەیتەوە و نیوە زەڕی دەكەی، یەكێك وا لە تۆ بكا چ دەكەی؟ دەتەویّ ئەو شەهوەتە نەڕژێنیّ و لە خوێنیدا بمێنیّ... ناتەویّ هێزو بڕستی لە بەر ببڕیّ و ئەوەندەی دیكە لاواز بیّ و هەر چوار پەلی بشكێن، ئالیكی كەمەو بەرگە ناگریّ، كیّ دەڵیّ وایە... ها؟ خۆ تۆش ئالیكت باش نییەو هەمین خۆی شل بكا زوو زوو دەپەڕی، چاكە.. نێرەكەرەكەت بپەڕیّ باشترە یان نەپەڕیّ؟ تۆ.. هەر خۆت.. نەپەڕیت خولّقی ڕاوت هەیە..؟ ئەو شەوانەی گڕی شەهوەتێك لە دەمارەكانتا خوێنت دەسووتێنیّ و كەفی پیّ دەكات، هەمین لێت لالووت بیّ و خۆی شل نەكات سیّ ڕۆژان مڕومۆچ قسەی لەگەڵ ناكەی، لەوە دەترسیت ئەم نێرەكەرەی تۆ جارێك بپەڕیّ و دەم بە یەك دادا و بمریّ... ئەوسا پارە لە كویّ بێنی كەرێكی دیكە بكڕیت؟ سەیرێكت كرد، لە خواردنی كا و جۆكە ببۆوە... گوایە هەر پیرو پێغەمبەرێك حەیوانێكی هەبووە.. ئاخۆ دەبیّ گوێلكی عوزێر پێغەمبەر چی بووبیّ؟ دەنێو پێغەمبەرانیش هەژارو نەدارا هەبوون، عیسا دارتاش و مووسا شوان و داود ئاسنگەرو سەروەری عالەمیش تاویّ كاروانچی و تاویّ شوان بووە، گوایە سلێمان پێغەمبەریش سەرداری پەلەوەرو فڕندەی هەموو ئاسمانان بووە، ئاخ گەر موعجیزەی سلێمان پێغەمبەرت دەبوو، بە هاوارێك چی پەلەوەرو فڕندەی ئاسمانان

هەن بانگت دەکردن و وات دەکرد بێنە سەر شانەکانت و قەفەزو تۆڕەکانت لێ پڕ دەکردن...

خەیاڵت دوور فڕی و زوو هاتەوە، لامپای ژوورەکە کەوتبووە سەر پرتەپرت، تۆ بڵێی نەوتەکە ئاوی تێکەڵ بووبێ؟ بێ هوودە هەردوو ژوورەکە گەڕایت، گەنجینە، کادین، هەموو کون و قوژبنێک، بگرە پەردەی ئاودەستەکەشت وەلادا، گوێڵێیەکی زەرد و نیمچە رزیو، سەردەمێکی زووی بیر هێنایتەوە، ئەو وەختەی باش حەماڵی بازار بووی، ئەوسا هەرەتی خۆت بوو، کەچی هەر زوو لە ترسی باوک و براکانی هەمین خۆت لە (سایلۆ)کە شاردەوە و کەس نەزانم لۆرییەکانت بار دەکرد، لە کۆلیتەکەش نزیک کەوتیتەوە، ویستت مریشکەکان داکەیت، بەڵام ئەمەیان کاری هەمین بوو، هاتیتەوە بن هەیوانەکە و حەپەساو لە کۆلیتەکە رامای، ئەم بەیانییە چیت لێ قەومابوو؟ دەتووت یەکەمجارە هەمین دەبینی.. وەک سەدەها بەیانی دیکە پێی وتیت:

(بزانە مریشکەکان چەند هێلکەیان کردییە؟ دەریان بینە و با دووانی لە رووندا بقرچێنمەوە.)

لە بەردەمی کۆلیتەکە کرۆشکەت کرد و دەستی راستەت بۆ ناو کۆلیتەکە درێژ کرد، یەکێک لە مریشکەکان هەڵفڕی و دەستت بەر هێلکەیەک کەوت، تاوێک دەستت گێڕا و دوو هێلکەی دیکەت دۆزییەوە، هەمین لە تەک کولانەی مریشکەکاندا کا و جۆی بۆ مانگاکە تێکەڵ دەکرد، لەو حەڵەدا تۆ سەریشت بردبووە ناو کولانەی مریشکەکان، ئەم هاواری لێ کردیت:

(ئەوە ئەتوو چ دەکەی؟)

بۆنی ساردەوەبووی ریقنە گێژی کردیت و گلەییت لێ کرد کە بۆچی وا زوو چراکەی کوژاندۆتەوە، ناو کولانەکە زۆر تاریکە، ئەمیش بە قەهرێکەوە سکالای ئەوەی کرد کە نەوتێکی ئەوەندە زۆرتان نییە تا شەوو رۆژ چرا داگیرسێنێ...

تۆش بە سەرسامییەوە سەرت دەرهێنا و بۆ ساتەوەختێك تێی رامای، لەو رادەمای، بەڵام خەیاڵت لە شوێنێکی دیکە میوان بوو، هاواری لێ کردی:

(برۆ ئەولا..)

وتت: (باشتر وەرە خۆت بگەرێ.. با وەك ئەو رۆژە بە دەستمەوە نەشکێن.. ماوەیەکە وەك ئارەق خۆرەکان دەست و پەنجەم دەلەرزن..)

گران راست بوویتەوە، بە خەفەتەوە لە هەمینێ رامای، رووەو لای مانگاکە خزیت و زۆر بە نەرمی دەستت خستە سەر پشتی، وەك قەسابێك کە دەست بەسەر پشتیدا بێنێ تا بزانێ گەر سەری ببڕێ چەند کیلۆ گۆشت دەگرێتەوە، دوو سێ جار لەسەر ملییەوە و بەسەر بڕبڕەی پشتی و تا سەر هەردوو کەفەڵی دەستت هێنا و برد، لە کەفەڵەوە بۆ خوارتر تا هەردوو لا رانی، پشتی رانی و تا هەردوو گوانەکانی نەوەستایت کە پڕبوون لە شیر، سەری گوانە زەردباوەکانت بەسەری پەنجەکانت دەگرت و دەتخوراندن، هەڵتدەگلۆفین، تاوێکی خۆش گەمەت بە گوانی مانگاکە کرد، بە گۆشەی چاویش لە چاوەکانی هەمین رامای، تەنکە تاریکی بەرەبەریان نەیدەهێشت پڕشنگی چاوە خەواڵوو،

خەو تێ شکاو،ماندووەکانی ببینی، لەو حەڵەدا جۆڕکی پڕ لە کاو جۆی لە لمووزی مانگاکە هەڵکێشاو لە پشت هەردوو گوێیەکانییەوە هەردوو جەمسەری پەتەکانی بە یەکەوە گرێ دا، دیسانەوە چاوتان لێکدی کەوت، تۆش بە شەهوەتەوەو نیهاد پیسانە دەستت لە گوانو بن سکی مانگاکە دەخشاندو زەردەیەك لەسەر لێوانت نیشت، هەمینیش بە ترسو شەرمەوە لە چاوە زۆر گجکەو نەوسنەکانت راما، خوێنێکی گەش، خوێنی ژنێکی زۆر شەرمنی دەشتەکی، پەڕییە سەر هەردوو کوڵمە چڵکنەکانی، بێ ئاگا لە خۆت، خنکاو لە ناو چاوانی هەمیندا، ئاسوودەو ئارام گوانەکانت دەشێلا، تا دەهات سەرپەنجەکانت گەرمتر دەبوون، چەند دڵۆپە شیرێکی خەستو گەرم ناو لەپیان تەڕ کردیت، مانگاکە پشتاو پشت رەوییەوە، بە هەر چوار پەلان قوڕو چڵپاوی حەوشەکەی شێلا، سەر مەستو کاسو بێ ئاگا لە خۆت گوانە نەرمەکانیت ئازار دابوون.. خاو.. خاوتر بە شەرمەوە دەستت شل کرد، تا ئەو حەڵەش لە هەمین رامابووی، نەك بە گۆشەی چاو، ئەمجارەیان کە تکە شیرەکان رژانە نێو لەپت پڕ بە هەردوو چاوان سەیری چاوە بەڵەکەکانی هەمینت دەکرد، ئەویش ژنە کرمانجێکی رامـاو لە نێوان ئارەزوویەکی کوژراوو بەیانییەکی ماندوودا... سەری داگرتو نەیوێرا چیدیکە بڕوانێتە چاوە نەوسنەکانت کە خوێنیان تێ زابوو، لە ترسانا لە تۆو لە مانگاکە دوور کەوتەوە، بەم بەیانییە وادەی چ نەوسو هەوەسێکە؟ کەوتە سەر چیچکانو لە بەردەم کۆلیتی مریشکەکان هەڵتروشکا، مانگاکەش لەسەرخۆ کاو جۆکەی دەکرماندو کاوێژی

دەکـرد.. کاوێــژێك خــاوو کوشــندە، کوشــندەتر لــە چــاوەڕوانی گەرمی تۆ بۆ هەمین، کاوێژێکی ساردو نـەرمو لەسـەرخۆ، خرمـەی جۆ بە ئاسـتەم دەگەیشـتە گوێی هـەردووکتان، مانگاکـە ئاوڕێکی ئادەمیانەی لە تۆ دایەوە، لە نێو ئەو تەنکە تاریکییـەدا کـە مـەیی بـوو، بـەم بەیانییـە زووە لـە ئـادەمو حەوایـەکی هـیلاكو غـەمگین دەچوون کە هـەردوو تـازە لـە بەهەشـت دەرکـرابن، مانگاکـەش هـەر لـەو مانگایـە دەچـوو کـە ئـادەم سـەردەمانێك زەوی پـێ کێڵابـێ، هــەردوو چـاوی مانگاکــە ســوور هەڵگــەڕابوون، وەلــێ لــە ژێــر بارسـتایی ئـەو تەنکـە تاریکییـەدا مـەحاڵ بـوو ئـەو سـوورایییە ببینی، چاوەکانی تۆش سوور هەڵگەڕابوون، هـەمین هـەردوو قـۆڵی کراسو کەوا رەشەکەی لـێ هـەڵکردبوو، دوو قـۆڵی سـافو سپیو گۆشتن لە تەك ئەم کراسو کەوا رەشـەدا" لـە ژێـر تـەمێکی تـاریکی بەیانی زووی ئەم زستانەدا وای لـێ کردیت دەست لە گوانـەکانی بەر نەدەیتو هەر یاریان پێ بکەی، قەت لەوە نەدەچوو ئەم زەنـدو مەچەکە سپییە بەو دەستو پەنجە بۆرو قەڵەشتیو چڵکنانەی تۆوە پەیوەست بن، ئەو دوو دەستانەی لـە شـیرین خەویشـدا هـەر گـرژو کـووڕن، لـەم حەڵـەدا خـەیاڵت فـڕی بـۆ هـەموو ئـەو کـاتو شوێنانەی شەوانی زستانو هاوینو بەهارو پایز دەست لەملانێو مــاچو مــووچو رامووســانی هــەردووکتانی دیــوە، لــەو قۆڵــە سـپییانەی رامایـت، خـۆ تـۆ ئـەوە یەکـەمجارت نییـە ئـەم قۆڵانـە دەبینـی، بـەڵام ئـەوە یەکـەمجارە هەسـتت کـرد هـەموو شـتێك لـەو ماڵەدا کۆنو پـەڕپووتو مردووە، بێ تامو بۆنو بەرامـە، ساردو سـڕە، تـەنها شـتێك کـە تـازەو خۆشەویسـتو گـەرمو بەلـەزەتو

زیندوو بێ هەردوو دەستی.. باسکی.. هەردوو قۆڵی هەمینن، ئەم دوو قۆڵە گەلێ جوانانە چەندە بەم ماڵە پەرپووتە ئاشنان.. ئەوەندەش نائاشنان.. چ دەکەن لێرە؟ چەندە غەریب‌و سەیرو لایدەن، ئەم باسکە ناسکانە، ئەو دەست‌و پەنجانەی هەنگوینی سۆزیان لێ دەتکێ هی ئەوە نین مانگا بدۆشن‌و کا و جۆ لە بەردەم لمووزی نێرەکەرەکەت رۆکەن، کۆترەکانت دان بدەن‌و تەپاڵەو تەرسەقول‌و قشپلەکانی ئەو دەشت‌و دەرە هەڵبگرنەوەو بۆ زستان لە چاڵیان بنێ‌و، باراش لێ بکاو.. بە تەنەکەو پەقرەج لە ماڵان ئاو بێنێ‌و دیوارە داڕزاوەکان سواغ بداتەوە، لەولاوەش خزمەتی ژنە ئاغاو چەلەبی‌و بەگزادەو ئەفەندییەکانی شار بکات، ئەو ژنانەی بە قولە پێی هەمین نابن، سی ساڵ پترە هەر ئەم باسکانە دوای رۆژانی ساردو گەرم، رۆژانی مەینەتی‌و ئارەق رشتن، شەوانە دەبوونە شوورەو سەربان‌و سێبەر، هەزاران جار بەم دوو باسکە لە ئامێزی کردوویت، ئامێزی نەرم‌و گەرم‌و شیرین‌و بۆنخۆش، ئامێزێك كە بۆنی مێخەك‌و قەرەنفول سەرمەستیان دەکردیت، دەیانبردیتەوە رۆژانێکی زوو، سەردەمێکی دوورو دێرین، تەماوی وەك خەون، هەر ئەم دوو دەستە پڕ لە میهرە بەو سەری پەنجانە فرمێسکی پەنهانی تۆیان سڕیوەتەوە، فرمێسکی پیاوێك كە تا ماوە ناتوانێ بچێتەوە گوندەکەی خۆیان، بەهەشتی دۆڕاو، کەچی نازانێ چۆن لەو پیرە شارەدا بژی‌و.. خۆی بشارێتەوە.. چی بکا تا خوێنی رژاوی هەمین نەبینێ؟ بۆ تا هەنووکە فەرامۆشیان کردوون؟ تا کەی وا دەبێ؟ چ مردەنێیەك بوو ئەو ترس‌و تۆقینە ئەبەدیيە؟ گەر وا نەبووایە ئەو دەستانە

قەت هی ئەوە نەبوون کراس‌و فانیلەو رانك‌و چۆغەو چاکەت‌و پانتۆڵ‌و دەرپێی خوا پێداوەکان بشۆن..؟

هەر ئەم بەیانی‌یە بوو.. دە دوانزە سەعات یان یەك سەدە لەمەوبەر بوو هەمینی کەلەکەوێت لە بەردەم ئەم کۆلیتەداهەڵتروشکا بوو؟ خۆی بەلایەکدا لار کردەوە، قۆڵی سپی‌و رووتی لە کونی کۆلیتەکەوە بردە ژووری، زارکی کۆلیت ئەوەندە فراوان بوو کە دوو مریشك وێکڕا دەچوونە ژووری، کۆلیتەکە چەند خشت‌و بەردو دارێکی کەڵەکەکراو بوون، رایەڵی سەربانەکەی چەند شیشێکی ژەنگارو تەنەکەیەکی پان بوو، کە خۆی پتر لار کردەوە بەسەر قاچی چەپدا، هەموو قورسایی خۆی داگرتە سەر پەنجەکانی پێی، پتریش خۆی نەوی کرد، بسکی چەپی لە قوڕو لیتاوی بەردەمی کۆلیتەکە خشی، بسکی ماش‌و برنجی شاراوەی ژێر خەنەی سنەیی، بە قەدەرایی دوو پەنجە قوڕاوی بوون، خەنەکەش هی ژنەکەی سمایل بەگ بوو، ئەو رۆژەی کە لە هەندەرانەوە بۆیەیەکی تازەی بۆ هات نیو کیسەی مابوو، بە هەمینی بەخشی، بۆنێکی ساردو ناخۆشی جیقنەی مریشکەکان گێژی کرد، گران‌و بێزەوەر وەك بۆنی ماسی سارد، ئەم بەو بۆنە راهاتبوو، هێدی هێدی دەستی راستی بردە ژووری‌و بە شێنەیی لە کا و جیقنەی تەڕو وشکەوەبووەکان دەکوتا.. زیاتر بە تەنیشتتدا لار بۆوە، تا بنەبانێ دەستی رەپێش کرد، بە دوایدا باسکی، باسکی سپی دەنێو تاریکی کۆلیتەکەدا بزر بوو، پتر خۆی نەوی کردو قۆڵ‌و باسکی چەپی رێك کرد بە ئەستونگ‌و ناو لەپی خستە سەر زەوی‌یە قوڕاوییەکە، لە ژێر کراسە رەشەکەوە

کەفـەڵی خـڕو پـڕی دەرپـەڕی، تـۆش دەسـتت لـە گوانـەکان بـەر نـەدەدا، خـۆت راسـت کـردەوەو لـە ژێـر رانـی مانگاکـەوە خزاندت، سـەرکەوتیتەوە تـا لەسـەر کەفـەڵی ئارامیـان گـرت، ئـان‌و سـات لـە کەفــەڵی هــەمین رامــای، رووت... دامــاڵڕاو لــە کراســی رەش، تەزوویەکی گەرم بە نێو دەمارەکانتا مێروولـەی کـرد، نـاو هـەناوو هەردوو گورچیلەت گەرمتر داهاتن، ئەم بێ ئاگا لە تۆ، بە ترسـەوە دەسـتی بـە نێـو کۆلیتەکـەدا دەگێـڕا، دەترسا هێلکـەکان بشـکێنێ، جگـە لـە کـای تـەڕو ریقنـە دەسـتی بـەر سـێ سـەرکە پیـاز کـەوت، لەگەڵ دوو هێلکە، دوێنێ شەو خۆی ئەو سـەرکە پیازانـەی لـە نـاو کۆلیتەکـە، بـۆ راوکـەی مریشـکەکان، دانـابوو، تـا پـتر لێـی ورد دەبوویتەوە زیـاتر خـوێنی گـەرمی هەوەسێکی وا لـە ناکـاو هـەموو دەمارەکانی ناو لەشتی خستە سەر مێرووولەکردن‌و.. ئیـدی زانیـت تۆزێکی دیکە خوێنت کەف دەکا، ناو دەمت وشـکی کـرد، دەسـتی راستت لەسەر سمت‌و کەفەڵی مانگاکە لانەبرد، جۆگەلـەی بڕبـڕەی پشـتت ئارەقـەی دەردا، بـە تـرس‌و شـەرمەوە، بـێ ئاگـا لـە خـۆت، دەسـتت بـۆ گوانـەکانی درێـژ کـردەوە، هـەمین، هێشـتا، دەسـتی لـە ناو کۆلیتەکە دەگێـڕاو هێلکـەکانی دەژمـاردن، هـەر هێلکەیـەك‌و لـە خۆشـیانا تـاس دەیـبردەوە، هێلکەیـەکی سـپی‌و خـڕ.. زەردەیـەك نیشـتە سـەر لێـوی، شـتێکی دیکـەی بیر هاتـەوە، نوکتەیـەکی تـۆ.. گرژیـیـەوە.. گرژینـەوە بـوو بـە پێکـەنینێکی خنکـاو، ژمـارەی هێلکـەکان بـوون بـە چـوار.. یـەکێکیانی خسـتبووە نـاو لـەپی، لەزەتێکی نهێنی لەو هێلکە لووس‌و خڕانە دەدیت، لەزەتێکی وا کە شەرم لە خۆی بکات‌و تەریق بێتەوە، بەوە چاکە ناو کۆلیتەکە

تاریکەو کەس بە هێلکەی خڕی ناو لەپی و هەڵگلۆفتنی نازانێ، تۆش شل شل گوانی مانگاکەت دەشێلا، جارجاریش بە پەنجەی گەورەو شایەتمانەت نەرمی و گەرمی گوانەکانت سەح دەکردەوە.. هەڵتدەگلۆفت.. مانگاکەش کۆڵێ لە گیانی خۆش بوو، جووڵەی نەدەکرد، ئەوەندەی پێ خۆش بوو کە تاوتاوێك کلکی ڕەپ دەکرد، کت و پڕ نێرەکەری لەعنەتی زەڕی، پڕ بە حەوشەکەو ئاسمانی گەڕەك زەڕی، زەڕینێك ماڵەکەی لەگەڵ بلەریێتەوە، دەرو دراوسێی لە خەو ڕاپەڕاندبێ، شەیتان و نێرەکەرەکەی تۆیان بە لەعنەت کرد کە هەموو بەیانیانێ زوو لە خەوی خۆشیان دەکا، هەندێ سووکێ خەویان لێ دەکەوتەوە، هەندێکیان خەویان لێ دەزڕاو گوێیان بۆ هەموو کەڵەشێرەکانی گەڕەك شل دەکرد کە لە دوورو نزیکەوە وەڵامی ئەو زەڕینە کت و پڕەیان دەدایەوە، مریشکێکی هەڵنیشتووی سەر کۆلیتەکە بەرەو لای تۆو مانگاکە هەڵفڕی و خۆی کێشا بە لمۆزیدا، مانگاکە ڕەوییەوە، مریشکەکانی دیکە بە ئاسمانی حەوشەکەدا هەڵفڕین، پەڕێکی زۆر لە مریشکەکان هەڵوەری و بەو ناوەدا بڵاو بوونەوە، نەرم نەرم دەکەوتنە سەر عاردی حەوشەکە، حەوشەیەکی تەڕو قوڕاوی، هەمین لە ترسانا ڕاچەنی و بستێك لە زەوی بەرز بۆوە، هێلکەکەی ناو لەپی شکاو ئاوێکی لینج و شلەتێن دەستی تەڕ کرد، تۆش ڕاچەنیت و لە تاوی ئەو زەڕینە لە ناکاوەدا گوانی مانگاکەت توند گوشی و پەنجەکانت لێ گیر کردن و پاشان خاو بۆوە، ناو لەپت پڕ بوو لە شیر، مانگاکەش حەجمانی لێ بڕاو لە تاو گوانی گوشراوی تاوێك بۆ پێشەوەو تاوێك بۆ دواوە خزی، بە هەر چوار پەلی قوڕو

لیتاوەکەی دەشێلا، چەموشانە سەری بەرز کردەوەو لە حەژمەتانا پڕمانـدی، تـۆش دەسـتت پـتر شـل کـردو شـیرە سـپیەکە لـە پەنجەکانتەوە دەتکایە سەر زەوی، بازنەی سپی ئەو شیرە چەورە درەنگ دەنێو قوڕاوەکە دەتوایەوە، هەمین ساردو هێدی دەستی لە کولانــەی مریشــکەکان دەرهێنــاو هــەر زوو زەردێنــەو ســپێنەو قەپێلکی شکاو بە دەستییەوە مەیین، بێزی لێ دەکردن، تۆش دەستت لە گوانەکانی بەردا، هەمین ئاوڕی لێ دایتەوە، لە مانگاکە نزیـك کەوتـەوە، بـە تـووڕەیی سـەیری کردیـت، وەك کابرایـەکی تاوانبار سەرت نەوی کرد، پارچە پەڕۆکێك بە تەنافی حەوشەکەوە بوو، رایکێشاو دەستی پێ پاك کردەوە، بۆنێکی سارد کە پتر لە بۆنی ساردی شەهوەت بچێ" لەو هێلکە شکاوەوە دەهات، بۆنی ماسی ساردو هێلکەی شکاوو شەهوەت زۆر لە یەکدی دەچن، بە شێنەیی ناو لەپی بە شیر تەڕبووت بەلا رانتدا هێنا، نێرەکەری لەعنەتی لە زەڕین کەوت، لەو خەیاڵە خۆش‌و پەنهانەی کردن، مانگاکە هێور نەبۆوە، مریشکەکانیش لە ترسانا لە گارەگار نەدەکەوتن، تۆ خەمت بەوە خوارد ئازاری گوانی مانگاکەت دابێ، هەمین دڵی لای ئەو هێلکە شکاوە بوو، کەمترین زیان قەهری دەداتێ، درەنگ وەختێ شەرم لە چاوانی تۆو هەمین رەوییەوە، ترسیش لە چاوی مانگاو مریشکەکان، تاکە خەڵقەندەیەکی بێ ئاگا لەو ترس‌و شەرمە، دێزە بوو، هەمین لە چاوانت راما، دوو چاوی چکۆلانەو زیرەك‌و زیندوو، پڕ لە نیگای نەسرەوت‌و تیژ کە دەکرا هەر ئافرەتێك لەو نیگایانە بترسێ‌و لە بەردەمتا بشڵەژێ، نیگای پیاوێکی شەهوەتباز نەك دەروێشێکی خەڵوەتکێش، دوو

ـــــــــــ

چاوی بە قوولاچوو، دوو چاوی دەورەدراو بە برژانگی هێشتا رەش و درێژکۆلە کە کەوتبوونە ژێر دوو ئەبرۆی چڕو لوول و تێکەڵ، لووتێکی قنج و کەمێك پەڕفش، پتر لە کەپووی ئافرەتێکی بەگزادە دەچوون نەك هی پیاوێکی ماندوو، سەیرە.. تۆ هەمیشە لە وەخت و شوێنی نابەجێدا هەوەست هەیە، وات زانی هەنووکەیە، سەری کەپووی سوور هەڵگەڕابوو، نەرمایی گوێ و هەردوو کولمی، سپێنەی چاویشی خوێن سووری کردبوون" خوێنی شەرم، ترس یان شەهوەتێکی ناوەخت، هات و لێت نزیك کەوتەوە، قۆپچەی کراسەکەتی داخستەوە، لەو دەست و پەنجە ماندووانەی رامایت، تا قۆپچەی بەرملتی داخستەوە و سنگە تووکنەکەتی لە سەرما و با شاردەوە، شەوانە تا درەنگانێ بەو پەنجە ماندووانەی گەمەی بە تووکی ماش و برنجی سەر سینەت دەکرد و تۆش خۆت بۆ شل دەکرد، هەمیشە خەمت بەوە دەخوارد چ بە پێوە بیت و چ لە راکشانی نێو جێ و بالینگاندا بیت لە تەك هەمینی کەلەکەوێتدا بستێك کورتت دێنا، هەمین زۆر دەخورێ، دەنگ هەڵدەبڕێ، پێ درێژی و زمان درێژی دەکا.. جا چی بکەی؟ خۆشت دەوێ و ئەێی دەبووری، تۆ بڵێی هی ئەوە نەبێ کە لە تۆ بە خۆوەترو کەڵەگەتترە، با لە خۆی هەڵدا، شەو قەلای مێردانە، شەوانە ئەو مایینە ژنە، ئەو لەندەهۆرە لە باوەشی پیاوێکی ورد و چکۆلە و بالاکولی وەك تۆدا جێی دەبێتەوە، کەڵەگەت و بالا ئەسپینداری، شەوانە دەبێ بە چۆلەکە و باوەشی تۆش ئاسمانێکی بەرفراوان و بێ کۆتایی، دەبووە ئەنگوستیلەیەك دەچووە پەنجەت، دەستەسڕێکی نووشتاوەی گیرفانت، وەك دڵۆپە

شـیرێکی خەسـت و مـەییو لەسـەر سـەری پەنجەیـەکت دەوەسـتا، دەبوو بە کۆترو دەچووە بن باخـەڵی گـەرم و تـووکن و ئارەقاویت، ئـەوێکی گۆشتن لـە بەردەستی تۆیـەکی رەقەڵـەو ریوەڵـە دەبـوو بـە بووکەشووشەیەکی چکۆلانە، کە باسکت لە ناو قەدییەوە دەئالاند وای دەزانـی دە پیـاوی نـاقۆڵا و نێـرە زەلام لێك دراون و تۆیـان لـێ خولّقاوە، شـەوانە دەبوویت بـە شـۆڕە سـوارێکی لێـزان و.. ئـەویش مـاینێکی سـپی بـێ زیـن و لغـاو، ماینێك کـە بـڕای بـڕ سـوارەکەی نـــەگلێنێ.. سەرســـم نـــەداو نەیپـــەڕێنێ، پـــتر لـــە چـــاوانی ورد دەبوویتەوە.. هیچ بەیانی‌یەك ئاواهی بە تاسووقەوە، بـە ترسـەوە، بە شەرمەوە لێکدی رانەماون، زانیت هەوەسـێکی پـەنهان وا دەنێـو چاوانی، تۆ دەزانیت کەی ئەو چاوانە نەوسن دەبن، کـەی بێـزارو غەمگین، کەی بە کەیف و پڕ ئومێد، ئەم بەیانی‌یە بوو کە ترسـێکی نادیـارو هەوەسـێکی شـەرمن لێکدی نزیکـی خسـتنەوە، پـتر لێـی ورد بوویتەوە، لە ژێر تەنکە تەم و تاریکی بەیانیدا لە (مریـەم)ێکـی کلۆڵ دەچوو، (حەوا)یەکی تازە لە بەهەشـت دەرکـراو، هەیکـەلێکی دەگمەن لـە مەینـەتی و زەبوونی و زیبـایی، هەنووکـەش هـەر جـێی تەماعە، هـەرکێ سـەیری بکـا دەزانـێ ئـەو وەختـەی جحێڵ بـووە چ ئـاگرێکی بـێ ئامـانی لـە دڵـی کـوڕو کـاڵان کردۆتـەوە، چ ئـاژاوە و بـەزم و هەرایـەکی ناوەتـەوە، جوانی‌یـەکی کـۆن و دێـرین و سـادە، سـادەتر لـە هـەر شـتێك، وا لـە رووخسـاریدا مـەییوە و هێشـتا نـەمردووە، ئـەو جوانی‌یـەی سـالانێك لـە دڵـی ئاغـا و کوێخاکـانی گوندە دوورو نزیکەکان قیامەتێکی خولّقاندبوو، قوڕی بـۆ خـەڵکی دەگرتەوە، قاوو قیژو شەڕو هەرای لـە نێـو کـەلاوە و باڵـەخانەکانـدا

بەرپا دەکرد، کاسەو کەوڵی ژنانی پڕ لە ژەهر دەکرد، ژنانی لە مێردان دڵ کرمێ دەکرد، ئاغاژنەکانیش دووچاری دەردەدڵو دڵەڕاوکێ ببوون، بە قەد عزرائیل لە هەمینێ دەترسان، هەروەختێ هەمین وەدەر دەکەوت، چ لە شینو چ لە شاییان، چ بێری بووبێو چ ئاوهێنی سەرچەمان، پیاوان نەوسنانە چاویان تێ دەبڕیو وەلێ حورمەت گرانە.. دەست بزافتنو پلارهاویشتن سەد عەیبو عارە، بەڵام کوڕو کاڵ خۆیان بۆ ڕاگیر نەدەکرا، کوڕگەلی گوندی وڕوکاس لە نێو ئاوایيو لە دەشتو دەران، لە نێو هەرێزو پەرێزو پەنا جۆخینان غەریبو وێرانە ماڵ دەسووڕانەوە، سەپانو پاڵەو جوتیارو مسکێن لە مزگەوتو دیوەخانەی ئاغاو سەکۆی بەرماڵان سەریان لە بن گوێی یەکدی دەناو بە کۆڵێ تەریقیيەوە.. بە دزییەوە لیکیان دەکردو لە هەمین دەدوان... ئەوڕۆ لە پەرێزێ دیتم، دوێنێ لەگەڵ کچو کاڵی گوندی لە ڕۆخ چەمی چەقەلان جلی دەشووشت، گوایە ئاغا مرخی لێ خۆش کردیيە، کوڕەکانی ئاغاش پارێزی لێ دەستێنن، کارمامزانە ئاوڕ دەداتەوەو دەڕوا... خۆزگەم بەوەی سەعاتێك دەچێتە باخەڵی، راموسانێكو پاشان مردن حەڵاڵە، کەس زات ناکات بۆ خوازبێنی لە دەرگای ماڵی بابی بدات.. وەسمانە خێل دەڵێ: سێ کچان لە قەبێری هەمینێ دەدەم، ژنانی ئاوایی هەر هەموو لێی دڕدۆنگن، پاش هەر شایيو ڕەشبەڵەکێك هەندێ لە مێردەکان سستو دڵگران دەخزێنە پاڵ ژنەکانیان، هەمین چ هەمین.. دەك ماڵی چاوەکانیم بە قوڕ گرت.. هەر کتو مت دوو دەنکە ترێی ڕەش میرین، ئەو زەمانە کێ کوڕی کێ بوو؟ شا بسكو کەزییەکانی کە

بەسەر هەردوو هەرمێی باخی سوڵتان بەگی دەهاتنە خوارێ موسڵمانیان کافر دەکرد، شێخی (سەنعان)یان لە دین وەردەگێڕا، باڵا بەرزەکەی.. ئەو خوێنە گەشەی سەر کوڵمو کەپووو نەرمایی گوێی کە لەگەڵ قرێژو خۆڵو تۆزو گەردی زەمانە شەڕیانە، ئەو رەنگە سپی‌یەی لامل‌و بەرگەردنی، پیاو سەد دڵی هەبووایە، شتاقێکی پێ نەدەما، هەمین.. (هەمینی هۆمەری سەرکار)، سەرکاری باپیر ئاغا، باپیر ئاغای گۆپاڵ رەش، ئەو ئاغایەی کە هێشتا هەمین پارچەڵە بوو سمێڵی لێ دەکرۆشت‌و بە پەنجە شەوو رۆژی هەژمار دەکرد تا بستێکی دیکە باڵا بکاو ببێ بە هەوێی سێ ژنان، خانم‌و گەورەو سەرداری هەمووان، قسەی لەسەر قسان سوار بێ، ئەوسا دەبوو بە هەمین خان، نەك ژنی رەنجدەرێکی مایەپووچ، ژنی ئاغای سیازدە گوندان، کەچی هەمینی کەلەکەوێت پشتی لە ئاغاو باب‌و برایان کرد، سەرت لەوە سوڕما چ زوو فریوت دا، چ زوو دەعەمەلت هێنا؟ لە شایی‌یەکەی (کەریم مەیتەر)ەوە رازو نیازتان گۆڕییەوە، بەیانی‌یەکی زوو تەگبیرتان کرد، خۆت هاوێشتە کادینەکەیان، لەوساوە بە عەزرەتی بچیتەوە گوندەکەی خۆتان، جارێکی دیکە مەلە لە چەمی چەقەڵان بکەیت، وای لە بۆنی خۆشی ناو کادینان، خۆشی سەر ئاخوڕو ناو تەویلەکان، ئاونگی رژاوی سەر پووش‌و پەڵاش لە بەیانی‌یەکی زووی بەهاردا، ژوانی سەر چەم و نێو پەرێزو جۆخینان، خۆ گەوزاندن‌و ئەو گەوزاندن دەنێو قەرسیل‌و گوڵەگەنمەکان، بیرتە دەبوو بە چ هەڵلایەك لەسەر دابەستنی رەشبەڵەك، پێت شك بێ سێ جاران لە شایی دەستت گوشی،

سەری پەنجەکانی، پاشان غیرەتت دا بەرخۆت بە پەنجەی گەورە ناو لەپیت چاڵ کرد، یەکەمجار چاوچاوانێ، پاش پلارو غەمزە، چاو داگرتنو برۆ هەڵتەکاندن، ناردنی چریکەی حەیرانێك لە نیوەشەوێکی هاویندا، بریسکەی ئاوێنە لە چاودان، وای لە لەزەتو هیلاکی ئارەق رشتنی پاش رەشبەڵەك، ناو لەپی ئارەقاویو لێکدی خزان، پەنجە لێکدی گیرکردن، بە ئەنقەست گوشینی سەری پەنجان، بە دوو چاوی برسی لە هەردوو شەمامەی باخەڵ رامان، بە نازەوە خۆ لەنگاندن وەختێ هەموو شتێك لە حەیبەتا سەما دەکا، هەڵدەپەڕێو پێ دەکەنێ، تریقەو حیلکە حیلك، دونیایەکی سادەو ساکار، ئالاّو والاّ، ئاسمانێکی فراوانو شینتر لە کوژەڵە، خاکێکی بێ کۆتاو میهرەبان، بە سەری پەنجە دەدوان، لێکدی خزانو لێکدی لووس بوونی پەنجە رەقو نەرمەکان، ئەو پەنجانە رازو نیازو گلەییو حەسرەتو ئاخو ئۆفو ماچیان دەگۆڕییەوە، لە ژێر شەڕواڵو کراسی سورمەوە ڕانتان لە ڕانی یەکدی دەخشا، ئەوەندەی نەدەما دڵی شایی‌کەرانی نێو هەڵقەی رەشبەڵەك بپەڕێتە ناو دەمیان، هەناسەبڕکێ هەوەسی هەمووانی دەبزواند، هەڵتەكو داتەکی ئەو مەمکانەی سوخمەیان دەدڕی، ختووکەی شیرینو تەزووی بەتام، حەزیان دەکرد تا قیامەت دۆڵو زوڕنا بکوترێو ئەوانیش هەڵپەڕن تا گۆشتیان لە حەژمەتانا وەك لۆکە هەڵدەوەرێ، تا ئێسقانو جومگەکانیان ئارەقە دەکەنو لێکدی دەترازێن، ئەو ساڵە بەهارەکەی بە بەرەکەت بوو، هەوران لێکدیان دەخوڕی، مەمکان کراسیان دەدڕی، پیرەکان لە بن دیواری کەلاوە شان

شـکاوەکانەوە چـەناگەیان دەخسـتە سـەر کەشـکە ئـەژنۆیان، بـە حەژمەتێکی جەرگبڕەوە پەنجەکانیان لە کامەی گۆچانەکانیان گیر دەکـرد، حەژمـەتی رۆژانـی تـافی لاوێتـی زوو بەسـەر چـوو، جحێڵەکان دارو حەیزەرانیان با دەداو تیلاکیان لێ خوار دەکرد، تەوقەو یەکدی ماچ کردن، لە دوورەوە سڵاو کردن و چاو داگرتن و سمێڵ کرۆشتن، لە سەربانانیش نیگای پڕ لە شەرم و حەیا بەسەر کـوڕو کـاڵانی گونـدی دادەبـارین، هەلهەلـەی پـڕ لـە شـەهوەتی شـەرمنانە لـە دە لاوە وەك کـۆتر هەڵـدەفڕین، پیـاوان بـە دەم زەردەخەنەیـەکی هیلاکـەوە گوێیـان قـولاغ دەکـرد، دەبـێ ئـەو هەلهەلەیە هی عەیشێ بێ، فاتم یان رابی.. (با) لە حەوشەکانەوە دەیهـانی و سـەربانەو سـەربان دەیـبرد.. حیلکـە حیلکـی دوای هەلهەلـەی کچـۆڵان لەگـەڵ فڕەفـڕی بـاڵی چـۆلەکە بزێـوو لەعنەتی‌یەکان تێکەڵ دەبوون، قریوەو تریقەی زۆر ناسکی.. زۆر شەرمنی ئەوان دوور دەڕۆی، تا نێو مەزراو بێستان و پێدەشت و چەمی چەقەلان، هەر گوڵەگەنمێك چۆن بە شنە با و نەرمە باران دەشنێتەوە، لەگەڵ ئەو قریوانە دەشنانەوە، دەنگ و هەراو هاوارو قریـوەو شـاباش تێکـەڵ دەبـوون و لەسـەر ترۆپکـی درەختـەکان دەنیشتنەوە، بەسەر چارۆگەو رەفتەو کراسی ئاگر بارانی کچان و ژناندا هەڵدەوەرین، تەنها فیقەی زوڕنا و دەنگی دەهۆڵ دەیتوانی هـەموو دەنـگ و چرپە نزمـەکان بکـوژێ و پـەرتیان بکا، تا دەهات هەڵقەی شایی دەکشا و بەرینتر دەبوو، خۆر نەیدەخواست ئاوابێ، مـانگ پەلـەی بـوو هـەڵبێ، تریفـەی شـیرین وەك مـێ جـێی بـە نێرینـەی هـەتاو لـەق دەکرد، هـەواش فێنکـی دەکرد، ئارەقەی بن

هـەنگڵو سـەر کـوڵمو نێـو مـەمکانیش دەبوونـەوە چـەند دڵۆپـە شـەونمێکی سـارد، داڕژانـی تەنکـە تـاریکی سـیحری پـتری پـێ دەبەخشـین، جورئـەتی پـەنهان جۆشـی دەسـەند، ئـیتر هـەموو کەسێك، هەموو شتێك پتر دەخرۆشا، مانگ بە بەغالەتەوەو تاوێك بە میهرەوە لێی دەڕوانین.. وەك ئەوەی ئەو گوندە مەملەکەتێك بێ لـە دەرەوەی ئـەو خاکـەی مـانگ تریفـەی خـۆی تـێ دەهاوێـژێ، مەملەکـەتێك بـۆ تـەنها شـەوو رۆژێـك تاسـەی ئەوەیانـە کـە هـەموو خـەمو دەردو شـەڕو شـۆڕەکانی سـەر گـۆی زەوی ئافـەرۆز بکـەن، دەبا خۆشی بۆ تاوێك فێڵ لە خەم بکاو لە گوندی وەدەری بنێ، چراو لامپاو فانووسو قوتیلەکان یەکە یەکە هەڵدەکران، هەموو هـاوارو قریشـکەکان، چـەپڵە لێـدان، بـە تونـدی پـێ لـە زەوی کوتان... تەقاندنەوەی گەروو بە بەستەو حەیرانو لاوکان.. هەر هـەمووی ترسـە لـە هێرشـی تـۆزێکی دیکـەی لەشـکری خـەمان، فیقەی زوڕنا کوشتنی زریکەی مەرگە، مـەرگی ئازیزێـك، زرمـەی دەهـۆڵ خنکانـدنی هـاواری هـەموو ئـەو پیاوانەیـە کـە ئاغـا بـە زیندویێتی چاوان لە چاڵەکانی دەنان، قریوەی کچانو پێکەنینی گەرمو تریقەی لەپڕ تەقیوی کوڕان تەنها.. مەگەر بە تەنها ئەو دەمە تێکەڵ بێ.. تاوێکی دیکە مەگەر لە سەربانەکانەوە، لەسەر رێی چەمو جۆگەلەکانەوە، لە درزی کەلاوەکانەوە، لە نێو پەرێزو هەرێزو کادینو سەرئاخوڕو نێو تەویلەکاندا ئەو قریوەو بزانە لە نیوەی رێدا بگەنە یەکدیو زوو بمرن، هەنووکە هەلە بێ شـەرمانە پیرەکان دڵۆپە فرمێسکێك بە یادی جاران بڕژێننە سەر ریشو سمێڵان، مێردمنداڵان قولانجێکی دیکە باڵا بکەن، باخەڵی کچان

ـــــــــ

پڕتربێ، ژنـە هیلاکـەکان بـەحاڵ هەوەسـیان بجووڵـێ، جوتیـارو رەنجبـــەرو شـــوانو گـــاوانو پاڵـــەکان.. ئەوانـــەی هەنووکـــە دەستەپیاون تۆزێك جحێڵ ببنـەوە، دەبا ئەمشـەو هـەموو شـتێکی مـردوو زینـدوو بێتـەوە، هـەموو شـتێکی خـەوتوو وەئاگا بێتـەوە، بۆنی حێلو مێخەكو قەرەنفول.. بۆنی قورسی ئارەقەی پیاوان، شـیرین لای ژنـان.. بـۆنی ئارەقـەی ساردی ژنـان، دڵـڕفێن لـە لای پیـاوان بەسـەر گوندیدا بـڕژێ، با بـۆن بـڕوات، تـۆزو خـۆڵ لەسـەر کەزیو بسکان بنیشێ، تریفە بڕژێ، خۆشنوودی بتکێ، لەشکری خـــەم راوەدوو بنـــرێ، ســـەرگۆی مـــەمکان پـــتر بتـــەزنو بلـــەرزن، ناوقەدی کچە باریکەکان وەك شـەنگە بـی بلەرێنـەوە، کەفەڵی ژنـە قەڵەوو گۆشتنەکان لەگەڵ هەر لـەرزینو داتـەکینێك داتـەکن، چاوە رەشو پــڕ لــە کــلو بەڵەکــەکان پــڕ غــەمزەو بــە خومــارتر بــن، سـەرلووتو کولمـە ئارەقاوییـەکان ئاڵتر، زبـانی نێـو دەمـە تـەڕەکان تـاوێ تـاڵو تاوێـك شـیرینتر، خرینگـەی بازنـەکانی مەچـەکان بـە ئاوازتر، حـەمایلو پلێپڵـەو گوارەوخ‌ٔزصم پڕ بریسکەتر، پـێ بـە خڵخـاڵ شـل بـن لـە بـەر رەفتو رۆینـێ، هـەموو چرپەیەك نازێکـە، هــەموو عیشــوەیەك گــازە، بــەیانی هــەر هــەمووی وەك خــەونێکی شـیرینی لـێ دێ، دوو رۆژی تـر نابـات دەبـێ بـووك بکەوێتـە دوای قــوونی ئــەو مانگایانــەی ریــخ بــەر دەدەنــەوەو ئــەو کەرانــەی تەرسـەقوول دەکـەن، ئیتر عـومری جـوانی چـەند شـەوێکەو تـەواو، هێی دەروێش.. ئەو بـەزمو هەرایـە هـەر هـەموو دەبـوو تـۆ خۆشـی بکەیت.. کە لـێ دەبوویتـەوە لای هەنـدێ شـایەرێکی دەنگ زوڵاڵو لای هەنـدێکی دیکـەیان لـۆتی بوویـت، سـەپانێکی پـەڕپووت، هـەر

وەختێ شایی گەرم بووایە ئاغاو هۆمەری سەرکارو پیاوانی گوندی، ئاغاو کوێخای گوندەکانی دیکەش، هەر هەموو کوڕو کاڵی گوندی، چ گاوانو چ شوان، چ پاڵەو چ فەقێی مزگەوتان، بۆ جۆشدانی بەزمو خۆشکردنی شایی بانگیان دەکردی، ئەتوو نە لە غارغارانێی سواران بەشدار بەو نە نیشانە بشکێنە.. لە توومان ناوێ شەش تەغار گەنم بدووریتەوەو پشت راست نەکەیتەوە، برا.. مەیە مزگەوتو.. بۆ مردووانیشمان گۆڕ هەڵمەکەنە، لە هیچ هەرەوەزییەك بەشدار مەبە، واز لە بانگوش بێنە، هەر ئەوەندەمان لە توو دەوێ دەست لە بن گوێت بنێو تێی بچریکێنە، چی مەلو ئاژەڵی ئەو ئاقارە هەن، چی زیندەوەری سەر ئەرزو بن ئەرز هەن گوێیان بۆ ئەو چریکەیەت شل دەکرد، خۆیان بادەداو خۆیان رادەژەند، نەك هەر مەلاو ئاغاو پیاوماقوولانی گوندی، بگرە منالانیش دەستیان لە زرمەزلێ هەڵدەگرتو لە بەردەرکی دیوەخانێ گرد دەبوونەوە، بە خشکەیی لەسەر سەکۆکان، قاڵدرمەکان، بەر بەرۆچکەو نێو هەیوانو حەوشەکان هەڵدەتروشکان، پەح لەو دەنگە زوڵاڵو کەرخو دڵڕفێنە، کە بە لاوکێ یان حەیرانێك تێت دەچریکاند، گوندت دەخستە سەر سەماو ئاخو داخ، مەڕو ماڵاتو رەشەوڵاغەکانیش بەو چریکەو سەدایە تاوێكو دەسرەوتن، هێور دەبوونەوە، شیرێکی پتر دەڕژایە نێو گوانەکان، پیاوە هەرە دڵڕەقەکان ناسك دەبوونەوە، بگرە باپیر ئاغای گۆپاڵ رەشیش ویقاری خۆی بیر دەچۆوەو لە حەژمەتو لە تاوان سەرو کەللەی کەوتووی لە ژێر شەدەو هەوریدا بادەدا، لەرەلەرو جۆلانەی گوڵینگۆکەکانی شەدەو هەورییەکەی لە هێ

پیاوێکی عاشق دەچوو نەك ئاغایەکی بە زەبرو زەنگ، دەمارە گرژەکانی نێوچەوانو لا شەویلاگی خاو دەبوونەوە، خۆش خۆش هەناسەی دەدا، حەزی دەکرد دیوەخانە چۆڵ بێو بگری، ئەو کەرەتە لە گوندی دەنگی دایەوە کە مەلا زۆری بۆ هاتووەو کەشیدەی لێ فڕێ داوەو سەری لێ رووت کردووە، ژنان لە دوورەوە گوێیان هەڵدەخست، ئەو چریکەیە لە گوێیانەوە دەڕژایە ناو رۆح، لە پەڕەی دڵی دەدان، سۆزێکی بزرو مردوو لە لایان وەئاگا دەهات، بە دزییەوە سەدەها خەونی رەنگاوڕەنگو پڕ لە نهێنیان دەدی، چ خۆشترە لە نزیکەوە چریکەو سەدای بایز گوارەیان بلەنگێنێ، لە شاییەکەی (کەریم مەیتەر) ژنانو کچانی گوندی لە ئاغاژن پاڕانەوە.. دە تووخوا با ئاغا لێ بگەڕێ بایز بێتە ناو هەڵقەی ژنانو یەك دوو حەیرانو بەستەمان لۆ بڕێ.. مەلا چت گۆت؟ ئاغا.. با گوناهەکانمان لەوە پتر نەبن.. رەشبەڵەك حەرامترە یان چوونی حەیران بێژێك لۆ ناو ژنان؟ ئاغا هەردووکیان.. جا تووخوا مەلا ئەگەر بنیادەم سەد جاران بە ئاگری جەهەندەمێ بسووتێ کوو رەشبەڵەكو دۆڵو زوڕنا لە خۆی حەرام بکاتن؟، تۆش خۆت گران دەکرد.. هەقت چی بوو؟ فزەت لێوە نەدەهات، دەتزانی قسەی ئاغاژن بەسەر ترسەکانی مەلادا زاڵە، کێ دەوێرێ قسەی ئاغاژن بشکێنێ؟، دواجار هەر هەوەسە دەیباتەوە، ئاغا چ رەشبەڵەكو چ دۆڵو زوڕنا، هەر هەمووی هی سەردەمی کوفرو زەڵاڵەتە، بەڵانەکینێ سووکە گوناهنو بە ئاوی دەست نوێژێك دەشۆرێو پاك دەبنەوە، کوڕو کاڵی گوندی گوێیان لەو مشتو مڕە دەگرت، گوێ قوڵاغ بوون، کێ یەکەم

کەسەو مژدە بە ژنان دەدا؟ دیوەخان زرمەی دەهات، پیاوماقوولان لەسەر مافوورەکان چوارمشقی روونیشتبوون، چەقە چەقی کەوتنە خوارەوەی قلی تەزبیحەکان هەوای دیوەخانەکەی پڕ کردبوو لە هەرایەك تێکەڵ بە ژاوەژاوی گەرمی ئاغاو مەلا، پیرەکان وان لە بنە بانێ، ئاغا لەسەر پەڕو کوڕەکانی خۆیشی هەمیشە وان بە دەوریییەوە، لاوو تۆلازی گوندیش لە ناو دەرگاوە تا نێو پێلاوەکان لەسەر ئەژنۆ قیت دانیشتبوون، نەدەبوو پشت دەنە دیوارەکان، ئەوەیان ئەوپەڕی بێ حورمەتییە، بە ترس و شەرمەوە لە ئاغاو مەلایان دەڕوانی، بەحاڵ دەوێران سەر لە بن گوێی یەکدی بنێن و بە چرپەوە رازو نیاز بگۆڕنەوە، لەودیو پەنجەرەکانەوەو لەسەر سەکۆکان غەڵبەغەڵبێکی خنکاو.. مێردمنداڵەکانیش تەیارو ئامادە بۆ خزمەت لەسەر پێ وەستا بوون، ئاغا سەری لە بن گوێی هۆمەری سەرکار ناو چرپاندی، جەمعی دیوەخان ملیان درێژ کردو هەناسەیان لە خۆ بڕی.. سەرکار سێ جاران سەری لەقاند، هەر دەڵێی دوێنێ بوو دەروێش.. رۆیشت.. بانگی کردەوە.. بە هەڵەداوان هاتەوە بەردەمی.. ئەو پیاوە درێژە دوو قەد نووشتایەوە.. نووشتانەوەیەکی وا کە جەمەدانییەکەی بکەوێتە ناو کۆشی ئاغا، چرپەیەك و سەر لەقاندنێك.. هۆمەری سەرکار بە دوو باز لە دیوەخانێ چووە دەرێ.. لە ناو دەرگاکە، بەر لەوەی ئاودیو بێ، بانگی کردیت، یەکڕاست هەستایتە سەر پێ، رێیان بۆ چۆڵ کردیت، لە دەرەوە شەقژنی گوللەی نیشانەشکێنەکان کاسی کردیت، فیقەی زوڕنا، زرمەی دەهۆڵ، شایلۆغانی زۆر گەرمی

دەوری دەواری هەڵدراوی پێش دیوەخان، سەگ ساحێبی خۆی نەدەناسییەوە، چۆپی، شێخانی، سێ پێیی.. بەستەو دەنگی کەرخو کەوتووی جحێلان، چەپلەڕێزان، داڕژان و تێکەڵی دەنگەکان، ئاغا لە ژوورەوە وای دەزانی خۆی خودایەو ئەو خەڵکەش دەنکە رەشەکانی تەزبیحەکەی دەستی کە قل قل گەمەی پێ دەکردن، ئەو دەنکە تەزبیحانە وەك چاوی مار دەبریسکانەوە، بایز هەر لە دوورەوە هەوەسی گوتنێی دەبزوا، سەد حەیران و لاوك بە قوربانی بەژن و بالای کچانی گوندی، بە قوربانی ژنانی باخەڵ شۆڕ، بە قوربانی وردە رۆینی نازك و کەو ئاسایان، ئاوڕدانەوەی کارمامزانە ئەو وەختەی بە شەرم و نازەوە چاوان خێل دەکەن، چاو بازان، ئەبرۆ سەقەران، وەی لە بزاوتنی شەماڵ بۆ بسك و شابسکان، چاوهەڵنەهاتن لەبەر وردە پەرچەمان، وەی لەو گوێ وردو زەردو تەنکانە کە راناگرن قوڵفی گواران، سەد حەیران بە قوربانی دەرزیلەی سەر سوخمەو هیزارو... مەرجان و ملوانکەو موورووی بەر ملی گەردن زەردان، وەی لە باق و بریقی گوارەو خەزێم و گەردەنلغ و ئاشق بەندو دوگمەو دۆلابان، بازن و ئەنگوستیلەو خڵخاڵ و کەمەربەندان، چ شیرینە لەرینەوەی حەمایل و قەنەفلبەندان، وەی لە سروەی بۆن هێنی بن هەنگڵ و ناو باخەڵان، سوور هەڵگەڕانی کوڵم و لێوان، تنۆکی ئارەقەی داخزاوی نێوچەوان و چەناگەو بناگوێ و شۆڕبوونەوەی تا ناو جۆگەلەو بیرازی تەنگی مەمکۆلانی کچە تازە باڵق بووەکان، بزەی سمێلان، پشتێنی شل و جەمەدانی لارو تەزبیح بادان، چارۆگەو دەسماڵ لە زەوی خشان و هەوری کەوتنە ملان، سەرو مل شل بوون لە ژێر

قورسایی گەزو گوڵینگان، پلپڵەو حوریەتو یاقووتان، کراسی جورجێتو کەوای سورمەیی و سوخمەی بەرتەنگی سیمدار، سەرچۆپی کێشو پێ لە ئەرز کوتان، دزە نیگاو پەنجە گوشین، ئاخی گەرمو هەناسەی سارد، لە ناکاو رژانی تووتنی نێو کیسەی بەرپشتێنان، حیلەی ئەسپو وەڕینی سەگەل، فڕینی لە ناکاوی پۆلە کۆتری سەربانی مزگەوت لە ترسی چریکەی حەیرانو هاواری ئەڵڵاهو ئەکبەر، بۆنی ساوار.. پلاو.. یاپراغ.. تێکەڵ بە دۆینەو دۆغەوا...

کوڕو کاڵ بە پیرتەوە هاتن، لاکەون، ڕێ چۆڵ کەن، دوور کەونەوە کوڕگەل، ژنان وان لە ماڵی ئاغا..

(بایز.. کافر.. ئاگات لە دڵی ئەو ژنو کچانە بی، گۆتنەکەت بەندی هەناویان نەپچڕێنێ، خۆت لە بیر نەچی.. ها.. حەیرانو لاوکێك، یەك دوو بەستەو تەواو..)

هەر هەموو کوڕگەلی گوندی بەغیلیان پێ بردی، هەر خۆت تەنیاو نێرەوزێکت لەگەڵدا نەبوو، کەسی دیکە نا، هەر خۆتو حەیرانێکی بریندار، خۆتو دڵێکی شەیدا.. شەیدای هەمینێ..

(خودایە.. لۆ دەنگت خۆش نەکردین؟)

هەر خۆتو بەستەیەکی شەرمن بەسەر لێوتەوە، هەر لە دوورەوە تیلاکت لێ خوار کردو تەزبیحەکەت هەڵدەگلۆفت، هەردوو ناو لەپت ئارەقەیان دەردا، بەر لە خۆت بۆنێکی پیاوانە گەیشتە ناو کۆڕی گەرمی ژنانو کچان کە بە نێو یەکدیداو لە ناو حەوشەو ژێر هەیوانی ماڵی (ئاغا)دا تێك دەقژقژان، زوو زوو هۆمەری سەرکار دەیچرپاند:

(بایز.. ئەها.. بە دەم گۆتنێوە نەکەی چاوان بگێڕی.. ئاغای خۆت دەناسی)

زەردەیەك نیشتە سەر لێوانت، ویستت پێی بڵێی:

(جا ئـەمن بێجگـە لـە هـەمینی کچـت.. چ کـچ و ژنـەکی دیکـە دەبینم؟)

(پێ مەکەنە.. ئەگەر ژنانی ئاغاش پاڕانەوە.. مەیکە.. وا مەکە لە دیوەخانێ ئاغاو پیاوەکانی چاوەڕێ بن!)

کە ئاپوورەی ئـالاو والای بـەردەرگای مـاڵی ئاغـات بینـی، چـی دیکە ئاگات لە ڕێنمایی‌یەکانی هۆمەری سەرکار نەما، هـەر لـە نـاو دەرکـی حەوشـێوە ژنـان و کچـانی گونـدی وەك ڕەوە مـامزو کارمامزان چاوەڕێیان دەکردی، بەر لە گۆتنێ چاوانت دەگێڕاو لە هـەمینێ دەگـەڕای، لـە شـەرمانا چـاوت ڕەشـکەو پێشـکەی دەکـرد، ئەوەتا غەزاڵی مام وسووی، ئەوەش رابی، زولەیخای چاوتیل ڕێـت بـۆ خـۆش دەکـات، خـازێ خـۆی ڕەپـێش دەکـا و زەردە دەیگـرێ، مریەم پاڵی بە کۆڵەکەی ناو هەیوانێدا داوەو بـە مـەکرەوە بنێشـت دەجوویێ، ئەسمەری کا بـایزی هیـزارە لارەکـەی ڕاسـت دەکاتـەوە، ڕەوشەنی مەلا نادر نووشتاوەتەوەو فوو لە ئاگرێك دەکا و سمت و کەفـەڵی پـانی هـەر هـەموو حەوشـەکەی داگیر کـردووە، خـەجیجێ ڕەحمــانی، جــەواهیری وەسمانــە خێڵــی، حەلیمــەی بــادینی، زولـەیخای حەمـە سـەلانە، هــەر هـەموو سـەرگەرمی ڕێکخسـتنی مەنجەڵێکی ڕەش داگـەڕاون لەسـەر سـێ کوچکەیەکی لـەق و لـۆق، فاتم بە بیانووی گەرما چارۆکەی لێ فڕێ دابوو، بـەرملی سپی لـە تەك سـوخمەی ڕەشـدا ئاگریـان دەکردەوە، بـە پەنجـەی شـایەتمانە

ئارەقەی بەرملی دەسڕی‌یەوە، یانێ ها، (سەیری ئێروکانە بکە)، ئامینەی کوڵەندە سیخورمەی لە عەیشۆکی کوڵەبنە دەدا، یانێ ها، (سەیری بایز کە..!).

(خودایە هاوار.. فریام کەوە)

چ بێ باکانە، بەڵام بە کۆڵێ عیشوەو نازەوە دەهاتنە بەردەمت، چین چین گۆشت، گۆشتی شل‌و پل، نەرم‌و نیان، دەکەوتنە سەر یەکدی، گۆشتی ژنان‌و کچانی سپیکەلانەو رەش ئەسمەرو سەوزەڵێ‌و گەنم رەنگ، چاوانت دەگێڕا، ماندوو بووی، دەتویست وەك هەنووکە هاوار بکەی، (هەمین.. ئەتوو لە کێندەری؟)، دەتووت وەك هەنووکە بە ئەنقەست خۆیت لێ بزر دەکا، تاوەکو حەجمانت لە بەر ببڕێ، کت‌و پڕ، وەك لە ئاسمان کەوتبێتە خوارێ، بینیت، کەیل‌و کاس، گێژو حۆل بە ناو پۆلی کچان‌و ژناندا دەخولایەوە، کەوگیرو قاپی لێ دەکەوتن، رەنگی گلەیی لە چاوانی مردوو، بە مەکرەوە لە پشت ریزێك لە ژنانەوە تێی دەڕوانی، وەك ئەوەی بە تۆ بڵێ: ها لە کوێ بووی؟، چ نەوسنانە سەیری دەکردیت، ئەم بەیانی‌یە لە ناو دەرگاکەوە بە هەمان نەوسەوە سەیری کردیت، وەك ئەوەی ساڵانێك بێ‌و توخنی نەکەوتبیت، پیرەپیاو کەی ئەوەندی بێ دەمار بوویت؟ ئەمشەو کە هاتەوە لە خۆشی ئەو راوە بە بەرەکەتە بیگەوزێنە، دەتگەوزێنێ، رایمووسە.. راتدەمووسێ.. خوا بکەم نەڵێ: ئۆە.. پیاوەکە.. دەم‌و ژەمت نی‌یە.. ئەمن ئەوەندە شەکەت‌و ماندیم.. وا دەمرم.. جا چش.. وەرە ئامێزم‌و زیندیت کەمەوە، سەبەتەی هێلکە بێ سەری کردیمەو دێمکەی شیر هەردوو پیلی بەردامەوە،

ئـەوڕۆ نـانی جـەژنێم لـۆ مـاڵی سمایـل بـەگ تـەکمیل کـرد، پـڕ ژوورەکی جلی بابەکر ئاغام شۆری کە حەرام وەڵڵا پیس نەببوون، ئەوانـە چ تـوخمێکن؟ چ بـێ دڵو دەروونـن.. جـاری وا هەیـە لـە بەرقاپیان سڕ دەبم ئەوەندەی بوەستم، ئاوی هەردوو چۆکم دادێ، سـبەی دە هێلکـەی دیکـەم دەوێ، دێمکەیـەك شـیر، هـەمین خـۆ شیرەکەی دوێنێ ئاوی تێکەر نەبوو؟ زۆر زوو ترشا.. ئەها بایز.. دونیـای ئاغا و بەگلـەران چ سـەیرە.. ئـەو رۆژە ژنێکـی عـەلمۆدە لـە بـەردەم ئاغـاژن لەسـەر کورسـی‌یەك دانیشـتبوو.. چ بکـا باشـە؟ چـوزانم.. بـە مەرهـەمێکی سـپی، سـپی و چـەور، هـەر دە پەنجـەی ئاغاژنی دەشێلا، پاشان یەکە یەکە کچەکانی هاتنە بەردەمی ژنەو دەسـت و پەنجـەی ئەوانیشـی چـەور کـرد و شـێلای، گـوێم لـێ بـوو کچی چەلەبیش بـە دایکی دەگۆت: چی دیکە پیاڵـەم پـێ مەشـۆ، ئـاخر پێسـتی پشـتی دەسـتەکانم بێخ هەڵـدەدەن، دەزانم هـەمین.. دەزانم.. ئەو خانمە تەوەزەلانـە دەرپـێی خۆیشیان ناشـۆن، گوایـە نینۆکیان درێژەو دەشکێن، هەمین وازم لـێ بێنـەو هـارم مەکـە، واز لە قەحپەو گەوادان بینە، ئەو دەستە سپی و نـەرم و نۆلانـە بۆ قـاپ شـۆرین و جـل شـۆرین نـەکراون، ئـەو دەسـتانە هـی ئـەوەن گـونی کەرەکـەمی پـێ بگـرن، ئەیـەڕۆ پیاوەکـە.. لـە کنـە خـۆ پیـاوی تەریقەتی.. هەر ئەو دەستانەی من و هەر ئەو دەستانەی ئەوان! لە بەیانی‌یەوە تا ئێواریێ وان لە ناو قوڕو لیتە، یان کەفە سابوون، یا هەویر شێلان، یان هەڵگرتنەوەی تەپکەی ریخ و تەرسەقول، با بۆ خـۆی بڕێسـێ، بـەو دەسـت و پەنجانـە دەمارەکـانی شـان و ملـت دەگـرێ، بـە میهـرەوە دەسـت بەسـەر سـینەی تووکنتـدا دێنـێ،

لەوەتەی لە گوندی هەڵەتە بوون بەو دەنگە زولاڵەت کەم شەو هەیە بێ لاوك‌و حەیرانی بکەی، شەوانی درێژی زستان لە بەرگڕی پەنگری گەشی ئاگردان، شەوانی هاوین بە دەم تێڕامان لە جریوە جریوی ئەستێران، دەنگت دەگاتە کەلاوە شان شکاوو خانووە پڕ لە ئاژاوەو دەردو خەمەکان، هەموو شەوێك لەوەتەی ڕەدووت کەوتووە، ترسێك داتدەگرێ، لە قەهری ئەو غوربەتەو لە حەژمەتی تەنیایی‌و لە ترسی تارمایی مەرگ ئەو لاوکەی بۆ دەچڕی کە خوێن لە دڵ دەدەڵێنێ، حەیرانێکی بریندار، وەك دوو منداڵ کە لە خێوو تارمایی‌و جنۆکەی ناو ژێرزەمینێك بترسن دەخزێنە ناو باوەشی یەکدی، سەیرە.. هەر خۆی دێتە ئامێزت، هەر خۆی دەتشواو بسکە درێژەکانت دادێنێ، هەر خۆی دێتە حەمامەکەو بە بیانووی پشت شۆرین شەرت پێ دەفرۆشێ، جاری وا هەبووە گومانت لێ کردووە، زوو زوو پێت دەڵێ: جیقن هەر لەگەر توو وام.. دەنا کەسم بە پیاو نەزانی‌یە.. هەر وەختێ پاك بێتەوە دێتە بن هەنگڵت، ئەوساش کە تۆی دەدی حەیاو شەرمی نەدەماو پڕ بە چاوان لە تۆ رادەما، سەد ژن‌و پیاو بوەستایە لە تۆ نەدەپرینگایەوە، بیرتە ئەو وەختەی هۆمەری سەرکار لە ناو حەوشی ماڵی ئاغادا بەجێی هێشتی، پاش قەدەرێکی درێژ کە تۆی بینی ڕەنگی پەڕی‌و قاپ‌و کەوگیر لە دەستی کەوتنە خوارێ، شێتانە دری بەو حەشاماتە داو خۆی بە یەکە یەکەی ژن‌و کچەکاندا دەداو تا گەیشتە کنت، وەی لە هەواداری‌و وەی لە جەزبەی دڵ کە شەرم‌و حەیا ناهێڵێ، لە بەرهەیوان‌و لەسەر لبادەکی پاك بالیفێکی خستە ژێرت، پڕ بە حەزی دڵی لە چاوانتی

روانی، هەر وەختێك سەیرت بکا، سەیرکردنو نیگای شیرینی ئەو بن هەیوانەت دێتەوە یاد، خۆر هێدی هێدی بارگەو بنەی خۆی دەپێچایەوە، مانگ بە شەرمەوە، بە دزی خۆرەوە هەڵدەکشا تاقی ئاسمانیّ، هەواش تا دەهات فێنکی دەکردو بۆنی ژنو کچانی حەوشەو بن هەیوانیّ کاسو وڕو گێژیان دەکردی، هەنووکەش لە بەرچاوتە ئارەقەی لاملیو سوورە سووری هەردوو کوڵمان، سەرت هەڵبڕیو لە هەمووان رادەمایت، لەو زیاتر چ کچو ژنێکت، بە چاوی دڵان، نەدەبینی، لە قولابی سەر کۆترۆکەو خەزەمی کەپووی رادەمای، چ عاجباتی بوو.. هەر دەڵێی هەنووکەیە.. بە سەری سەری هەمینەوە، دوور دوور لە تاقی ئاسمانیّ ئەستێرەیەکی گەشت دەبینی، لەگەڵ هەردوو چاوانی هەمینیّ بوون بە سیّ ئەستێرە.. بە چوار.. بە دە.. سەد.. هەزار.. ئەو شەوە چ ئەستێرە بارانێك بوو، مانگە شەوێکی دڵڕفێن، بۆنی گژوگیاو گوڵە حاجیلەو هەلاڵەو بەیبوون وەختیّ تێکەڵ بە بۆنی زۆر شیرینی ئارەقەی لەشی کیژان دەبوون، وەی لەو مەست بوونو حەیرانە، منالان وەك پشیلە بەسەر قاڵدرمەکاندا هەڵگەڕانو گەیشتنە سەربان، دەستەکان لە کەوگیر بادان شل بوون، دەوری مەنجەڵی رەش داگەڕاوی سەر سیّ کوچکەکان چۆڵ بوونو دەوری تۆش قەڵەبالغتر، ریزێك لەو کیژانەی کە لەگەڵ دەنگی دەهۆڵو زوڕنای دەرەوە هەڵدەپەڕین دەستیان بەرداو بلاوەیان لیّ کرد، ئەڵقاو ئەڵق چوار دەوریان گرتیت، تافتەو هیزارو هەوریو چارۆگە شێواو، دەهاتنە پێشتر یەمەنی سوورو.. کراسی دارکەژۆك لەبەر، لێت دەهاتنە پێش گەردن کێلان، پاژنە

خـڕان، پەرچـەم سـووری بـە خەنـەو.. زەنـدو باسـك بـزر لـە ژێـر بازنـان، ورد دەبوويتـەوە لـە مـەرجان و كرمۆكـەی بـەرملان، لـە سينەی بەستراو بە سنجاق ئەو وەختـەی شل دەبێ و دەكـەوێ، دەرزی بەرسـێرێ كـە دەتـرازێ، باسـكێكی پـڕ لـە بـازن و دەسـت و پەنجـەی پـڕ لـە ئەنگوسـتيلەی نقێمـدار، كۆتكـە دۆيـەكی خسـتە بـەردەمت، سـەرت هەڵنـەبڕی، بـە تـەنها لـەو دەسـتانە رادەمـای، لـە كۆتكی دۆ.. ماستاو.. چا لەسەر چا.. خەنی لە خۆت.. بێ شـەرم بـە چـوار دەورتـا وەك پەروانـەی دەوری شـەمع دەفـڕين و دەسووڕانەوە، پۆل و ئاپوورەی ژنان و كچان شـەرمێ لـە پيـاوێكی تەنيا ناكەن، حـەزت دەكرد هـەر هـەموو كـوڕو كاڵی گونـدی بانگ بكەيتـە ژێـر ئـەو هەيوانـەو وەك تـۆ لـە بـەژنی باريـك و چـاو رەشـان رابمێـنن.. لـە نـازی نـازدار حـەيرانان، هەڵمـژن بـۆنی ئارەقـەی سـينگ و مـەمكان، بـۆنی هـەوەس بزوێنـی بـن بـاڵی ژنـە پـان و پۆڕەكان، بۆنی قەرەنفول و هێل كە تێكەڵ دەبنەوە بە گەردانەی وا لە گەردنێ، بێن و نـەك بـە دوو چـاوان، بـەڵكو بـە هـەزار چـاوان ورد ببنـەوە لـەو هـەموو مەمكـە بەنـدكراوەی ژێركـراس و سـوخمەو مەمكدانان، لە خاڵی پڕ لـە جوانی و فەرامۆش كـەوتووی لا لێـوان، لەنجەو لاری گەلی دەستە خوشكان كە بە شەرمەوە خۆ دەلـەنگێنن بۆ شـايی و هەڵپـەڕكێيان، پـەڕەی خـەزێم كە بريندار دەكا پـەڕەی ناسكی كەپووان..و تكە خوێنێكی ئاڵ دەڕژێتە سەر گۆشـەی لێـو، شـنانەوەی ليفكـی هيـزارو شـەدەی ئاغاژنـان، رێ رۆيشـتنی بـە ويقاريـان، كـەزی تـەڕو تـۆزاوی، ناسـكەيی روومـەتان، وردە خوسـاران، گوڵينگـەی هيـزاران، چـاو هەڵنـەهاتن لەبـەر وردە

پەرچەمو شابسکان، ئەوسا تۆش تۆغیانت بوو، چووکەلەت هەمەوەندیو سمێڵت کامەڕی بوو، ئەوەندەی کە سەرمەستی جوانی بوویت، دە ئەوەندە لە خەمی کوڕگەلی دەرەوەی رەشماڵو دەوارەکان بوویت، دەتزانی هەنووکە لەوێندەرێ ناو لەپی گڕگرتوویان بە شەونمی گیاو گوڵان تەڕ دەکەنو بە چاوی پڕ لە شەهوەتەوە لە تریفەی مانگو جریوە جریوی ئەستێران رادەمێنن، لە خەفەتو قەهران.. خەفەتی دووری نازداران جگەرە بە جگەرە دادەگیرسێنن، حەزت دەکرد هەر هەمووان داوەت بکەیتە ماڵی ئاغاو هەریەکەو دەستەگوڵی خۆی بێنێو دڵخوازی خۆی هەڵبژێرێ، حەزت دەکرد.. حەزت دەکرد.. حەزیان دەکرد دیواری دیوەخانەو باڵەخانەی دوو نهۆمی ئاغا بڕمێ تا دەرکەون بەژن زرافان، گوێ بە گواران، بسك لوولو باخەڵ شۆڕان، کەپوو قنجو لێو تەقیوو چەناگە کوتراوان، تا رامێنن لەو مەمکانەی لە ژێرك کراسی مەخمەریو سوخمەی تەنگ هەڵیان هێناوە ژەنگو ژار، لەو کوڵمانەی هەر دەڵێی شەمامەی حەوت رەنگین، بەڵام چ دەکەی کە شەختەی پایزێ لێی دابن، تا دەرکەون پڵپڵەو حەمایل و تۆقان، تەلسمان، زێڕان.. زەنجەقان.. ئاوزەنگیان.. کرمەك دەگەڵ بەندی پیرە گواران.

لەوێ، لە دیوەخانێ (کەریم مەیتەر) حەجمانی لەبەر بڕابوو:

(گەورەم.. دەترسێم بایز بە تەنێ شەرمێ بکاتن!)

ئاغا لێی خوڕیوەتەوە:

(بەراز.. تازە زاوای.. کەی دادەسەکنێی!)

ئاوڕی لە هۆمەر داوەتەوەو پرسیویەتی:

(هۆمەر، بایز حاڵی کووە؟)

هۆمەر بە قەهرو بەغالەتی پیرە پیاوێکەوە گووتویەتی:

(وەڵڵاهی گەورەم.. سەد سوێند دەخۆی دڕکی ناو گوڵانە، ئەو کافرە نەخنکێ باشە!)

کە ئاغا بە قریوەیەك دیوەخانی گڕ داوە، هەر هەمووان تریقا بوونەوە، کە ئەو وەستاوەو رووی گرژ کردووە، هەر هەمووان ئان‌و سات ئەبڵەق بوون، ئاغا رووی کردۆتە کەریم:

(گوێ بگرە بۆرەپیاو.. تەیارو ئامادە بە، شەوی نێرانە، هەر تۆزێکی دیکەیەو بووکت دەخەینە پاڵ، مەیتەری خەسیوم ناوێ، ئەوەندەی بڵێن یەك‌و دوو، با چایەکی شیرینم لۆ تێکەن، نامەوێ شەکرەکەی بتاوێتەوە، دەعەمەلی بینەو وەرە دەرێ)

کەریم مەیتەر شپرزەو شەڵاڵی ئارەقە وتبووی:

(هەندی بڵێی یەك‌و دوو.. چایەکت فڕناکەی.. دێمە دەرێ!)

هەر هەموو پێکەنی بوون، زاری بێ ددانی پیرەمێردەکان وەدەر کەوتوون، ئاغا هەڵیداوەتێ:

(ئاخر نەکەی حەیامان ببەی، عەشیرەتی "شێخ بزێنیان"م پێ خۆش بکەی، سمایلی قاوەچیم لەسەر چ ترۆ کرد؟)

تۆ بێ ئاگا بووی لە ئاغاو پیاوماقووڵانی دیوەخان‌و شەڕە دەنووکیان لە بەردەمتا روونیشتن.. بە دەسرۆکەی دەستیان ئارەقەی بەرمل‌و تەوێڵیان دەسڕی، بۆنی مێینە سەرمەستی کردی، کوڕگەلیش لە بن رەشماڵان تا ناو هەناو دووکەڵیان هەڵدەمژی، سمێڵیان دەکرۆشت، پێیان لە زەوی دەکوتا، نینۆکیان دەقرتاند، بە غەزەبەوە کڕەی ددانیان دەهات، تەزبێحیان

هەڵدەگلۆفی، تفیان پێ قوت نەدەدرایەوە، ناو زار تفتو تاڵ، بە حەیزەرانو دارو گۆپاڵ لە بەردەکانی بەر پێی خۆیان هەڵدەدا، بە نووکە شەق، لە ناو هەمووانیدا تەنها تۆ بەختەوەر بوویت، ژنانو کچانی گوند بانگیان کردی، ژنانی ئاغا خۆیان، درەنگ شەرمت رەوییەوە، لا جانگو بن سمێڵو برپڕەی پشتت ئارەقەیەکی ساردیان دەردا، یا خودا بە خێر بێ.. هەر سێ ژنی ئاغا، فاتمە خانو سافیو خاحەبێ بەرەو پیرت هاتن، بە هەرسێکیان دەتووت دیوارێکی تۆکمەو بڵندن، بۆنی سملو مێخەك هەزار کانیاوی زەوقیان لە دڵدا دەتەقاندەوە، وەی لە تێکەڵی ترسو شەرمو خۆشیو جوانی، مێرووڵەو تەزووی شیرینیان پێ دای، ورشەی کراسو کەوا، خشەخشی کەوشو سۆلی عەجەمی، باقو بریقی کراسی کودەری، باخەڵی دوو قەدو سێ قەد، بە دزییەوە سەرێکت هەڵبڕی، سەد حەیرانت کرد بە قوربانی یەك گوڵینگەی ئەو نازدارانە، خرینگەی بازن، هیزار لارو هەوری سوور، بریسکەی دەرزیلەو کەمەربەندان، شەپۆلدانەوەی پرشنگی گەردانەو دوگمەو پاوانەو لاسەرە.. هەموو شتێك لەو حەوشەدا.. لەو هەیوانەدا.. لەو شەوەدا دەبریقایەوە..

(کچم هەمین.. دوو بالیفان بخە بەر پشتی بایزی..)

ئەوەندەی بڵێی یەكو دوو بەخۆو بە دوو بالیفی پڕ لە پەڕی مریشك هاتەوە، ژنان رێیان بۆ خۆش نەدەکرد، ئەویش بە مەکرو نازو ماناوە نوقرچەی لە لاڕانو سمتی یەك دووانێکیان گیر کرد.. وەیش.. دەستت بشکێ.. بایز، بەو سووکە سوعبەتەی هەمین، خەریك بوو ببوورێتەوە.. شاژنانە رێی دەکرد، دەلەنگییەوە، بە

ئەنقەست خۆی بادەدا.. بەسەری پەنجە ڕێی دەکرد، شەنگەبی بوو لە گوێ چەمێکدا دەلەرییەوە، بە دەم نازو عیشوەو خەندەوە هەردوو سەرینەکەی خستە بەرپشتت، هەنووکەش بە خۆشی ئەو بۆنو بەرامەی پەرچەمو زولفانی ئەو عەیامە دوورو دێرینە دەژی، ئەو وەختەی بەسەرتدا نووشتایەوەو کەزیو قەفی بسکەکانی دایان لە تەوێڵی گەرمت، ئەو دەنگە بوو کە هەمیشەو تا هەنووکەش کە چاوەڕێی هاتنەوەی دەکەیت.. لە گوێتدا دەزرنگێتەوە:

(بەخێر هاتی بایز..!)

ئەو دەنگە بوو کە قەهرو ترسو شەرمو خەمی لێ دەڕژا، وەلێ جوانو.. پڕ گوێ.. ناسك.. پڕ لە زرنگانەوەی موحیبەت، دڵگیر وەك قوڵەقوڵی ئاوی کانییەکی تازە تەقیو، دەنگێك لە شکانی ئاوێنەو.. مینا پڕ خورپەتر، لە خرمەی باران خۆشتر، هەناسەو ئاهی نیوە شەوی کچانی وەك هەنجیر گەییو، ئەو هەنجیرە گەییوەی گەر دوای رۆژێك نەخورێ، بۆگەن بکات.. بترشێ.. بکەوێتە ناو خۆڵو سەر خاکێکی رووتەنی، نیگایەکی کورتو کارمامزی، کارمامزێك کە ترسی راوچییەك لە دڵیا بنیشێو بەری نەدات، قەفو لوولی بسكو کەزییەکانی شوورەو سێبەریان بۆ کردی، بۆ تەنها یەك سات، بە دزی ئەو هەموو کچو ژنانەوە، لە چاوانی رامایت، بە پەلە خۆت تیا شۆری، خۆت تیا نوقم کردو هاتیتە دەرێ، دوو چاوی رەشی پڕ لە جریوەو چریسکە، دەك ماڵی چاوانتم بە قوڕ گرت، تا ئەبەد کلو کلچوکی ناوێ، وەی لەو مایینە کێوییەی مەیتەری عگیدی دەوێ، مانگی

دووره دەستەو ئەمن بە تریفەکەی شادو شوکرم، قەت بووە.. نا.. گوناهە سەپانێکی کڵاش دڕاو لەو چاوانە رامێنم، ئۆو.. هۆ.. ئەو لە کویّو من لە کویّ؟ بیّ سۆنگە نیّیە ئاغاکان مڕخیان لیّ خۆش کردووە، لیکی بۆ دەڕێژن، کوڕگەل لە دوورەوە بۆی دەسووتێن، هۆ هەمینی شەدەلار.. ئاخر ئەتوو لۆ خۆت حەیرانیت.. لاوکێکی گەلەك شیرینیت.. هیّی هەمینی بەژن زراف.. ئەتوو بە دەستی خۆت بالیفان دەخەیتە بەرپشتی بایزی..؟ جا ئەمشەو چۆن بنویّ؟ دەبا تا سپێدە گۆرانیو بەستەو حەیرانو لاوكو بەندان بچڕیّ، تا بەندی دڵان دەپچڕیّ، هەر ئەویّ شەویّ بوو کە دارو بەردت خستە سە هەلەکە سەما، گژوگیاو حاجیلەو هەڵاڵەو بەیبوونو گوڵاڵە سوورە، درەختەکان، نەك دڵی دەستە پیاوو کوڕگەلی گوندی، بەڵکو دڵی پیرمێردەکانیش وەك پشکۆی ژێر خۆڵەمێش گەش دەبوونەوە، دەنگت بوو بە (با)و.. خۆڵەمێشی سەر پشکۆکانی بە با دەکرد، وەختەبوو ژنان بەر باوێنو لە حەژمەتانا مناڵیان لەبار بچیّ، بەرەبەیان کچان بە دەم خەوەوە بۆ شوو.. بۆ پیاوی سمێڵ بابڕ، بە دزییەوە، هۆن هۆن دەگریان، تا دەنگیان دەرنەیەت چارۆگەو رەفتەی بەرملیان دەئاخنیّیە نێو زاریان، کوڕگەل حەیاو هەیبەتیان نەماو رۆژی دوای زەماوەندەکەی (کەریم مەیتەر) چوونە سەر ئەو گردەی دەیڕوانیّیە چەمی چەقەڵان.. دە دوانزەکیان چووبوونە گژ ماکەرە بەرەڵلاکانی ئەو دەشتو دەرە، ئەویّ شەویّ مانگ دابەزیو لەسەر رەشماڵەکانو ماڵی ئاغاو دوایش لەوپەڕی گوندی خەرمانەی دا، ئەویّ شەویّ کچانی تازە باڵق بوو پتر مەمکیان

دەڕسکا، لە تاو چریکەت هەواو هەوەسێك کەللەیانی دەتاساند، بووی بە شالوورو دەنگت هەڵبڕی.. دەردی دڵی هەمووانت خڕ کردەوەو حەیرانت چڕی...

ئا.. ئا.. ئا.. ئا.. ئای..

حەیران.. ئەورۆ ئێوارێ نادری..

گەلەك بە من نادری

چاوەکەم دەڵێم نادری.. بە من گەلەك نادری

لە چاوان بازی.. لە ئەبرۆیان سەقەری

ئەی ئامان و سەد ئامان..

لە وردە رۆینی دەڵێی کۆتری

هەنووکەش زۆر شەوان فێڵی لێ دەکەی.. بە بەندێك دەست پێ دەکەی، لە ناکاو دەیبڕی و دەچیتەوە سەر ئەو بەندەی کە بە (هەمین)دا هەڵبلێی، هەرجارەو بە رۆح و سەدایەکی دیکەوە دەیچڕی..

ئەوجا دەرێم حەیران.. حەیرانە..

حەیران هەمینە

گەردنی زەردە.. مەمکی هەنگوینە..

رووەمەتی گوڵە و سینگی سپینە

ئەمن سوێندەکی دەخۆم بە (سوڵتان عەولای عارەبی)

بە حوسێنی غازیە..

پاش ئەو غەدار بابەی چ دۆستان ناگرم..

چ یارم نینە..

ئەو تەریق دەبێتەوەو پێت دەبڕێ.. هەنووکەش ترس و یادو

حـــەزو لـــەزەتی پـــڕ نهێنـــی نیـــوە شـــەوانت لـــە حەیرانێکـــدا دەتوێنیتـەوە، وەك تـازە کاذیـیەکی روونو شـێلوو لـە بـن کەرتـە شاخێکەوە بتەقیٚو.. پاشان تافەتاف وەك رووباری بە تەوژمو تـاو هەردو وەرد ببڕیٚ، هـەموو شـتێك بشـواتەوە.. ژەنگـی قـورگ.. هـەر دڵێك.. هەر رۆحێکی وشکەوەبوو تەڕ بکاتـەوە، سـەپانو جوتیـارو شوانو گاوانو مسکێنو کیشەکەرەکان بۆ تاوێك هیلاکـی عـومری بـە هەدەرچـوویان وەبیر دێتـەوەو لـە شـەوێکی وا کورتـدا بیریـان دەچێتەوە، وەك ئەو خێڵەی دەنێو هەزار پرسەو کۆسـتو نسـکۆدا بە تەنها شایییەك ببینن، شایی ئەو شەوەو بەس، بە هـەڵی بـزانن، بە زۆری بزانن بە دەم سەداو چریکەی حەیرانەوە بۆ خۆشـییەکی کـورتو دزراو بگـرین، ئـەریٚ ئـەو ژنانـە هـەر ئەوانـەن کـە بـە رۆژ مەشـکە دەژەنـن، لــە هــەرێزو پــەرێزان شــەقیو مانــدوو دەبــن، بـەرامپیل دەکەنـە ملیـانو ریخـی مانگـاو تەرسـەقولو قشـپلان بـۆ زستان خڕ دەکەنەوە، چیلکەو دار، لە هاوینی گەرمەسێردا هـەتاو دەیانباو لا روومەتیان دەسووتێنیٚ، هەر دەڵیٚی ئەوانـە نین کـە لـە پرسـەو ماتەمینـدا قـژ دەڕننـەوەو سـینە دەکـوتنو رەش لەبـەر دەکەن، هەر ئەویٚ شەویٚ بوو کە ئەو هەموو دلاَنە، لە هی هەمووان زووتـر هـی هـەمینیٚ بـەو نەغمـە کـەرخو غەمگینـەت توانـەوە، تلانـەوە.. تـاویٚ نـزمو تـاویٚ بـەرز.. دەتـووت نـەوای حوزنێکـە ئەبـەدی.. چـریکەی سـەرو بـن گـریٚ دراو، بـە خـەیاڵ دەیبردنـەوە جـیٚی ژوان، بـە زۆر وەدەرنـانی قـەهرو ئـێشو ئـازار، وەی لـە جەربـەزەی هـۆزو عـێلان، غـەدرو غـدووری ئاغـاو بەگلـەران، نێوچەوانی گرژی باوکـە هـەرە تووڕەو تڕۆکـان، دڵـی بـەردینی بـرا

بەدکارەکان، نا.. هێدی هێدی حەیران دەیبردنەوە نێو ئەشکەوتو کەندو لەندان، دەڕۆیشتو دەگەیشتەوە گوێو دڵی ئەو کچۆڵانەی وان لە گوندەکانی دیکەو بە تەنیا باڵی لەسەر جێو بالینگانی سارد کەلەکە دەگوڕن، هەڵاوی هاتوو لە ناو هەناوەوە، وەختەبوو پووشو پەڵاشی ئەو دەشتە تێکڕا بسووتێن، وای لە ئاهی گەرمو هەناسەی سارد، سەربادانو چاوداگرتن، بزەو ڕۆندکی تێکەڵ، ئەوێ شەوێ سەگە بەڕەڵڵاکانیش وەرکەوتن، ئەسپ لە حیلەو نێرەکەر لە زەڕین کەوتن، گوڵە گەنجەکان ورد ورد بالاًیان دەکرد، ئەستێران بە ئاسمانەوە دەیانجریواند، تۆ حەکایەتی مەرگو کوشتنو دەست لە یەك بەردانو حەسرەتو دەردو نامرادیت بەو ناوەدا پەرت دەکرد، ڕۆژانی سندمو بە کۆیلەبوون، پشت ڕاست نەکردنەوە تا ئێوارێ، بۆنی سووتانی نانی سەر سێڵ لە وەختی خەیاڵو تاس بردنەوە، ئەوێ شەوێ گەلێکیان دەستیان خستە پەنا گوێو تێیان دەچریکاند، وەك پۆلە مەلێکی خنکاو لە ناو دووکەڵدا، تریفەی زیوینی مانگ لە ڕووخساری هیلاکی دەدانو نەیاندەبڕییەوە، بەڵام بەو سەداو چریکەو ئای ئایە چوونەوە ناو قاوغی خۆیان، ئەوێ شەوێ چ زوو داخو خەفەتو ئەركو ئێشو ئازارو حەزو ئاواتو خەونو حەژمەتی هەمووانت لە بەندێکدا تواندەوە، وەی لەو نووزەو ناڵینە، ئەوێ شەوێ سەرت هەڵبڕیو چاوت بەو هەموو بالاکوڵو کەڵەگەتانە کەوت کە ببوون بە شووورەی دەورت، پۆلێك بە پێوەو پۆلێك لەسەر چیچکان ڕوونیشتبوون، بێ ئاگا لە سڕبوونی پاژنەو بنی پێیان، سێ ڕیزو.. چوار ڕیز.. شەوی خۆت بوو، سەرقافڵەچی.. لە پێشی

پێشـەوە هـەمین هەڵتروشـکابوو، ئـەوێ شـەوێ ئـەتوو حـەیرانت نەدەچڕی، هەر خۆت حەیرانێك بووی لە گۆشتو خوێنو.. ئاەو.. حەسرەت.. هەر خۆت حەیرانێکی خوێن لـێ تکاوبووی، شـێتانەو مەسـتانە بـۆی هەسـتای، پاشـان.. خـاوو نـەرم دادەبـەزیت، هـەمین لەو سێوە خڕەی بەرملت ورد دەبۆوە کە لەرەلەری نەغمەو سـەدای چریکەت گەمەی پێ دەکرد، شەپۆلی دەنگت دەیشۆرییەوە..

ئەرێ دەرێم سێبەری سەفینی بەسـەر ماڵـە دیانانـدا دەڕۆیی..

چی دەنگو سرتەی زی رۆح لەو دەشتو ئاقارە هەبوون کپو خـامۆش بـوون.. وەی لـە فڕکـەی بـاڵی سـەدان قـوڵینگو قـاز، شـەپۆڵێکی سەرمەستە: سـەداکەت، بـێ ئوقرەیـەو رووەو تریفـەی مـانگ سـینە هەڵـداوێ، کـانی تـەقیو، بـە قووڵـەقووڵ، تاڤگـەی قـەد پـالاّنو کچـانی گونـدی بـە رووتـی مەلـەی لەبـەردا بکـەن، سـێبەرت خسـتە سـەر رووومـەتی سـووره گـولاّن.. کوڵمـە قەنـدان.. نـەبا بسـووتێنی لـە بـەر گـەزەنگی خـۆرە تـاوان.. لـە پـێچو لـوولی حەیرانەکاندا شەرمی کچانت دەشاردەوە، هەوەسی پەنهانی ژنان، وەبـزەت هێنـان.. چ هیلاکـە خەنـدەی سـەرلێوە قەڵشـتییەکان، لـە تاو بۆنی هەمینی هیزار لار نرکەنرك دەتنالاّند، لەو نـاڵینو ئاخـەدا راوچـیو مـامزی کـوژراوت دەهاتنـە بەرچـاو.. رازو نیـازی سـەر ناعوورو ناو کادینان، ژوانی پـەنا دیوارو سـەربانو نـاو هـەوێزان، تەویلـەو گـەوەڕان، پـۆل پـۆل مـەلی بەهەشـتی بـە ئاراسـتەی (بـا)و سەدای چریکەت لەو ئاقارە نزیك بوونـەوە، نیشـتنەوە.. نەك کچە جحێڵـەکان، پیرەژنـە ددان کـەوتووەکانیش شـەرمیان لـە روو

نەدەما و خۆیان با دەداو دەلەنگینەوە، لەزەتی پەنهان و رازی شاراوەی سالأنێکی زوویان لێ تەڕ دەبۆوە، قەهری رۆژانێکی ناشیرینیان وەیاد دەهاتەوە، ئەو وەختەی بە زۆردارەکی.. بە زەبری خەنجەرو بالیف خستنە سەر دەم و گۆپاڵ لێ بادان بە شوو دران، کۆنە برینەکان دەتلانەوە، ئەو پیرەژنانە بەبێ برین خوێنیان لێ دەتکا..

حەیران.. حەیرانە.. حەیرانی لێ دێ.. گەردنی زەردە و مەرجانی لێ دێ..

خوێنێکی بێ رەنگ و بۆن.. بڕژێ و وەك لافاو لە دڵدا، لە رۆحدا.. لە چاودا سەر بکا.. ئەوە سەری چەند سالأنە نەخۆش و برینداریین و... بە خۆمان نەزانیوە...

نەخۆشەکی گەلە گرانم..

کەتیمە نوێنێ..

دەنگۆ جەوابەکی بنێرن بە شەوبای نیوە شەوێ..

بە (با)یە شەماری..

بە پلکە پێناوێ..

دەبا بەژنێ باریك دەمەکم بێتە سەرینێ...

پیرمێردەکانی ژێر رەشمالأن و دیوەخانێ ملیان بۆ درێژ کردبوو، بۆ ئەو چریکەو ناڵینە هەموو ئازای جەستەیان گوێ بوو، لەگەڵ هەر ئاهێك خورپەیەك دەکەوتە دڵ، خوێن دەجما و.. دوو تنۆك فرمێسك بەری چاوانی دەگرت، هەمین قەستی دەکرد بێتە ناو کۆشت، پڕ بە هەردوو چاوان لێت رادەما، بەو دەنگە سووتاوەت پتر گڕت لە دڵی بەردا، تاڵ تاڵ پەرچەمی وەزریکە

كـەوتن، دەیخواسـت بۆنـت بكـا و خـەنی بـێ، تـك تـك ئارەقـە لـە تـەوێڵو لاجـانگو چـەناگەت دەتكـان، دەتكـانو دەڕژانـە سـەر سـینەی تووكنـت، ئـانو سـات دەستەسـڕێكی زەردی بـۆ ڕاگرتـی، لێت وەرگـرتو ئارەقـەت پـێ سـڕییەوە، دەستەسـڕ بۆنـی سـینگو مەمكیو مێخەك بەندی هەمینێیان گرتبوو، سەرمەستو كاستر بووی، تەواو.. بە تەواوی زانیت سەرتۆپی كیژانی گوندی شەیداو عەودالّتـە، تـەواو.. بـە تـەواوی ژنـانو كچـان دەسـتیان لـە هـەموو كارو ئیشێك سارد بۆوە، چش لە سووتانی شیو بە مەنجەڵەوە، چش لـە برسـیەتی منـاڵانو تـۆلازانو پیـاوان، منـاڵان كـە بینیـان پیاوەكـان سـڕو بـێ دەنـگ سـەر بـادەدەن، لـە شـەرمانا لەسـەر چیچـكان هەڵتروشـكان، لەسـەر بـارەدارو سـەربانو دیـوارو قالّدرمەكان، هەندێ لە كچانو ژنان كەلالا لە ژوورەكان كەوتبوونو بیریان لە رووخانی كۆلیتو كەلاوەو ماڵەكان دەكردەوە.....

دەرێن كوڕەتیم حەیران گەلە نەخۆشە

دەبا دەمەكی بچینە سەرینێ

دەبا لەباتی یاسینو تەلقینێ

لە بۆی بگێڕن گەرمە شینێ

وەختـێ بـایز دەگەیشـتە دوا بەنـدی حەیرانەكـەی.. (تـائهوو.. تـائهوو..) لـە دە لاوە بـەرز دەبـۆوە، هـەمینیش وەك گوڵـە هێـرۆ شـنەبای حـەیران بـە ڕاسـتو چـەپدا سـەمای پـێ دەكـردو دەیلەنگاند، كەس لە ناو دڵی هۆمەری سەركاردا نەبوو، حەزی دەكرد ئاغا پتر هەوەسی ببزوێو.. ئەمڕۆ نا بەیانی داوای دەستی هەمینێی لێ بكات، وای لەوێ ڕۆژێ كە دەبێ بە خەزووری ئاغاو

ـــــــــــ

پیاوی ناو پیاوان، نرم نرم بە دەم چریکەوە دەهاتیتەوە، ئەویٚ شەویٚ بوو شلکە پێکەنینی هەمین وەك دەنگی قازو قوڵنگان لە گەرووی دەهاتە دەریٚو لە گەردنی خۆشخوانی بڵاو دەبۆوە.. تاوێكو بۆی هەستایەتەوە.....

ئەوجا دەرێم لەبەر رەشی زولفانت بمرم..

کە ئەگەر وەکی رەشەماران فرٚیان دەدەیتەوە سەرشانی

لەبەر قۆرتی چەناگەت بمرم کە لەیٚ راوەستایە..

خوناو دەگەڵ ئاونگی..

ماچکردن هەینیٚ خۆشە لە ناو چیغو رەشماڵی..

پڕ بە چاوان.. بیٚ شەرمو حەیا لە بەرملی سپیو ئارەقاوی.. دەمو لێوی تەنگی.. قەدو قامەتی شیرینی رامای.. چ ناسكو شیرین سەرو هیزاری بەستووە..

شەرتبیٚ نەهێڵم بای شەماڵ بچێتەوە نێو سینەو مەمکان

تا خۆم لەیٚ نەبمەوە بە میوانی...

وای لە وردە پەرچەمان...

لە ئارەقەی بەینی ئەبرۆیان.. تەڕ بووینە

ئەریٚ لۆچی گەلە خۆشە ئەو کاولە دونیایە

چونکە شلو ملو ناسك بەدەنی تێدایە

دەبا کوڵمت لە بۆ من بمێنیٚ بە شەمامەی حەوت ڕەنگی

تێت دەچریکاند...

ئەورۆ بەویٚ سبابنیٚ چەندی گاز دەکەم

گوندیٚ مە لە من ئەوبەر.. ئەوبەرە

چاوی حەیرانەکەی من گەلە رەشە

دوو ئەبرۆی لەسەرە
حەزلێکردنی منو بە ژنیّ باریك
ئەوسار بوهاریّ گەلە خۆشە
بەڵان لە جاحێلی گوندیّ مە هەر داخو کەسەرە

ئـالاّو والاّ تـا دەهـات پـتر لێـت دەهاتـە پـێش، بـە دەم خاوبوونـەوەی دوا بەنـدی حەیرانەکـە سـەری کێلـت نـەوی کـرد، هەردوو پـێی لەسـەر کەچەلبادێك لـە بەردەمتا کەوتبوون، چاوت بـە قـاچو قـوولی کـەوت، دەرپـێ سـیمدارەکەی کـەمێ هەڵکشـا بـوو، دەرکـەوتبوو سـپیەتی خـوار بەلـەكو ئێسـقانی ناسـکی گـۆزینگی، تەزوویـەکی شـیرین بـە نێـو دەمارەکانتـا مێروولـەی کـرد، بە پەلـە چاوانت هەڵبڕی، هەمینت بینی لەگەڵ ئەو دەنگو ناڵینە، لـە ئاهی تۆ بە یەکجاری رۆحی بوو بە مـەلێکی سپی ئـەوینو لـە شـەققەی باڵی دا، لە نێو قەفەزی تەنگی سینەی ورشە ورش باڵی لێك دەدا، خـۆی بـێ پـەڕو بـاڵ دەبینیـیەوە، سـۆزی عیشـقێکی بـێ ئامـان دەیخسـتە سـەر کەڵکەڵـەی گریـان، ئەسـپی حـەزێك هـەڵیگرت، ئەمجارەیان بایز بە تەنیا بۆ هەمینێ حەیرانەکەی دەچڕی...

وات هەست دەکرد جگە لـە خـۆتو هـەمین کـەس لـەو گونـدەدا نەماوە.. نە دیوەخان.. نە ماڵی ئاغا.. نـە ژێـر رەشـماڵان.. نـە نـاو ماڵەکانو نە سەربانەکان.. کەس.. کەسی تیا نەماوە..

ئەوجا دەڕێم براینە برادەرینە..
دیسان ئەوڕۆکە بەوێ سبایێ
گاز دەکەم.. گەلە گەلە بریندارم
دەڕێم: برینم کەوتۆتە بەدەنێ

ــــــــ

ئەنگۆ بڕۆنە دووی وان حەکیمان
ئەوان لوقمانان.. ساڵحۆکی عەلی عەجەمێ
دەبا بێتەوە سەرینم..
بە چاوانم بڕۆنتە برینێ
بە دەستانم دەست لێ نەدا
ئەمان.. ئێوارە گەلە درەنگە
لە بۆ خاترێ دڵێ هەمینێ.. بابان وێرانێ
بە زار بکا تەخمینێ
ئەوجا کیژ دەرێ: دایە.. برینێ کوڕەتیمە حەیرانێ گەلە گەلە.. ناسکە
ئەمن نایدەمە دەست..
ئەوان حەکیمان.. ئەوان لوقمانان
هەر دەستم.. بە خۆم دەگرمەوە قۆدیەکا مەرهەمێ
ئەوا دەرێم: بە هێڵێ.. بە زەوزێ
بە ئاوی قەنەفرێ..
بە ژەنگی گوارێ..
بە چڵکی خەزیمێ
بە تۆزی هیزارێ
بە ئارەقەی زەرد مەمکان
دەیگرمەوە لە قۆدیلکە، قۆدیلکەی مەرجانێ
وەکی داوێمە سەر برینێ کوڕەتیمە حەیرانێ
ئەوا دەیپێچمەوە بە لیفکەی هیزارێ
دەرێ شەو بایێ پایزان گەلە ساردە

ـــــــــــ

ئەکو برینێ کوڕەتیمە حەیرانێ
بگرێ زوقمێ.. لەگەڵ هەرامەو تەشەنێ..

چ بێ مروەتانە (کەریم)ی مەیتەر، خۆی، ئاخۆی بە حەوشێدا کردو چریکەتی پچڕاند، سەدای گەرمی لە قورگتا تاساند، نووشتایەوەو بە چرپەوە تێی گەیاندی.. ئاغا سەغڵەتە.. دەفەرموێ با بەس بێ.. پشتی کێل کردەوە.. ژنینە ئاغا دەفەرموێ: (ئیدی درەنگەو بەشی خۆمان لێی دەوێ.. پیاوانی دیوەخانێ هەر هەموو لەسەر ئاوو ئاگرن.. خەسرەو بەگیش میوانە).. ژنان کەوتنە بڵمە بڵمو منجە منج.. ناڕەزا بوون.. جا چی بکەین..؟ تەواو.. چما پیاوان دەوێرن لە بەردەمیدا بکۆکن تا ژنان بوێرن بڵێن: نەء.. کچانی ژێر هەیوانێ، ناو حەوشێو ژوورەکان بە پرتاو لە دەوری ژنانی ئاغا گرد بوونەوە.. ژنینە حەیاتان بێ.. با دوو بەندان لەوێ برێو گازی دەکەینەوە، هەر تۆزێك لەمەوبەر سەدای چریکەی لەسەر نێرگزی چاوانیان وەك ئاونگ دەکەوت، قوڵپی خوێنێکی گەرمتری لە دڵان دەڕژاند، چ زوو توانی خەمو خۆشی لە دڵی ژنە جوتیارو سەپانو پاڵەو شوانەکان، کچانی کیشەکەرو مەشکەژەنو بێریڤان تێکەڵ بکات، سەماو سووتان، کچان دوعایان لە کەریمی مەیتەر دەکرد، خودا بکەم ئەوشۆ ببەسترێو حەوت گرێی لێ بدرێو بە زاوا نەبێ، بۆ خاتری پیرو پیاوچاکان فەرزەندی خۆی لە باوەش نەگرێ، مانگی هەڵنیشتووی سەر گوێسوانەی ماڵی ئاغا تۆراو هەڵەتەی ئاسمانێکی دیکە بوو، منداڵان کەوتنەوە زرمە زلێ، پیرەکانی گوندی بوونەوە بەوانەی بێ ددانو چاوکزو دەست لەرزیون، ژنان

بوونـەوە بـە کـەیبانووی هـیلاك‌و کیشـەکەری نەسـرەوت، کچـان‌و کوڕانیش وەك جاران نامرادو خەمزەدەو دیدە پڕ حەسرەت، بایز بـۆوە بـە سـەپانێکی رووت‌و برسـی، ئـەوێ شـەوێ هـەمین تـا بەرەبـەیانێکی درەنـگ خـەو لـە چـاوانی تـۆرا، هـەروەك بڵـێی گرانەتای بێ ئارەقەی دەکردو دەنێو پێخـەفی تەنیایی‌دا گینگڵـی دەدا، ئەسـتێرەکانی دەژمـاردو لـە ژێـر لێـوەوە دەگریـا، درەنگانـێ خـەوی لـێ کـەوت، ئیـدی لـەو رۆژەوە شـەرمی لـە روو تکـا، وەك ئاگری ناوپووش حەزو حەزکاری هەردووکتان بە گوندی‌دا ماڵـەو ماڵ دەڕۆیشت، کچان زوو زانیان، لە هەر ئان‌و سـەروەختێکدا، لـە هـەر شـوێنێکدا حـەیران‌و لاوکـی بـایز بگەیشـتبایە گوێچـکەیان دەیـانزانی ئـەو نـاڵین‌و چـریکەیە، ئـەو هـاوارە خوێنای‌یـە هـەر بـۆ هەمینێ‌یە، کچان، هەر هەموو، بەغیلیان پێ دەبرد، ئاخر خەریکە نـاوی هـەمینێ دەخزێتـە نـاو هـەموو حەیرانـەکان، چ خۆشـە بـە جوانی‌دا هـەڵگوتن، چش لـە حـەیاو حورمـەت، لـە غـەزەبی ئاغاو باوك‌و برایان، دەستەخوشکانی لە وەختـی ئاوهێنـان پـەلاریان تـێ دەگـرت، بـە شـەرمی عاشـقێکەوە سـەری کـز دەکـرد، کچـان ئـەو نهێنی‌یەیان لە کن دایکانیان درکاند، خوشك لای خوشك، بـرا لای بـرا، چـرپە چـرپ هاتـە نـاو پێخـەفی ژن‌و مێردەکـان، کوڕگـەل ئۆقرەیان لە بەر بڕا، دواجار گەیشتەوە گوێی ئاغا.. (بێ پرسی مـن؟، لـە سـبەینێ زووتـر نی‌یـەو ئـەو کچـەتیمە تـەمبێ دەکـەم.. بایزیش ترۆ دەکەم...)

سەرت نەوی‌و.. بە دڵێکی کزەوە گەڕایتەوە دیوەخانێ، ئاغا بەقەهرەوە وتی:

(کافر، پیاوم نەناردبا تا بەیانی ناو ژنانت بەجێ نەدەهێشت و وازت لە گۆتنێ نەدەهینا)

(گەورەم دوابەندم بوو..)

(کەس لە باری نەچوو؟)

پیاوان بە شەرمەوە خەنینەوە و سەریان داگرت، ئاغا لەو پلارانە بێ شەرم بوو، ئەوێ شەوێ تا درەنگانێ، لە دیوەخانەکەشدا، بە قەهرەوە حەیرانت دەچری، زاواش چووە پەردەوە، تۆ هەر نەوێستای، دەتزانی چریکەت دەگاتە دڵی هەمینێ، چریکەی مەلێکی هێلانە ونبوو کە تاریکی و شەوبا رێی لێ وێڵ بکەن، ئیدی لەو شەوە بە دوا تۆ بۆ هەمین بوو ناڵینت، هەنووکەش کە بۆی دێیتە گۆتنێ، یەکەم حەیران و یەکەم ترازاندنی سوخمەی مەمکانت وەبیر دێتەوە، یەکەم تەگبیری هەڵاتن و یەکەمین شەوی گەرم بوونەوە لە باوەشی یەکدیدا، لە دوای سەدەها شەوی قەهرو دڵەڕاوکێ و نەبوونی و ترس و گومان هەمین لە دارستانێکی نیوە سەوزو نیوە قەرەبرووت دەچێ، چەمێکی جێما و لە پاش هاژەهاژ، ئاگردانێکی سارد و ئافەرۆز دوای کۆچ و کۆچباری دەوار نشینان، کراسێکی ئاودامان ڕەش، سەرو پرچی شێواو، دوو دەستی زبرو گەڕ بە سەرماو گەرما، بۆن گرتووی ریقنە و ریخ و شیری خاو، پێ و پلی چڵکن و هەمیشە قوڕاوی، خشەخشی دوو سۆلی لا هەڵتلیشاو، تەشک و تیریژو دامەن لە زەوی خشاو، چاوانی پڕ لە ترس و هەمیشە خەو تیاشکاو، چاوانێك غەریقی شەرم، شەرمی شەوی یەکەمی هەڵاتن و ڕەدووکەوتن، دوو چاوی ئەوسا گەش و کراوە،

هەنووکەش زەبوون، وەلێ هێشتا هەر هەوەس بزوێنە، پیاوانی سمێڵ بابڕو شەهوەتبازو قەحپەباز زۆرن، مەستو ملهوڕ، ناوگەڵ برسی، هەر لە کۆنە ئاغاو بەگلەرو کوێخای لێ کەوتوو، قەسابو بەقاڵو عەتارو فیتەرو پینەدۆزو حەماڵو کوورەچیو گەنجانی تەوالێت لووسی شار، هێڵی باریکی دەوری دەمو لێوی، هەردوو چاوە پڕ لە خەمو حەژمەتەکانی، حەژمەتی شینو مۆر، لۆچی باریکیان تێ کەوتبوو، پرچی ماشو برنجی لە ژێر خەنەدا شاردبۆوە، بەو تەمەنەوە سوورایی کوڵمو لێوانی لەگەڵ کرێژدا شەر دەکا.. زوو زوو بیری دێنیتەوە:

(هەمین.. بابان وێران.. خەریکە هەردووکمان پیر دەبین)

ئەویش پێت دەڵێ:

(جا تازە زانیتت؟ عومرەکی وا پر ترس بەردیش پیر دەکاتن!)

تا دەهات گرمەی گەواڵە دەیخستیتەوە سەر حاڵی جان، تاریکی چڕ چڕ دەڕژایە ناو کۆڵانو حەوشەو هەردوو چاوانت، کەڵەشێرەکە لە ترسانا دەیقوقاند، چەخماخەی بروسک مریشکەکانی خستە سەر گارەگارو جووجەڵەکانیش لە ترسانا دەیانجروکاند، رەشۆڵەکانیش بە دەم قاژەقاژەوە هەراسانیان کردی، لەگەڵ تۆدا مانگاو کەرو مریشکەکانو جووجەڵەکانو ریشۆڵەکان، بگرە مارو مێرووی نێو کونو کەلەبەری کەلاوەکەشت دەترسان، نەتدەزانی خۆت بە چیەوە بغافڵێنی، هەرچیت دەکرد خەیاڵت هەر لە کن هەمینێ بوو.. خودایە بە سەلامەتی بمدەیتەوە، جارێکی دیکە لە گەنجینەکە نزیک بوویتەوە، بێ مەبەستو نیاز دەستت بۆ هەندێ شڕەو پڕە برد: بێژنگ،

جڵـەوێکی ژەنگـدار، پۆسـتاڵێکی لا هەڵتلیشـاو، شـەڕواڵێکی هـەلا هـەلا، کراسـێکی پـرزۆڵ پـرزۆڵ، تەنەکەیـەکی رۆنـی (راعـی) کـە چەوری بنەکەی دەتووت قاوەی مەییوەو مێش و مەگەزێکی زۆری تیا خنکابوو، دوو فەردە کا، سێ تەنەکە جۆ، پانکەیەکی شکاو، ئاوێنەیـەکی گـەڕ، مەسـینەیەکی قووپـاو، تـۆڕێکی دڕاو، سـەرو لاشەی چەند ڕیشۆڵەیەکی مردوو، دەنووك شکاوو پەڕ هەڵوەریو، فانووسێکی بێ شووشەو تەل پچڕاو، کورتانێك و چوار پێنج ناڵی بێ کـەڵك کـەوتوو، کۆنـە دەرپێیـەکی خمـداری هـەمین، دوو کۆنـە چۆپی پاسکیل، دەیەها لەو ئاسن و پاسنانەی کە هەمین بە دەم ڕێوە هەڵیانیدەگرتـەوەو لـە گەنجینەکـە فڕێیـانی دەدا، یـەك دوو قـاپی قوپـاو، کـەوگیرێکی کلـك قرتـاو، قـۆڵی قرتـاوی پاڵتۆیـەکی عەسـکەری، بووکەشووشـەیەکی بـێ سـەر، دەفێکـی دڕاو، قەرەوێڵەو.. گۆزەیەکی هەردوو دەسك نەماو.. چ وێرانەیەکە.. بە دەست تێوەردان و تێکدانی ئەو شتە زۆر کۆن و داڕزاوانە دەیـەها مارو مێروو، دەیەها زیندەوەری بێ ناو لە ترسانا دزەیان دەکردو خۆیان لە کون و قوژبنـەکان دەشاردەوە، دەروێش تـەواوێ سامی لـێ نیشـت و کشایەوە، بێ هـوودە هاتـەوە نـاو حەوشـەکەو لـە دار هەنارەکە راما.. عەجایب.. لەوەتەی هەیە هەر گوڵهـەنار دەگرێ و دەوەرێ، تـا هەنووکـە بـە عـەزرەت بووە هـەنارێك بگـرێ، نـەبووە.. خـۆی زرە یـان خاکەکـەی خەراپـە، لـە بـەر پـێی هەنارەکـە هێشـتا قـەپێلکی هێلکـە شـکاوەکەی سـەرلەبەیانی هـەر لەوێـدا کـەوتووە، سەرما تاوی سەندو مووی لەشت گرژ بوون، مەنجەڵی مسـەکە کـە سەرلەبەیانی هـەمین شیری تێدا دۆشـی هـەر وا لـە بەرهەیوانەکـەو

تـۆزێکی کـەمو تـەنك نیشـتبووە سـەر ئـەو کـەم شـیرەی لـە بنـی مەنجەڵەکـەدا مـەیی بـوو، ئـۆقرەت لـێ بـڕا، ئـەو مـاڵ میراتـە هـەر نەهاتەوە، بچیتە دووی یان تۆزێکی دیکە چاوەڕێ بیت؟ ناشکرێ بەم شەوە لە دەرگـای ماڵـە دراوسـێیەکانت بدەی، با هـەر نـەزانن، ئـەوەش دەکـەن بـە قـەوان.. ئـۆە.. چـاویان تێـر نابـێ، دوو سـەر خێـزانن، پـیرەژنو پیرەمێردێك، کەچـی لـە بەیانیـیـەوە تـا شـەوێ داناسەکنێن، دارو بەرد بسرەوێ ئەو دووە ناسرەون، ژنە بۆ تۆزێ شـیرو چـوار هێلکـە فرۆشـتن لـە قـون دەرگایـان دەکـەوێ، ئـەویش دەروێشەو پیاوی تەریقەت، ئەو رەشـۆڵە بەسـتەزمانانە راو دەکاو دەرخـــواردی ئـــارەق خۆرەکـــانی هـــەولێرێی دەدا، دەك داڕزێی پیاو، پیاو ژنی بە گان بدا چاکترە، جا خوشکم حیسابکە ژنەکەی بە خێوی دەکا، پیاوێکی بێ دەمارە، نا.. ناکرێ لە دەرگـای کـەس بـداو هانـا بەرێتـە بەرکـەس.. هێـدی هێـدی دەیپروشـکاند، کـزە بایەکـە لقـەکانی دار هەنارەکـەی دەلەرانـدەوە، تـۆ بڵـێی بیکـا بـە باوو بۆران؟ ترسایت رەشۆڵەکان تەڕ بن، هەستایتو بە خشەخش تۆڕەکـەت راکێشـاو لـە نـاو گەنجینەکـە جێـت بـۆ خـۆش کـردن، سبەینێ زوو دەیانبەی بۆ سلێوە، هـەمین بـە غیرەتـەو بێتـەوە هـەر هـەموویان سـەر دەبـڕێ، وا باشـترە دەروێـش، هـەقی پـاککردنی رەشۆڵەکانیش لەسلێوە وەربگرە، یا شێخ بیستوویەتی کە هـەمین رەشۆڵەکان سەر دەبڕێو زۆربەی نوێژەکانی قەلا دەکاتەوە، هەمین دەڵێ:

(ئەمن ماندیو شەقیم دەروێش، وەکی شـێخی شـێخان لە بەر سێبەری کەروێشکە خەوان ناکەم)

جارێکی دیکە لە ئاسمان رامایتەوە، بێ ئافات بێ.. چوویتە ژووری، لە وێنەکەی خۆت رامای، لە ژێر ئەو تەنکە رۆناهی‌یەی ژووریدا لێڵ دیار بوون هەر وەك وێنەی کەسە مردووەکان، لە دەف و شمشێرو زەرکی هەڵواسراوی قەد دیوارەکە رامای، دەمێکە توخنیان نەکەوتووی، کۆنە لێفەیەکت لەسەر ئەستێرکەکە راکێشا بەو نیازەی لەسەر کەچە لبادەکە رابکشێیت و بە خۆتی‌دا بدەی، چاوەڕێی هەمین نەبوویتایە پشووە خەوێك هەر ئاوا لەسەر لبادەکە پاش ئەو هیلاکی‌یە گەلەك خۆش دەبوو، تا بەرملت لێفەکەت راکێشا، هەستایتەوەو لێفەکەت لە هەردوو قاچە تەزیوەکانتەوە ئالاند، نەفەس بڕت کرد، گەر هەنووکە هەمین بەڕێوە بێ چاوەکانی بەرگەی ئەو کزە بایە ناگرن، تۆ بڵێی نەیکا بە رێژنە؟ تەرزەی درشت سەرو پۆتەلاکی هەمین دەکوتنەوە، عاجباتیت لێ دێ، وەختێ دەبارێ ریشۆڵەکانی ئەو دەشت و دەرە چی‌یان لێ دێ؟ نا.. هەنووکە گەیشتوونەتەوە سەر درەختەکانی شار، هەنووکە خۆیان لە بن چڵ و چێوان دەشارنەوە، هەر وەختێك تۆ لەو دەشت و دەرە دوا کەوتبیت هەمین حەجمانی لەبەر بڕاوە، هەروەك هەنووکە.. کە شەوت بەسەردا هاتووە هەمین تا هاتنەوەت لە بەردەرگا وەستاوە، وەك بەیداغ ئەو کۆڵانەی بەجێ نەهێشتووە، بێ باك لە سەرما و گەرما، هەموو پیادەڕۆیەك، لە ژن و پیاو، لە تۆی پرسیوە، ها دەروێش نەهاتیتەوە؟ نەوەڵڵا خوشکۆرە.. نە وەڵڵا کاکی برا.. نەوەڵڵا بابی بابم.. ئەو وەختانە دەست بە یەکدا دەداو دوعا دەکا، شێخی چۆلی بیپارێزی، حەزرەتی غەوس فریای کەوی، سەد جاران پێی دەوتیت، ماڵ

میرات گەلەك دەترسێم.. بەو پیری‌یەو بە تەنێ لەو دەشت‌و دەرە، ئەتوو دوو چڵ ئێسقانی، لاوازو باریك‌و بنێس.. دەترسێم رەشەبایەك بێ‌و هەڵتبگرێ...

راست دەکا.. هەر رۆژێکە یان شەوێکە رەشەبایەکی توند دەتباو لە دەشتێکی غەریب‌و دوور لە ئاوەدانی فڕێت دەدا، بە خۆ ناکەویت خۆت کۆ بکەیتەوە، فریای تۆڕو پیشەقان‌و نێرەکەرەکەت ناکەویت، کت‌و پڕ دەیکاتە باران‌و تۆڕی راخراوت لەسەر ئەو خاك‌و خۆڵە لەگەڵ قوڕو لیتەی ئەو دەشتە باران پتر دەیکوتێ‌و لەگەڵ عاردەکە دەبێ بەیەك، پەلیکە دارەکانی کە تۆڕەکەتی پێ هەڵدەبەستی ئاو دەیانبا، قۆرت‌و سەنگەری رۆژانی برسیەتی‌و سەرماو خەون‌و ختوورەو خەیاڵەکانت پڕ دەبێ لە باراناو، ئەوەندە دەبارێ مووی لەشت.. بگرە ئێسقانیشت تەڕ دەبێ، ئاو بە سمێڵ‌و ردێن‌و تووکی سەر سینەت دادەچۆڕێ، عومرێکەو هەمین، خۆت ترس‌و دڵەڕاوکێی ئەوەتانە کە هەر رۆژێکەو بیکا بە لافاو، نەخۆت‌و نە نێرەکەرەکەت دەرەقەتی نایەن، خۆتانی لە بەر ناگرن، راتان دەماڵێ، لە ژێر لافاوی تووش‌و شێتی‌و زستانێکی زاڵمدا نقوم دەبن‌و ئیدی تا ئەبەد کەس ناتاندۆزێتەوە، لافاو هەڵتاندەگرێ‌و لە مەملەکەتێکی دیکەدا لاشەی خۆت‌و کەرەکەت غەریبانە لە گوێ رووبارێکدا یان چەمێکدا لە قوڕو لمدا دەچەقن، دەکەونە شارێکی دیکە، عەجەمستان یان عەرەبستان، خەڵکێکی زۆر لە دەورتان کۆ دەبنەوە، دەم‌و قورگت، چاوە کزەکانت، چاوانی هیلاك‌و پڕ خەم‌و دەردت، ئەو چاوانەی بە تەنها لە تێڕامانی بەژنی هەمین‌و تۆڕێکی

پڕی ریشۆڵەدا دەگەشانەوە، ئەو چاوانە پڕ دەبن لە قوڕو لیتاوی گوندو شاران، ئەوسا گۆڕێکی تەنیاو دوو بەردی خوارو خێچ دەبن بە کێلی سەر گۆڕە غەریبەکەت، زۆر ناباو لەگەڵ زەوی‌یەکە تەخت دەبێ، خەڵکی نەناس‌و بێ ئاگا بە سەرتا تێدەپەڕن، کەس نازانێ لە ژێر قووڵایی نیو بەژندا راکشاویت، خەونێکی خنکاویش وا دەنێو چاوانت، عیشقێکی کۆن‌و خەوتوو وا دەنێو دڵتدا، خەونێکی بەر لە خنکان، تۆڕەکەشت سەر ئاو دەکەوێ‌و لە پاڵ چەند رەشۆڵەیەکی خنکاودا دەکەونە سەر خاکێکی دیکە، زەمانێ دوای لافاو، دوای رەوینەوەی هەوری رەش‌و باران بار، رۆژی یەکەم‌و دووەم‌و سێ‌یەم بەسەر دەچن، هەفتەیەك.. دوو.. غەیب دەبیت‌و ناچیتەوە، بە خۆو بە پێڵاوی قوڕاویتەوە وەژوور ناکەویت، هەمین هاوارت لێ ناکات، کوڕە عەمر درێژ نەبیت هەر هەنووکە ئێرەم خاوێن کردەوە، تۆش بڵێ‌ی: (دە بڕۆ لاکەوە.. قوڕ پاکە)، چەند جاران هەمین ئەو خەیاڵ‌و خەون‌و ختوورە ترسناکەی بۆ گێڕایتەوە.. دەرویش رۆژێك دێ لافاو بتبا.. لەو دەشتە چۆڵ‌و هۆڵەدا بە تەنێ دەمریت، بۆیە لە ترسانا هەموو دەمەو ئێوارەیەك بەر لەوەی کەرەکەت لە خۆشی گەیشتنەوە بە ماڵێ.. بە خۆشی ئالیك‌و ئاخوڕ بزەڕێ، هەمین دەهاتە دەرێ، دەرگاو باوەشی گەرمی بۆ دەکردیتەوە، وەی لەو پێشوازی‌یە پڕ لە حەیبەت‌و شەرم‌و شکۆیە، هەمیشە گوێ‌ی هەڵدەخست، ئەگەر قاژەقاژی ریشۆڵەکانی ببیستبایە، با لەوپەڕی گەڕەکیش بووایە، خەندەیەکی شیرین‌و ماندوو، خەمزەدە نیشتە سەر لێوانی، ئەگەر دەرویش سواری کەرەکەی بووایە دەلیل بوو کە هیلاك‌و دڵساردو

ماندوو، هیچی راو نەکردووە، ئەگەر سەد رۆژان بە تۆڕی بەتاڵەوە بهاتبایەتەوە خۆت مۆن و گرژ نەدەکرد، لەبەر دڵی هەمینێ بەسەر خۆت نەدەهێنا، نەرمە نەرمە لە ژێر لێوەوە حەیرانت دەچڕی، هەر لە دوورەوە قاقا پێدەکەنیت، مەرگەساتی ئەو دەشتەت هەر لە بەردەرگا دەکرد بە سوعبەت و گەمەی ململانێ و شەڕی خۆت و ریشۆڵەکانت بۆ هەمین دەگێڕایەوە:

(کچەتیم ئەوڕۆ یەکدیمان زۆر ماندی کرد، یەکدیمان هینا و برد، ئەوان بۆ چەند دەنکە دانەوێلەیەك مل لە تیغ دەسوون، ئەمنیش بۆ پاروە نانێك، چ بکەم کە ئەو شتە زۆر هیچ و رەش و گچکەلۆکانە بردیانەوە، چ قەیدیێیە، زستان بە بەرییەوە ماوە، سبەی، دوو سبەی.. کچێ مانگێکی دیکە، ئەوە ئەرزو ئەوە گەز)

تێت رادەما و دەحەپەسا..

(ئەوە گەمەی بە من دەکەی یان بە خۆت؟)

(دەنگ بەرز مەکەو.. وەرە حەوشێ)

(جارێك و دوان و سێیان نێیە.. ئەو خەیاڵە پیسە لە مێشکت دەرکە هەمین)

(ناتوانم باین)

ئیتر هەر وەختێ شەوت بەسەر دابێ و ئەو گوێی لە قاژەقاژی رەشۆڵەکان نەبێ و لە دوورەوە زەڕینی کەرەکەت نەگاتە گوێی حەجمانی لەبەر دەبڕێ، زەندەقی لەوە چووە لەو دەشتە چۆڵەدا کەسێکی خۆی زەفەرت پێ ببا و بتکوژێ، سەرما و سۆڵە رەقت بکاتەوە، لافاو بتبا، کت و پڕ بقەومێ و نەتبینێتەوە، ئەوسا هەمین ناچار دەبێ مانگاکە بفرۆشێ، مریشکەکان و جووجەڵەکان، تفاقی

ماڵ، ئیدی چیدیکە هێلکەو شیرو ماست بە ماڵە دەوڵەمەندەکاندا ناگێڕێ، هەمین نا.. ئافرەتێکی دیکەی وەك هەمین کلۆڵ، کلۆڵتر لە دەرگای ماڵی چەلەبی و سمایل بەگ و باپیر ئاغا دەدا، هەمین کەشکۆڵ و توێشەبەرە هەڵدەگرێ، کەزی خۆی دەبڕێ و دەرگای پێ دادەخات، بە پێ خواسی، سەرو مل کۆت، شێتانە بە تویێ کراس و کەوایەکی رەشەوە دەگەڕێ، دەشت و دەرو چیا و رووبارو دارستان و چەم و چۆمان دەبڕێ، تەنها خۆی، بوخچەیەك لە شڕو شیتاڵ دەخاتە بن باڵی و هەر دەڕوا، سەرەتا شەقاوەکانی هەژمار دەکا و دوایی لە هەزاران هەزار تێپەڕی دەکات، سەیری ئاسمانی بە تەم و دووکەڵ و هەورو هێڵ دەکات، دەشتێکی کاکی بە کاکی، وەك (حەوا) بە دوای (ئادەم)دا بگەڕێ، ئەم بە دوای بایزدا دەگەڕێ، برسی و تینوو، لە شارو لە گوندان دەپرسێ، لە باڵندەکانی ئاسمان، لە رەشۆڵە تەریوەکان، سەر هەڵدەبڕێ و هاوار دەکا، دەگری، بە چاوو دڵ، رەشەبا لە سینەو مەمکی وشکەوەبووی دەدا، قژی ماش و برنجی بۆ دادێنێ، بەفرو باران خەنەی قژی دەشواتەوە، تاڵەکان تەڕو خاوێن و زیوین وەدەر دەکەونەوە، جار ناجار.. لێرەو لەوێ.. لەسەر گردێك دەوەستێ و سەیری دوور دەکا، باڵندەکان وا دەزانن درەختەو لەسەر سەرو پرچی دەنیشنەوە، ئەویش ناجووڵێ، ورد ورد چینە لە قژی‌دا دەکەن، هەر ناجووڵێ، رەشۆڵەکان پۆل پۆل سێبەر لەسەر سەری دەکەن، دەنووك لە دەم و لێوی تەزیوی دەدەن، لە تەڕایی نێوان هەردوو لێوی بەسەر یەکدی قرمساویدا دەخۆنەوە، هەر ناجووڵێ، وا دەزانێ دەم و لێوی تۆیەو لە یەکێ لە ژوانەکانی ئەوسادا،

ئەوسای جحێڵی و خوێن گەرمی، ئەوسای ئەوین و نازکی، کەیف و سەفا و دڵنەرمی، باڵندەکان لە هەموو لایەکەوە ئاسمان جێ دێڵن، لەسەر هەردوو شانی هەمینێ هەڵدەنیشن، بە چوار دەوریدا باڵەفرە دەکەن و بە بازنەیەکی مەزن گەمارۆی دەدەن، لە هەزار ئاوازو نەغمەی خۆش و شیرین دەخوێنن، وای مەزەندە دەکا تۆیت و وەك ئەوسا حەیران و لاوك و بەندان دەچڕی، خەنی دەبێ، دەنووکان دەخەنە نێوان جۆگەلەی هەرتك مەمکانی، پەڕو شاباڵ بەسەر سینگی‌دا دەهێنن، ختووکەی دێ و دەخەنێتەوە، وا دەزانێ سمێڵی دڕو پڕ تەزووی تۆیە، سات لە دوای سات چی ڕیشۆڵەی ئاسمانان هەیە لە زستانی هەموو ولاتێکەوە بەرەو زستانی دڵی هەمینێ باڵ لێك دەدەن، کە ڕیشۆڵەکان دەبینێ بەسەر سەری‌یەوە دەنیشنەوە، لەگەڵ مەلەکانی دیکەدا تێکەڵ دەبن، قاژەقاژی ڕیشۆڵەکان تۆیان بیر دەخاتەوە، شەوانی سارد و گەرم، ڕۆژانی خۆشی و خەم، حەزو ئاوات و دڵەڕاوکێی مەرگ، لەپڕ دەداتە پڕمەی گریان، گریانێك وەك زریان، ناڵەو زریکەیەك ئەو دەشت و دەرە بتاسێنێ، لەگەڵ ئەو زریکەیە چی فڕندەو مەلی سەر سەرو مل و شان و نێوان هەردوو مەمکی هەن، باڵندەکانی هەر چوار دەوری لە شەققەی باڵ دەدەن و.. ڕووەو ئاسمان هەڵدەفڕنەوە، ڕەشۆڵەکانیش.. ئەو ڕەشۆڵانەی کە لە دوورو نزیکەوە هاتوون، هاتوون بەو نیازەی سەرەخۆشی لە هەمینێ بکەن، بە فریای نیشتنەوە ناکەون، کەچی هەمین دەزریکێنێ و تێکڕا هەڵدەفڕن، تەنیا جێی دێڵن وەك درەختێکی بێ گەڵاو پرزە لە بەر بڕوای بەردەم ڕەشەبا، لە شانی گردەکەوە دادەبەزێ، پێستی بنی

پێیەکانی دادەڕزێن، سەر هەردوو دەستو باسکو ڕوومەتی قەڵەشتی زامار دەبن، شینو مۆر هەڵدەگەڕێن، ئاوو زڵزڵەی لێ دەچۆڕێتەوە، تۆزی غەریبی شارانی لە ڕوو دەنیشێ، سەرو پرچیشی هێلانەی وێران بووی مەلەکان، چاوەکانی دەبنە دوو گۆمی پڕ لە ماسی مردوو، دوو کانی کوێرەوەبوو، ئەوەندە دەگەڕێ تا نینۆکەکانی هەڵدەوەرێن، برژانگەکانی.. برۆکانی.. لە بری فرمێسکان خوێن لە چاوانی دەبارێ، ددانەکانی ژەنگ هەڵدێنن، هەر دەڕواو دەپرسێ، لە درەختەکانی لاڕێو بەردو دارو ڕێبواری نەناسو قەرەجەکان دەپرسێ، لەو ژنانەی کە پشتیان لە ژێر کۆڵی چیلکەدار چەماوەتەوە، لەو پیاوانەی لە بری گاجووت یان هێستر، خۆیان نیری لە مل گاسنەکان ڕادەکێشنو زەوی دەکێڵن، لەو شوانانەی لە ترسی باران خۆ لە ژێر کەپەنگ دەشارنەوە، لەو سەپانانەی عومرێکە دروێنە دەکەنو پشتیان ڕاست نەکردۆتەوە، لەو پرسە دارانەی ماتو مەلوول تەرمی ئازیزێك دەنێژن، لەو ڕێگرانەی شەرم لە تارمایی پیرەژنێك دەکەن، لەو کچانەی بە دەم قاقاوە لە کانیو کوڵ دێنەوە، لەو شایی خۆشکەرانەی لە زەماوەندێکدا هەڵدەپەڕن، ئەرێ خەڵکینە.. نەتان دیتییە؟ ڕاوچییەکەی من.. ڕاوچی کارمامزی دەشتی دڵەکەم؟ پیاوێکی وردو باریکەلە، حەیران بێژێکی بێ هاوتا، ئەمن لەوەی دەترسێم ڕەشەبا هەڵیگرتبێ، بروسك لێی دابێ، پێی لەسەر بەردەبازی ناو چەمێك هەڵخلیسکابێو ئاو نقومی کردبێ، هەر دەڕوات، بێ دەربەست لە بەڵای ناگەهان، دڕکێکی زۆر لە پێیەکانی دەچەقن، گوێی پێ نادات، دڕکێکی لەوە گەورەترو

تیژتر وا دەنێو دڵیدا..

(کێ کوڕە لاوەکەی منی دیتییە؟)

کراس و کەواکەی لە بەر باران و هەتاو و رەشەبا و بەفرو زیاندا هەلا هەلا دەبن و بەسەر پێستییەوە زیوالْ زیوالْ هەڵدەوەرێن، تا دێ قژی ماش و برنجی درێژتر دەبێتەوە، درێژ تا بەر پێیانی، بۆی دەبێ بە کراسێکی ئاودامان، گیاو و گوڵ و گەڵا و گوڵ و رەگی درەختەکان دەخوات، زستان دەم بۆ باران دەکاتەوە، هاوینانیش فرمێسکی خۆی دەخواتەوە، برژانگەکانی هەردوو برۆیانی هەڵدەوەرێن، قەتماغەیەکی ئەستووری برین دەکەوێتە سەر لێوانی، بە دەنگێکی کزو غەمهێن ئەو لاوک و حەیرانانە دەڵێتەوە کە جاران شەوانی زستان و پایز لە بەر رۆناهی چرایەکی کزدا دەروێش سەری دەخستە سەر رانی و بۆی دەچڕی، سەر بۆ ئاسمان هەڵدەبڕێ و چاوی بە ریشۆڵەکان دەکەوێ، پڕ بە قورگی، پڕ بە ئاسمانی سەر سەری هاوار دەکا:

(ئەنگۆ بایزتان کوشت.. لاشەکەی وا لە کێندەرێ؟ هۆ مەل و فڕندەکان کە لە ئاسمانەوە هەموو شتێک و هەموو شوێنێک دەبینن.. خەبەرم دەنێ.. دەنا لێتان خۆش نابم.. ئیدی تەواو.. ئەو مردوو.. و.. چیدیکە راوتان ناکات.. ئیدی بێ ترس بفڕن.. دە وەرنە خوارێ و بە هەمووان بەرزم کەنەوە.. بەرەو ئەو ئاسمانە دەبا چاوان بگێڕم..

ئەوجا دەرێم خۆزیا بە خۆزی داران

ئەمن باز بوومایە

سوار بوومایە ئەوەل مانگێ پایزان لەسەری (پیرمەم)ێ

———

ڕەنگین

لە چۆمی (کۆڕێ).. لە باخی (شەقڵاو)ێ

لە بنەبنەی (خانزادێ)

لە زاریا گەلی عەلی بەگی

بەڵکو ئەوە خودایە بایزی ببینمەوەو لە باوەشیّی بگرم ئاخر ئەنگۆ نازانن چەندم خۆش دەوێ.. دە دەی بەرزم کەنەوە.. بە هەمووتان.. خێرتان دەگاتێ..

دەبا چاوان بگێڕم.. تا بزانم لە ژێر کام دەوارو کام دارو دەوەنو پنچکە دار.. لە گوێی کام چەمو ڕووبار.. لە ژێر کام زەریادا خنکایە؟ کام بەردو خاك سەرینو ڕاخەرییەتی؟ قوڕی کام دەشت کفنو بەرگیەتی؟.. با لۆ دوا جار چاوم پێی بکەوێ.. دەترسێم تەنیا مردبیو قوڕو لیتاو بیشواتەوە.. (با)ی پیرە پایزێ لێیدا.. خوا بکەم لە پاشت جێ نەمێنێ بەژنێکی شکاوو..

دوو چاوی پڕ لە حەسرەتییە

ئەتووم بمری سەر دەبەمەوە ناو کوپەلەی دەخمەیە..

پاشی توو زندەگانیم لۆ چییە؟

هەتا بمێنم سینە کوتانو مردەنییە

خودایە.. کۆمەکت پێ بکەن چل سواری غەیبییە

هەتا ئەتوو دێیەوە لە من وایە ئێرەش چۆلەوانییە

هەولێرم ئاوەدانی تێدا نییە

لە دوای توو دادەنیشم بە سەری کاسو ملی لارو..

چاوانی نابیناو گوێی تەپو زمانی لاڵو..

دڵیشم پڕ لە شکەستییە

ــــــــ

فانووسی شەوانیشم بێ ڕۆناهییە
بە تەنێ دونیام لێ تەنگەو پڕ تاریکییە
خودایە.. بایز گەلەك هیلاك و غەریب و شەقییە
بەردی ساردو گەرمی نەخەیتە سەر ڕێیان
لە دڵەکەی بڕوانە چەندە پڕ ئێش و ژانە..
چەندە ماندییە

سوێندبێ هەتا دێیەوە چەناگەم لەسەر ئەژنۆیان بڵند ناکەم، ئەنگۆش هۆ ڕەشۆڵەکان، بایز گەلەکی خۆش دەویستن، بێنانی نەبووایە ڕاوی نەدەکردن، ئەنگۆ بە دڵی ئەو نازانن.. گەلەك جاران لە کنە من، لەسەر ران و سینەو بەرۆکی من ئەو وەختەی دەحەسایەوە، بەر لەوەی بنوێ.. لە بۆ نگۆ دەگریا، برسیەتی و سڵێوەی بە لەعنەت دەکرد، ئارەق خۆرەکانی هەولێرێ، ئاغا و بەگزادەکان، هەمین ئەو مەلە گچکەلۆکانە گوناهیان چییە بکوژرێن؟ نەیدەخواست پەڕو باڵتان بکرێ، ملتان بقرتێنن، حەزی دەکرد سەربەست بە ئاسمانی پان و بەریندا هەڵفڕن، برسیەتی ڕاوی دەنا، ئەویش بەو پیرییە ڕاوی نگۆی دەنا، هۆ ڕەشۆڵە گچکەلۆکەکان، ئەی ترسنۆك و باڵ لەرزیوەکان، هۆ فڕندە وردە زستانییەکان ڕێزی بگرن، دواجار ئەو پیاوە قەلەندەرەتان بەزاند، تۆڵەتان لێ کردەوە، ئەنگۆ کوشتتان، وەختە شێت و شەیدا بمو لە کراسەکەم بێمە دەرێ، وەی لە خۆم خانە خەراپێ، چەندە لە دەرکی مالآن دەڕوانم، شتاقانم لێ واز نییە، وای لە دڵی من گرمەگرم و ناڵەناڵە، دەروونم خۆش نییەو زارم تاڵە، چەندم گوت دەروێش دڵم ختوورە دەکا و مەچووە ڕاوێ، ئەگەر خودا دەکا و

لـەو راوەی دەگەڕێیـەوە، سـنگمت لـۆ دەکـەم بـە بـاغی خواجـە حەسـەنی وەختـێ تـازە ریشـەی هـەناری لێدایـە، تـورنج و نـارنج لەوێدا بەریان هینایە، ئێوارەو سبەینانێ لێی بکە تەراتێن و شەو راوە، ئەوسا لۆ خۆت دەبینی کام و کاوە، وەی کە دڵم یەکجار زۆر لـە ئێشـەو گەرمەژانـە، دەنگـۆ بـە دەنگمـەوە وەرن، دەمـاغ گجکـەو هیچ مـەبن، دەنا لـە حـەزی ژن و پیـاوێکی هـیلاك و دەشتەکی قـەت تێ ناگەن، ئەنگۆ نازانن هەتیوە لاوەکەی من چ دەنگ و سەدایەکی هـەبوو؟ خوینـدنی هـەموو مەلـەکانی ئاسمانـێ بەقـەد حـەیرانێکی دەروێش خۆش و بەتام نابن، حەدیان چیـیە وەکی وی خۆشـخوان دەبـن؟ ئـەنگۆ لـە هیچـە دەچـریکێنن، بـایز تـا دڵـی گـەرم نـەبی.. ناچـریکێنێ، وەرن و دەسـت بدەنـە بـاڵم، رووەو شـینایی ئاسمـان هەڵمدەن تا بزانم لە کوێ چاوانی لێك نایە؟ جاران شەوی جارەکەم دەدیت، هەنووکە لە منـی غەریبـە ماڵ و ژنێکـی بـە تـەنێ دەروێش بـووە بـە قـاتی، سـەر هەڵـدەگرێ و بـە دووتـدا دێ، دەڕواو لـە هـیچ گوندو شارێك هـەمینی بێ پـەڕو بـاڵ رانەوەسـتێ، دێمکـە ئاوێك و توێشەبەرەیەکی پڕ لە وردە نان، لە ژێر هیچ رەشماڵ و بن کـەپرێك لا نـادات، قـژ دەرنـێ و لـوولی دەداو دەیکـا بـە بـازنی هـەردوو زەنـدەکانی دەسـتی، بێ نوچدان هـەتا بۆی بکـرێ لەسـەر هـەردوو پێ هـەر مل دەنـێ، کـە هـەردوو پێیـەکانی سسـت و سڕ دەبن، کـە پێسـتی پـەنجـەکانی و بنـی پێیـەکانی لـە ژێـر پنچـك و دڕك و سـەر گیا و نێو درەختەکان وەك کاژی مار جێ دەمێنـێ، دەکەوێتـە سـەر هـەردوو ئـەژنۆیان، دوو ئـەژنۆی ناسـك و پێسـت تـەنك، لەسـەر ئەژنۆکانیشـی زۆر لـە شـارو گونـدەکان دەگـەڕێ، پێسـتی سـەر

هـەردوو ئەژنۆكانیشـی دادەمـاڵرێن، دەكەوێتـە سـەر سـینگ و بـە چـنگەكڕێ دەسـت لـە دڕك و خـۆڵ و قـوڕو دارو بـەردو گیـا و لمـی سـەر زەوی گـیر دەكـات، خـۆی دەداتـە دەسـت رەشـەبا، زسـتان دەگوزەرێ، بەهارو پایزو هاوینیش بەسەر دەچن، زستان دێتەوە، پـایز بـە دوایـدا، ئـەو هـەر دەگـەڕێ، رەشـەبایەك هەڵیـدەگرێ و دەیباتـە سـەر ئـەو قۆرتـەی خـۆت تیـا دەشـاردەوە تـا رەشـۆڵەكان نەتبینن، قۆرتێك و.. دوو.. سێ.. ئەو دەشتە كاكی بە كاكیەیە هەر هـەمووی دەبـوو بـە قـۆرت، لـە قـۆرتی یەكـەمیان قـوڕو لمەكـەی دەردەدات، بـە چـنگ.. بـە هـەردوو دەسـت، بـە دەم و ددان، قـوڕو لیتاوەكـە فـڕێ دەداتـە دەرێ، ئـەوە خوایـە تـۆ لـەوێ خـەوتبی، بـە ماچێكی لێوە هەڵوەریوەكانی هەمین وەئاگا بی، رابچەنی، ئـەویش وەكی كۆرپەیەكی شیرین لە باوەشێت بگـرێ، گـەرد و خـۆڵ لەسـەر چاوەكانت لابەرێ، گڕی دڵی خۆش بكات تا تۆ گەرم بیتەوە، قژی خۆی بسووتێنێ تـا دەسـت و پەنجە سڕەكانت بكەونـەوە جووڵـە و خـوێن بـزاوتن، تـۆش سـەرت بخەیتـەوە سـەر سـینەی بۆنخۆشـی هەمین و تك تك فرمێسكەكانی بخۆیتەوە، تـا سـەرلەنوێ بژییتـەوە، باسـی ژوان و حـەزو سـووتانی نێـو هـەوێزو كـادین و سـەركانی بـۆ بكـەیت، شـەوانی شـەهوەت و حـەمامی گـەرم و چـەلاوی رەشـۆڵە كولاوەكان، رامووسان و دەست لە ملانێی پاش رۆژێكی درێژو پڕ لە ململانـێ و مەینـەتی، رۆژانـی سـەخت و پـڕ ترسـی رەدووكـەوتن، خۆ بزر كردن، شەوانی دەنێو یەكدیدا توانەوە دوای رۆژانی ئارەق رشـتن و خـۆ رەتانـدن، ئـای لـەو رۆژە بـە تـام و ناخۆشـانە، دڵگـیرو سەختانە، پڕ خەم و خرۆشان.. ئەوسا سەیری چاوەكانی دەكـات،

تۆ چاو هەڵناهێنی و بۆ یەکجاری نوستوویت، هەمین لێت ورد دەبێتەوە، بە دوو چاوی گران و ماندووەوە دەبینێ وا لاوکێك وەك پەپوولەی باڵ نەخشین لەسەر لێوە قرمساوەکانتدا مردووە، چاوەکانت.. چاوە کزو گچکەلۆکەکانت لە جێی حەزو تاسەی هەمینێ بە قوڕو خۆڵێکی سووربا و تەڕ بووە، پیس بووە، کت و پڕ هاوار دەکا و دەزریکێنێ، دەداتە پڕمەی گریان، فرمێسکی بەخوڕ بەری چاوانی دەگرێ، ئاسمان و دەشتی چۆڵ و رووت لێڵ و تەڕ دەبینێ، گریان دەبێتەوە بە هەنسك، هەنسك بە نووزە، نووزەیەکی غەریب و دڵتەزێن، کە چاوە بەڵەکەکانی دەکاتەوە، لەبری تۆ جووتێك پێڵاوی لاستیکی لا هەڵتلیشاوی لە باوەش کردووە، وەك کۆرپەیەك رابژەنێ خۆی بادەدا، کە چاوی بە پێڵاوەکان دەکەوێ رادەکا و دەچێتە ناو قۆرتێکی دیکەو پرزۆڵی جەمەدانیی یەك دەبینێ، قۆرتێکی دیکە، پشتێن، لەوی دیکەیان کڵاوەکەت، لە یەکێکی دیکە دەست و پەنجەیەکی قرتاو، دوو چاوی هەڵکۆڵراو کە رەشۆڵەکان دەنووك ئاژنیان کردبێ، پڕ بەو ساکە دەشتە دەقریشکێنێ و.. کەچی تۆ لێرە لە خەو رادەبی و شایەتومانێکی بەهەق دێنی، سەیری دەوروبەری خۆت دەکەی دونیا زۆر کپ و خامۆشترە، (تۆ بڵێی بۆرژابم؟ چەند دەبێ نوستیمە؟ ئەو خەوە ناخۆشە چی بوو؟ خودایە بەخێری بگێڕی، ئەوە مۆتەکە بوو یان زیندەخەو؟)، لە چوارچێوەی دەرگا وازەکەوە لە دەرەوەت روانی، لە دوورەوە گوێت لە زرم و کوت و چەقەچەقی ئاشەکەی چەلەبی بوو.. بێ شك گوێت لەو چەقەچەقە بووە، هەر ئەوەش خەوی لێ خستووی.. شەوێك زرم و کوت و ناڵەی ئەو ئاشە نەبێ کەم کەس

———

لە گەڕەکێ خەوی لێ دەکەوێ، ئەو چەقەچەقە هاوریتمە بۆتە لایلایەو خەویان لێ دەخات، گوێت لە پڕمەی مانگاکە بوو، لاوکێك لە گوێتدا دەزرنگایەوە، مێخ زنجیرە درێژەکە بواری دابوو کەرەکە تا پاڵ دەرگاکە بێ، هەروەك بڵێی لە تەنیایی و شەوو گرمەی گەواڵە بترسێ، چڕی تاریکی پتر ڕژابووە ناو حەوشەو ژوورەکە، چراکە بە زەحمەت دڕی بەو تاریکی‌یە دەدا، کەمەکێ تاسابووی.. دەتویست بزانی سەعات چەندە، هەستایتەوە سەر قوون و پشتت بە دیوارەکە داو سەعاتی بەرباخەڵت دەرهانی، چرکەی لێوە نەدەهات، جگەرەیەکی زەلی نیوە سووتت لە ناو دەلاقەکە بینی، بەردە ئەستێ‌یەکەت دەرهانی و ئاگرت دا، تا ناوهەناوت مژی قووڵت لێ دا.. دەتووت دەتەوێ لە ناوەوە دەعبایەك قانگ بدەی تا ئەو دووکەڵە بیخنکێنی، بە حەسرەتەوە وەك بڵێی هەمین ماچ بکەیت لێوت لە سیغارەکە نزیك خستەوە، دەنێو پەنجە بۆرو چڵکنەکانتەوە یاریت پێ دەکرد، وەك ئەوەی یاری بە قامکی هەمین بکەی، دەنگێ لە غەیبەوە.. کە دەنگی هەمین بوو هاتە بەر گوێت: ئاگات لە خۆت بێ و ئەوەندە لەو تووتنە پیسە مەکێشە، ئاخر سیپەلاکت دەڕزێتەوە، خۆت هەناسە بڕکێتەو سەرمای ئەو دەشتەش لەوێ بوەستێ، لە چی بترسێم؟ لە مەرگ.. چما مردن لەم ژیانە خۆشتر نی‌یە؟ هەمین بەو قسانەت شێت دەبوو، بەیانیان بەو سوعبەتە قورسانەت جارێ تووڕەت دەکردو، پاشان بەر لە ڕۆیشتن بە قسەیەك ئاشتت دەکردەوە، دەتویست ژێر هەیوانەکە پڕکا لە قریوەو هاوار، دەرو دراوسێ کە بە بەردەرگاکەتان تێپەڕ دەبوون دەیانزانی بەم بەیانی‌یە زووە تۆی

شەڕ بە هەمین دەفرۆشیت تاوەکو جنێوی مزرت پێ بدات، کە گوێت لە ترپەی پێی ڕێبواران دەبوو پتر دەتکرد بە گاڵەو هاتو هاوار، تاوەکو بزانن دوو کەس وان لەم کەلاوەیەدا، ژنو مێردێکی پیرو ماندوو، وان لە پشت ئەم دەرگایە، بە شەڕ دێن، شەڕی پڕ لە خۆشەویستی، ئەو پیاوانەی بە جلی ئیشەوەو بە شانی داکەوتووەوە، جلی ژێر گڵو گەچو چیمەنتۆ بە کۆڵانە تەنگەبەرەکەدا غاریان دەدا نەبا ڕۆژ هەڵبێو نەگەنە مەیدانی قوڕکاری ژێر قەلا، نەیاندەتوانی هەستو خوست لەو شەڕو هەڵلایە رابگرن، تەنها ئەو ژنانە نەبێ کە رووەو نانەواخانەکان خشەخشی سۆلیان دەهات، تاوێ لە بەردەرگاکە هەڵوەستەکیان دەکردو دەڕۆیشتن، تەنگەتاوی ئەوە بوون نان بۆ مناڵە چڵمنو چڵکنو لاوازەکانیان بەرنەوە، ئەوە خوایە مەکتەب تەواوکەنو ببنە شت، تۆ قەت داخت ناچێ کە گەڕەکی سەرێ بەو گەڕەکەی نگۆ دەڵێن: گەڕەکی قەرەجو قەحپەو گەوادان.. لە تاو ئەم قسەیە بوو یان نەهاتنەوەی هەمین هەستت کرد کەسێك بە دە پەنجەی ئاسنینەوە چنگ لە هەناوت گیر دەکاو، وای لەو دڵ خاوبوونەوە کتو پڕە، ئێستا لێرە بووایە هەندی بڵێی یەكو دوو کتلیەکەی دەخستە سەر ئاگر، لەسەر چیچکان دادەنیشتو پەمپی لە پرێمزەکە دەدا، دەستو برد دوو سێ نانی دەڕشاند، پێی دەوتی: سەرخەوێ بشکێنەو هەنووکە بانگت دەکەم، ئەو جلانەشت بگۆڕە، قوڕو چڵپاوی زۆری پێوەیە، بۆنی لیسو دووکەڵ، دوێنێ شەو بیرم چوو کیسە تووتنەکەت بۆ بدوورمەوە، پارچەیەك لە کراسەکەم ماوەتەوە، دوێنێ قارسم کردو تۆزێکم

لەبەر بڕی، دامەنی لەبەر پێیانم دەخشا، با هەر کە سیغارێکت پێچایەوە ئەمنت لە بیر بی، تا هەنووکە کیسە تووتنێکی تۆ نەبووە کە لە تیلمە کراسێکی هەمین نەبووبێ، هەفتەیەکە پێت دەڵێ: چاو کونەسوژن ئەو تەنکە ردێنە عەرەبیەیەت خشت کەوە، ئەتوو لە خەمی ردێنی منداى، ئەمنیش لە خەمی ئەو رەشۆڵانەم کە لە ئاسمان قەتارە دەبەستن و نانیشنەوە.. یان لە دوور تۆڕەکەی منەوە دەنیشنەوە، دانەوێلە رۆکراوەکان هەڵدەگرنەوە بێ ئەوەی دەنووکیان بەر زەوی بکەوێ، لەوە دەچێ ئەوساڵ بە فڕوفێڵی تازەوە سەریان لە هێلکە جووقابێ، کە هاتەوە پێی دەڵێم: هەمین سەیری ئەم تۆڕە پڕە بکە.. تەواو.. چیدیکە مەچووە بەر دەرکی ئاغا و بەگزادەکان، ئەمن حەیفم لێ دێ، دواجار گرتی.. راو بەختە و نێوچەوان، تۆڵەی هەر دەنکە گەنمێکم لێ کردنەوە، خۆ شەقم برد، مانگێکە خۆ لەو قۆرتەی دەشارمەوە و ناهێڵم مووی سەریشم دیاربێ، نەء، راوی من هونەرە، شەیتانیش وەکی من تۆڕەکەی ناشاریتەوە، هەمین ئەگەر رۆژێکیان بتبەمە سەر تۆڕەکەش بە خۆت نازانی، سەیریان مەکە ئەوەندە گجکەلۆکەن، گەلەك بیژی و حەرامزادەن.. قەتیش تێر نابن...

دە وەرەوە هەمین.. با مزگێنی ئەمشەوت بدەمێ.. دە دوانزە ریشۆڵە سەربڕە و مەنجەڵە ئاوێك گەرم کە، سبەینێ یا شێخ پێ بزانێ هەر زوو بە زوو داوای زەکات دەکا، لە چلان یەکە دەروێش، لە چل درهەم: درهەمێك، لە چل دینار: دینارێك.. لە چل لیرە: لیرەیەك.. یا شێخ ئەوە کووە کەس ملی چەلەبی ناگری لۆ زەکاتی؟.. ئەو بەشکو حەزی لە جەهەندەم بێ، ئای یا شێخ..

هـــەمووتان یـــەك حیســـابن، وەك کـــەر گوێمـــان رادەکێشـــن و دەمانڕەتێنن، ئـەویش هاوینـان بـە یـەك دوو شـکارتە قەناعـەتم پـێ دەکا ئـەم دەشـت و دەرەی بـۆ بکـەم بـە گنـدۆرە و تـەرۆزی، یـا شـێخ دەکـرێ پرسـیارێك بکـەم، ئـا.. دەباشـە ئـەتوو دەزانـی بەشـە هـەقی ئـەو لـە مـن زیـاترە، ئـەمن زەوی‌یەکـەی خـۆش دەکـەم، دەیکـێڵم، بـژاری دەکـەم، تـۆوی دەکـەم، ئـەمنم کـە لـە بـەر چـرقەی هـەتاوی هاوینـدا دەسـووتێم، لـە بـەیانی تـا ئێـوارە لـە گـەلاّ و گـوڵ و لاچکە سـەوزەکانی بڕکـە گنـدۆرە و تەرۆزی‌یـەکان ورد دەبمـەوە، ئـەو رۆژانـەی گـوڵ دەردەکـەن ئـەمن شاگەشـکە دەبم، کـە رەشـەبایەك هەڵدەکا حەز دەکەم ببمە شوورەی هەموو گوڵەکان، نەبا یـەکێکیان هەڵبوەرێ، کە بە (چەلەبی)م دەگۆت: ئەو گوڵانـە لـە گوڵـەکانی نـاو باخچـەکەی تـوو جـوانترن، بـە عـەقڵم پـێ دەکـەنی، کەچـی وەختـێ هـەموو شـتێك پـێ دەگـا، ئـەو بەشـی شـێر دەبـا و ئـەمنیش بەشـی رێـوی، خـۆ ئەگـەر ئـەو زەکـات بـدا نیـوەی برسی‌یەکانی هـەولێرێ تێـر دەبـن، دەسـت لـە ئیشـوکاری خـودای مـەدە دەروێـش، ئـەو زەکـاتی خـۆی دایتـە تەکیـە، بیریشـت نەچـی کـە زەوی‌یەکـەو تۆوەکـەو تراکتۆرەکـە هـی خۆیـەتی، لـە کـوێی بـوو؟ لـە بـاب و باپیرانـەوە لـۆی مایتـەوە، ئـەوە لـۆ ئـەمن نیمـە؟ دەروێـش دەسـتت کـردەوە بـە کـوفرکردن؟!، ئـەی ئارەقـەو سـووتانی مـن؟ لـە بەیانی‌یەوە تا ئێوارێ دڕك و داڵ و گیاکەڵە لەو خاکە بژار دەکەم، نەبا لە رەگ و بڕکە گندۆرەکانم بخۆن، نەبا سیس و بێ تام و بۆ بن، چـەلەبی ئاگـای لـەوە نی‌یـە لـە رۆژێکـدا چـەند مـارو دووپشـك دەکوژم، هێی دەروێش هەر رۆژێکە و مارێك بە دەستتەوە دەداو

هەر لە جێوە بێ ئەوەی کەسێك ئاگای لێ بێ دەپەنمێ، دەمریت، گندۆرەیەك دەبێ بە سەرینت، لەو دەشتە چۆڵە رادەکشێ، گەڵاو پنچك دەبن بە رایەخت، شەو دادێو ناگەڕێیتەوە، هەمین بە هەڵەداوان پیاوانی گەڕەك کۆ دەکاتەوە، هەریەکەو دەست دەداتە چرایەك و هەمین لە پێشەوە، دڵی ختوورە دەکاو دەگری، پیاوان کپ و بێ دەنگ و سام لێ نیشتوو روو لەو دەشتە دەکەن، ئەو هەردو شیوە.. هەنگاوی پڕ ترس و خێرا دەنێن تا دەگەنە نێو بێستانی تازە سەوز، بۆنی خاك و ترۆزیو کاڵەك و شەمامە لە کەللەیان دەدا، لە تاو ترس و لە پای گەڕان بە دوای تۆدا ماندووو برسی دەبن.. تینوو.. حەز دەکەن بنووشتێنەوەو گندۆرەو تەرۆزی لە بڕکان بکەنەوەو بیخۆن، وەلێ شەرم دەیانگرێ، دێنە ژێر کەپرەکەت، تەنها شەربەیەك ئاوی سازگارو جامێکی قوپاو لەوێیە، کڵاوو جەمەدانی، قۆرییەکی رەش داگەڕاو، کۆنە لبادێکی دڕاوو تۆز لێ نیشتوو، بە چراوە بە چوار دەوری کەپرەکەدا دەگەڕێن، بڵاو دەبنەوە، ئەو شەوە مانگ بە دەرەوە نابێ، رەنگە رەشەبا بێو هەندێ لە فانووسەکان بکوژێنەوە، پیاوان دایان دەگیرسێننو دەکوژێنەوە، لەوەدایە چراکان بەر ببنەوەو بشکێنو گڕ بەو ناوەدا پەرت بێو پووش و پەڵاشی دەشت ئاگری تێ بەر بێ، لە ترسی رەشەبا چراکان خەفە دەکرێن، رۆناهییەکی زەرد پێشیان دەکەوێو تاریکی راو دەنێ، دەگەڕێن.. ژێر گەڵا و پنچکی پەل هاویشتوو دەپشکنن، تۆ نیت، لە سەد لاوە سێبەری پنچکەکان بەسەر یەکدیدا دەشکێنو دەتوێنەوە، لە حەژمەتانا پێ لە گندۆرەو تەرۆزییەکان دەنێن،

ئـاوێکی سـاردو زەردبـاو لـە ژێـر پێیـان فیچـقە دەکـا، لـە ئاسمانیشـەوە چـریکەی غـەمگینی قـەتارەی مەلـە کۆچـەرییەکان دەگاتە گوێی هەمووان، وەك ئەوەی شین بکەن، دەگەڕێن و تۆ هەر دیار نیت، هەمین بە پێ خاوسی بە نێو دڕك و دالی بێستانەکە رادەکا، بە هەموو لایەکدا غار دەدا، هۆ بایز.. هۆ بایز.. کورە ئەتوو لە کێندەری؟ دە دەنگ هەڵبڕە.. خوداوەندی میری مەزن، ئەتوو بایزۆکی لە من مەستینە، کە ئەتووم لێ بزر بی مردن خۆشترە لەوێ ژیانێ، باز لە هیچ کوێ ناحەسێتەوە تا نەچێتەوە سەر هێلانێ، ئەمن ئەوڕۆ بەتەمات بووم، سنگی خۆمت لە بۆ بە سێ بەنگی بکەم، شۆخیان بدەم ئەو قەرە زولفانەی وا لە خەنێ، نا سینەی من لۆ توو دەیکەمەوە بە دەفتەر خانێ، چاوانیشم بە ساقی وەختی شەراب گێڕانێ، نا.. دە با سینەی من بە پەنیری توو بی، وەختێ پارو لێدانێ، بەڵکو بحەسێتەوە لە ئیشی گرانی ئەم دەشت و چۆڵەوانی و بەڕیانێ، لێرە لە بۆ ئەوێ تاودانە، چەندەها دڕك لە هەردوو پێیەکانی دەچەقن، چەندین گندۆرەو تەرۆزی لە ژێر پێیەکانی دەپلیشێنەوەو دەتەقن، هەستی پێ ناکات و هەر رادەکات، خوێن لەسەر بڕکەکان و پنچکەکان جێ دەمێنێ، دەداتە پڕمەی گریان، گریانێکی بە کوڵ، بەو دەشتە چۆڵەدا هەر رۆینەو مل نان، باڵندەکان لە ترسی ئەو گریانە هێلانەکانیان چۆڵ دەکەن، بەرەو تاریکایی ئاسمان هەڵدەفڕن، مارو مێروولەو زیندەوەری ئەو دەشتە دەتاسێن، بە ژێر پنچکەکاندا دەخشن و لە کونێکەوە دەردێن و خۆ لە درزێکی دیکەدا دەشارنەوە، پیاوانی گەڕەکیش، گەڕەکی ماندوو دەست بە

چراوە لە تۆ دەگەڕێن و ناتدۆزنەوە، دەگەڕێن و تۆ هەر نیت.. لەپڕ هەمین بە دەم بای غارەوە پێ لە دڵت دەنێ، دڵێك کە لەو ناوەدا کەوتووەو هەر لە شەمامەیەکی خوێناوی دەچێ، ئەو دڵەی بۆ هەمین خوێنی تێدا دەگەڕاو بۆ چاوانی ئەو حەیران و لاوك و بەستەی دەچڕی، دەتاسێ و چراکە فڕێ دەداو لەسەر سینەت رادەکشێ، راتدەکێنێ، دەیەوێ چراکە هەڵبگرێتەوەو لە چاوانتی نزیك بخاتەوە، چرا کوژاوەتەوە، هاوار دەکا، دەروێش.. هۆ دەروێش بایز.. شیوەن دەکاو زیاتر بۆت دەگری و فرمێسکەکانی دەڕژێنە نێو دەمی کراوەت، تۆش ئاگات لەو نییە.. تۆ.. تۆ بڵێی ئەوە راستی بێ یان خەونە؟ بڕوا بە چاوەکانی خۆت بکەی یا نا؟ لە نهێنی و لەغزی پڕ لە سیحری خەونێك دەچێ، بەرانپیل و چارۆگەکەی گرمۆڵە دەکاو دەیخاتە ژێر سەرت، سەری شکاوت، ئەم هەر دەگری و تۆ نازانیت، دەم دەخاتە نێو دەمی سارد و وشکەوەبووت، ئەو دەم و لێوەی جاران بە ماچێکی ئەو دەبوون بە پەنگرو دەسووتان، ئەو زەمانەی تۆش سمێڵی خورماییت بخستایەتە سەر کوڵمەی پڕ لە گوڵی لە حەوت مەرگ بووایە راست دەبۆوە، سەر لە بن گوێت دەنێ و هاوار دەکا، چما تۆ گوێت لەو دەنگە خۆشەویست و پڕ خەمە نییە؟ سەرت کێل دەکاتەوەو لە باوەشێت دەکا، ئەتوو لۆ وات لێ هات دەروێش.. ئاخر ئەمن دوعام لۆ کردی کە ئاگادارت بێ ئەلیاسی لە زەریا و خدری زیندەی وا لە چۆڵ و سارایە، ئاخر ئەمن بە ئەمانەت ئەتووم دا بەوەکاشەو حەزرەتی وەیسەل قەرەنییە، وەك کۆرپەلەی ساوا راتدەژەنێ، لە ژێر رۆناهییەکی کەمێ شین باو چاوت بە هەردوو

چاوانی دەکەوێ، وای لە خۆم وایێ.. سەر بە هەشێ.. ماڵ وێرانێ.. قەت کەسم نەما.. ئەوە خۆ هەر دوو چاوەکانی دەرهاتوون.. خوراون.. نەماون.. ئەو چاوانەی بە بەژن‌و باڵای هەمینێدا دەیانڕوانی، پتر دەتاسێ‌و خۆڵ‌و کەستەکی بێستانەکە بەسەری خۆیدا دەکا، پیاوان شێتانەو بە هەڵەداوان دەگەنە کنی.. دەستی دەگرن.. دەکەونە سەرچۆك.. سەیری چاوانی دەکەن.. بە خەم‌و ترسەوە دەڵێن:

(داڵ‌و قەڵەڕەش چاوەکانیان هەڵکۆڵیوە..!)

تۆ مردوویت‌و ئەوان وا دەڵێن، رەش داگەڕاوە، رەنگە مارێك لە نیوەڕۆوە پێوەی دابێ، نا نەمردووی.. گەرمای هاوین ئەوەندە لە تەوقە سەری داوی گێژو بێ هۆش کەوتوویت، ناکرێ بمریت، هەمین تەنیا لەو دونیایەی جێ دەمێنێ، خۆی‌و کەلاوەو مانگایەکی لەڕو چەند مریشکێك‌و جووجەڵەیەك لە دوای تۆ هەر هەموو بە تەنیا جێ دەمێنن، شەوانە کەس نابێ حەیران‌و لاوك بۆ هەمین بچڕێ، لە بەر هەیوانەکە دادەنیشێ، سەر بۆ ئەو پارچە ئاسمانە رووت‌و لێڵە هەڵدەبڕێ، ئەو ئاسمانەی لە حەوشە چکۆلانەکەوە وەدیار دەکەوێ، چاوی هەمینێ دەڵێی کۆترەو لێی ونبووە هێلانە، یان بەرخە کۆرپەلەی دوای مێگەلانە، لە دار هەنارە زڕەکە دەڕوانێ‌و هۆن هۆن دەگری، نەکەی دەرویش وا زوو بمری، دەنا بۆ یەکجاری‌و لە بێ چارەیی تا ماوە هەمین دەبێ بە کارەکەری چەلەبی‌و بەگلەران، بکەوە دوای بە هەژاری‌و عەودالی، با لە دوات جێ نەمێنێ باڵای بڵندو بەژنی هیلاکی، یان دەبێتە جل شۆری ماڵی یەکێ لەو ئاغایانەی وەختی خۆی حەزیان لێ

دەکرد، لیکیان دەکرد، بە یادی جوانیو جحێڵی ئەوسا یەکێکیان پەلاماری بدات تۆ لە گۆڕەکەتدا رادەچەنی، تۆ نامێنی تا بە تیغێك.. تیغێکی کول وەك رەشۆڵە سەری لە ملی جیا بکەیتەوە، ژنێکی بێ کەسو هیلاكو بەستەزمان چی پێ دەکرێ؟ لە حەوت مەرگدا بی دەتەوێ زیندوو بیتەوە، وەك مندالێکی ترسنۆك کە خەونێکی ناخۆش ببینێ رادەچەنیت.. پڕ بەو ساکە دەشتە.. پڕ بە گۆڕو گۆڕستانەکە هاوار دەکەی:

(ئیدی پیر بووین.. دە وازمان لێ بینن..!)

چەندەها جار خەونو خولیاو خەیاڵو ترسی هەردووکتان تێکەڵ دەبێت، چەندەها شەو بە جووتە لە خەو رادەبن، ها چی بوو؟ خەونێکی ناخۆشم دی بایز.. هی من لە هی تووش ناخۆشترە هەمین، وەك دوو گیانداری دیلی نێو قەفەزێك دەخزێنە پاڵ یەکدی، ئەم بەیانیەیە وەك زۆر لە بەیانیانی دیکە هەمین لە تاو هاواری تۆ راچڵەکیو لە ترسانا پیاڵەیەك بە دەستیەوە شکاو سەری پەنجەی شایەتمانەی زامار بوو، هەر شەوەی یەکێکتان لە هاوارو ناڵەی ئەو دیکە دەتاسێو دووچاری دڵەخورپێ دەبێ، هەمیشە وایە خەوو زیندە خەونەکانتان تێکەڵ دەبن، هەر دەڵێی ئەو خەونێ دەبینێو تۆ بۆی تەواو دەکەی، ئەو هاوارەی لە قورگی تۆدا دەتاسێ، هەمین ئاسمانی پێ دەهەژێنێ..

چاوان دەکەیتەوە.. هەر هەموو ماڵەکە لە تاریکیدا غەرقە، نە هەمین دیارەو نە چراکەی، نە پیاوانی گەڕەكو نە هاتو هاواری منالو مەزن، نە رەشەبایەو نە پنچكو بڕکی گندۆرەو تەرۆزی نێو بێستانەکان دیارن، بێ ناز لە ژوورەکەتدا کەوتووی، نە ماران گاز

بوویـتو نـە هـەتاو سـووتێن، تـەواوێ سـەرماتە، درەنگـی کـردو هەمین هەر بزرە، قەت وا دوا نەکەوتووە، تۆ بڵـێی ماڵی چەلەبی یان سمایل بەگ میوانیان هەبووبێ؟ هەر ئێوارەیەك میوانیان زۆر بێ، ژنە تەمبەڵەکانیان هەمینت لێ گل دەدەنەوە، چەند جارت پێت گوتووە هەمین لەمەودوا بەر لەوەی تاریك دابێ وەرەوە، مەترسە بایز.. ئەدی کەفیەتو مەسلەتیمان نەکرد؟ لە هەڕەشەو گوڕەشەی خدری برام مەترسێ.. تازە هەردوو لامان پیر بووین، نا هەمین.. هەنووکەش ترسم هەر هەیە.. خدری برات لە کن ردێن سپییەکانی عەشیرەت پێی گۆتم: بایز ئەتوو سێی ساڵە نامووسی مەت بردییەو.. خوشکی مە دەتەقێنییەوە، مەترسێ.. خدر پیر بووەو هێزو شەنگی جارانی نییە دوژمنایەتیت بکات.. خۆ دەزانم هەر چوار براکەت لە بەردەم ردێن سپییەکانو پیاوماقووڵو بابە شێخو سێ مەلایان تەلاقیان فڕێدا کە چیدیکە هەقیان بە سەرمانەوە نییە، ئەوەندەی شێخ کردیو کۆشای هیچ کام لە براکانو خزمەکانت ماچیان نەکردم، مەلاش تکای کردو ردێن سپییەکان پاڕانەوە، ئەگەر حەز دەکەن هەمینێ ببینن دەیهینمە کنتان.. یان ئەنگۆ وەرنە کنی.. ورتەیان نەکرد.. خدر دووبارەی دەکردەوە: یا شێخ وەسیەتی بابمان دەستی هەموومانی بەستەوە دەنا هەندە بێ غیرەت نین، خۆ شەرەف قوماش نییە لەگەڵ زەمانەدا رەنگی بچیتەوە.. لە سەرەمەرگداو بە دەم قرخەقرخی مەرگەوە پێی گۆتین: (وازیان لێ بینن کوڕەکانم.. تازە ئەوانیش پیر بوون)، تۆ بڵێی لەو کۆتایی عومرەدا زەفەری پێ ببەنو بیکوژن، جا خۆ نەمانی هەمینێ بۆ تۆ

باسی سەرە، تا دەهات شەوی ساردتر دەکردو بایەکەش دەبوو بە لوورە، چراکەش کوژا بۆوە، بێ هەمینێ، ماڵ، دەتوت بۆتە چۆڵو سارا، سەد ساڵە هەمینت لێ بۆتە قاتی، بە دەست کوتان شقارتەکەت لە دەلاقەکە دۆزییەوە، بە دەستو پەنجەیەکی لەرزۆکەوە دەنکێکت دەرهانیو ئاگرت دا، دەیەها تارمایی رژانە سەر دارو دیوارەکان، بەر لەوەی گڕی لە رزیوی دەنکە شقارتەکە بکوژێتەوە دەستت بۆ فانووسی قەد دیوارەکە بردو بە پەلە داتگرت، فریا نەکەوتی شووشەکە هەڵبڕیو کوژایەوە، دەنکێکی دیکەت ئاگر دا، فانووسەکە گڕێکی زەردی بە نێو ژوورەکەدا رژاند، هێدی هێدی بەرچاوی کزت روون بۆوە، لە ترسانا چی لامپاو فانووسو قەندیل لە ماڵەکە هەبوون هەر هەموویانت داگیرساند، رووناک نەدەبۆوە: دڵت.. تاریک بوون: چاوەکانت.. زۆپاکەت گڕ دا تا بتوانی سەرماو ترس لەو ماڵە دەربکەی، دەتوت: کڵۆ کڵۆ سەهۆڵ لە نێو هەناوتا دەتوێتەوە، هەردوو ناو لەپی چڵکنو شەقار شەقارت لەسەر زۆپاکە راگرت، تاوێ گەرم بوونەوە، خوێنێکی گەرمتر بە هەردوو باسکتدا گەڕا، لە کاریتەو شەقڵەو حەسیری رزیوی بنمیچەکە ورد بوویتەوە، هەر چوار دیواری نەخشین بە دڵۆپەو لیسو تەنی، دوو لا دیوار خراپ سکیان دابوو، بە موعجیزە وەستا بوون، دووان لە کاریتەکان درزی قەبەیان تێ کەوتبوو، درزێکیان ترسی خستبووە دڵی هەمین، بایزیش بێ باك، ئەگەر داتەپی ئەوە هەردووکمان: کەرەکە خۆش، بە یەکەوە دەمرین، جا لە ژێر کاریتەو شەقڵەی رزیودا بمرین؟ داخوا کامەمان لە پێش ئەوی دیکەدا دەمرین؟ کە ئیشت

نەبوو یان باسی مردن دەکەی یان گەمە لەگەڵ گونت دەکەی، لە بەر خۆتەوە خەنیتەوە.. کەچە لبادەکەت راکێشایە بەردەمی زۆپاکەو کیسەی تووتنەکەت دەرهانی، ئەگەر نەهاتەوە تا ئەو سیغارە دەپێچمەوە دەڕۆمو لە دووی دەگەڕێم، گرمەی گەواڵەیەك رایچڵەکاندی.. خودایە بێ ئافات بێ.. خودایە نەکەی.. هەنووکە هەمین لە رێیە، سەرێکت هەڵبڕیو بەسەر دیوارەکەی بەرامبەرتەوە لە زەرگو شمشێرو دەفەکە رامای، ویستت تا پێت دەکرێ درەنگ سیغارەکە بپێچیتەوە، لە شمشێرو زەرگەکە رامایتەوە، چەندەها جار ئەو شمشێرەت بە سكو ملی خۆتدا داهێناوە، بە تۆزێك خۆڵ جێ برینەکەی سارێژ بۆتەوە، چەندەها جار ئەو زەرگە تیژەت لە لا لغاوەی خۆت داوە.. لەولا روومەت بۆ ئەولا کون بە دەرت کردووە، بە دەم دەف لێدانەوە کەوتوویتە ویردو سەڵەوات، لە زیکرو تەهلیلەدا خەمی خۆتو هەمینو راوە ریشۆڵەو ترسی بابە شێخو زوڵمی چەلەبیو تارمایی ئاغاو براکانی هەمینت بزر دەکرد، حەجمانت لە بەر دەبڕا، هێی دەروێش تۆو تەکیەو زیکرو تەهلیلەو زەركو شمشێر لە خۆ دانیان نەگوتووە، زەمانە لێی خۆش هێنای، لەسەر یەك پەنجە سەمات بە دەفەکە دەکرد، وا توندو دڵگەرمانە دەتکوتا کە هەموو گەڕەك گوێی لێ بێ، هەر دەتووت شریقەی باڵی هەزاران مەلە، سەدای حەی تۆ لە هیچیانی نەدەکرد، چ دەروێشێك دەیتوانی گوێ لە دەفەکە بگرێو عاقڵ دابنیشێ، هەر دەبوو سەرو مل با بدات، بێ ئاگا لە خۆیان هەڵدەستانە سەر پاشووان، زیکرێك تۆی تیا نەبووایە ساردو سڕ بوو، تا تۆ دەفەکەت

نەگرتایەتـە دەسـت دەروێشـەکانی دیکـە وەك کۆمـەڵێ پیرەژنـی بێهێزو شەنگ لە خۆیان دەدا، ئەو دەفە چ سیحرێکە کە تەنها بۆ دڵـی گـەرمی خـۆتی لـێ دەدەی، گەرەکتـە وڕوکـاس ببیـت، لـەم دونیای دوونە غەیب بیت، زرمو کوتو هاڕەی دەف، زرنگانەوەی پڵپڵەکانی ترسو خەم لە دڵتا راودەنێ، ئازاترت دەکا، ئیدی سڕ دەبیت، با بێن براکانیو هەنووکە بتکوژن، نە گوللە دەتبڕێو نە تیغ بریندارت دەکات، سووك هەڵدەفڕیتو گران دەکەوتیتەوە سەر زەوی، سـەمایەکی دەروێشـانە، دەگریایـتو شـێتانە هـەردوو پاژنەی پێت لە زەوی دەکوتا، وەك یەکێك لە ریشۆڵە سووکەکانت کە رەشەبا هەڵی دا باڵت دەگرت، لەو سەرەوە، لە ئاسمانەوە کە دادەبەزیتە سەر ئەرز وا بە تاو پاژنەت بە زەویدا دەکوتی وەك بڵێی بتەوێ زەوی شەق بکەیتو لە ترسی غەدری زەمانە خۆتی تیا حەشار بدەی، خۆت لە چەلەبیو ئاغاو براکانی هەمینو سلێوە.. شەیتانەکانی شار بشاریتەوە، ئیدی تەواو.. تا کەی سەرماو برسیەتیو راوەدوونانی ریشۆڵە بەستەزمانەکان، ئاخۆ پـارووە نانێـكو ترسـی مـەرگ ئـەو هـەموو ئەزیەتـە دێنـێ؟ رادەکشایتو بێ باکانە، بێ بەزەییانە ملی باریكو دەماراوی خۆت دەخستە بەر تیغی شمشێر، چ تامێکی سەیرو عەجایبت لەو ئازارو تکە خوێنانە دەبینی؟، هەر تکە خوێنێك هی رۆژێکی پڕ مەینەتیو ترسە کە دەڕژێ، دەڕژێتە سەر خاكو خاکیش هەڵیدەمژێ، تا لەشت گەرم دابێ ترسو سامت لە لا نامێنێ، هەموو شتێك لە بەر چاوانت ون دەبێ، دەبێ بە تارماییو نامێنێ، کە کەللەت گەرم دادێ دەفەکە دەبێ بە دڵۆپێك ئاوو لەسەر یەك

پەنجـەت دەوەسـتێ، کـە بـە نـاو لـەپ و سـەری پەنجـەکانت لـە ناوەڕاست و رۆخـی دەفەکە دەدەی هـەزاران دەنگ و سەداو زەنا و هـاوارو ناڵـەو زریکـە بـەرپا دەبـێ، دەروێشـەکانی دیکـە خـودا لـە هاڕەی دەفەکەی تۆدا دەبینن، لە سەماو پێ کوتانی شێتانەت، کە حاڵەکـە دەتگـرێ، هـەردوو بنـە پێـت بـەر زەوییەکـە ناکـەون، ئارەقـەش زەنگـۆڵ زەنگـۆڵ بـە دەموچـاوو سـەرو سمـێڵ و سـینە تووکنەکەتـدا دێتـە خـوارێ، دەڕژێتـە بـەر پـێی دەروێشـان، تەنکـە تۆزێـك بـەرز دەبێتـەوە، وا بـە تـاو بـە چـوار دەوری خۆتـدا خـول دەخویێـت، لـەو تـەپ و تـۆزەی بـەر پێـت، لـەو نەرمـە گڤـەی (بـا)ی دەوری باڵات گەردەلوولێك ئـەو نـاوەی دادەگـرت، دەنگـی دەفـەکان تێکـەڵ بـە هـەیاهووی دەروێشـەکان دەبـوو، بـە یەکـەوە کێوییانـە دەتاننرکانـد، وەك کۆمـەڵێ مـاری تـووڕە دەتانفیشـکاند، وەك رەشەبایەك بە نێو جەنگەڵدا گـوزەر بکـا وژەتـان دەهـات، بـە چـوار دەوری یەکدیـدا لـە سـەماو پێکوتـان و بـاڵگرتن و سـەربادان نەدەکەوتن، سینەی تووکنیان لە ئارەقدا شەڵاڵ.. قژی رەش و پڕو درێژیان تا سەر شان و مل مەوجی دەدا، باسکی رەش وەك ئـەوەی بـە تـەنیمۆك سـواغ درابـن، هەنـدێکیان تـا ئـەژنۆیان بەلـەکیان لـێ رووت کردبـوو، بـەو سـەمای زیکـرە شـادەماری بەلـەکیان رەپ دەبوون، وەك شێت سینە واڵا، تـاوێ بـۆ پێشـەوەو تـاوێ بـۆ دواوە جۆلانەیان بە خۆیان دەکرد، لە ناوقەد بەسەرەوە بە هەر چوار لادا دەشـکانەوە، وا پـێیـان لـە زەوی دەکوتـا وەك ئـەوەی بیانـەوێ ئـاو لەو خاکە رەقەنییە دەربێنن، ژنان لە سەربانەکان بە شەرمەوە لەو پیـاوە نیـوە رووتانـە رادەمـان، پیاوەکانی بابـە شـێخ، جاروبـار، لـە

ژنەکان و کچەکانیان دەخوری‌یەوە کە بچنەوە نێو حەوشەکان چونکێ نەزەریان حەرامە، دەروێشەکان دەیانقریشکاند، لە قەهری شتێکی دیکە هاواریان ئاسمانی پڕ دەکرد، نەك بە تەنها لە ترسی خودا، لە ترسی شتێکی زۆر نادیارو پەنهان، بۆنی نێرینە لە هەلاوی هەناسەو ئارەقەی بن باڵیان دەهات، تاو تاوێ خامۆش‌و پاشان قیژەو قریشکەی لەناکاو، وەك قریشکەی درەختێك کە لە ناو قەدەوە تەورداسێك لەتی بکات، سێبەرەکان تێکەڵ دەبوون‌و پاشان پەرت دەبوونەوە، دەچوویتە ناوەڕاست‌و شوورەیان بە دەوردا دەکردی، وا تیژو خێرا خولت دەخوارد کە تەماشاکەرانی سەر تاق‌و دیوارو سەربانەکان، بە ژن‌و پیاوەوە، بە پیرو منداڵەوە، دەترسان لەوەی لەگەڵ گەردەلوولەکەدا بەرەو بەرزایی ئاسمان هەڵفڕیت‌و نەیەیتەوە، دەنێو هەورەکاندا، لە ژێر شینایی ئاسماندا خۆت بشاریتەوە، ببیت بە ئەستێرەو شەوانە بە دزییەوە بێیتەوە سەربانی کەلاوەکەی خۆتان، ببیتەوە بە ئادەمی.. بە پیاو.. بە دەروێش بایز.. بچیتەوە باخەڵی هەمینێ، تێر لەسەر سینەی ماندووی بخەویت، تاریکی ئاسمانان لە خۆت داتەکێنی، ئەوساکە کە تێرت دەخوارد لە بۆنی سینەو مەمکانی، کە پڕ بە سی‌یەکانت خۆڵ‌و تۆزی سەر ئەگریجەو بسکەکانیت هەڵدەمژی، ئەوسا لە ترسی برسیەتی‌و چەلەبی‌و ئاغاکان‌و براکانی هەمین دەبوویتەوە بە ئەستێرە، تا شەوێکی دیکەو ژوانێکی دیکە، گەر ببیت بە ئەستێرەش کەس ناتکوژێ، کەس دەستی ناتگاتێ، هەمین تاوەکو بەرەبەیان لە جریوە جریوت رادەمێنێ، تا بەرەبەیان پڕشنگی کزو کەمت دەڕژێتە سەر ئەو کەلاوەی هەمین بە تەنیا تیا

خەوتووە، ناو حەوشە ڕووناك دەکەیتەوە، تروسکەت دزە دەکات و دەگاتە بنە بانی کۆلیتی مریشکەکان، دزە دەکا تا ناو دڵی هەمینێ، وای لە تۆ ئەو وەختەی بە دڵ دەفەکە لێ دەدەیت و خۆت هەڵدەدەی، بە دەوری خۆتدا خول دەخۆیت و.. وا هەست دەکەیت تۆزێکی دیکەیە و دەفڕیتە ناو یەکێك لە شانشینی هەسارەکان.. نا.. ئەستێرەکان.. دەفڕیتە تاقی ئاسمان.. یان دەبی بە چۆلەکە، هەڵۆ، باز، قەڵەڕەش.. نا.. ڕەنگە ببی بە ڕیشۆڵە و دەنێو ڕەوە ڕیشۆڵەیەکی گەورەدا ون ببی، ئەوسا کابرایەکی وەك خۆت کڵۆڵ، کڵۆڵتر لە خۆت، تۆزێك گەنم و جۆت بۆ هەڵدەڕێژێ، گەنم و جۆیەك تێکەڵ بە زیوانێکی زۆر، تۆ وەك هەنووکە برسی و ماندوویت، لە ئاسمانی پڕ هەورو زەوی ڕووتی بەر لێزمەی باران هیچ بەدی ناکەیت، بە ناچاری لەگەڵ پۆلە ڕیشۆڵەیەکی زۆر پان و پۆڕدا هەڵدەنیشی، ڕاوچی چاوەڕێی ڕاوێکی زۆر بەخێرو بێرە، هەلێکە و ڕەخساوە، نایبوێرێ، سەری گوریسەکە لە نێو چنگیدا ئارەقە دەکات، تەڕو لووس و گەرم دەبێ، زۆر توند.. بە هەموو هێزو توانای خۆیەوە گوریسەکە ڕادەکێشێ، هەر هەموو ڕیشۆڵە لەعنەتی‌یەکان سرك و زوو هەڵدەفڕن، تەنیا تۆ نەبێ.. دەرویش بایز.. دەروێشێکی ڕیشۆڵە.. ڕیشۆڵەیەکی دەروێش.. هەر خۆت بە تەنیا بە تۆڕەکەوە دەبی، ڕیشۆڵەیەکی هەناسەسوارو ماندوو، دەروێشێکی پیرو برسی و بە ساڵاچوو، ڕاوچی‌یەکەش لە تۆ پیرو هیلاك و برسی تر، زستانێکی سارد و بەفران بار، دەشتێکی چۆڵ و خامۆش و تەڕ، تۆڕێکی گەورە و پان و پۆڕ.. تەنیا تۆ.. بە تەنیا خۆت دەکەویتە ناو تۆڕێکی گەلێ گەورە، دەبێ وابێ..؟ ئاخۆ

دەکرێ..؟ بۆ ناکرێ؟ سەفەرێکیان هەر خۆت کتو مت وات لێ بەسەرهات، بە هەزاران ریشۆڵە وەك کوێرو گێژ دابەزین، وەك ئەوەی دەستێکی غەیبی لە ئاسمانێکی دیکەوە هەڵی دابن، سێ راوچی دیکەش لە دوورەوە، بە بەغالەتەوە، تێیان دەڕوانی، کەچی رەوەیەکی مەزن.. فرەپان.. رەوە ریشۆڵەیەکی زۆڵو گاڵتەجاڕ هاتنو بەسەر تۆڕەکەی تۆدا نیشتنەوە، کە هاتن نیوەی ئاسمان رەش دەچۆوە، ورشەو فڕکەفڕکی باڵیان، هەزاران باڵ کە پیاو کاس بکات، مەستانە خۆیان بۆ زەوی نەوی دەکردو باڵیان شل دەکرد، هەر هەموو بە یەکەوە لە مەلێکی زەبەللاح دەچوون، بەفریش پروشەی دەکرد، کلووە بەفری سپیو رەشی ئەو رەوە ریشۆڵە قەبەیە ئاگریان لە دڵی تۆدا کردەوە، ئەوەندەی نەمابوو لە خۆشیانا دڵت هەڵقەنێو دەرپەڕێتە نێو دەمت، ئەو رەوە شێتە بەسەر سەری سێ راوچیدا هەڵفڕین، تێپەڕینو هاتنە سەر تۆڕەکەی تۆو نیشتنەوە، دەیانخواردو بە قوونەقوون هەڵدەبەزینەوە، بۆ ماوەیەك میوانداریت کردن، دەتخواست ئەوەندە بخۆن مەستو گران بن، دواجاریانەو با تێر بخۆن، بەیانی سەر دەبڕێنو دەکرێن بە مەزەی ئارەق خۆرەکانی هەولێرێ، کتو پڕ گوریسەکەت راکێشا تا هەردوو قەدی تۆڕەکە بەسەر یەکدا بدەیتەوە، بە پشتدا کەوتیتو بە پەلەو زوو سەرت بەرز کردەوە، هەر هەمووی هەڵفڕین، بوون بە تەمو رەوینەوە، لە ئاسمان لە تاوانو لە ترسان بەر یەکدی دەکەوتن، سەریان لێ شێوا، بەفریش پتر گێژی کردن، رەشەبایەکی کتو پڕ، بە یەکجاری تەرینو تا درەنگی ئێوارە نەهاتنەوە ئاسمانی ئەو ناوە،

هـەر سـێ راوچـی‌یەکە لـە دوورەوە قاقـا پێدەکـەنین، دووانیـان بـە راکـردن بـەرەو پـیری تـۆ سـاتمەیان لـە تەپۆلکـەو قـۆرتو قوچـەکی خوساوە دەکردو دەخلیسکان، هێشتا لەسەر پشت کەوتبووی، لـە شـەرمی نائومێـدی‌و هـەڵفڕینی ریشـۆڵەکان یـەك تەختـە لـە نـاو قوڕاوەکـە راکشـابووی، یـەکێکیان بـە لاقرتـێوە پـێی گوتیـت: هەسـتەوە دەروێـش.. دەی.. ئـەوە بەسـەر پیـاوان دێ.. یـەك رەشۆڵەی زۆر قەڵەوت راو کردی‌یە.. بەشی گەرەکی خۆتـان دەکـا، بـە کـاوەخۆ هەسـتایتەوە، وەك پێشـەوایەکی تێکشـکاو، تێـك شکاوی شەڕێکی کوشندە، دەنگت هەڵبڕی‌و لەو دەشتە چۆڵەدا دەنگـی دەدایـەوە: پـێ بکـەنن حیزبابینـە.. ئەگـەر پێـوە بوونایـە هەنووکـە دەمزانـی کـوو دەگریـان، لاکـەون ماکەرینـە، ئەمڕۆکـە کـە تۆیان بینی هەر هەموو سڕ بوون، سەرسـامو ئەبلـەق، بە درۆو لـە قورگێکی تاساوەوە هاواریان دەکرد: (خۆش بـە حاڵـت دەروێش.. خۆش بە حاڵت).

هـێی دەروێـش.. ئـیتر بـەختو رێکـەوت، نـا رێکـەوت نی‌یـە، زاڵبوونە بەسەر فڕو فێڵی ئەو مەلە گچکەلۆکانە، خودایە هەنووکە هەمین بێتەوەو بە چاوی خـۆی ببینـێ چ راوێکت کـردووە، تۆڵـەی بەرودوات کـردەوە، سـەبری (ئـەیوب)ت هـەبوو، خودایـە هـاوار ئـەو ژنە چی لـێ هـات؟ درەنگـی کـرد.. دەبـێ چ وەختـی شـەو بـێ..؟ بـە پڕتاو وەك شێت لـە ژوورەکـە دەرپـەڕی‌و کەوتیتـە نـاو حەوشـەکە، نێرەکـەرو مانگاکـە رەوینـەوەو بـە ترسـەوە لـە تـۆ رامـان، تـۆش بـە ترسـەوە لـە ئاسمـانی هـەوران بـارو پـڕ پرووشـەی بـاران رامایـت، خودایـە بـێ ئافـات بـێ، ئەگـەر هـەر نیازێکـت هەیـە هـەڵیگرە تـا

هەمینم دێتەوە، ئەوە چەندەمین جارە ببۆرژێی، لە خەو رابیت، زیندە خەوو کەروێشکە خەو، ئەو ژنە ماڵ میراتە نەکەوتبێتە ناو کەندو لەندێك؟ لە قوڕو چڵپاوێکدا نەچەقیبێ؟ لە زەلکاوێکدا؟ لە گــۆمی مــیری نــەخنکابێ؟ ڕێی هەڵــە نــەکردبێ؟ شــەلاتی و سەرســەرییەکانی شــار شــتێکیان لــێ نــەکردبێ؟ لــە بەســتی (ســەیداوە)ی نــەدابێ و لــە گێــژاوێدا خنکابــێ؟ لــە ناکــاو هــەواڵی مەرگیم لۆ نەیە..! خودا ئەو ژنە هیلاكو ماندووەم لی نەبێتەوە بە قــاتی، فریشــتەکانی ئاسمانــان دەســتی بگــرن، چــاوەکانی کــز بووینــەو نــەبا ڕێیــان بــزر بکــا، بێ وی دونیــای روونم نــاوێ، بــایز ئــەتوو پیــاوی، ئــەمن ژنــەکی تــەنیاو شــەقی، هــەتا دەچــمو دێمــەوە ســەد خــەیاڵی خــەراپو ختــوورەم بــە دڵــدا دێ، خــۆ براکــانم بــە بەردەممدا تێ بپەڕن شتاقیان ناناسمەوە، دەترسم، گەلەك دەترسم زەبرێکم لــێ بــدەن، هــەمین قــەد بــە هــەمان ڕێدا مەگــەڕێوە، ڕێیــان بگۆڕە.. هەر پیاوەکی دەبینم کەمەکێ لێم ورد بیتــەوەو بــە دوومــدا بێ، سەد ئاوڕان دەدەمەوەو بە گورگە لۆقە ڕێ دەکەم، دەشزانم کە چ عەیبــەکی گەورەیــە ئاوڕدانــەوەی ژنــان، زارەتــرەك دەبم، جــار هــەبووە هەترەشــم لــە ســێبەری خــۆم چووە، وا مەزانــە لــە خەمتــدا نەبوویمــە، ســەدان جــار بــە دزییــەوە تــا مــاڵی چــەلەبی و فــلان بەگزادەو ئاغاو ئەفەندییەکان بە دووتدا هاتیمە، بەزەییت بە منــدا بێتــەوە، چیدیکە خــەمم مــەدێ، هــەر کــە تاریك دادێ دەکەومــە نــاو ســەد غایەلــەی خــەراپ، خــودا دەبــێ لــە کێنــدەرێ بــێ؟ چــی بەســەر هاتبێ؟ شتێکیان لێ نەکردبی؟ چیتر خزمەتی ئەو سەگو گورگانە مەکــە، ئــەوان ئــەمنو تــوویــان لــە گونــدی دەرپــەڕانــد، وەك تــەیری

تەریو لە هێلانە بە نیوەشەو هەڵیانفڕاندین.. لەوێندەرێ سەپان‌و گاوان‌و شوان‌و کیشەکەر بووین، لێرەش خزمەتکارو کرێ گرتەو جل شۆر، چیدیکە وەکی دەرۆزەکەر لە بەر قاپی ئەم‌و ئەو مەکەوە، لە کنت وایە چاوم دونیا نابینی؟ هەموو رۆژێك لەو چۆڵ‌و قەفرەدا بیرم لە لاتە، لە دڵم گرانە سەرلەبەیانیان زوو لە یەکە یەکەی دەرگاکان دەدەی، ئەمن دەزانم جار هەیە چێشتەنگاو دەرگات لێ دەکەنەوە، ئەتووش کزو مات لە بەردەرگاکانیان دادەنیشیت‌و لە سەرمانا خۆت وێك دێنیتەوە، ئەوە خوایە دەرگای بەهەشتت لێ بکرێتەوە، لە پاش چەندین سەعات ئاغاژنێك لە خەو رادەبێ‌و بە رێکەوت دەرگا دەکاتەوە، خۆی تەسك دەکاتەوە، دەم پان‌و قەحپە بە کۆڵێ مەکرەوە گازت دەکا.. هەمە.. ئەوە لێرەی؟ لە مێژە لە بەر دەرگای؟ ئەتووش درۆیان دەکەی.. (سافی)خان تۆزێکە لێرەم.. چ قەیدی‌یە.. خەوە تۆتکە گرتمی.. مەترسێ.. ئەوان شەرمێ لە کەس ناکەن، ئەو بێ شەرەفانە دەناسم، کابرا ئەتوو ئەوەندە دەمت پیس نەبی باشە، ئاخر بەلاش نی‌یە بە بایزە شێت بانگت دەکەن.. ئا.. ئەمن شێتم چونکە قوماشی کورتەك‌و شەڕواڵەکەم ئینگلیزی نی‌یە، جەمەدانی بە گوڵینگەو کڵاوی بە باق‌و بریق لەسەر نانێم، شێتم چونکە هەروەختی زەوقم هەستا حەیران‌و لاوکی خۆم دەرێم‌و سواری توو دەبم، شێتم چونکە رەشۆڵان راو دەکەم‌و دەرخواردی ئارەق خۆرەکانی دەدەم، سلێوە هەقی هەبوو دەیگوت: ئاغاکان ئەتوویان لە گوندی راونا، ئەتووش ئەوەندە بێ غیرەتی رەشۆڵەکان راو دەنێی، لێرەش، لە شاری، جێمان نەبۆوە.. ئەوەتا لە برسان

دونیای هیچ راوی منو توو دەنیَ.. منداڵە بیَ عارەکانی شارو هەندیَ لە عەتارو بەقارو بازرگانو زەڕەنگەرو قەسابەکانیش، کە حەزیان لە سوعبەتو قۆشمە بی، جڕت لۆ کرمانجان لیَ دەدەن، تا هەنووکە بە دەم هۆیهاو فیکە لێدانو جڕت لێدانەوە چەند کەسیان هەر لە هیچو خۆڕایی شێت کرد، وام لیَ هاتیَیە خۆ لە چاوی عالەمیَ بشارمەوە، بە من بی قەت نەچمە ناو بازاڕی، هەمین لەوە دەچی ژیانی مە هەر راوڕاوێن بی.. هەندەك جار کە بیر لەو دونیایەی دەکەمەوە لە راوێکی گەلە گەورە دەچی، یەك راوی ئەوی دیکە دەنیَ، دواجاریش هەر هەژارو بەش مەینەتی وەکی مە دەبنە نێچیر، وای هەمین ئەو ژیانە چەند لە گرانەتا دەچی......

واش ذیَیە راوچی مایەپووچ.. هەنووکە لێرە بووایە بە شان هەڵتەکانــدنو لێــو هەڵقورتانێکــەوە تــرسو خــەمو قــەهری دەڕەواندییــەوە، بــەرانپیلی فــڕیَ دەدا، خانمانــەو دەســتو بــرد سەرکە بزۆتەکانی لە ژێر قاڵدرمەکە دەردەهێناو ئەوەندەی بلَیَی یەكو دوو زۆپاکەی گڕ دەدایەوە، هێدی هێدی تەلاشو چیلکەی تیَ دەخست، سێبەی زەردی کلَپە لەسەر رووخساری ماندووی سەمای دەکرد، بیَ هەمین دونیا چ ساردو تاریکە خودا، خەیاڵێك دەتباو خەیاڵێك دەتهێنێتەوە، لە ناکاوو بیَ ئاگا لە خۆت، لە قەهری زەمانە دوو تنۆك فرمێسکی درشتو لە چاوانت تکان، هی سویَی سەرمای ژوورەکە بوو یان یادەوەری تاڵ، لە هەناوتەوە قوڵپی گریانێك سەری هەڵدا، دەکولاَی، خەمێکی قورسو گرانو جەرگبڕ بەرچاوانی گرتی، ژووری خامۆشو حەوشەکە بۆنی مەرگی لیَ دەهات، جاروبار گرمەی گەواڵە رەشۆڵە برسیو دیلو

مانـدووەکانی دەخسـتە سـەر قاژەقـاژ، لـە ترسـی بـێ دەنگـی و نەهاتنـەوەی هـەمین حـەزت دەکـرد لـە قاژەقـاژ نەکـەون، لـە دوورەوەش تەنها دەنگێکی ئاشنا بە گوێت زرمو کوتی ئاشەکەی چەلەبی بوو، بـەردەوامیش، لەوەتـەی لـەم گەڕەکـە دەژیـت، لـەم شارە.. بەردەوام زریکەیەك لە گوێتدا دەزرنگێتەوە، هەندێ جار ئەو زریکەیە ئەوەندە ناقۆلایە کە خەریکە پەردەی گوێیەکانت بدڕێنێ، گوێ بۆ هەموو دەنگو سەداو چرپەو هەناسەکانی شەو سووك دەکەی، نیوەشەوان بەر لەوەی بنووی، یەکەمجار گوێت لە نـووزەی گۆرانییەکی غـەمگینو دوورو برینـدار دەبـێ کـە هـەر دەڵـێی خوێنـاوەو دەڕژێتـە هـەردوو گوێتـەوە، تاوێكو دەبـێ بـە ئـاهو هەناسـەیکی دڵ پـڕوکێن، پاشـان زریکەیـەکی بـێ ئامـان، زریکـەی سـەدەها ژن، تۆقیـوو زەنـدەق چـوو، هـەروەك بڵـێی لـە قوولایی تاریکی ئەشکەوتەکانەوە یان دەربەندو دۆڵەکانـەوە، لـەو زریکـەو هاوارانـە دەچـن کـە هـی کۆمەڵـە ژنێـك بـن، بکـوژرێن، بسووتێن، بخنکێن، بەیەکەوە بمرن، بانگی خەڵکانێکی خەوتوو بکەن تا وەئاگا بێنو فریایان بکەون، زریکەیەکی جەرگبڕ، کەم شەو هەیە گوێت لەو زریکە بێ ئامانە نەبێ، دڵتەزێن، غیرەت بـەزێن.. ئەبـەدی، وەك عەزیایـەکی لـە زنجیر بەسـتراو، بـە پـێچو لوول، لە ئاسمانێکی تاریکەوە دادەبەزێ، لەو جۆرە زریکانەی کە هـەروەك بڵـێی لەوەتـەی دونیـا دروسـت بـووە، نەبڕاوەتـەوە، لـە قورگێکەوە دێ، ژەنگ لێی دابێ، لە زریکەی ئافرەتێکی کڵۆڵو تەنیا دەچێ کە کۆمەڵێك پیاوی دڕندەو تووڕەو تۆسن بە خەنجەر لـەتو پـەتی بکـەن، زریکـەی کچێك کـە بـە چەندەها لاوو تـۆلازی

هەوەسباز لە دە لاوە تێ‌ی بەربن‌و بێ بنی بکەن، لە پاشان پەل پەلی بکەن، هەر لەت‌و کوتێکیش ببێ بە کچێکی دیکەو ژنێکی دیکەو بزریکێنێ، هاوارو ناڵەو زریکەکان تێکەڵ دەبوون‌و پاشان پەرت دەبوون، هەڵدەفڕین‌و دەکەوتنەوە، زۆر جاران شێتانە شەوان جێ‌و بالینگانی گەرمت جێ دەهێشت‌و دەچوویتە نێو حەوشەی خامۆش‌و سەربانی سارد، بە هەر چوار لادا، هەر لەسەر قاڵدرمە خزەکانەوە ئاوڕ لە دوای ئاوڕت دەدایەوە، پاشان کۆڵانی خامۆش‌و تاریک‌و بێ سرتە، زریکەکە هەر لە گوێتدا زرینگاوەتەوە، وەلێ نەتدەزانی روو لە کوێ بکەی، تۆ بڵێی ئەو هات‌و هاوارو زەنا و قیامەتە قەڵەبالغی مەملەکەتی جنۆکان بێ؟ ئەو شەوە ملت پێوەنا.. کۆڵانەو کۆڵان.. شێتانە بە راست‌و چەپدا دەتڕوانی، لە ئەستێرە کوژاوەکان کە دەتبینی چۆن دادەکشان، دەبێ دیسانەوە کێ بمرێ..؟ خودا هاوار.. با ئەستێرە رژاوەکان رۆحی کلۆڵی خەڵکی گەڕەك نەبن، لە بەردەمی یەك بە یەکی دەرگای شەق‌و شڕیماڵەکان دەوەستایت، گوێت هەڵدەخست.. خودا.. ئەم زریکەیەی کەڕی کردم زریکەی کام ماڵە؟ ئەمن دەبێ فریای کەوم..! هەر تاوێك‌و زریکە دەبوو بە فیقەی زوڕنا و زرم‌و کوتی دەهۆڵ.. عەجایب.. هەر هەنووکە چ داد‌و فیغان‌و گەرمە شینێك بوو.. چ زوو گۆڕا بە شایی‌و لۆغان؟ قریوەو پێکەنینی کوڕو کاڵان، قریوەیەکی زۆر گاڵتەجاڕانە، گاڵتە بە تۆ کە نیوە شەوان لە بن باڵی گەرمی هەمینێ دێیتە دەرێ‌و دەکەویتە دوای زریکەیەکی بێ ئامان، گوێت پڕ بوو لە حیلکە حیلکی شەرمنانەو شەهوەتبازانەی کچان‌و شاباشی بڵند‌و پچڕپچڕی پیاوێکی

قرخن، ئەو هەراو زەناو زایەڵەیە جێی گومانە، ترس، سەرسامی، ئەمەیان فریوی شەیتانو لەمەچێترانە.. نەچیت.. دەنا وەکی تر دەتگرنو کچی (شا)ی جنۆکانت لێ مارە دەکەنو.. ناهێڵن بۆ کن هەمینێ بگەڕێیتەوە، کۆشێك منالی سەرکەو بنکەت پێ دەنێنەوە، نەکەی دەروێش، ئەمەیان فریوە، وەلێ ئەوە چ شایی و لۆغانێکە، دەستخەرۆ مەبەو بگەڕێوە پاڵ هەمینێ، لە ناکاو زریکەی پرسەدارانو قریوەی شاییکەران لە گوێتا تێکەڵ بوون، تاوێك لە لای قیبلەوە ئەو قاوو قیژە بە سەربانەکەدا دابارینو لە درزە زۆرەکانی کەلاوەکەوە دادەڕژانە ژوورەکەت، تاوێك لە رۆژهەلاتو تاوێکی دیکە لە رۆژئاواوە.. شاباش.. شاباش.. دەروێش بایز سەد لیرە شاباش.. سەد لێرەم لە کوێ بوو؟ وەی بابەڕۆ.. دایکەڕۆ.. بە خۆم رۆ، دەروێشی هیلاكو شەقیم رۆ.. سەیدی مەخلووقات.. موحەمەد سەڵەوات، کوڕینە خێرتان دەگاتێ و شان بخەنە ژێر تەرمەکەی دەروێش، ئەوە لە دوورەوە چ دەبینیێ؟ کۆمەڵێ پیاوی گرگن کە دەست رادەوەشێننو حەیزەران بادەدەن، تەوقە دەکەنو دەست لە ملی یەکدی دەکەن، دەگریْنو دەلاڵێنەوە، شاییو.. گەردن ئازادی.. یان شینەو بەخشندەیی خواستن، لەگەڵ گریانی پرسەداران بۆ مەرگی خۆت دەگریایت، وەك هەنووکە.. کە دیسانەوە گوێت لەو زریکە نەپساوەیە، ئەمشەویان، هەر دەبێ، زریکەی هەمین بێ، قوڵپی گریانێك سەری کرد، گەیشتە بەربینەت، فرمێسکەکان دەخۆیتەوە، لە تاو هێرشی ئەو خەمە هەردوو دەستت لە زەوییەکە گیر کردو هەستایتەوە سەرپێ، گێژ بوویت، هەنووکە لێرە بووایە زوو دەهاتە بن باڵت،

تۆش پتر خۆت دەخستە حاڵی جان‌و خۆت بێهێز دەکرد تا باسکی راستەت لە ناوقەدی‌یەوە بئاڵێنی، هێدی هێدی هەر بە بۆنی ئەو هوشیار دەبوویتەوە، ئەمڕۆ بەیانی کە وات لێ هات تا ناو دەرگاکەو کۆڵانیش لەگەڵتا هات، هەتا لە چاوان بزر بوویت ئەم لە ناوەڕاستی کۆڵانێ، بێ شەرم‌و پرینگانەوە، وەستا.. بە قەهرەوە لێکدی رامان.. دەتووت دوا دەست لێك بەردان‌و ماڵئاوایی‌یە، دوا کۆچ‌و سەفەرە، بێ دەستەڵات‌و ماندووانە هاتیتە ناو حەوشەو گوێت هەڵخست، چی بکەی..؟ هەنووکە چ بکەی؟ روو لە کوێ بکەی؟ لە کام دەرگا بدەی؟ کام کۆڵان‌و گەڕەك بپشکنی؟ دەتووت دونیا وێران بووەو ئاسمان بەسەر سەری تۆدا تەپیوە، گران هەناسەت دەدا، دەتووت: گەڕەك نا.. بەڵکو هەموو شار جگە لە خۆتی تاق‌و تەنیا کەسێکی تیا نەماوە، باش دەباری، زۆر بە زەحمەت ئاگری چراکان دڕیان بە تاریکی حەوشەکە دەدا، لە نێرەکەرەکەو مانگاو تۆڕی پڕی ریشۆڵەکان رامای، تا ناو دەرگاکە هاتیت‌و ملت درێژ کرد، بە هەردوو دیوی کۆڵانی کپ‌و بێ دەنگدا روانیت، رۆح لەبەری پێدا ناڕوات، تەنگەتاو بوویت، دەرگات لەسەر پشت بەجێ هێشت، بێ ئاگا لە خۆت لە دەرگای ماڵە دراوسێ‌یەکانت دەدا، ژن‌و پیاوی هیلاك لە ژێری سەرمای پیرەزستاندا، بە دەست‌و پەنجەیەکی لەرزۆکەوە، دەرگایان دەکردەوە، منداڵی سەرکەو بنکە لە ژێر قاچ‌و قولیانەوە سەرتاتکێیان بوو، پێیان دەوتی: با دڵت چ غایەلە نەکا دەروێش.. هەنووکە دێتەوە.. چ جاران وا دوا نەکەوتی‌یە..؟ پێم شك نایە.. دەبێ سەعات چەند بێ؟ بانگی شێوانی فەرمووە؟ چما

تا هەنووکە نوێژەکەت نەکردییە؟ هەمین هەموو شتێکی لەبیر بردمەوە، دەروێش هەتا ئەو دێتەوە وەرە لێرە دانیشەو پارووە نانەکی بخۆ، چما رۆح بە گەرووما دەچێ، هێدی هێدی باران تاوی دەسەند، دەترسای ئەو ماڵ میراتە لە رێ بێ، تاریکی دونیای لە خۆ وەرپێچاوە، دەرگایەك.. دوو.. دە.. بە تەمای چی؟ بە دوویدا دەچم.. دونیایە هاتەوە.. پێی بڵێن تووخوا.. بڵێن دەروێش حەجمانی لەبەر برا، ئۆقرەی نەما، دەگەرێم، دانیشم شێت دەبم، سەرێك لەو ماڵە ئاغاو چەلەبیو بەگزادەو ئەفەندییانە دەدەم، ئەوە خوایە سەرە داوێکم دەست بکەوێ، بەڵکو ئەوان راگیریان کردبی، چیدیکە خۆم پێ راناگیرێ، هەتا دێمەوە چاوێکت لە دەرگاکە بی، باران ئاسمانو زەوی بەیەکەوە دەدووریيەوە، خودای ئاسمانان فریای کەوە، بە فریام کەوە، ساقۆ عەسکەرییەکەت لە خۆتەوە وەرپێچا، کزەبایەکی ساردیش وەك گوێزان دەمو لێوتی دەبڕی، پێستی ژێر ردێنە پڕەکەتی دەتەزاند، هەردوو دەستت خستە نێو گیرفانەکانت، لەنگەرت تێکچوو، دەرتهێنان، یەکە یەکە لە دەرگاکانت دەدا، ئەوە چەندەمین دەرگایە؟ تۆ چوزانی! دەرگا نەبوو راتنەگرێ، هەبوو نەیدەکردەوە، دزو پیاو خەراپ زۆر بووینە، کۆڵانەکانی بۆنی مەرگیان لێ دەهات، هەر هەمووی ژیژك ئاسا چووبوونەوە ناو قاوغی خۆیان، وەك شێت شەرمت شکاو لە تاوو ترسی ئەو کۆستە بە پەلە شەقاوت هەڵدەگرتو لە دەرگاکانت دەدا، دەتویست هەر هەموو بێنە دەرێو لەگەڵتا بۆ هەمین بگەرێن، دەرگایەك دادەخراو دەرگایەك دەکرایەوە، بارانو تاریکیو ترس

ڕێیان لێ هەڵە دەکردی، لەودیو دەرگاکانەوە بە کزیو مەلووڵیو ترسەوە دەیانپرسی: (ئەوە کێیە؟)

تۆش قورگت نەبوو پێی هاوار بکەی، لە بەر خۆتەوە وەك سۆفییەك زیکر بە ناوی خوداوە بکات" لە ژێر لێوەوە دەتووت: (هەمین.. هەمین.. هەمین)، ئەتوو لە کێندەری ماڵ میرات؟ (با) تا دەهات توندتری دەکرد، کە لە رستەو تەنافو عەلەتریکەکانی سەربانەکانی دەدا وژەوژی هەراسانی کردیت، ورشەورشی درەختەکانی خەمێکی قووڵی دەخستە دڵتەوە، عادەتی ئەمشەو گەلێ لە ئاریەلی رادیۆکان دەکەونە خوارێ...

هەمین.. ژن بەونەکەی.. شەیتان بە لەعنەت.. دەرویش قەت حەزم لێ نییە بە پایز یان بە زستانێ بمرم، گرمەی گەواڵە رایچڵەکاندی، بروسکێك بۆ تاوێك دونیای لە بەرچاوت رۆشن کردەوە، هەر دەڵێی خۆشی ئەوساتە کورتانەی ناو باوەشی هەمینە لە هەموو عومری تۆدا، لەگەڵ هەر گرمەی هەورە تریشقەیەك خۆی دەخستە بن باڵت، دەترسا، شەوانە کە دەباری دەخزانە ناو باوەشی یەکدی، بارانو هەورە تریشقە باشترین بیانوو بوو، وەرە هەمین، ئەوەتا (ئیسرافیل) هەوران رادەدا، پتر سەرت دەخستە ناو کۆشی، نێو جۆگەلەی هەردوو مەمکە شۆڕو گەورۆنەکانی، منداڵ دەبوویتەوە، سینەو مەمکی بۆنگرتوو بە مێخەكو قەنەفڵو گیابەند کە دوای حەمامیش هەر دەمایەوە، پەڵەی دەداو خاك تێر ئاو دەبوو، خوێنی شەهوەتێك لە دەمارەکانتا دەجما..

(هەمین هەقە ئەتووش پەڵە بدەی..!)

تاو نا تاوێ لە ترسی باران خۆت لە ژێر تاقی دەرگاکان گرمۆڵە دەکرد، تاوێکو پەشیمان دەبوویتەوە، هەنووکە هەمین وا بەرێوەو باران لێی دەدا، کەچی تۆش بێغیرەتانە خۆ لەباران دەپارێزی، کڵاوو جەمەدانیت ئاویان لێ دەتکا، بە پەنای هەردوو گوێچکەکانتەوە ڕێچکەیان دەبەستو بەرو پشتیان تەڕ دەکردی، ئەمشەو حەسحەسیش بە دەرەوە نییە، سەگە بەڕەڵڵاکانیش لە وەڕین کەوتوون، شار بێ ئاگا لە تۆو لە هەمینی کەلەکەوێت.. تۆ بڵێی بێ تۆ مانگاو کەرو مریشکو جووجەڵەکانت.. ڕەشۆڵە دیلەکانی نێو تۆڕەکەت چ بکەن؟ هەنووکە دەترسێن، هەنووکە (با) دەرگا شەقو شڕەکە بەیەک دا دەداو زنجیرەکەش دەیکوتێ، بێ هەمینێ وا چاکە ماڵ کاول بێ، ئەمشەو لەدوو مەلی لانە شێواو دەچن، خودایە نەیکەی بەلافاوەکەی نوحو بە گوناهی خەڵکیمان لەگەڵ نەکەی، هاوارم وەبەر توو حەزرەتی وەکاشە.. غەوسی گەیلانی.. خدری زیندە.. خودایە دوور بێ لە هەموو بەڵایەکو تیری غەیبی، هەر ئەو جارەی بە سەلامەتی بێتەوە، چیدیکە تووڕەم مەکە بایز! خەمم مەدێ.. ئەوەندە پیر بوویت بە قەد ڕۆژانی عومرت ترست لێ نیشتییە، هەر ڕۆژێکەو بە خۆت نازانی ئەو کەلاوەیەت لۆ چۆل دەکەم، ئەوسا بزانم چەندە عگیدی، ئەمنت لە کن نەبم دەست لە گووی خۆت دەگێڕی، هەمین گۆرەوییەکانم.. هەمین کەوشەکانم.. کوا پیشەقانەکەم.. تۆڕەکە لە کێندەرێیە..؟ کیسەی تووتن؟ هەر ئەوەندەت ماوە بڵێی خۆم لە کێندەرێم؟ خودا ئەو خەیاڵە خەراپەم لەسەر دەرکە، لە پاش هەمینی ئەمن چ بکەم؟ هەمین جوان دەرگاکە کلیل دە، قفڵەکە

سەح کەوە، مەترسێ پیرەپیاو.. مەگەر لە کونی بۆڕی زۆپاکەوە بێنە ژۆرێ.. خلیسکت بردو کەوتیت، وای لەو قوڕو زێلاقەیە، لەشت تەزی، سەرما هەموو لەشت دەرزی ئاژن دەکا، لە ناکاو تارماییەك دەستی گرتی، تارماییەکی رەشباو، یان خێویکی نیوەشەو، یان ژنێك کە خۆی لە عەباوە وەرپێچابێ، شەوو باران لێ نەگەڕان هیچ ببینی، هەمین ئەوە خۆتی.. کێلم کەوە.. قسان بکە.. هەموو پاشەڵم قوڕاوی بووە، لە دڵۆپە بارانی سەر بە کلاوە رادەمای، بە بەردەمتا ریزیان دەبەستو دەتەقینەوە، شریخەی بروسکێك تارماییەکەی نەهێشت، خۆت هەستایتەوە یان تارماییەکە بوو دەستی گرتی؟ تۆ چوزانی.. تارماییەکە زوو رەوییەوە، هاوارت کرد، هەمین، کچێ هەمین، غارت دەدا راوەدووی تەمی تارماییەکەت دەنا، (با)یەك وەك زەلام چنگی لە بەرۆکت گیر دەکردو نەیدەهێشت تاو بدەی، کەسیرەو پەل تەزیو تەکانت دەدا، وەك مەلێکی ناو گەردەلوول، وێڵو کوێر، بۆ پەنایەك دەگەڕای، لە هەوادا هەراو هەنگامەی وەیشوومەو.. (با)ی سرە، لە دڵیشتا زریانو گێژەڵووکەی خەم، خۆی بوو.. ئا.. خۆی بوو.. درۆ نەبوو.. تارمایی نەبوو.. چاوم ڕەشکەو پێشکە ناکات، گەرمی دەستی ئەو دەناسمەوەو وا هێشتا گەرمی ئەو دەستە لە سەری یەکە یەکەی پەنجەکانم جێ ماوە، تۆ بڵێی خدری زیندە بووبێو فێڵی لێ کردبم، هۆ پیاوچاکان، فریشتەکانی ئاسمان، رۆحی جندۆکە پاکەکان واز لە من بێننو فریای هەمین بکەون، لە کێندەرێیە؟ بۆ منی بدۆزنەوە، ئەو تەمو تارماییانە لە زەوییەوە هەڵدەستن یان لە ئاسمانەوە دادەبارێن؟ چ رێگەیەك

بگرمە بەر؟ ئەگەر ئەم شەو بەرێوە بێ بە کام ڕێدا دێتەوە؟ خەڵکی گەڕەك لە سەد لاوە ڕێچکەو شاڕێگەیان کردۆتەوە.. تارمایی‌یەکان لە سەری کۆڵانەکان وەدەر دەکەون‌و ون دەبن، بچیتە بن پەڕەکەی عاسمانێ هەر دەتبینمەوە.. کە تووڕە بووم‌و ڕۆیشتم.. نایەمەوە..

پێڵاوە لاستیکەکانت ئاویان دەدزی، هەردوو پێیەکانت لە ناویاندا دەخلیسکان، دەبوو گۆچانەکە بێنی، هەمین.. هەمین.. هەموو شتێکی لە بیر بردیتەوە، لە لا کۆڵانێك پیاو بوو یان تارمایی لێی پرسیت:

(بەم شەوە شوومە چ دەکەی کابرا؟)

ژنەکەم نەهاتیتەوە. ژنێك تا هەنووکە نەیەتەوە هەقی تەڵاقدانی هەیە.. یەخەگیری بوویت. زەبری (با) بوو یان تینی کابرا تۆی لە قوڕو چڵپاوەکە گەوزاند، لە چاو تروکانێکدا نە دەنگ ما و نە ڕەنگ، بە پەلە هەستایتەوە، هەر هەنووکە دەتبینمەوە، دیارە باوکە ئادەمیش هەر ئاواهی بە دوای حەوادا گەڕاوە.. گەڕاوە.. نەوەستا تا دۆزییەوە.. ئاخۆ چی دیوەو چەندی پێ چووە؟، بگەڕێ‌و نائومێدی عەیبە، هەمین لەوە زیاتر دێنێ.. لە ژێر باران‌و ڕەهێڵەدا تاریکی شەوت دەبڕی، ئارەقەو باران لەسەر پێستت تێکەڵ دەبوون، غەریقی قوڕو لیتاو گەیشتیتە بەرقاپی کۆشکە بڵندەکەی چەلەبی، هاش‌و هووشی (با) کە لە درەختە چڕەکانی ناو باخچەکەی دەدا ترس‌و سامێکی زۆری وەك گەڵا دادەوەراند، چراخانی ژوورەکان، ژوورە زۆر بڵندەکانی دڕی بە تاریکی دەداو پڕشنگی ڕەنگاوڕەنگی بە هەر

چوار دەوردا دەپرژاند، بارانی بەخوڕ داڕژاوی پشت پەنجەرەکانی رەنگ ریَژ دەکرد، هەمین لەوێ بێ ئەو چراخانە چ رۆشنیو رۆناهییەکە خودا.. خودا.. نائومێدم مەکەو مەمکوژە، موعجیزەیەك بنوێنەو با لەوێ بێ، پلت بە زەنگەکەوە نا، زۆر وەستای دەنگێك هاتە بەرگوێت، لە پشت دەرگا سێ دەریو بەرزی ئەو قەلایە باوو باران دەنگەکەی دەبرد، دلگەرمانە پرسیت:

(ئەرێ هەمین لێرەیە؟)

دەنگێك، وەك بلێی لە بنی بیرەوە بێ، هاواری کرد: (ئەتوو کێی؟)

(دەروێشم.. دەروێش بایز..)

بە قورگی پڕ لە گریانەوە پرسیت: (هەمین.. هەمینی ژنم تا هەنووکە دیار نییە)

ئانو سات باران پتر دایکرد، (با) تەوژمی دیکەی سەند، شریخەی بروسك، وەك لە حەکایەتەکان روودەدا نە دەرگا کرایەوەو نە لە هیچ گەیشتی، غەلبەغەلبی پشت دەرگاکە بە دەم کۆکەکۆکەوە لە ژێر بارانو تاریکیدا مرد، تۆ هەر قسەت دەکرد، پرسیارت دەکرد، وڕێنەت دەکرد، لەودیو دەنگو سەنگ نەما، ئەمشەو لە دەرگای مالی هەموو پیاوماقوولەکان دەدەی، ئاغاو بەگزادەکان، کوێخاو مەلازادەکان، بازرگانە قەبەکان، ئەوانەی هەمین هێلکەو شیریان پێ دەفرۆشێ، نانیان بۆ دەکات، جلیان بۆ دەشوات، لەوانەشە کەس نەوێرێ دەرگا بکاتەوە، لە گەڕەکەکەی خۆشتان هەندێکیان بە شێتت دەزانن و ناوێرن دەرگات لێ

بکەنەوە، لەو شەوانەی درەنگانێ کە گوێت لەو زریکەیە دەبوو کە لـە گوێتـدا دەزرنگایـەوە.. دەچـوویتە دەرو لـە دەرگـای یـەك دوو ماڵـت دەدا.. دەتپرسـی: (ئـەرێ ئـەو هـاوارە چـی بـوو.. لێـرەوە نـەهات؟)، ئـەوانیش سـەریان دەلەقانـدو وەك لـەگێلێك رابمێـنن دەرگایان بە رووتدا دادەخستەوە..

کەوتیتـە نـاو جەرگـەی شـار.. پـڕ بـە جـادەو کۆڵانـەکان ئـاو تافەتاف دەڕۆی، باران هەموو شتێکی دەشووشـتەوە، لـەوە دەچێ ئەمشـەو دڵـی بـەردیش تـەڕ بکـات، تـۆ بڵـێی هەنووکـە هـەمین نەچووبێتەوە؟ چش لە بارانو باو سەرماو سۆڵەی ئەمشەو، چش لـە هیلاکـیو دەردەدڵ، تـەوژمی بـاران تـاکێکی پێڵاوەکـەی لـێ بردیت، پتر هەستت بە تەوژمی باراناوەکە کرد، لەنگەرت تێکچوو، هەوڵت دەدا خۆت راگیر بکەی، دەستت بـە دارو دیـوارو قەپـەنگی دوکانـەکانو شـیش بەنـدی سـەر جادەکانـەوە دەگـرت، دەخیلـی دارتەلـەکان دەبوویـت، سـووك لـە بـەردەم (بـا)دا دەهـەژیت، ئـاوی زۆری باران رووخسارو ئاکارو دیمـەنی هـەموو شـتێكو شـوێنێکی لە بەرچاوتا گۆڕی بوو، لە شارێکی غەریب دەچوو، شـارێك یەکەم جـارت بـێ ببینـی، دەتویسـت کۆڵانـەو کـۆڵان بچـیتەوە سـەر ماڵەکـەی سمایـل بـەگ، کـتو پـڕ کەوتیتـەوە نـاو گێـژەنێك کـە تـا ئـەژنۆیان تـەڕی دەکـردی، کـەوتیت..، لەوبـەری کۆڵانەکـەوە تارمایییەك وەدەرکەوت، هاوارێك هاتـە بـەرگوێت، هەستەوە دەنا ئاو دەتبا، قوڕاوێك بەر باخەڵی پڕ کردیت، سەرو گوێلاکت کەوتـە ژێـر ئـاوو دەمو لـووتو گوێـت پـڕ بـوون لـە ئـاوێکی لـیخن، لـە لیتەیەکی لینج کـە وا بکـات چیدیکە گوێت لـە دەنگـەکانی دەرەوە

ـــــــــ

نـەبێ، تـەوژمی ئـاو، لیتـەی ژێـرت نەیاندەهێشـت هەسـتیتەوە، غیرەت سەگ بتخوات، تەکان نەدەم دەخنکێم، هەمینم چاوەڕێمە، ئەو تارمایی‌یە کێ بوو؟ کە هەمینت هێنایەوە بەر دیدەی خەیاڵت یەکشەق تەکانت داو هەستایتەوە، بە لەرزەلەرز خۆت گەیاندە بن دیوارێك کە تا وێندەرێ بارانا و شەپۆلی دەدا، گیرفانەکانت پڕ بوون لە قوڕاو.. هەردوو چنگیشت پڕ لە لیتە، وەك عفریتێك لە ژێر لافاوی ئاوەکە هاتیتە دەرێ، نابێ بوەستیت، وەختی ئەوە نی‌یە، خودا هەمین بگرێ، ئەوەندە جلت پێ لەبەر دەکا ئاو قورسی کردووی، ئەو چ بزانێ لە شەوێکی واداو لە ژێر باراندا بە دوایدا دەگەڕێی، وەختی وڕێنە نی‌یە دەرویش، زووکە بگە بەردەرگای کۆشکەکانو لە گرێژنەوە دەریان بێنە، دەرگا دوو دەری‌و سێ دەری‌یەکان، ئەمشەو مەهێڵە کەس بنوێ، با هەموو شار بزانێ هەمینت لێ بزر بووە، ئاسمان داتەپیوەو ئەم بارانەش جگە لە گریانی تۆ هیچی دیکە نی‌یە، کەم دەرگا ما، هی ئاشناو نائاشنا، داراو نەدارا، تۆ هەڵقەکەی رانەتەکێنی، پل بە زەنگەکەیەوە نەنێی، لە هیچ کام لەو ماڵانە نەبوو، زەوی قووتی دا یان ئاسمان هەڵی کێشا، نائومێد مەبەو بگەڕێ، بە نێو کۆڵانو جادەکاندا، گەڕەکە دوورو نزیکەکان، هاوار.. هاوار.. هاوار بکە.. هۆ هەمینەکەم ئەتوو لە کێندەری؟ بە دەم قوڵپی گریانەوە، بە دەنگێکی مەحزوونەوە، هاوارت دەنگی دەدایەوە، هاوار دوای هاوار.. زریکە دوای زریکە.. ناڵین لە پاش ناڵین.. دەنێو ئەو لافاوە کتو پڕەدا دەخنکان، هۆ هەمین.. هەمین.. قەهرو تاسە لە هاوارەکەتدا تێکەڵ دەبوون، ئەو شەوە زۆر کەس لە خەو راپەڕی‌و

گوێی لەو ناوە بوو، پاشان وەك ئەوەی خەونێکی دیبێ.. خەو بردییەوە، (با) هاوارەکەتی دەخستە سەر باڵی و دەیگەیاندە دوورترین کونج و کۆڵان، سەداو هاوارەکان دەفڕین و دەهاتنەوە لە سەر چڵەپۆپی ئەسپیندارو چنارو گوێزو هەنارو هەنجیرو شەنگەبی‌یەکان دەنیشتنەوە.. کەی ڕەوای هەقە لە شەوێکی وادا شارێك خەوتبێ..؟ زرم و کوتی لێدانی دەرگایەکی دیکەو، قوربان ئەمەیان چ گەڕەکێکە؟ ئەم جادەیە دەمباتەوە کێندەرێ؟ مزگەوتەکانیش دەرگاکانیان داخستووە، حەسحەسەکانیش نائومێد لە ئاگرکردنەوە خودا دەزانێ خۆیان لە کوێ حەشار داوە؟ دوو ڕێیان و سێ ڕێیان و چوار ڕێیانەکان سەریان لێ شێواندی، هاوارکەو ڕۆحی هەمین لە ئاسمانانیش بێ دادەبەزێ، هاوارت بخە سەر باڵی (با).. سەر شەپۆڵە وردەکانی ئەم لافاوە تا دەگاتە کن هەمینێ، کێ ناڵێ هەنووکە ئەویش نەگەڕاوەتەوە؟ بچمەوە یان بگەڕێم؟ ئەدی کوا دەروێش؟ ژنانی دراوسێ دەست بە یەك دادەن.. و.. خوشکم زۆرمان پێ گۆت.. دانیشە.. چاوەڕێ بکە.. پاروە نانێك بخۆ.. چایەکی گەرم.. هەنووکە دێتەوە.. وابێ ئەویش خۆی ناگرێ و بە دوومدا دەگەڕێ، ئەوشۆ.. شەوی پیرە زستانەو خودایە لە شەوێکی وا تووشدا لێکمان نەکەی، خودایە.. دەستم بگرەو ڕێم پیشان بدە، ئەمشەو ئاسمان دڕاوەو لە بڵندایی ئاسمانان پرسەیەو چی فریشتەو ئەهلی بەهەشت و دۆزەخ هەن بۆ من و هەمینێ قوڕ دەپێون، زەوی قوڕو ئاسمان قوڕ، تاریکی لە سەد لاوە دەڕژێ و دادەکشێ، گشت لامپاو چراو فانووس و قەندیلەکانی نێو کەلاوەکانیش کوژاونەتەوە، لە ماڵەکەی تۆدا

ئەمشەو مەگەر (با) خۆی چراکانت بکوژێنێتەوە، ریشۆڵەکان لە دواشەوی گرتنیاندا بە دەستی هەمینێ سەر نەبڕان، بەڵکو هەمین خۆی چوو بێتەوەو بە چەقۆ کولەکەی سەری ریشۆڵەکانی بڕیبێ، هەتا دەچمەوە ئاوەڕووتیان بکا، خودایە وابێ، ئەژنۆکانت دەلەرزن، ئێوارە هیچت نەخوارد تا هێزو شەنگی گەڕان لە خوێنتا بگەڕێ، بەهار یان هاوین بووایە لەسەر تەختەی چایخانەیەك کەمەکێ رادەکشایت، خودا گەر بەتەمای لافاوەکەی (نوح)یت، ئەوە نە منو نە هەمین ئەوەندە گوناهبار نین تا پاکمان کەیتەوە، کتو پڕ هەستت کرد کە هەر هەنووکە لە سەری کۆڵانێکدا، لە بەردەمی دوکانێکدا، لە ژێر چەتری پاسێکدا، لە ژێر تاقی دەرگای ماڵە خوا پێداوێکدا، هی مزگەوتێك، یان کەلاوەیەکدا کتو پڕ دەیدۆزیتەوە، بە تاسەوە لە ئامێزی دەگریتو بارانو بروسك سەرلەنوێ لە یەکدیتان مارە دەکاتەوە، بۆ ئەوەی هێز بدەیتەوە ئەژنۆکانت (هەمین)ت هێنایەوە بەر دیدەی خەیاڵت، شێوەی لە یەکەم رۆژی ناسیندا، کە بینیت.. کە حەزت لێ کرد.. کە شاییت لەگەڵ کردو کە دەستیت گوشی.. کە بۆنت کرد.. کە ماچت کرد.. کە بۆ یەکەمجار لەگەڵیا خەوتی.. چ سووکەڵەو جوانکیلە.. چ خوێن شیرین بوو.. چ پرشنگێك لە چاوانیا دەدرەوشایەوە، چ گرێك لە خوێنیدا، چ گرانو ژنانی هەردوو شانی هەڵتەکاند، سینەو مەمکی پڕی لە ژێر کراسو سوخمەوە هەڵدەتەکی، نا هەمین هەر هی خۆتەو تۆ دوعات کردووە بەر لەو بمریت، مەحاڵە بە تەنیا جێت بهێڵێ، لەوە نەدەچوو دەستت بەربدا، تا نەبووریتەوە شایی جێ ناهێڵێ، ئەو کافر بابە سێ خەڵوەتی

درێژی پێ شکاندی، هەروەك پەرییەکی بەدنیهاد، یەکەمجار وەك بیرت بێ لە ناو دەرگای حەمامەکە وەستاو داوای سابوونی لێ کردی، دووەمیان، وەك بیرت بێ لە بەردەمتا نوێژی دەکردو بۆ سوژدەبردن تەوێڵی خستە سەر زەویو لە بەرچاوتا هەردوو لا سمتو کەفەڵی ژوورەکەیان لێ داگیر کردی، سێیەمیان وەك بیرت بێ لە پشتتەوە سواری کەرێ بوو، وا توند هەردوو باسکی تێ وەرێنابووی کە ئیدی وەك کورپژگەیەکی منداڵکار کەوتبوویتە ناو باوەشی، ئەم لافاوە.. ئەم شەوە تووشە چییە؟ کێ نالێ لە گوناهی شکاندنی ئەو سێ خەڵوەتەو تۆڵەی خواهانە نییە؟ لافاوەکە تا دەهات سەری دەکرد، ئاوێکی سوورو لیخن، پڕ قوڕو لیتە، شەڕت لەگەڵ شەپۆڵەکان دەکرد، تەواو شەنگت نەما، هیچ خەیاڵێکی جوانو خۆش دادت نادات، هەر شەپۆڵێکی هار کە لێت دەدا رووخساری هەمین ژێر ئاو دەخا، بە راستو چەپدا دەکەوتی، لە ناو ئاودا پیاو وەك پووش سووك دەبێ، گێژو وێژ.. تەوژمی بەتینی ئاو گەمانت پێ دەکا، ئاوو ئاگر بێ ئامانن، هەر ئەوەندەی خۆت بۆ شل کردن، زەفەرت پێ دەبەن، نوقم دەبیتو سەرئاو دەکەویت، دەستت ناگاتە هیچ شوێنو شتێك، هەرچییەکی پەنای بۆ دەبەیت، لە ژێر چنگتا رادەکا، خودا بزرم نەکەی.. نەمخنکێنی.. جارێکی دیکە بە رەنگو رووخساری هەمینم شاد کەیتەوە، شەپۆڵ لە دوای شەپۆڵ شەپازللە لە لا روومەتەکانت دەدا، ژێرئاو کەوتیت، دەخنکێی.. لە گوناهی راوکردنو سەربڕینی هەزاران ریشۆڵەدا دەخنکێی، ئەو ریشۆڵانەی دەبوونە مەزەی ئارەق خۆرەکان، زۆر شت لەگەڵتا نوقم

دەبوون، هەموو دونیا رەنگی قوڕی پۆشی، هەمان زریکە هاتەوە بەرگوێت، سەرت لە ژێر قوڕاوەکە دەرهانی و بە راستو چەپدا روانیت، کۆمەڵێ تارمایی، خێو بوون یان خەڵك؟.. خودا دەزانێ.. بە سەدەها دەست بە چراوە، لە سەد لاوە بەسەر ئاوەکەوە دەهاتن، دەگرژێنەوە یان دەگریان، نوقم دەبوون، چراکانیان هەڵدەبڕی تا لە ئاودا نەکوژێنەوە، دیسانەوە سەرئاو دەکەوتنەوە، کەوتیتە باسکەمەلە، رووەو خێوە چرا بەدەستەکان، پشتەمەلە.. بۆقەمەلە.. شووشەی چراکان گەرم لە ناو ئەو قوڕاوە ساردەدا درزیان دەبردو دەشکان، گڕەکان لە ناو ئاودا دەمردن، چراکانیش یەکە یەکە سەرئاو دەکەوتن، چەندین عەبای رەشو بەرانپیلی بۆرو سەرپۆشو چارۆگەی زەردو سوورت بینی بەسەر ئاوەوە، چاوتروکانێك ژێر ئاو دەکەوتن، هاوارت لێ دەکردن فریام کەون، هاواریان دەکرد، فریامان کەوە.. هاوارەکان تێکەڵ دەبوونو دەنێو ئەو لافاوەدا دەخنکان، فریام کەون.. فریای هەمین کەون.. کچێ هەمین.. هۆ هەمین.. ئەتوو لە کێندەری؟ لە سەربانەکانەوە هاوار، لە قەڵاو قوللەکانەوە هاوار.. هاوار.. ئەگەر خەیاڵت خەراپ نەبێ، لە سەربانی ماڵەکانەوە، دوکانەکانەوە، ئوتێلەکانەوە، قوتابخانەکانەوە، لە خەستەخانەو سەر منارەی مزگەوتەکانەوە گوریسیان بۆ هەڵدەدای، دەنگیان دەدای.. نەتدەزانی روو لە کێو لە کوێ بکەی، سەری هیچ کام لە گوریسەکان نەدەگەیشتە دەستت، یان دەگەیشتنو عەمبارەسوۆت بوونو دەپچڕان، هۆ هۆ هەمین.. کوانێ؟ نە دەنگو نە سەنگ.. تارمایییەکانی هەردوو بەری جادەو کۆڵانەکان، سەربانەکان وان لە کوێ؟ دەنێو ئەو

لافاوەدا نە گوێ ما.. نە چاو.. نە زمان‌و نە دەست‌و نە قاچ.. لە ئاوەوە بۆ ئاو.. ئەوە کێیە لەو گێژەنەدا دەخولێتەوە؟ لە ناکاو دوو چاوی پڕ لە بریسکەو ترسی هەمینێ لە بەرچاوانت وەدەرکەوتن، ئەو چاوانەی بۆ یەکەمجار تۆیان شەیدا کرد.. ئەو چاوانەی لەو بوونەوەرەدا قەت پیر نابن‌و نەبوون، ئەوە هاتی هەمین؟ گوێت لە ناڵەو هاوارو گریانم بوو.. لە ناو ئاوەکە راست بوویتەوە رووەو ئەو دوو ئەستێرەی چاوە بە تاوو تاسەوە غارت دا کە دەنێو قوڕاوی لافاوەکەدا دەبریسکانەوە، دەماو دەم کەوتیت، هەردوو پێت تێك ئالآن، دوو ئەستێرەی چاوەکانی هەمین دەقاو دەق لەسەر رووی پڕ لە گێژەڵووکەی ئاوەکە دەدرەوشانەوەو ون دەبوون، خۆت خستبووە سەر باڵی لافاوەکە تا بتخاتە دوای ئەو چاوانە، تیژتر لە تۆ کەلا شووشەی ئەو چاوانە بە تینی تەوژمەکە لێت دوور دەکەوتنەوە، قۆڵ‌و باسکت بەر دارو بەردو رۆخی شۆستەکان دەکەوت، دەمێك جەمەدانی‌و کلآوەکەت سەرئاو کەوتن، پاشان وەك پارچەیەك لە تۆ نوقم بوون، تاکێك لە پێڵاوەکانیشت ئاو بردی، لە ژێر ئاویشدا ئەو کەلا شووشەی چاوانە دەبریسکانەوە، هەمین.. هۆ هەمین ژنی چاك بەو بە تەنیا جێم مەهێڵە، مانای چی بە تەنها چاوەکانی دەبینم؟ بە هەر چوار دەورتا چاوی رەش‌و بریسکەدار زۆر بوون، دەنێو ئەو هەموو چاوانەدا چاوانی هەمین بزر بوون، چنگت لێ گیر دەکردن، لە بری دوو چاو چنگێك قژو قاڵ بە دەستتەوە دەهات، بە سەر لافاوەکەوە درەختی زەبەللاحت بینی.. بە هێلانەوە.. بە پۆلێك ریشۆڵەوە سەرئاو کەوتبوون.. درەختێك.. دوو.. دە.. هێلانەیەك..

دوو.. دە.. پۆلـە ڕەشـۆڵەیەك.. دوو.. دە.. لافاوەکـە گاشـە بـەردی گەورۆنـەی رادەمـاڵی، بـەرگۆزینگت دەکـەوت‌و دەیتاسـاندی، بـە بەرچـاوتەوە تەویلـەو گـەوەڕەکانت دەبینـی یـان ئـەوەتا چـاوت ڕەشکەو پێشکەی دەکرد، تەویلەو گەوەڕی پڕ لە بزن‌و مەڕ بەسەر شـەپۆڵی لافاوەکـە سـەمایان دەکـرد، هاوارەکانـت (بـا).. بـاران.. شەپۆڵ دەیبردن، چ دەنگێك نەیدەتوانی بەسەر ناڵەی ئەو لافاوەدا زاڵ بێ، نە ڕەشەبا و نە لافاو.. نە ئاگر ئاراستەیەکیان نىیـە هـەر هـەموویان شـتەکان تێکـەڵ دەکـەن، ئـەم (با)یـە تونـدە لـە کـام لاوە دێ؟ سـەرت (بـا) دەیبـا و.. قاچەکانیشـت ئـاو، کـە سـەرئاو دەکەوتیتەوە گوێت لە زریکەو قریشکەی بێ ئامانی ژنێك دەبوو، لـە گەڕەکـە دوورەکانـەوە، چـەندین قریشـکەو هـاوارو زریکـە، لـە خانووە قوڕەکانەوە، لە کەلاوەی دروستکراو بە تەنەکەو چینکۆ، هـاوار بـۆ فریـاد ڕەسـێك، ئـاخۆ ئەمشـەویش چـەند مـاڵی دیکـە دەڕمـێ؟ وای لـە قیـژەی ئـەو ژنانـە، نـەفرەتی پیـاوە تووڕەکـان، زریکەی مناڵە هـەترەش چووەکان، دوا میاواندنی پشیلە سەرئاو کەوتووەکان‌و وەڕینی سەگە خنکاوەکان، نەتدەزانی ئەو لاشـەیەی سـەرئاو کـەوتووە هـی مناڵـە یـان پشـیلەیەکی گوربـە، ئەمـەیان تابووتـە یـان بێشـکە، دەسـت بەهـەر شـتێکەوە دەگـری لـە ڕەگـەوە دەردێ، هەڵدەتەکێ، دادەڕمـێ، نـەمامی ساوای سـەر شۆستەکان، کورسـی شـەق‌و شـڕو جێمـاوی بـەردەمی چـایخانەکان، بـە ئەستوورایی جادەو کۆڵانەکان بە پێچ‌و لوول وەك دەعبایـەکی دەم کـراوە هـەموو شـتێکی هەڵدەلووشـێ، مـل دەنـێ، چـی بکەوێتـە بـەردەم، ڕایـدەماڵێ، لـە بـەری ڕۆژئـاواو ڕۆژهـەڵات هـەر ئاسـۆیەو

دادەگیرسێ، لچك و دامێنی رەشی هەورەکانەو دەسووتێ، دادەدڕێ، شەپۆڵەکان دەبنە قوچەکی چکۆلەو زوو دادەڕمێن، تاوێك رەش و تاوێك سپی و تاوێکی دیکە زەرد هەڵدەگەڕێن، لا لێوی شەپۆڵەکان کەف دەکەن، کەفێکی سپی یان زەردباو، خۆت گەیاندەوە شیش بەندی قەراغ شۆستەیەك و خۆت پێ گرتەوە، شەپۆڵێك هەردوو ئەژنۆی پێ نووشتاندیتەوە، پشتاوپشت تۆی خستەوە، هەستایتەوە، شەپۆڵێکی بەتین و تاوتر بەری دایتەوە، تا هەردوو بن هەنگڵت ئاو هاتەوە، تفت و تاڵی قوڕاوێك زایە سەر زارت، ئاو لە هەردوو کونی گوێتەوە دەڕژا، رەشەبا چاوەکانی پێ دەنووقاندی، بەردەوام چەخماخەی بروسك دارو دیواری ئەو ناوەی دەخستە ژێر تەباری گڕێکی زەرد، زۆر نزیك.. رێك و راست بە بەردەمتدا ریشۆڵەیەکی مردوو، ئەوە دووان.. سێ.. چوار.. تۆ بڵێی لافاوی لەعنەتی گەیشتبێتە ماڵەکەت؟ تۆڕەکەی زیوال زیوال لەت و پەت کردبێ و گشت رەشۆڵەکانی خنکاندبێ..؟ تۆزێکی دیکە کەرەکەو مانگاکەت و مریشکەکان و جووجەڵەکانیش بەسەر ئاوەوە دەبینی.. کێ دەزانێ؟ رەنگە ئەوانە رەشۆڵەکانی سەر درەختەکانی باخی شار بن کە لەگەڵ لێزمەی باران و تەوژمی تەرزە وەك گەلا لە درەختەکانەوە هەڵوەری بن، لە سەربان و ژێر گوێسوانەو دارتەلەکانەوە، لەوە دەچێ هەر شەپۆڵێك و مەرگی ریشۆڵەیەکی پێ پەیوەست بێ، نا.. بڵێ هەر دڵۆپە بارانێك، لە قەهرو خەفەتی شەوێکی وا شووم و لە ژێر باراندا تکەی فرمێسکەکانت و ئارەقەی لەشت نەدەبینران، رەشۆڵەکانم دەمرن و (هەمین)یش ونە..! چ خۆشە وەکو ئادەم و

حەوا بە یەکدی شادو شوکر ببنەوە، خودایە ئەم بارانە هێور بکەوە دەنا ئەمشەو مانگو ئەستێرەکانیشت دادەڕژێن، هۆ فریشتەکانی ئاسمان بمخەنە سەر شەپۆلێكو فڕێم دەنە بەردەمی هەمینێ، وەك ئەو کەچەجلەی وا بەسەر ئاوەوە، هەر وەك ئەوەی کە لە خەونەکان روو دەدا، تۆ بڵێی ئەو پەڕۆ رەشەی ئاو بردی بەرانپیلی هەمین نەبووبێ؟ تۆ بڵێی ئەو پارچە قوماشە پف دراوەش چارۆگەی ئەو نەبێ؟ خودایە ئەگەر ئەو بە رۆح ماوە با لە گێژەنی ئەو تۆفانەی تۆدا بکەوینەوە ناو باوەشی یەکدی، ئەگەریش قەدەرمان خنکانە دەبا بە یەکەوە بخنکێین، کتو پڕ بە خەیاڵت دادێ خۆت بخەیتە ناو باوەشی ئەم لافاوەو بتبات، لە گێژولوولی خۆیدا رووەو کارێزەکانی ژێر ئەم شارە بتبات، بتخاتە سەر شەپۆڵە نەرمو هێمنو گەرمەکانی، ئەو کارێزانەی هەنووکە هەڵمێکی تەنکی لێ هەڵدەستێ، زستان گەرمو هاوینان سارد.. لەوێندەرێ، لە بن بناغەی خانووەکانی شار خۆتان لە چاوانی پیاوە داخدارو سمێڵ بابڕەکان دەشارنەوە، لە هەڕەشەی شێخ.. لە سوعبەتە قورسەکانی سلێوە.. لە برا دوژمنکارەکانی هەمینێ.. لە لافو گەزافی چەلەبیو ئاغاو ئەفەندیو بەگلەران، تۆ لەو سەری شارو هەمین لەم سەری شار، دەبێ ئەم شارە چەند کۆنە کارێزی تێدا بێ؟ تۆ بڵێی کارێزەکانیش نەڕمابن؟ ناچار لەوێدا.. دەنێو زێرابەکاندا یەکدی لە باوەش دەگرن، لەوێ دەیدۆزیتەوە، دەبوو هەر زوو وەك دوو ماسی خۆتان دەنێو کارێزەکان خستبا، بۆ نەکرا مرۆ وەك مەل بفڕێو وەك ماسی لە ئاودا مەلە بکات؟ ئەوسا بە ئاسانی نانی پەیدا دەکردو ئاسانتر خۆی لە چاوی

دوژمنــان دەشــاردەوە، لــەوێ دەنێــو زێرابەکانــدا چ مــاڵێکی ناشـیرینتان دەبـێ.. قوڕگتـان پـڕ دەبـێ لـە قـوڕأو.. لـە لیتـە.. لـە پاشـەرۆك.. چ قـەدەرێکی شـوومی دوو عاشـقە، واز لـە پێشـبینی ناشـیرین بێنـەو خـۆت دەخیلـی ئـەم بارانـە بکـە، لەگـەڵ هـاتنی بـەهاری ئەمسـاڵدا کـە کارێزەکـان دەتەقنـەوە تـۆش لـە باوەشـی هەمینـدا زینـدوو دەبیتـەوە، لـە گێـژەنێکی زۆر شینو روونـدا قژی درێژو ماشو برنجی سەرئاو دەکەوێ، سالانێك لەوێ، لە قووڵایی کارێزەکاندا چاوشارکێ دەکەن، خۆتـان لـە خـەڵکی بـێ مروەتـی.. زاڵمی.. بێ دینو دڵی شار دەشارنەوە، ئیدی بەس دەبێ ریشۆڵە کوشــتن، لــە بــەردەرگا کــەوتنو پاڕانــەوە لــە خــودانی ماڵــە خواپێداوەکان، تەکان دەو بگەڕێ بەر لەوەی بەیانی بدا، کێ ناڵێ کارێزێك ناتداتە دەست کارێزێکی دیکـەو تـا دەگـەی بـە یـەکێك لـە بیرەکان، لەوێ ماڵێك دابنێن، بیرێکی تەنکە ئاو تیا مـەییو، دوور لـە ئـاوەدانی.. کـاروانێکی مانـدوو دێو لـە تـەکیا پشـوو دەدا، رێبـوارێکی نـەناس دەولکێك شـۆڕ دەکاتـەوە، هـەردووکتان لەگـەڵ ئاوی فێنك بەرەو رووناکی ئاسمان هەڵدەکێشـێ، وەك دوو پـەری یان جنۆکە، شاگەشکە دەبن، جلتان لەبەر دەکەنو بەرەو شارێکی غەریب دەتانبەن، ئیدی نایەنەوە ئێرە، نا.. هـەر لـەوێ بن.. دەنێـو کارێزەکـان، ئـەو فەسـڵەی ئـاویش دەنیشــێ.. ئێـوە لـەوێ، لـەو خـوارەو لەسـەر لمـە نەرمەکـەی چـەند مانگێـك دەخـەون، دەمێکـە نەنووستوون، گەرەکە بێ ترسو لەرز شەوانێك کە لـە تەمـەن مـاوە تێـر بسـرەون، وەك دوو گوڵـە ئەتڵـەس سـەرئاو دەکەونـەوەو نـوقم دەبـن، بـا لـە سـەرەوە گەواڵـەو بروسـكو هەورەتریشـقە بـێ، ئێـوە

لەوێندەرێ مت دەبن و دەنوون، هات و هاوارو زرم و کوتی شار لە خەو وەئاگاتان ناهێنێ، گرم و هوڕی پێچکەو تایەی عەرەبانەو قەمەرەکان، وەئاگا نایەن تا کارێزەکان دەتەقنەوەو جارێکی دیکە سەرئاو دەکەونەوە، لە سەد کون و کەلەبەرە ئاو دەڕژێ و دەتەقێ، تێکەڵ دەبێ، روونتر لە چاوی قرژاڵ، بە پێچ و لوول پڕشنگی رەنگاوڕەنگی خۆرێك لە خۆ لوول دەدەن، ساڵانێك تەڕو جوان و جحێڵ و چەلەنگ دەبنەوە، تێك دەئاڵێن و مناڵی زەردو سوور دەنێنەوە، کۆرپەلەی ئاوی.. نەوەیەك.. نەوەیەکی تازە لەو قووڵایی یەو لە ژێر نسرمی کارێزەکان دەخەنەوە، نیوە مناڵ و نیوە ماسی، جگە لە گەمەکردن بە ئاو هیچی دیکە نازانن، بۆ هەر شوێنێك بچن ئاو دەستتان دەگرێ و دەتانبا، وردە شەپۆڵ خەمی چەند ساڵەتان لێ دادشۆرێ و لە وردە گوناهەکان پاك دەبنەوە، ئیدی لە ژێرەوە بۆ هەر کونجێکی شار بتانەوێ دەچن، بە باسکەمەلە دەگەن و گوێ بۆ ریا و درۆی هەندێ لە ماڵەکان دەگرن، قریوەی خۆشی مناڵانی خواپێداوەکان، گریەو ناڵینی مناڵە برسی و چڵمنەکان، کەسیش پێ نازانێ کە ئێوە گوێ بۆ رازو نیازو نهێنی و قریوەو گریەی شارێك دەگرن، زوو زوو بن ئاوو بن ئاو سەر لە ماڵی شێخ و سڵێوەو چەلەبی و خەڵکی گەڕەك دەدەن، لە ژێرەوە ئاو قسەکانیان دەهێنێ و ئێوە وەك مناڵ بە دزییەوە دەتریقێنەوە، پێکەنینێکی خنکاو لە قورگتانا دەتاسێ، ئیدی چی بکەن؟ ئاخر نەدەکرا چیدیکە لە شارێکی وا بێ بەزەیی‌دا بژین.. ئیدی تا کەی ترس و دڵەڕاوکێ؟ چەندەها جار بۆ هەورو باوو باران حەیرانت چڕیوە.. بەڵام ئەوەی ئەمشەو باران نییە..

غەزەبی خودایە...!

لـە ژێـر چـەتری دوکانەکـە خـۆت مـەڵاس دا، لـە تـاوی لافـاو چوویتە سەر سەکۆکان، لافاوەکە دەتوت ئەژدیهایەکەو زمانیت بۆ درێـژ دەکا، کتو پـڕ لاشـەیەك بەسـەر ئاوەوە دەرکـەوت، چاوانت هـەڵگلۆفی، تاوێـك بـزرو تاوێـك سـەرئاو کەوتـەوە، چـەخماخەی بروسـکێك دونیـای بەردیـدەتی رۆشـن کـردەوە، لـە عەبایـەکی پـف دراو دەچوو، یان هەر شتێك کە خۆی لە عەبایەکەوە لـوول دابێ، ئـاو هێنـای، نزیـك کەوتـەوە، خـۆت هەڵدایـە نـاو گێژەنەکـە بیگریتـەوە، بـە دەمدا کـەوتی‌و ددانـەکانی پێشـەوەت بـەر بـەردێك کەوت، دەمت پڕ بوو لە شلەیەکی گەرم‌و سوێر، شـەپۆلێکی ناقۆڵا عــەبا پــف دراوەکــەی دوور خســتەوە، شــەپۆلێکی شــێت رایتەکاندی‌و پشتا وپشت رەتت بردو خۆت بـە قەپـەنگی دوکانێك گرتــەوەو هــەردوو دەســتت لــە هەڵقــەکانی ژێــرەوە گــیر کــرد، زەخمێکـی تونـدی ئـاو وای کـرد تونـدتر دەسـت بـە قوڵفەکانـەوە بگریت، نەڕۆی قاچەکانت سڕ دەبن‌و دەیانبەستێ، گوێرانـە ملـت نـا، سـەر لـێ شـێواو، رووەو کـام لا خودایـە، رووەو کـام لا؟ ئێـرە کوێیـە؟ سـەعات چـەندە؟ سـی ساڵە لـەم شـارەیت‌و کـون‌و قـوژبن نـەماوە رەنجـی تیـا نـەدەیت، لـە شـەوێکی وا تـۆف‌و بارانـدا هـەر هــەموو جـادەو کۆڵانـەکان لـە یـەك دەچـن، هـەموو دوکانـەکان، خانووە خۆشەکان، کەلاوە شان شکاوەکان، هەر هـەمووی بووە بـە یـەك، نایانـەوێ بیانناسـیتەوە، ئێـرە رۆژهـەڵات یـان رۆژئـاوای قەڵاتـە؟ چـاکتر وایـە بەسـەر قـەڵادا هەڵبگـەڕێی، لـەوێ لافـاوی (نوح)یش هەڵسێ تۆ ناگرێتـەوە، بـەڵام نـا.. شـەرمە.. تـۆ بـە دوای

هەمینێدا دەگەڕێی، گوێ هەڵدەخەیت جگە لە خوڕەو تافەتافی ئاو هیچ دەنگێك نابیستی، بۆ دەبێ تۆ تاکە پیاوێك بی لە شارێکی نوستووو کڕکەوتوودا؟ لە شەوێکی وا ناخۆش‌و تۆفاندا ژنەکەت بزر بکەیت؟ لە هەر چوار لاوە تاریکی گەمارۆی دەدای، دڵی هیلاك‌و پڕ لە ترست بە تاو لێ دەدا، ترسی ئەوەی لە شەوێکی وا تووشدا زەفەریان بە هەمین بردبێ، لە لا کۆڵانێکی چەپەك، لە نێو کەلاوە کۆنێکدا، گۆڕستانێکدا یان ژێر پردێك، بێ نرکەو ناڵە، بێ هاوارو زریکە دەستیان لە هەوکی نابێ، بێ خشپە، بێ هەست‌و خوست‌و کەس نەیزانیبێ. پارچە کارتۆنێك لەو ناوەدا نەماوە گڕی تێ بەر بدەیت‌و خۆت گەرم کەیتەوە، لە خەیاڵی ئەوەدای لە هەموو دەرگاکان بدەی، ئەوەی نەیکردەوە، بیشکێنی، تۆ بڵێی یەکێکیانت بیر چووبێتەوە؟ خەریکە ئاسمان روون بێتەوە، هێدی هێدی بە ژێر چەتری دوکانەکاندا لەترت دەدا، رۆماتیزمەکە لێت دەداتەوە، قوڕاوێك لە دەم‌و هەردوو کونی گوێتەوە دەڕژا، سەرمای ئەمشەو گەیشتە ناو مۆخ‌و ئێسقانەکانت، دەبوو لە رەشۆڵەکانەوە فێر بیت سەرمات نەبێ، دەستێکت بە قژوقاڵتدا هێنا کە بە ملتەوە نووسابوون، کۆڵێ پێی قەڵس بووی، لە قەراغ قەپەنگ‌و دەرگای دوکانە داخراوەکانەوە چەندین مەلی مردارەوەبووت بینی، چەندین مشك‌و جرجی تۆپیو، لە نێو مەلەکاندا کە باش نەدەناسرانەوە، چەندین رەشۆڵەت بینی، لە قەهری بزربوونی هەمین‌و خنکانی رەشۆڵەکان چاوانت پڕ بوون لە گریان، هەموو بەیانییەك لەم وەختەدا لە باوەشی گەرمی هەمینێ دەهاتیتە دەر، وای لەو باوەشە، دەبێ

بەهەشت هەر باوەشی گەرمو پڕسۆزی ژنێکی وەك هەمین بێ، هەمین ئەگەر لەوێ بەهەشتی بووم حەفتا حۆرییەکە بە توو ناگۆڕمەوە، دوێنێ شەو وەك بڵێی بۆنی کۆستێکی گەورەی کردبێ، پێشبینی نەهامەتیو مەرگەساتێك تا نیوەشەو کەلەکەی دەگۆڕی، چەند جارێك هەستاو گڕی لامپاکەی زیاد کرد.. (بایز خەوم نایە.. دەترسێمو حەز دەکەم ژوورەکە رووناکتر بی!)، بەیانیان مەلابانگدان وەك مریشکی دانکەگرتوو دەکەوتە قرتەقرت، قاپو تەشتو مەنجەڵو مەسینەو پەقەرجی بە یەك دادەدا، وەئاگای دەهێنای، دەتووت لەو دونیایە جگە لە هەردووکتان کەسی دیکەی تێدا نییە، هەردووکتانو بەس، تەنیاو بێکەس، ئاوی بۆ گەرم دەکردی، زۆپاکەی جۆش دەدا، چای دێم دەکرد، هێلکەی دەکولاند، سپی دەکرد، شاژنانە بەڕێی دەکردی، دەتووت بۆ تاوێك ئاسمان لە گریان ژێر بۆتەوە، گەرمی لەشت هەلاوی لە جلە تەڕەکانت هەڵدەستاند، لەو گەڕانو سووڕانەدا گەیشتیتە نزیك شوورەی گۆڕستانی (شێخی چۆلی)، لە گۆڕەکانت روانی، گۆڕی پەڕپووتو هی خاوێن، چەتردارو بێ چەتر، چی بێ باکانە نووستوون، بێ خەمو بێ ئاگا لە لافاوی ئەمشەو، بایز.. کورە بایز.. ئەمنت بمرم ئەگەر کرا قەت لە هەولێرێ مەمنێژە، ئۆباڵی منت بە ئەستۆ، لێرە گەلەکی ماندیو شەقی بووم، گەلەك ترسام، پیرە هەولێر پیری کردم، وەسیەتم وەرگرەو بمبەوە گوندەکەی خۆمان، با پاش مردنم لەوێ بحەسێمەوە، ئەوە ئەگەر گۆڕمان بە قیسمەت بی، کێ دەزانێ؟ داتە پڕمەی گریان.. عەیب نەبوو.. ژمارەیەك لە خەڵکی شپرزەو

هیلاکی دەست لافاوەکە بە تەکتا رەت دەبوون و دەگریان، لەوە دەچوو هەموو کەس لەو رۆژەدا بگری، دەنا ئەمن حەزم لێ نیە بچمەوە ئەو گوندەی دەریان کردم، هەمین پێم خۆشە گۆڕەکەشم هەروەکو خۆم غەریب و بێ کەس بی، حەزم لێیە گۆڕەکەم لە نزیک جادەیەکی قەڵەبالغ بی، گوێم لە هات و هاوارو قیژەی خەڵکی بی، ترسی مەرگ و خەمی هەمین دانەچۆقەیان پێ خستیت، چەناگەی خۆت پێ راگیر نەدەکرا، گەیشتیتە سەر پردەکەو لە هاژەو لرفەی ئاوەکەی ژێرەوە ترسای، هەموو شتێکی رادەماڵی، دەرویش کە مردم بمبەوە دەشتێ و هەموو بەهاران وەرە سەر قەبرەکەم و چەپکەکی نێرگز لە سەرینم دانێ، هەقت نەبێ بۆنیان دەکەم، قوڵپیت دەدا، لە ناخەوە دەکولای، سێ ریز فرمێسکت دەباراند، تەواو خەریکە بەیانی دەداو نەتدۆزییەوە، ئەو نەیزانی ئەمشەو بارانی هەموو ئاسمانان بەسەرتا باری، لە دەرگای سەدەها ماڵت دا، لە تەنها شەوێکی بزربوونی ئەودا تۆ بایی دە ساڵ پیر بوویت، پیرتر لە شاری هەولێرێ، پێ هەڵگرە زەردەی بەیانی داو چەندین ماڵ ماوە لە دەرگاکانیان بدەی، بەرەبەرە بەرچاوت روونـاك دەبۆوە، لە نێو قوڕو لیتاوی جادەکان سەدەها سۆل و کۆنە پێڵاوی کۆنت بینی، چەند پارچە قوماشی رەش و بۆر کە دەکرێ عەبا و بەرانپیلی ژنان بووبن، لە کێ بەجێماون؟ لە کوێوە لافاو هێناونی؟ ئەمشەو لە هەموو شوێنێکدا رەشۆڵەی مردووت بینی، بێ ناز لە قوڕدا چەقیو، یان دەنووك شکاو و مل قرتاو بەسەر شەپۆڵی ئاوەوە سەمایان دەکرد، بڕوا ناکەی ئەمشەو هیچ رەشۆڵەیەك بەسەر درەختەکانی شارەوە مابێ، ئەوشۆ شەوی

کـوژرانی گشـت ڕەشـۆڵەکان بـوو، دەنووشـتایتەوەو بەسـەری پەنجەکانت هەڵگیرو وەرگێرت دەکردن، وەك ئەوەی بیانناسیتەوە، دەستت لەو پەڕۆو قوماشانە دەدا تا بزانیت کامیان بە قوڵف و گـرێ دراوە تـاوەکو سـەحیان بکەیتـەوە، کـێ ناڵـێ یـەکێك لـەو بەرانپیلانـە هـی هـەمینێ نیـیە؟ تـەپڵی سـەرت تـەزی، کـڵاوو جەمەدانییەکەشـت ئـاو بـردی، ئەگـەر ئـەو لافـاوە لەعنەتییـە نەبووایـە، کەوتنـە خوارەوەی کڵاوو جەمـەدانی کەوتنی شـەرەفە، سـەیرە.. جەمـەدانیو شـەرەف چی دەیانبەستێ بە یەکەوە؟ وەك شێت پژدێنەکەت سەح کردەوە، نەتزانی لە کەیەوە شل بۆتەوەو لە بەرپێت دەخشا، سەرکۆتو پێ خاوس ملت دەنا، لەترت دەدا، وەك کەسـێك تـەرمی ئـازیزێکی بەسـەر شـانەوە بـێ، کورتـەكو شـەڕواڵی تـەڕو نووسـاو بـە لەشتدا ئەوەنـدەی دیکـە لـەڕو لاوازی کردبـووی، ئێـە.. گـەر هـەمین ئـاواهی بتبینـێ ناتناسـێتەوە، لـە درەختـەکانی هـەردوو بـەری جادەکـە رامـای، ئـەوانیش دەگریـان، هەموو شتێك ئاوی لێ دەتکا، ئەمشەو ناو دڵی بەردیش تەڕ ببوو، کەسـێك ئـاواهی سـەرکۆتو پـێ خـواس بتبینـێ وا زەن دەکـا تێکچووی، لێـرەو لـەوێ، بـەم بەیانییـە زووە، نانـەواو قەسـابو عـەتارو توونچـی حـەمامو لۆقتنەچـیو عەمـەل مەنـدەو پیـاوی رووتەڵە وەك تارماییو بێ خشپە رێ دەکەن، گرمۆڵـەو شکاوەو سەرمابردەڵە، کەس سەیرت ناکا وەك ئەوەی نەبیت یان نەتبینن، لە ئاخر زەمان دەچێ کە هەر کەسەو خەمی خۆیەتی، لێرەوە ماڵی خدری پاشا نزیکەو چش لەوەی ئاواهی دەمبینن، دەبا چەلەبیو ئاغاو کوێخاو بەگلەرو ئەفەندیو پیاو ماقووڵـەکانی شار با بـەم

حاڵەوە بمبینن، با بزانن کە من رووت و رەجاڵی دەستی هەموویانم، پیاوە تفەنگ بەدەستەکانیان لێم دەخورنەوە، دەرم دەکەن، لە دوورەوە، لە پاش کپ بوونەوەی باوو بۆرانەکە فیشکەفیشکی غەمهێنی شەمەندەفەرەکەو زریکەی بێ ئامانی کە دەتووت قیژەو زریکەی سەدان ژنی کۆست کەوتووە بەیەکەوە هەر هەموو ئاسمانی هەولێری پڕ کرد لە هاوار، لە هەموو شوێنێکدا دەنگی دایەوە، دەتووت لە تاو کۆستی ئەو لافاوەو یان لە تاو سەفەرێکی دوور دەزریکێنێ، لە تاو لێك دابڕان و ماڵئاوایی، هەموو جارێك کە گوێت لەو زریکەیە دەبێت، دەترسیت، خەمێك بەرچاوانت تاریك دەکاو مردنت بیر دێتەوە، زریکەی ئەو قیتارە کە هەر دەڵێی مارێکی زەبەللاحە، بەو دەنگە ناقۆڵایەی کە هێڵی ئاسنەکان دەکوتێ، چك.. چك.. چك ئەو رۆژەت بیر دەخاتەوە کە هەمین رەدووت کەوت، ئەو رۆژەی لە چەندین قۆناغدا ویستتان لابدەن و هەناسەیەك هەڵکێشن، نەتاندەوێرا.. تا ئەو وەختەی گەیشتنە یەکێك لە پردەکانی ژێر سکەکە، لە ترسی تانجی و سەگ و پیاوەکانی باپیر ئاغا لە ناو بۆڕییەکی پڕ لە مارو مێروو چووبوونە ناو باوەشی یەکدی، دەترسان وەکو (حەسەن و مریەم) بتانکوژن، ئۆوە.. چ زەمانێکی دوورە، گوێت بۆ دوا زریکەی قیتارەکە هەڵخست، چەندین جار تۆو هەمین خەونتان بەوەوە دەدی سواری ئەو شەمەندەفەرە بن و تا ئەبەد دانەبەزن، بڕوات.. بڕوات.. دوور.. دوور.. دەشت و دەرو.. کێوو دەربەند ببڕێ و لە مەملەکەتێکدا داتانبگرێ کەس بەو چیرۆکەتان نەزانێ، چ قەیدییە.. با بە قەرەجی بژین.. وەلێ بێ ترس.. نەك ئەم ژیانە کە

هەر کتو و مت لەو گرانەتایە دەچیٚ کە قەت چاکبوونەوەی لە دوا نەبیٚ، دەتویست لەو ڕیٚبوارو عەمەل مەندە تیژ ڕەوانە بپرسیت: ئەری ئەنگۆ ژنیٚکی کەڵەگەتو قژ ماش و برنجیتان نەدیتیٚیە؟ سەرتاپای جلی ڕەشە، بەرانپیل ڕەش و کراس ڕەش و کەوا ڕەش و بەخت ڕەش؟ دەستیٚکت بۆ سەعاتە عەرەبیٚیەکەی بەرباخەڵت برد.. ئۆو.. ئەویش ئاوی لیٚ دەتکا، بە دەم ڕیٚوە پەلەت کرد تا بگەیتە بەردەرگای یەکیٚ لەو کۆشکانەی هیٚشتا گڵۆپی بەردەرگاکەی نەکوژابۆوە، قەپاغی سەعاتەکەت کردەوە، نووساندت بە گویٚتەوە، دەمیٚك بوو نووستبوو، عومریٚکە ئەم سەعاتەی تۆ نە پاش کەوتووەو نە پیٚش کەوتووە، قەتیش نەوەستاوە، هەمین بە عەزرەتم جاریٚك لە جاران ئەو سەعاتە بوەستیٚ، بەسەری بابت دەوەستیٚ، ڕۆژیٚك دادیٚ هەموو شت بوەستیٚ، ئەمن دەوەستم.. ئەتوو دەوەستی، سەعاتەکەت، هەموو دونیا دەوەستیٚ، عەجایبت لیٚ دیٚ هەمین ئاواهی قسەی دەکرد، دەی تووڕە مەبە، دەزانم ماندی، تەواو قسان ناکەم.. بنوو.. بنوو.. ئەمنیش گەلەك هیلاك و شەقیم.. لە ژیٚر تاقی دەرگاکەو ئەو تۆزە گەرمی و تاوی گڵۆپەکە وای لیٚ کردی ببۆرژیٚی، پڕ بە دڵ حەزت دەکرد بگەڕیٚیتەوە ماڵیٚ و لە ناو جیٚ و بالینگانی گەرمی خۆت، لە بەردەمی زۆپای جۆش دراو دوو شەوو دوو ڕۆژ بیٚ کەلەکە وەرگیٚڕان بنووی، هەمین بە دەستی خۆی لیٚفەکەت بەسەردا بداو لە ژوور سەرتەوە دابنیشیٚ و سۆزیٚکت بۆ بچڕیٚ، ئەو ماڵ میراتە دەنگی لە دەنگی تۆ خۆشترە، هەموو خەڵکی بە عەزرەتن جاریٚك، هەر تەنها جاریٚك گویٚیان لە دەنگی بیٚ، نایلیٚ،

تەنهاو تەنها وەختێك خەم دایدەگرێ، بە دڵێکی پڕ لە سۆزو گەرمەوە بەندێکت بۆ دەچڕێ، بەندێك کە دڵشکان و غوربەت و قەهری هەموو ژنانی دەشتی قەراج و کەندێناوەی تیا بێ...

بە دەم رێوە سەرت هەڵبڕی و رووەو قیبلە روانیت کە هێدی هێدی روون دەبۆوە، لرفەلرفی ئاو دوورو نزیك دەهاتە بەرگوێت و لافاوی ئەمشەوت بیر دەهاتەوە، پیاوێك.. بوون بە دوو.. بە سێ و چوار.. نا.. تا دەهات ژمارەیان زیادی دەکرد و بە تەنگەتاوی غاریان دەدا، بۆ کوێ؟ نازانی.. بێ شك کارەساتێکی دوای لافاوەکەیە وا شێتی کردوون، کت و پڕ هاوارو زریکەیەکی دوور هاتەوە بەر گوێت، وەك ئەو زریکەیەی جارو بار نیوە شەوان دەهاتە بەر گوێت و خەوی لێ دەزڕاندی، ژنێك وەك ئەوەی لە نێو دڵی تاریکی‌یەوە بێ، لە کونی ئەشکەوتێکەوە، لە درزی دیوارێکی رووخاوەوە بێتە دەرێ، قژی خۆی دەڕنی‌یەوە بەهەشتاوی غاری دەداو تەشك و تیریژی کەواکەی، دامێنی کراسەکەی لەو قوڕاوە دەخشان، دەگریا و لە هەردوولا روومەتی خۆی دەداو باوکە رۆڕۆی بوو، بە دەم غارەوە سەمایەکی شێتانەی دەکرد، هەر دەتووت دەیەوێ ئەم زەوی‌یە لەعنەتی‌یە بەجێ بێڵێ و رووەو ئاسمان بفڕێ، کۆمەڵێك ژنی لە قوڕاو هەڵکێشراو کەوتبوونە دوای، تێك دەقژقژان و ساتمەیەیان لە بەردو دارو لە یەکدی دەکرد، ترس کەڕو لاڵی کردبوون، بە ئیشارەت یەکدیان دەدواند، ترس و سامێکی زۆرت لێ نیشت، لە تاو ئەو دیمەنە ترسناکە هەردوو ئەژنۆت دەلەرزین، ویستت دوایان بکەویت، وەك تارمایی قیژەیان نەماو بزر بوون، گەیشتیتە قەراغ گەڕەکی (گڵکەند)،

رووەو لێـواری ئـەو چـالاوە چـووی کـە دەتـووت خـەرەنـدە دەمـی کردۆتەوە، بە هەزارەها ماڵی هـەژار لـە نێـو ئـەو زۆنگـاوەدا دەژیـن، هـەرکێ مـەترێك زەوی پـێ نـەکڕدرێ دەنێـو ئـەو چاڵەدا کەلاوەیـەك قوت دەکاتەوە، دەبێ ئەمشەو چەند ماڵ لەوێ رمابێ؟ چەند کـەس خنکابـێ؟ زسـتانان لافـاوو قـوڕاوو چـڵکاوی هـەموو شـار، بگـرە پاشـەڕۆکی هـەموو گەرەکـەکانی دیکـەش دەڕژێتـەوە نـاو گڵکەنـد، ساڵ نییە چەند کەسێك لەوێ نەخنکێ، لە برسانا نەمرێ، دەیەها دەردو دوو.. لـە سـیل‌و وەرەمـەوە بیگـرە تـا میـزی خوێنـاوی، خانەدانەکان ناویـان لـێ نـاوە گـەڕەکی دۆم‌و قەرەجـەکان، گـەڕەکی سـەگخۆران، گـەڕەکی لـە برسـا مردووەکـان، گـەڕەکی قەحپـەو گـــەوادەکان‌و.. دزەکـــان‌و.. قـــۆڵ بڕەکـــان.. دەســـتە دەســـتە پیاومـاقوولان داوایـان لـە (موتەسـریف) کـرد کـە ئـەم گەڕەکـە نەهێڵێ‌و ئەو چاڵە پڕ بکەنەوە کە بۆتە مۆڵگەی دزو حیزو مێش‌و مەگەز.. داوایان کرد کە ئەگەر بکرێ ئەو دەعبایانـە لـە شـار دوور بخەنـەوە، ئـاخر شـوورەییە شـارێکی دێرینـی وەك هـەولێر کـە عومری شەش هەزار ساڵە پیسترین گەڕەکی دونیا لـەوێ بـێ‌و نـاو جەرگەی شاریش جێی بێ، جگە لە میکرۆبات‌و مناڵی هـارو هـاج چی بەرهەم دێنن؟ لە بەر خۆتەوە دڵت گەرم دەبـێ‌و جنێـو بـە دارو بـەرد دەدەی، هـێی پیـاوە بەشـەرەفەکانی شـار گـەر ئـەنگۆ پیـاو بوونایـە گـەڕەکێکی وا نـەدەبوو، گەیشـتیتە سـەر تەپۆڵکەیـەك کـە زبڵخانە بوو.. روانیت.. چ قیامەتێکە خـودا؟ دەتـووت هـەزاران دەم بـە یەکـەوە هـاوار بـۆ تـۆ دەکـەن، دەگـرین‌و دەقیـژێنن کـە لـەو زەلکـاوەی تـێی کـەوتوون قورتاریـان بکـەی، لـەو بەرزاییـەوە لـە

خودایــەکی کڵــۆڵو بەســتەزمان دەچــووی، ئــەوانیش هــەزاران مـەردوومی خنکـاوو نیوە خنکـاو، تـا حـەدی هەندێ لـە سـەربانی کەلاوەکان ئاو داپپۆشیبوو، کەلاوەکانی دیکە لەوە دەچوو سەرئاو کـەوتبن، بـێ شـك ئـەو سـەدەها منالـەی وان بـە باوەشـی دایـكو باوکیانەوە دانەچۆقەیان پـێ کـەوتبوو، لـە سـەدەها چۆلەکەی تـەڕ دەچـوون، دیـار بـوو کـە هـەر هـەموو بـە دیـواری ئـەو چـاڵە دەم کراوەیـەدا هەڵدەگـەڕان، بـە خـۆو بـە منالەکانیانـەوە دەخـزانو بـەر دەبوونەوە، درەنگ وەختێ ماشێنە سوورەکانی ئاگرکوژێنەوە دێن تـا ئـاوی لافاوەکـە دەربـدەن، هـەر هـەموو ناوەڕاسـتی چالاوەکەیـان جـێ هێشـتبوو کـە بەسـەر ئـاوەوە هـەزاران وردە تفـاقی مالـەکانت دەدی سووك سـەرئاو کـەوتبوون، قـاپو قـاچـاغ، مەسـینە، هێلـەكو بێـژنگ، سـەدان مریشـكو جووجەڵـەو کەلەشـێری خنکـاو، کەچـە جـلو پـەڕۆ پاتـاڵی زۆر، کتێـبو پـەڕاوی مەکتـەب، تەختـە دار، گۆچان، تاژیو توولـەی ئاوسـاو، بێشـکەی دار، کتلـی چـا، سـاجی دار، تـیرۆك، پنـە، تەشـتو مەنجـەڵی بـێ شـومار، بـاول.. هەنـدێك لاشەی ئاوساوو وردیلە کە نەدەکرا بزانیت هی منالـە یـان پشـیلە، کەس تێ ناگـات ئـەو خەڵکـە چـۆن غیرەت دەکـەن دەنێـو ئـەو گـۆڕە گەورەیـەدا دەژیـن؟ تـۆ بڵـێی هـەر خۆیـان حـەز بـە مـەرگ نەکـەن؟ پیاوانی بە سیلو وەرەمـەوە دەمـرن، ژنـانی بـێ شـەنگو تاقـەتیش بەسەر منالـەوە، منالـەکانیش لـەبری میـزو گـوو خـوێن دادەنیشـن، هاوینـان لـەو زەلکـاوەی ناوەڕاسـتی گـەڕەکێ هـەر هـەموو مەلـە دەکەن، ئۆو دەروێش چ غایەلەیەك رایگرتـووی، درەنگـەو هـەمینت نەدۆزییەوە، وەلێ چاوتروکاندن لـەو رۆژی قیامەتـە، لـەو حەشـرو

نەشـرە، لـەو عەزازیلـە لـە قـوڕ چـەقیوە بەلاتـەوە خیانـەت بـوو، خـەمێکی ئاواهی کـە جـەرگ دەکا بـە خوێنـا و خـەمی خـۆت لـە لا کەمـەکێ سـووکتر دەکـا، هـەموو گـەڕەك بەیەکـەوە لـە نـاو ئـاوی لافاوەکـەدا مەلـەی دەکـرد، بـە هـەزاران پیـاوو ژن و منـاڵ، پـیرو جحێڵ، بە خۆو بە مانگا و مەڕو بزن و بێشکەوە، بە خۆو بەو کەم بزورگـەی مـابۆوە بـە قـەراغی چاڵەکەدا سـەردەکەوتن، لـە هـەموو لایەکەوە، سەردەکەوتن و دەخزین، دەتووت لە دەعبایەك رادەکەن، لـە کۆمـەڵێ خەڵقەنـدەی سـەیر دەچوون کـە مەگـەر تـەنها مـرۆڤ لـە خەونێکی زۆر ناخۆش و ناشیریندا بیانبینێ، تۆ بڵـێی کارەساتی گەورەی ئەمشەو، ونبوونی هەمین و ئەو تۆفان و باوو بۆرانە، ئەو هـەموو هـەراو مـاڵ کاولیـیـە، هـەر هـەمووی خـەونێکی نـاخۆش نەبێ؟ چش لەوەی منی پساند.. بەس.. ای‌ی وەئاگا بێم و درۆبێ، کـت و پـڕ وابـێ هـەمین لـە نـاو پێخـەفێکی گـەرم و نەرمـدا لـە تـەك خۆمدا ببینم و لە تاوان باوەشی پێدا بکەم و بەسەریدا بگریم، بڵێم ئۆخەی کە خەون بوو، چەندەها جار هەردووکتان بە دەم خـەوەوە وڕێنەتان کردووەو.. پر بە کەلاوەکە لە ترسانا هاوارتان کردووە، خـەونی ناخۆشـتان دیوە، کت و پـڕ تـۆ هـەمینت بێدار کردۆتـەوە، یـان ئـەو رایتەکانـدووی، شـەیتانت بـە نـەفرەت کـردووە، ئـەوەیان پیشـەی سـەدەها شـەوتان بـووە، کەسیشـتان لـەوی دیکـە زویـرو دڕدۆنگ نەدەبوو، ئای کە ژیان خۆی دەبێ بـە مۆتەکـەو خـەونێکی نـاخۆش و نـەبڕاوە، خـەونێك کـە تیایـدا هـەزار جـاران بکوژرێیـت، بمریـت، بخنکێیـت، بسـووتێیت، لـە خوێنـدا بگـەوزیت و.. کەچـی هەموو جارێك بۆ هـەمان مـەرگ و خـوێن و کوشـتن زینـدوو بیتـەوە،

هەر لەو رۆژەوەی بە جووتە هەڵەتە بوون ژیان بوو بە خەونێکی پڕ لە ترس‌و بیم‌و دڵەڕاوکێ، هەر بە پێ مەلە سەدەها باوك لە ناو ئاوەکەدا خۆیان راگیر دەکردو منداڵەکانیان رووەو ئاسمان هەڵدەبڕی، هەڵقاو هەڵق بە چوار دەوری چاڵاوەکە حەشاماتێکی زۆر لەو قیامەتە ورد دەبوونەوە، پشتێن‌و گوریس‌و پەتیان هەڵدەدا، کەم کەس زاتی دەکرد خۆی غل بکاتەوەو تەسلیمی ئەو قەدەرە بێ کە ئەوانی دیکەی تێ کەوتبوو، پشتێن‌و گوریس‌و پەتەکان دەگەیشتن‌و نەدەگەیشتنە دەستی منداڵ‌و مەزنی نیوە خنکاو، کت‌و پڕ کە یەکێك پێی دەخزی‌و غل دەبۆوە دەکەسی دیکەی لەگەڵ خۆی رادەماڵی‌و وەك گاشە بەرد بەریەکدی دەکەوتن، هەر هەموو بەیەکەوە دەڕژانەوە ناو چڵکاوی چاڵاوەکان، ناو کەندو لەندو قۆرتەکان، دایکە هەرە بە غیرەتەکانیش وەك مێردەکانیان بە هەردوو دەستی شل‌و شەکەت منداڵەکانیان هەڵبڕی بوو وەك ئەوەی هانا بۆ خودا ببەن کە هەتا زووە منداڵە نەخنکاوەکانیان لێ وەربگرێ، چاوانت پڕ بوون لە گریان، ئەمەیان دوا دیمەن بوو کە ئیدی چیتر لە عۆدەی ئەوەدا نەمای پڕ بە هەردوو چاوانت سەیری بکەی، هیچت پێ نەدەکرا، کافرانە وتت: کە خودا خۆی فەرامۆشی کردبن.. ئەمن چیم پێ دەکرێ؟ بە پەلەو بە ترسەوە وتت: خودایە لێم خۆش بەو ئەوڕۆ رۆژێکەو بۆ منی بەندە هەر لە قیامەت دەچێ، لە چاو تروکانێکدا ئاپوورەی تێکچڕژاوی خەڵکێکی زۆر بە ناو کۆڵانەکاندا بە هەشتاوی غاریان دەدا، هەر هەموویان بە یەکەوە لە تاکە بوونەوەرێك دەچوون کە سەد سەرو سەد چاوو سەد دەست‌و سەد قاچ‌و پێیان هەبێ،

هەناسەبڕکێ یان پێ کەوتبوو، دەتووت لە تاو دەعبایەك رادەکەن، دەعبایەك لە دەعباکانی ناو ئەفسانەکان، ئەژدیهایەك لە ئەژدیهاکانی ناو خەونە خەراپەکانو پێشبینیەیە پڕ بەڵاکان، دەعبایەك لە ئاو.. بەڵام دەعبا.. درۆینەی ئاو لە هی ئاگر کوشندەترە، ئەو لافاوە رۆحی تۆی برد، وا تەڕ بوویت کە تا ئەبەد وشك نەبیتەوە، هەنووکە دەقاو دەق دۆزەخت لە لا خۆشە، دۆزەخێکی دایساو، رەنگە بە تەنها ئەو ئاگرە بتوانێ سەرمای ناو هەناوت بکوژێ، سەرمای دونیا و، سەرمای بزربوونی هەمینێ، لەسەر دوو پێیان وەستاوی، سەیرە هێشتا دەتوانی لەسەر قاچەکانت خۆت هەڵبگری، بە دوو چاوی پڵنگ ئاسات، وەلێ کوژاوە، دوور روانیتو سەرت بۆ ئاسمان هەڵبڕی، خودا ئەو هەموو عەزابە بۆ؟ خۆ من ئادەم نیم تا لە گوڵەگەنمەکەم خواردبێتو بەر لەعنەتی توو کەوتبمو فڕێت دابمە سەر زەوییەکی وەها خاپوور؟ نە هەمینیش حەوایەکی فریوە دەرە.. ئەمنو ئەو جگە لە دوو بنیادەمی کلۆڵو رەنج بە خەسار بێ دەرەتان هیچی دیکە نین..

تەکانت داو خۆت لە چاڵی پڕ لە قوڕاو رزگار کرد، وەك پیاوێك کە هەموو ئێسقانو جومکەکانی لێك ترازابن، هەلاهەلاو داڕزاو بە رێگەدا دەڕۆیشتی، پتر لە داهۆڵ دەچووی، خەڵکی وا پەشۆکاون کە ئاوڕ لە تۆ نادەنەوە، ئاوڕ لە پیاوێکی لە قوڕاو هەڵکێشراو، سەرکوتو پێ خاوس، کەوتیتە جووڵاندنی پەنجەکانت نەبا بیانبەستێ، هەر دوو لا لێوت کەفی سپیان دەردا کە بۆنی تووتنو ژەقنەبووتی لێ دەهات، دەبێ زۆرت برسی بێو

نەیزانی، دیسانەوە گوێت لە هاوارو زریکەیە، هاوارەکە دەڵێ:
رماوە.. ماڵی وێرانم هەمووی بەسەر یەکدیدا رماوە، لە دوورەوە
قەڵا سەرسەختانە بە پێوە وەستابوو، منارەی (چۆلی)یش رەپ و
رێك بە ئاسماندا هەڵکشابوو، دەڵێن لەوێدا چوار خوا هەبووەو
خەڵکی ئەم شارە بەر لە هەزاران ساڵ ئەو چوار خوایەیان
پەرستووە، شەنگت نەبوو وەك هەموو جار بزەیەك لێوانت لێكدی
بترازێنێ، چ پیسی و پاشەڕۆك و پۆخڵی و زبڵ و زاری شار هەبوو
سەر جادەکانی داپۆشی بوو، دەبێ لافاوەکەی (نوح) کوو بوو بێ؟
رووەو رۆژهەڵات سەرت هەڵبڕی، سوور سوور خوێناوی لێ دەتکا،
حەزت دەکرد خۆر زوو دەربکەوێ و دڕ بە هەورەکە بداو دونیا کزر
بکاتەوە، هەڵمێکی گەرم لە خاك بەرز بێتەوە، ڕەوە سەگێك بە
ناوەڕاستی جادەکەدا کەوتبوونە دوای یەکدی و دەوەڕین و
پاشەڵی یەکدیان بۆن دەکرد، دوو گۆلەسەگ، یەکێکی سپی و
ئەوی دیکەیان رەش، تاوتاو لمووزیان لێك گیر دەکردو شەڕیان
لەسەر دێڵەسەگێك دەکرد کە لەوەدابوو بە با هاتبێ، ببوونە
قاندڕو پاش شەڕێکی گەرم سپییەکە بەزی و گۆلەسەگی رەش بێ
هیچ حەیاو شەرمێك لەگەڵ دێڵەکە جووتبوون، لە بەرچاوی
ئاپوورەیەکی تێك قژقژاو گۆلە تەکانی دەداو سەگانە دەیژەند، بێ
ئاگا لە تۆ لە خەڵك و لە لافاو، عەیبە هیچ دیمەنێك لە هەمین
غافڵگیرت بکا، بۆنی (چا)یەك کەللەی تاساندی، بەیانیان چ
جوان و رەنگین (چا)ی دێم دەکرد، بەیانیان خەمێکی قورس دڵی
دەخواردی، خەمی ئەوەی رۆژێك بێ و بێیتەوە ماڵی خاڵی،
ئێواران بە تاسووقەوە دەهاتیتەوە، چەند جوان بوویت کە درۆت

دەکرد، شەوانە بە درۆکانت دەکەوتە سەرپشت و قاقای ژوورە خامۆشەکەی داگیر دەکرد، هەمین ئەوشۆ لەگەڵ (ئیمامی عەلی) زۆرانێمان کرد، دوای یەك مل لە بەر مل نان پشتیم لە زەوی دا، ئیدی هەر شەوەو ئیمامێکت لە زۆرانبازیدا دەبەزاند، هەر شەوەو لەگەڵ پێغەمبەرێك قسەت دەکرد، هەمینی سەلارو سەنگین دەیزانی بەم درۆیانە پاساوی مایەپووچیت دەدەیتەوە، مایەپووچیت لە راوە ریشۆڵەدا، شەوانە تا درەنگ چیرۆکی یوسف و زولەیخاو.. خورشیدو خاوەر.. دێوو درنجت دەگێرایەوە، ئەویش بە دەم پینەو پەڕۆکردنەوە بە درۆ گوێی لێ دەگرتی.. دەترسان.. دەبوو یەکێکتان لەو ژوورەدا، لەو کاولەدا، قسە بکەن دەنا لە تەنیایی و ترسدا دەتۆقین...

ژنێك تیژ بە تەکتا تێپەڕی و تەشك و تیریژی، لە پشتەوەڕا، کت و مت لە هەمینێ دەچوو، تاوێ ڕەدووی کەوتی و سێ جاران هاوارت لێ کرد: هەمین.. هەمین.. کچێ هەمین.. ژنەش بە دەم بای غارەوە شێتانەو بە پەلە ئاوڕی لێ دایتەوە، بێ ئەوەی ورتە بکا لە پێچپێکدا ونبوو، تەمەکە نەیهێشت رووخساری ببینی، رۆینی بە لۆقەی هەر لەو دەچوو، تەریق بوویتەوە، تاك و تەراش لێرەو لەوێ دەرگا دەکرایەوەو دەرگا دادەخرا.. ئەوەتا ماڵی (خدری پاشا)، پلت بە زەنگەکەوە نا.. زۆری پێ چوو تا پیاوەکانی بە چەکەوە دەرکەوتن، زۆرتری پێ چوو تا (پاشا) خۆی دەرکەوت، ئا کوڕینە جەمەدانی و قۆندرەی لۆ بینن، هەر هەنووکە پیاوەکانی خۆم دەنێرم، خۆ دەرزی نییە بزر بێ، هەر هەنووکە لە هەموو مزگەفتەکانی هەولێرێ جاڕ دەدەین، ناکرێ پاشا.. ناکرێ..

ــــــــ

هەمین حەیای گەورەیە، چارەدانیش بۆ منداڵە، نەك ژنێکی گەورەو گران.. راستە.. راستە ئەتوو ئاگات لە خۆت نىیە.. ئەوشۆ سێ جاران بەس لە دەرگای مەت دایە، تۆ بڵێی وابێ؟ سەرکزو شەرمەزار خدری پاشاو پیاوەکانیت بەجێ هێشت، کەرتر بووی لەوەی گوێت لە هاوارەکانیان بێ، دەروێش.. مەرۆ.. وەرەوە.. قسەمان پێتە.. هیچ.. تۆ بڵێی تەواو شێت بووبیت، کەواتە گەر بچیتەوە بەر قاپی کۆشکەکەی چەلەبی، سمایل بەگ، عەولا قەدۆ، برایم بەگی سەرکەپکان، عەونی موفتی زادە، کوڕەکانی مەلا عەبدی، قەسری زەرد، قەرەنی جامباز، کوڕەکانی چەلەبی.. رەنگە ئەوانیش وەك خدری پاشا پێت بڵێن: ئەوشۆ سێ جاران هاتىیە بەر ئەم قاپىیە.. بۆ نا؟ نەهاتنەوەی هەمین گێژو وێژی کردی، وڕێنەو خەیاڵی خەراپ، بە دەم رێوە کابرایەکی پێمەرە لەسەر شان رایگرتی: کووە دەروێش سەرکۆت و پێ خواسی؟ نەتناسی.. (هەمین)م بزر کردىیە، سەرێکی باداو غەیب بوو، لە ژنێکت پرسی، ژنێکی سەرکۆت، ئەتوو (مەیاس) نیت؟ مەیاسی کەنگرفرۆش.. دۆستی هەمینێ؟ سەری راوەشاندو فەرامۆشی کردی، بە گومانەوە تا بزر بوو ئاوڕی دایەوە، ئەوەش ماڵی (قازی)یە، لە دەرگات دا، لە هەمینت پرسی.. کارەکەرەکەیان کردىیەوە.. لێرە نەبووە.. لێرەش نەبووە؟ دەرگایەکی داخراوو پرسیارێکی مردوو لەسەر زارت، دەرگا نەما لێی نەدەی، هەتا چوویتە لای ئەو ژنە قەرەجەی کە فاڵی دەگرتەوە، لە فنجانی قاوەدا بۆ بەختی خەڵکی دەگەڕا، وتی: پەلە مەکەو هەر هەنووکە لە ناو فنجانەکەی مندا دەردەکەوێ.. هەتا چوویتە ماڵی (فاتە

کوڕانی) کە دەیانووت تاکە ژنێکە لەم شارە گەوادی دەکا، تۆ بڕوات نەدەکرد، هەمین پێ بزانێ خۆی دەکوژێ، کەوتیتەوە غایەلە، خەیاڵ وەك کۆترێکی تەرەو ماندوو کە دوور ڕۆیشتبێ، دەهاتەوە، نەتزانی چۆن گەیشتیتەوە کن ئاشەکەی چەلەبی، ئاشەکەش دەتووت سەرمای بووەو وەك پیرە پیاوێکی سیلدار دەکۆکی، دەیەها ساڵە لەو کۆکینە ناکەوێ، وەك مێشکی تۆ هەسانەوەی بۆ نییە، تا نزیکتر دەبوویتەوە لە ناو کاسەی سەرتدا هاڕەی دەکرد، کەوتیتە نێوان ئەو دوو هێڵە ئاسنینەی شەمەندەفەرەکە بە بنی دونیاوە دەگەیەنێ، چەند کەسێك تا هەنووکە قیتارەکە کوشتوونی، جگە لە چەند کەرو مانگاو سەگە بەڕەڵڵا، دەڵێن هەندێك لە تاو خەفەتو قەهری زەمانە خۆیان فڕێ داوەتە بن پێچکەکانی، لە پانیو بەرزی دیواری کۆشکەکە رامای، ئەو کۆشکەو قەسری زەردی کوڕەکانی دونیایەك عەردیان داگیر کردووە، بە نەشئەوە لقو پۆپی درەختەکان دەشنانەوە، قاژەقاژی ریشۆڵەکان ئەو ناوەیان پڕ کردبوو لە قەڵەباڵغی، ئەم ناوە چۆڵە.. وەلێ لە دوورەوە خەڵکی وەك شارە مێروولە بەسەر جادەو کۆڵانەکاندا رژاون، شپرزەیی پاش لافاو خێڵو ئەبڵەقو سەرسامی کردوون، چەند ژنێك بە هەڵەداوان بە قەراغی سکەکەدا عەبایان لە دوو دەخشا، خۆزگەت دەخواست یەکێکیان هەمین بێو بۆ تۆ بگەڕێ، لەو هەراو غەڵبەغەڵبە هیچ حاڵی نەبووی، وەك رەوە قەڵەڕەشێك چینە بکەن لێت تێپەڕین، ئەوەتا دیسانەوە هاتیتەوە بەردەم کۆشکەکەی چەلەبی، لەوە دەچێ جارێکی دیکە، یان دەیەها جاری ترو لە زەمانێکی زۆر زوودا بەردەوام ئاواهی

واق‌وڕماو لێرە وەستابیت، هەر هەمان دیمەن، جەنجەڕێك لەو ناوە کە هەتاوی چەندین هاوین‌و بارانی چەندین زستان گەڕو ژەنگاویان کردووە، ئەسپێکی بۆرو بێ ئاگا لە دونیا سەری لە ئاخوڕەکە ناوەو کاوو جۆ دەکرمێنێ، پیاوەکانی لە بەردەرگاو سەگەکانیش لەو ناوە لە جریت بازی نەدەکەوتن، دەقاو دەق وەك هەنووکە ترساوی‌و هەمینت لێ ون بووە، لە خەیاڵێکدا، یان لە چەندین خەیاڵ‌و ختوورەی هەڵبزڕکاوی ناو شەوو رۆژەکانتدا بە دوایدا گەڕاویت، هەمیشە وات هەست کردووە گەر هەمین لەم دەرگا پان‌و بەرینەوە بچێتە ناو ئەم کۆشکەی کە سەد ژووری تێدایە جارێکی دیکە نایەتە دەرەوە، ئەو کۆشکەی لە کۆشکی ناو حەکایەت‌و ئەفسانەکان دەچێ، تا هەنووکە جگە لە (مەلیك فەیسەل) کەس ناو ئەم کۆشکەی نەدیوە، شەوی وا هەیە هەمین بە سەعات باس لە تاق‌و پەنجەرەو رایەخ‌و شتە عەنتیکەکانی ناو ئەم کۆشکە دەکاو، دەیگوت (ئاودەستەکەیان لەم ژوورەی مە خۆشترە.!)، دەرگاوان‌و پیاوان تووڕەو تۆسن، بە گومانەوە، لە تۆ رامان، مەگەر دەرگاوانەکانی دۆزەخ وا ناشیرین‌و دڕدۆنگ لێت بخوڕنەوە، ئاواهی بەسەرتدا هاوار بکەن، بۆ ئەوەی رووی خۆتیان لێ بشاریتەوە شلکە دارێك کە وەك حەیزەران داتاشرابوو بۆی نووشتایتەوەو هەڵتگرت‌و پشتت تێ کردن، لە شەرمانا بڕبڕەی پشتت ئارەقەی کردەوە، ئەمشەو هەر هەمووان حاشایان لەوە کرد (هەمین)یان دیبێ، هەر دەتووت عومرێکی درێژە بە دوایدا دەگەڕێی، تا لە گەڕەکی خۆتان نزیکتر دەبوویتەوە سووکتر هەنگاوت هەڵدێنا، بە ئومێدی ئەوەی هەتا دەچیتەوە نان‌و

قاوەڵتی ئامادە کردبێ، دوای لێك دابڕانی شەوێکی بێ کۆتا بە یەکدی شاد ببنەوە، هەر دەڵێی ئەمشەو شەوێکی دەعبایەو سەد شەوی دیکەی لە ناو هەناودا بووە، بە دەم ڕێوە سەدەها ڕستەو قسەی پچڕپچڕ لە مێشکتدا دەزرنگایەوە، تێکەڵ دەبوون: ژن و مێردێکی کوێك کەس قرەی نەبیستبوون، ژنەکەی بەدعەمەلە ئەوەندەی دیکە شێتیان کرد لەسەر شەرەف هەردوو عەشیرەتەکە یەکدیان بڕاندەوە ژنێك شەو ڕۆژ شێت بوونی براکەی کە هێنایانەوە لە دەشتێ مەسلەتی دەکەن لە پشتەوە خەنجەر دوێنێ نا پێرێ بەستر پیرێ نەماندیتیێیە سەفەریکردبێتەوە.. خزماندە شتێ ئەگەر بڕۆمنامدۆزیتەوە.. لە دوورەوە ئاپوورەی ژن و پیاوو منداڵانی گەڕەك بەرەو پیرت هاتن، ها دەروێش ئەمشەویش نەتدیتەوە؟ دەنێو بازنەی مەزن و منالی گەڕەك، ژن و پیاوی شپرزەو شێواو بزر بوویت، تا ئەو وەختە بە پەقرەج و جام و تەشت و مەنجەڵ و کتڵی ئاویان لە حەوشەو ناو ژوورەکان دەردەدا، بازنەی ئاپوورەیەکی دەم بە هاوارو ناڵەو زەنا تۆیان گەیاندەوە بەرقاپی کەلاوەکەتان، غەریبانە تێ ی ڕامای، ناکرێ تەنها یەك شەو بێ ئەو ماڵەتان جێ هێشتبێ، لافاو دیوارێکی لا تەنیشتی چەپی ڕماندبوو، دەرگاکە کراوەو زنجیرێکی ژەنگداریش تا ناو قوڕاوەکە درێژ ببۆوە، دەتووت عومرێکە ئەم ماڵە کاولە ئاشەو دەنگ و ڕەنگ و بۆنی ئادەمی نەبینیوە، زۆر ترسایت وەژوور بکەویت، لە دواوە پاڵەپەستۆی خەڵکەکە لە دەرگاکەوە تۆیان پەڕاندەوە حەوشەکە، پێت شەرم بوو بپرسیت: ئەرێ چەندە هەمینم بزر کردییە؟ تۆڕەکەت دەنێو قوڕو لیتاوی

حەوشــەکەدا زیــواڵ زیــواڵ رزابــۆوە، لــق و پــۆپی دار هــەنجیرو هەنارەکەت لە دە لاوە شکابوو، سەدەها ریشۆڵەی مردوو، سەرئاو کەوتوو، ژێر ئاو کەوتوو لە نێو حەوشەکەوە تا ناو کۆڵانیش بێ ناز پەرش و بڵاو ببونەوە، لەوە دەچوو خنکا بن و لە بن دەست و پــێی منداڵــە هــارو هاجەکانــدا پــان و پلــیش بووبێتنــەوە، لامپــاو فــانووس و قەندیلــە داگیرســاوەکانی شــەویش کوژابوونــەوە، شووشــەی لامپاکــەش شــکابوو، بــۆنی نــەوتی رژاو دەهــات، واق ورمـــان و بـــێ دەنگیـــت هـــەراو زەنـــای ئـــاپوورەی دەرو دراوســێیەکانتی خامۆشتر کردبۆوە، شمشـێرو زەرك و دەفەکـەت کەوتبوونە خوارەوە، دەروێش نەمان هێشتووە کەس دەست لە شتەکان بدات، دەم و چاوەکان بە تۆ نەناس بوون، تۆ بڵێی ئەوانە خەڵکی گەڕەك بن؟ نێرەکەرو مانگاکەشت بزرن، ئەوەتان لە ماڵی سمەی قەساب، کەسێك هاواری کرد، مەترسە بێ ئالیك نەبوون، هیچ شتێك لە شوێنی خۆیدا نەماوە، زۆپاکەش، دەتووت سەد ساڵە کوژاوەتەوە، خۆڵەمێشێکی زۆر بەو ناوەدا رژابوو، باڵەکانت کردەوە وەك کەسێك بیەوێ بفڕێ یان خەڵکی لە خۆی دوور بخاتەوە تا هەناسەیەکی پاك هەڵمژێ، هەستت کرد هێشتا دەنێو لافاوەکەدای، ئەمجارەیان لە بری ئاو خەریکە خەڵك دەتخنکێنێ، رادەچــڵەکیت و خــۆت رادەپســکاند، وەك ئــەوەی بتــەوێ لــە شــەپۆلێکی ترسناك خۆت قورتار بکەی، شەپۆلێکی ناقۆڵا کە بیەوێ بتبات، ویستت هەموو شتەکانی ئەو کەلاوە کۆنە بەسەر بکەیتەوە، بێ کەرو مانگاکە حەوشەکە ئەوەندەی دیکە بۆنی خــاپووربوون و مــەرگی لــێ دەهــات، دەنگێــك هاتــە بــەرگوێت:

مریشـکەکان‌و جووجەڵـەکانت وان لـە مـاڵی بابـە شـێخ، سـەیرە دەتـوت ئـەو ماڵـە مـیرات بـووەو لـە یـەك شـەودا دابـەش کـراوە، برسـی‌و مانـدوو، دوای بڕینـی ئـەو ڕێ نەبڕاوەیـە لـە بـەردەم زۆپاکـەدا، بـێ شـەنگ‌و هێـز، وەك ئـازیز مـردە بەسـەر ئـەژنۆکانتا کـەوتیت، لەسـەر لبـادێکی شـڕو تـەڕدا مردووانـە لـە خۆڵەمێشـەکە رامایت کە هیچ پشکۆیەکی تیا نـەمابوو، هێدی هێدی بە شـەرم‌و ترسـەوە خـەڵکی لێـت تەکینـەوە، تـاو ناتاوێـك تارمـایی ژنێـك دەهات‌و بێ دەنگ قاپێك چێشتی لـە تـەك قاپێکی دیکە دادەنا‌و، ون دەبـوو، ریزێـك لـە قـاپ‌و لەگـەن کـە پـتر لـەوە دەچـوو بـۆ مـاڵی پرسەدارێك ریز کرابن‌و دەیەها پیاویش لە گوندە دوورەکانـەوە بـۆ سەرەخۆشـی هـاتبن‌و لـەو قاپانـە بخـۆن، بـۆنی گـەرمی چێشـتەکان رۆژگـارێکی پـر لـە ئولفـەتی خـۆت‌و هـەمینی بیر هێنایتـەوە، داتـە پرمـەی گریـان، نـەتتوانی شـپرزە بـوون‌و خـەمی خـۆت لـە ژنـەکان بشـاریتەوە، کـەس نـەیوێرا هـیچ بڵـێ، ژنـان هیچـیان نـەوت، تەقـەللایان نـەدا، زانیـان بشـمری بـە بـێ هـەمینێ نـان ناخۆیـت، نەیانـدەزانی چـی بکـەن‌و چـۆن چـۆنی دڵنـەواییت بکـەن، هەسـتی ژنانە پێ‌ی دەووتن کە دەرویٚش لەو نێرەکەوانە دەچێ کە لـە دوای بزربوونی ماکەوەکەی دەمرێ، تـا دەهـات دەورت خـامۆش‌و چۆڵتر دەبوو، لافاوەکەش هەموویانی شپرزە کردبوو، دەبوو دەورت چۆل بکـەن، هـیچ نـەبێ دوای ئـەو خۆڕەتاندنـەو گـەڕان لـەو مـاڵ بـۆ ئـەو ماڵ، لە هەزار دەرگا دان‌و کردنەوەو داخستن، وەڵامی زۆری پڕ لـە نائومێدی‌و تێڕامانی پڕ گومان‌و سەرسامی‌و زار داپچڕین‌و عـەقڵ تێکچوون‌و وڕێنەی دڵ پڕوکێن، دەبوو سەرخەوێك بشکێنێ، ژنـان

پیاوەکانیان بانگ کرد، چوار دەستە هەڵیانگرتیت، وەك تەرمێك بەرز بکەنەوە کێلیان کردیتەوە، لە پاڵ دیوارەکەو لە بنە بانیّ جیّو بالینگانێکی وشکیان بۆ راخستی، تەمێکی کشاو بەسەر چاوتدا نەیدەهێشت بزانی کێن، بیّ شك دەرودراوسیّی چاكو جگەرسۆزو دڵ بە تۆ سووتاون، غەڵبەغەڵبێکی غەمهێن‌و جەرگ چزێن لە ئاسمانی بەرتەنگی حەوشەکە دەهاتە بەرگوێت، هەراکە لە گوێتدا دەبوو بە نووزە وەك ئەوەی ئاوزینگ بدەیت‌و لە گیانەڵادا بیت، ئەمماڵەش لەوەتەی هەیە هەروا پەرپووت بووە وەك ئەوەی لەم دونیایەدا هەردووکتان سەفەری بووبن، تیشکێك لە ئاوێنە شکاوەکەوە چاوانتی بە شەوارە دەخست، تیشکێکی باریك بەقەد دەزوویەك، ئەو رۆژەی ئەو ئاوێنەیە شکا هەمین حەجمانی لیّ برا، دەروێش ئاوێنە شکان واتا کۆست‌و کارەسات، با خێرێك بکەین تا تووشی نسکۆیەك نەبووین، هەر دەتووت لە تەکتایە دەتدوێنیّ، دەروێش بۆ ئەوەندە کەلەکە دەگۆڕی.. بنوو.. بنوو.. ئەتوو گەلەك هیلاك‌و شەقی، خەونی راستەقینە بوو یان زیندە خەو، تارمایی ئەو بوو هاتە ژووریّ، هاتیتەوە هەمین؟ تارمایی ئەو پڕ بە ناو دەرگاکە وەستا بوو، بە یەك باز خۆت گەیاندیّو پرت پێدا کرد، رەوەییەوە، وتت: هەنووکە دێتەوە.. ناتوانیّ تا ئەبەد تەوەللا بیّ، وابوو، چاو تروکانێك‌و تاوتاو سێبەری سپی ئەو بە بەرچاوتا گوزەری دەکرد، بیّ شەنگ‌و توانا لیّی رادەمای، لە پیّ وردیلەکانی ورد دەبوویتەوە، ئەو دوو پیّیانە قەڵەشتی بوون‌و سەرما و گەرما هەلاهەلای کردبوون، ئەو دەستانەی سەرما و ئیشی زۆر گرژی کردبوون، دەستی دەخستە

سەر نێوچەوانت و دەیپرسی: دەروێش خۆ گرانەتات نی‌یە؟ کت و پڕ هەمینت لێ بوو بە کار ئاسکێك.. نا.. مامزێك کە هەردوو سمی سم نەبوون، پەنجەی نەرم و نیانیان لێ رسکابوون، چاوانی زۆر رەش و جوان و بێ خاڵ و گەردی دەدرەوشانەوە، دوو چاوی بێ بیلبیلە، دوو گەوهەر لە بری گلێنەکان قووڵ، لەوێدا، دوور وەك ئەوەی لە بنی بیرێك بن دەدرەوشانەوە، وەك ئاسکێك خۆی لە نێری‌یەکەی هەڵبسوێ نەرم نەرم خۆی تێ هەڵدەسوویت، موچڕکەی لەزەتێك بە دەمارەکانتا مێرووڵەی کرد و لە ناو هەردوو چاوتا رۆشنایی پڕشنگ لە دوای پڕشنگ فڕێ دەداو ژوورەکەی رووناك دەکردەوە، رووخساری هەمینەو پشت و بەرسکیش هی ئاسك، سەرپشتی بە رەنگێکی سووربا و دەبریسکایەوە، بن سکی سپی سپی وەك چوڕی شیر، بە هەردوو لاتەنیشتی‌دا پشتێنەیەکی قاوەیی کە لە ژێری‌دا پەراسووە زۆر ناسکەکانی یەکە یەکە دیار بوون، ئەوەندە ناسك کە تۆ نەتدەوێرا لە باوەشێی بگرێ نەبا دەندەو پەراسووەکانی بشکێن، لە سپیاتی سەر لووتی ورد بوویتەوە کە لە نێوان سوورایی روومەتی لە تێکەڵبوونی بەفرو خوێن دەچوون، سوورایی‌یەك کە تا دەگەیشتەوە ژێر چەناگەی باریکی رەش دەبۆوە، وەلێ رەشێکی تا بڵێی دڵگیر، تۆ مرد بوویت یان خەتبوویت، هەر کامیان بێ نەدەجووڵای نەبا ئەو مامزە جوانەت بڕەوێتەوە، بە لەنگاز بێ، تۆ هەمیشە ئاواهی راوچی‌یەکی شارەزای دەشت و دەر بووی، هەر ئاواهی هێمن و لەسەرخۆ بوویت، بە حەوسەلەو پشوو، نێچیر ئاواهی خۆی نەهاتبێتە ناو پارێزی تۆ خۆت لە دوای شەقی

نەکردووە، ئەوەی کە بەزۆر راوبکرێ یان دەمرێ یان ئەوەتا زوو تەوەللاو هەڵەتە دەبێ ،نەتدەوێرا پێی بڵێی: ئەرێ لە کێندەرێ بووی؟ ئەوەندە هیلاك بوو گەزارەی دەردەکێشا، کە زاری دەکردەوە زمانی یەك پارچە خوێناو بوو، لە نیگای مات‌و پڕ ترسی لافاوەکەی ئەمشەوت بیرکەوتەوە، لە لەرینەوەی زۆر ناسکی بەرسکی رامابوویت، شەلاڵی ئاوو ئارەقە، ویستت دەست بە لەش‌و لاری دابێنی‌و بزانیت ئاخۆ هیچ برینێك، گۆشتی هەڵتەقیوی ساچمەو گوللەیەك نادۆزیتەوە، لە تەوێڵی‌یەوە بۆ سەرملی‌و.. پشتی‌و.. تا گەیشتیتە گوانەکانی، بە دەستی راستە گوانەکانیت هەڵدەگلۆفی‌و نێرانە بە سەری پەنجەکانت دەتخوراندن، بێ ئاگا لە خۆت گەمەت لەگەڵ دەکردن، سەرت خستە بەرسکی، ئەوەندە تینوو بوویت هەر دەتووت سێ شەوو سێ رۆژە ئاوت نەخواردۆتەوە، تفی ناو قورگت وشك ببوو، دەمت لە گوانی پڕ شیری نزیك خستەوە، بە هەردوو لێوی وشك‌و شەقارت گوانی تەڕو سووربۆویت گرت، حەزت نەکرد گوانەکانی لە نێوان ددانەکانتا گیر بکەیت نەبا ئەزیەتی بدەی، دوو سێ تکە شیری خەست‌و شیرین رژایە ناو زارت، لە تاو تینوێتی‌یەك کە خەریك بوو بتخنکێنێ بە ئاستەم لێوەکانت لەسەر گوانەکانی توند کرد‌و مژیت، مامزەکەت راجفری‌و باڕاندی‌و هەڵبەزییەوە، چاو تروکانێك‌و گوانی لە دەمتا راپسکاند، بەسەر سینگتا بازرەقەی کرد‌و، بە چوار لۆقە تێی تەقاند‌و رەوییەوە، کە ئاوڕێکی پڕ ترس‌و ئاسکانەی دایەوە جگە لە هەمین کەسی دیکە نەبوو، بۆ نەیهێشت زاری تاڵت، دەمارە وشکەکانت تەڕ ببنەوە، هەزار

حەیف و موخابن کە ئاواهی ڕەوییەوە، بە شەرمەوە کەوتیتە دوای، لە ناو حەوشەکەدا گێرەت پێ دەکردو ڕاوت دەنا، کەچی ئەوەندە سرك بوو نەدەگیرا، بە ئاستەم لە دواوە پەنجەکانت، ئەو وەختەی لەپەو ڕوو دەکەوتیت، بەر نەرمایی پاوو پووزی دەکەوت، وەك حەیوانێك حەز بە گەمە بکاو بیەوێ خۆشەویستانە هیلاکت بکاو ئەوسا لە پاش تامی تامی‌یەکی زۆر خۆی هەڵداتە ناو باوەشت، لەوە وشکتر بووی ئارەقە بکەیتەوە، ئەویش بێ مروەتانە خونچەی دەمی دەکرایەوەو قریوەی حەوشە تەنگ و تاریکەکەی دەکردەوە بە دەشتێکی پڕ لە نێرگزەجاڕ، دواجار بازێکی داو لە دەرگای حەوشەکەوە خۆی هەڵدایە ناو کۆڵان، کەوتیتەوە دوای، خەونە یان ڕاستی؟ بەردەمی کەلاوە کۆنەکەتان ساکە دەشتێك بوو، دەشتێکی کاکی بە کاکی، هەر دەتووت هەموو خانووەکانی گەڕەك بە فوویەك، بە سیحرێك چوونەتەوە ئاسمان، تا تۆپتر غارت دەدا مامزەکەت دوورتر دەکەوتەوە، تا دوورتر دەکەوتەوە دەبۆوە بەو کارمامزە تۆقیوەی ناو حەیرانەکانت، دوورتر لەوەی کە بیگریت، لەوە نەدەچوو هەرگیز پێی بگەیتەوە، تاوتاویش بە ترس و دڵەڕاوکێوە، ترسی پیاوێکی ڕاوەدوونراو ئاوڕت لە کەلاوەکە دەدایەوە، خاپوورو وێران، لە دوورەوە وا دیار دەکەوت کە دارو پەردووی بەسەر یەکدیدا ڕمابێ، تاکە کەلاوەیەکی داڕووخاوی ئەو ساکە دەشتە کە جوانی سەد بەهار بشێوێنێ، دەشتێکی پڕ لە سەوزەگیا و گوڵاڵەسوورەو هەڵاڵەو حاجیلەو بەیبوون و نێرگزەجاڕ، چ زوو زستان نەماو بەهار هات، ماندووت کرد، کەوتە نەرمە لۆقەو دڵت

بەوە خۆش کرد کە تاوێکی دیکە گەر تەکان بدەیت و هیلاکی نەتبەزێنێ دەیگەیتێ، لەو دوورەوە هەر ئاوڕی لێ دەدایتەوە، چاوانی رەشی دەدرەوشانەوە، هەر دەتووت دەیەوێ لەو شارە لەعنەتی‌یە دەرتکا، دوا ئاوڕت دایەوە، کەلاوەکەت لێ بزر بوو، ساتمەیەکت کردو لەپەو روو کەوتیت و یەك تەختە راکشایت و خۆت بەسەر پشتدا وەرگێڕا، کە بە پەلە هەستایتەوە نەبا کارمامزەکەت لێ وێڵ بێ، شێتانە بە هەر چوار دەوری خۆتدا روانیت، خۆت و کارمامزەکەت کەوتبوونە ناوەڕاستی بازنەی سەدەها راوچی تفەنگ بە دەست و لوولەی سەدان ساچمەزەن لە بەر هەتاودا دەبریسکانەوە، هەڵقاو هەڵق گەمارۆ درابوون، بە قەد باڵای زەلامێك خۆیان لە قۆرت و چاڵان نابوو، جارجارە بەیەکەوە سەد.. نا تۆ بڵێ.. هەزار جەمەدانی وەدەردەکەوتن و بزر دەبوون، هەزاران چاوی سوورو تووڕە لەسەر سیرەی تفەنگەکان گڕی غەزەبیان بەر لە گوللەکان بۆ تۆو بۆ کارمامزەکە دەنارد، پەنجە داگرتن و تەقینەوەی هەزاران گوللە.. جاروبار دە دوانزەیەکیان بەیەکەوە لە چاڵەکان دەهاتنە دەرێ و وەك بزن مشك و سەگسارو گۆڕهەڵکەنە خۆیان لە چاڵەکاندا دەشاردەوە، بێ پەنجەو دەست لەرزین نیشانەتان لێ دەگرنەوە، لەوە دەچوو هەریەکەو جێ و سەنگەری خۆی خۆش بکات، لەو ساکە دەشتەدا جگە لە تۆو ئاسکە هەمین و راوچی‌یە دڵڕەقەکان هیچ خەڵقەندەو فرندەیەك نە لە زەوی و نە بە ئاسمانەوە نەمابوو، تا دەهات لە ترسانا هەردووکتان بەرەو لای یەك دەخشین، لەسەر لەپ رووەو یەکدی، مامزی گوێ سووك بە هەر چوار لادا دەیڕوانی، گوێ بیستی

چرپەچرپی راوچی‌یەکان بیٚ ئۆقرەی کردبوو، تۆش لەگەڵیا گوێت قولاٚغ کرد، زانیت هەر تاوێکی دیکەیەو یەکەمجار بە یەك فیشەك مابەینی هەردوو چاوانی دەتەقێنن.. بە سەرو ملێکی شلو خوێناوی‌یەوە، کە هێشتا لەشی گەرمە، غار دەدا.. دوو بازو لەتر دەداو هەر چوارپەلی دەشکێن.. مامزەکەت لە خوێندا دەگەوزێو سەرو ملی دەکەوێتە بن دەستو پێی خۆی.. کەچی راوچی‌یەکان بسکەی سمێڵیان دێو شاگەشکە بە شکاندنی ئەو نیشانەیە قاقاو قریوەیان لەو ساکە دەشتە دەنگ دەداتەوە.. گوێت لیٚ بوو بە دەنگێکی پڕ لە رقو کینەو ترسەوە کە تێکەڵ بە خۆشی‌و لەزەتی کوشتنی مامزیك بێ.. بە قورگێکی نووساوەوە بە یەکدیان دەگوت: نەکەن گوللە بە خەسار بدەن.. هەریەکەو نیشانە لە شوێنێکی کاریگەری بگرێتەوە.. ئەمن دەفەی سنگی.. ناوچەوانی بۆ من.. کەللەسەری لۆ توو.. ئێوەش هەریەکەو پەلێکی ببێژن.. گەر پیاوی چاوی چەپی لۆ منو چاوی راستەشی ئەتوو نیشانەی لیٚ بگرەوە.. وای لەو کافرانە دەروێش.. پیاوانی تووڕەو داخدار.. لەوە ناچیٚ کوشتنەکەیان مەبەست بیٚ.. لەزەت لە راوەکەیە نەك لە نێچیر.. ئەمن لێرەوە دەمەویٚ گوللەکەم گویٚی چەپی ئاگر بداو لە گویٚی راستەیەوە بێتە دەریٚ.. هیٚی کوڕینە دەستتان نەلەرزی.. حەیامان نەبەنو وا نەبیٚ بە برینەوە لە دەستمان قورتاری بی.. ولاٚخ جغەرەکەت بکوژێنەوە.. لە لای (با)وە نەچیتە پارێزی.. پارێز گرتن لە مامز وا نابی مالۆسینە.. ئەوە دەنگی (هۆمەری سەرکار)ە، خۆیەتی، بابی هەمینیٚ.. گۆتم جغەرەکانتان بکوژێننەوە نەفامینە، راو وا نابیتن، ئاخر

سەگبابینە وام لیٚ مەکەن لە جیٚی مامزەکە یەك دووانێکتان سارد کەمەوە، لە دووری دوورەوەش لەگەڵ تۆزو بایەکدا هەر ئەسپ سوارەو کەندو لەندی دەبڕی، زورگێك دەیدایە دەست زورگێکی دی، تەلانێك رووەو تەلانێکی دیی دەیفڕاند، سوارەکان هەر هەموو گەیشتنە پارێزەکەو بوون بە هەڵقەیەك بە دەوری ئەو پیاوانەی دەست لەسەر پەلاپیتکەی تفەنگ خۆیان دابووە پشت تەپۆلکەکان، یان جیٚی ئەژنۆیان دەنێو چاڵەکاندا خۆش دەکرد، هاواری خدری برای هەمینیٚ دەگەیشتە گویٚی هەمووان: جغەرەکانتان بخەنە ژێر خۆڵو گڵەکان، (با) بۆنی توونتنەکەی لۆ ببات لە دەستمان قورتار دەبی.. هێشتا زووەو تەرەی مەکەن، هەڵقاو هەڵق سوارو پیادە ڕووەو لاتان دەهاتن، هیٚی هەمین ئەوە سەری چەند ساڵانە ئەو راوچیٚیانە لە نیچیرێکی وا دەگەڕێن، هیٚی کوڕینە کە ئەمن دەنگم دا ئەنگۆ هەنگینیٚ بیکەن بە هەڵلاو هاتو هاوارێك تاوەکو سەری لیٚ بشێویٚ: ئەو هاوارە پڕ لە داخە پڕاوپڕ دەڕژایە گویٚی هەمینیٚ، هاواری هۆمەری بابی، راوێکی گەلە خۆشەو تێکی مەدەن، راوی هەموو عومرەو ئەوەی پارێزەکە بپەڕێنیٚ و ئەو راوەمان لیٚ بدۆڕێنیٚ پیاو نیٚیە لە گوندیش تڕۆ دەکرێتن، یان خوینی نگۆ.. یان هی ئەو مامزە، ئەو هاوارەش هی (کانەبی) برای بوو، هاوارو قاوو غەزەبی باوكو برایان ئەسپەکانی خستبووە سەرحیلەو سمکۆڵان، لە دوورەوەش هەوهەوی سواران بە دەم بای غارەوە هەردەهات، لە دە لاوە کوڕگەلی گوندی بەسەر ئەسپەکانەوە دەلەنگینەوە.. ئەمن حەز دەکەم یەکەم کەس بم کە مامزەکە هەستێنم، هەر هەموو بەتەمای

رکێف لێدان بوون.. نالەی (هۆمەری سەرکار) هەر هەموو پیاوەکانی سڕکرد: لە بن دەستیو پێی هەر ڕاوچییەك قورتاری بی.. لە جێی ئەو مامزە ئەمن ئەو کەسە دەکوژمو دەیخەمە بەر لمووزی توولەو تاژییەکان، لەگەڵ ئەو هاوارە راوچییەکانی نێو چاڵەکانو پشت تەپۆلکەکان خۆیان کێل کردەوە، هەر دەتووت مارمێلکەو رەشەمارو بزن مشکن سەر دەردێننو دەیخەنەو ناو دەفەی سینەیان، هەر هەموویانت دەناسییەوە، خۆیان بوون، پیاوە توورەو تۆسنو دەمارگیرەکانی کۆنە گوندەکەی خۆتان، ئەو تۆلازو جحێڵانەی گوندی کە بەدزییەوە حەزیان لە کچانی ئاوایی دەکردو لەگەڵ حەیرانێکی تۆ دەمردنو زیندوو دەبوونەوە، هەر هەموویانن، لە قاوەچییەوە بیگرە تا مەلاو فەقێیەکان، کەریم مەیتەرو وەسمانە خێڵو کوڕانی ئاغا.. لە گوندەکانی دیکەشەوە هاتبوون، هەموویانت دەناسییەوە.. هەتا لاوك بێژو حەیران بێژەکانیش هاتبوون ئەو حەیرانە بکوژن کە لە قورگتایەو بۆ هەمینە، ئەوەتان: مارخۆی هاودیانێ، مەلا وسوی چاوەش، ئەحمەدی کامەلا، عالی مێرەمە، رسو خۆشناو، رەشاغە، بوداغ بەگ، مامێسی گاوان، مەلۆکی میر حاج، میری روستێ، عەلی عەجەم.. هەر هەموو فەرماندەو سەرهەنگەکان، قوماندارو سەرقۆلان.. هەر هەموو دەستیان داوەتە تفەنگەکانیان، خۆیان دابووە دەست شارێگەو توولە رێگەکان، کەندو لەندەکان، بە هەردوو چاوان لە (باپیر ئاغا) دەگەڕای، خۆی پیشان نەدەدان، دەتزانی هەر تۆزێکی دیکەیەو بە خۆو بە ساچمەزەنەکەیەوە دێو وەك ئەوەی نیشانە لە کەڵەکێوییەكو مامزێك بگرێتەوە، نیشانە

لە تۆو لە هەمینێ دەگرێ، لە خوێناوێدا دەتانگەوزێنێ، بە برینداری دەست لە ملی یەكدی دەكەن، دەمریت‌و دەمت ناگاتە مێخەك بەندی بەرملی، خەزێمی لا كەپووی، گوارەی هەردوو گوێیانی، ئارەقەی نێو سینەو مەمكانی، دەمریت‌و حەسرەتی راموسانێك دەبێ بە خوێن‌و لە دڵتەوە دەڕژێتە سەر پنچكە گیایەكی ئەو دەشتە.. لە خۆت وایێ.. لە هەمین وایێ.. لەوان سواران، زرێ داران، مشكی‌و هەوری بەسەران، سەرشكێنان، چاو سوورو داخ لە دڵان، زگ دڕێنان، ها ئێستا نا.. ها تۆزێكی دیكە دەگەنە سەرتان، بە تاوە غارو نەرمە غاران، لەوە دەچێ باپیر ئاغا بۆ ئەو راوە زۆر دانسقەیە لە هەر هەموو ئاغاو بەگلەرو شێخ‌و مەلاو پیاوانی گوندەكانی دیكەی گێڕابێتەوە، لە میرو عگیدو قاوەچی‌یان.. خەڵات.. خەڵات.. هەركەسەكی بایز بكوژێ‌و بە زیندێتی چاوان هەمینم لۆ دەستگیر بكات لە كۆشك‌و باڵەخانەی من سەرپشك بی، وەی لەو هەموو كوڕو كاڵانەی گوندی كە بۆ ماچێكی هەمین ملی خۆیان لە تیغ هەڵدەسوون، هاوار دەكا: كوڕینە زۆر عەیبە كچمان بە دووی شایەرو لۆتیان بكەوی، لە هەر چوار لاوە رێتان لێ دەگیرێ، ئابلووقەی پیاوە تووڕەو تووشەكان، وەی لە زەلیلی دوو عاشقە رووتەی بن دەست‌و پێیان، سمی ئەسپان، وەی لە بریسكەی جەرگبڕی لوولەی تفەنگ‌و ساچمەزەنان، لوولەیەك‌و.. دوو.. دە.. و.. سەد.. دەست رێژێك‌و دوو.. دەو.. سەد دەست رێژ.. تۆ دەكوژێن‌و ئەوسا دەبێ هەمین لە خۆی حەرام كا خواردن‌و خەوی نیوەشەوان، لە دوای بایزی حەرامە سەداو چریكەی لاوك بێژو حەیران بێژان، حەرامە كل‌و

کلچوک، خەزیم‌و گوارە، فندو فانۆس، چارۆگەی زەردو ڕەفتەی شین، کەوشی سووری عەجەمی، حەرامە مانەوە لە تەویلەی باوك‌و برایان، مردەنی‌یە کەوتن‌و دەخالەتی بەگلەرو ئاغایان، هەر دەڵێی هەمووانی ناردووەو خۆی دوا ڕاوچی‌یە دەگاو بەزم‌و هەنگامەی ڕاو خۆش دەکات، دەبێ کێ بێ کە یەکەمین کەس شێت‌و شەیدای ئەوەیە یەکەمین گوللە بتەقێنێ‌و هەوا ئاگرداو دڵی ئەو مامزە کون بکا، دڵی تۆ؟ باپیر ئاغا؟ هۆمەری سەرکار؟ خدر؟ کانەبی؟ کەریمی مەیتەر؟ بوداغ بەگ؟ یان یەکێك لە پیاوە هەرە هیچەکانی گوندی؟ کەسیان لە (کەریم مەیتەر) چروکتر نی‌یە.. هەرکێ بێ؟ دواجار هەر هەمووان خەونیان بەو ڕاوەوە دەبینی، لەوە دەترسی بە زیندوێتی چاوان هەردووکتان بخەنە بەردەمی سەگەل‌و توولەو تانجی‌یەکانیان، ئەو توولەو تانجی‌یانەی پەلەوەریان لە ئاسمانەوە دادەگرت، تانجی‌یە مل بە قەرێتەکانی ئاغا ڕاوتان دەکەن، هەروەکو کەڵە کێوی‌یەك‌و مامزێکی برسی‌و هیلاك‌و پەل‌و پۆ شکاو، بە شەوارە کەوتوو لە تاو بریسکە بریسکی لوولەی تفەنگەکان، ملتان دەشکێنن، تانجی‌یە ڕەشەکەی باپیر ئاغا، مل بە زەنگوڵی زیو، مێخەکبەندو حەمایلی هەمین بە کەڵبەکانی دادەپچڕێنێ، کەپووە قنجەکەی بە خەزێمەوە دەخوات، هەردوو پەڕەی ناسکی گوێی بە گوارەکانەوە قووت دەدات.. تانجی‌یەکانی دیارن‌و خۆی بزرە، پیادەو سوار بە دزە دزە لێتان نزیك دەکەوتنەوە، هەر هەموو براکانی هەمین دەیانویست هەتا زووە پارێزەکە بشکێ‌و بە گوللەیەك نێوچەوانت ئاگر بدەن، تێپەڕینی ئەو هەزارەها ڕۆژو مانگەو داخی تۆڵە پیری

کردبوون، پیرتر لەوەی بتوانن تفەنگ بتەقێنن، لە ژێر تیشکی هەتاودا بە غەزەبێکی گەرمو دێرینەوە رەش رەش دەدرەوشانەوە، دەنێو خوێنی هەرکامیان تۆڵەی ئابڕوو تکان گەرمتر بوو لە رۆژی یەکەمی شەرەف دۆڕان، گینگڵو خۆ خواردنەوەی هەزاران شەوو رۆژ وای کردبوو بیانەوێ بەقەد ئەو عومرە پڕ لە قەهرو چاوەڕوانییە پارێزو کوشتنی نێچیرەکانیان درێژتر بکەنەوە، هەردووکتان، لەوساکە دەشتە، کەوتبوونە بەر رەحمەتی ئەو راوچییە دڵڕەقانە، دڵڕەقترین، کە لەوەتەی زەویو پیاوو راو هەیە، دڵڕەقی وا هیچ نێچیرێك نەیدیوە، پڕ بەو ساکە دەشتەو بەقەد ژمارەی دارو بەردو پنچەکان، گەردیلەی خۆڵەکان.. ترسیان دەچاند.. لە ناکاو پڕ بەو دەشتە هاوارت کرد: راکە هەمین.. راکە.. خۆیانن، هەتا زووەو نەیان کوشتووی، وەرە باوەشم، یەکە یەکە گڕی غەزەبێك لە چاوانیان چەخماخەی دەداو پووشو پەلاشی ئەو ناوەی دەسووتاند، سەیرە.. هەتا لێتان نزیکتر دەبوونەوە گەنجتر دەردەکەوتن، گەنجو قۆزو سمێڵ بابڕ وەك ئەو رۆژەی کە لە شاییەکەی (کەریم مەیتەر)دا هەڵدەپەڕین، مامزە کەشت سەرسامو ئەبڵەق بە دیار مەرگی خۆیەوە بە هەر چوار دەوری خۆیدا وەك ئەوەی برینندار بێ دەخولایەوە، گیاوو گوڵو نێرگزو حاجیلەو بەیبوونی دەشێلا، چەندە پتر دەترسا ئەوەندە زیاتر چاوە رەشەکانی دەدرەوشانەوە تا دەبوون بە دوو دڵۆپە قەترانی رەشتر لە رەش، بە چرپەی بکوژێکەوە کە لە هەموو تەمەنیدا چاوەڕێی ئەو نیشانەیە بووبێ پیاوە سمێڵ بابڕەکەی ئەو پەڕی دەستە راست بڵماندی: لە منەوە دەست پێ بکا.. گەر

ئەمن نەمپێکا با دوای من باوکە خۆی سازدا.. جوان پارێزی لێ بگرن.. هەقی هەموومانە.. هەر.. یەکەو.. گوللەی.. خۆی.. لە.. لەشی گەرمی‌دا.. لە.. لەشی.. گەرمیاندا.. سارد.. بکاتەوە.. کوڕینە.. ئەوەتا.. شەرەفی.. هەموومان.. بوو.. هەمووتان.. کت‌و پڕ چڕپەو سرتە نەما، ئەو ناوە کپ‌و خامۆش.. خامۆش.. ئەوەندە خامۆش کە ئیدی بەندی دڵی نێرترین پیاو بپچڕێنێ.. لە دوورەوە تارمایی ئەسپ سوارێك دەرکەوت، تیژ دەهات، تیژتر لە (با)، بە تاوتر لە مەرگ، پڕمە پڕمی ئەسپەکە لەو دوورەوە پیاوەکانی سڕ کرد، پەنجە قرساوەکانیان بەسەر پەلەپیتکەی تفەنگ‌و ساچمە زەنەکانەوە رەق‌و وشك بوون، قۆڵ‌و باسکیش وەك تەختەو داری ساردو سڕ، خۆی بوو، باپیر ئاغا، تۆزی دەکرد، ئەو پیاوەی حەسارێك لە تانجی‌و توولەی دەڕستاند، دیار بوو دەمێك بوو خۆی بۆ ئەو مامزەی دەشتی قەراج مەڵاس دابوو، ساڵانێکی زۆرە پارێزی لێ گرتووە، لە دوورەوە (با) دەنگی کەرخی هانی، هێی پیاوینە.. کوڕگەلی گوندی.. نەکەن نیشانەیان لێ بگرنەوە، پەنجەتان لا ببەن لەسەر پەلەپیتکەی تفەنگەکانتان، دەمەوێ بە زیندوێتی بیگرم.. ئادەی رادە.. هەڵقەی راوچی‌یان لێکدی دەپچڕا، بەر لە خۆی هاواری دەگەیشتە کنیان، تیژ دەهات هەروەکو باوو بۆران، وەك غەزەبێك لە ئاسمانەوە بێ، وەك گڕکانێك لە بن پێی تۆو هەمیندا بتەقێتەوە.. تەقی‌یەوە، ئەسپە رەشەکەی بە دەم بای غارەوە پڕیشکی ئاگری لە بەردەکانی ژێر هەر چوار سمی‌یەوە دەپژاند، دەتووت باڵی لێ رسکاوەو دەفڕێ، بێ شومار توولەو تانجی بە دەم قروسکەوە پێش

سوارەکە کەوتبوون.. هەر هەموو ناساز دەیانقروسکاند، راکە هەمین.. هەتا تانجی‌یەکانی ئاغا لێمانەوە دوورن.. راکەو.. وەرە باوەشم.. ئاغا دڕی بە پیاوەکانی داو بە شریخەی قامچی زراوی مامزەکەی بردو دڵی پیاوەکانی خستە لەرزە، ئادەی کوڕینە بکەونە دووم، مامزەکەت بە چوار لۆقە ئەو هەردوو وەردەی دەبڕی‌و سەگ‌و توولە تاژی‌یەکانی ئاغاش سەریان لە دوو نابوو، بێ ئەوەی بۆن بە تۆوە بکەن لە تۆ رەت بوون‌و راوەدووی ئەویان نا، لەبەر هیلاکی‌و هەردوو کەفەڵی پڕی هەمینی مامز نەیدەتوانی لەوە تیژتر رابکات، کەوتبوویتە ناو گەردەلوولی سەگ‌و تاژی‌یەکان، ساتمەتان لە یەکدی دەکرد، کە هەمین بە دۆڵێکدا غل بۆوە، لە چاڵاییەکەدا بە سەدەها مامزو کارمامزی دیکە بێ ئاگا لە سەگ‌و تاژی‌یەکانی ئاغاو پیاوە تفەنگ بەدەستەکان دەلەوەڕان، لەسەر گردەکەوە هاوارت لە هەمین‌و لە کار مامزەکانی دیکە کرد، هاواری جەرگبڕی تۆو قروسکەی تانجی‌یەکان‌و قاوو قیژی راوچی‌یەکان شێتی کرد، دەنێو ئەو تاوو ترسەدا بە هێزی یەك رەوە مامز تەکانیان دا، بە نێو یەکدیدا تێك قژقژان‌و ساتمەیان لە یەکدی دەکرد، کە بە دەم غارەوە لە هەمین‌و لەو رەوە کارمامزە نزیك بوویتەوە بە دەم هەناسەبڕکێوە هەر هاوارت لێ دەکردن کە بفڕن، بۆ ناکرێ وەك لە ئەفسانەکان‌و حەکایەتەکان روو دەدا باڵیان لێ بڕسکێ، لەگەڵ دەنگ‌و هاوارەکەت بە ترسەوە هەر هەموو ئاوڕی ئاسکانەیان دایەوە، ئەی خودا ئەوە چی‌یە کە دەیبینی، ئەوەتان هەر هەموو کارمامزەکانی دەشتی قەراجی، ئەوانەی کە بە برینداری لە دەست راوچی‌یەکانیان هەڵەتە بوون،

كچە نازدارەكانی ناو حەیرانەكانت، كچانی غەمكین و دڵساردی گوندەكەی خۆتان، ژنان و كچانی نامرادی هەر هەموو گوندەكان، دوور لە چاوانی باوك و براو مێردو كوڕ، دوور لە چاوانی ئامۆزاو خاڵۆزاو پلكەزا لەو دەشتەو دەنێو مێرگەكاندا بێ ئاگا لە نیازی پیسی راوچی‌یان دەلەوەڕان، چ سەیرە.. سەریان، سەری كچەكان و ژنەكانەو لەشیش هی رەوە مامزێكی سۆرغەرە، یەكە یەكە لە تۆو لە هەمینێ رادەمان، دەیانناسیتەوە، ئەوەتا ئەسمەرێ زراری، خەجیجێ رەحمانی، رەوشەن سۆری گەردیان، جەواهیری بارینان، ئامینەی كوڵەبن، زولەیخای زولف سۆر، زەینەبی كابایزی، بەسێ و فەهیم و ستی و رابی لە گۆلاوێكدا ئاویان دەخواردەوە، چ گوناهێكی گەورەیە كوشتنی كارمامزێك لە عانی ئاو خواردنەوەدا، مریەم و عەنبەرو موعتێ خۆیان دابووە بەر تاوو تینی هەتاوێ و لەسەر لا كەوتبوون و بۆرژابوون، ئەستێرەو هوماو بەلقیس و مینا لەگەڵ هەناسەبڕكێی هەمینێ هەستانە سەر پاشووان، هەر هەموویانن، ئەوانەی هەر لە ئەزەلەوە تا هەنووكە رەدوو كەوتوون، چ زەحمەتە خۆشاردنەوە لەو ساكە دەشتە، چ بە ترسەوە، هەترەش چوو.. زارەترەك و زەندەق چوو ئاوڕ لەو پیاوە تووڕەو داخدارانە دەدەنەوە، ئەو پیاوانەی لەوەتەی هەن لە راوە مامز پتر هیچی دیكە نازانن، گۆشتی مامز نەبێ ناخۆن، كەوڵی مامز نەبێ لەسەری دانانیشن، سەد مامز بەیەكەوە دەكوژن تا تۆزێك مسكیان دەست كەوێ، مێشكی پژاوی هەر بە خاوی دەخۆن تا شەهوەتیان پتر بێ، گوێ لەو حەیرانانە دەگرن كە تیایدا هەر مامزەو دەكوژرێ:

ئەمن سەردەمەکێ راوکەر بووم،
دەگەڕام لە راوێ،
کارمامزەکم هەلدەستاند بەوێ سبیانێ..
جۆتە تاژیەکانی قورە بۆشینکەم بەردانێ..
وەکی دەڕوا لەبەر عەوەت عەوەتێ سواران..
چەپڵە کوتانێ..
لەبەر نوسکە نوسکێ تاژیان..
لەبەر قاژەیێ بزنۆیان..
ئەوا ئاوێ خۆی دەخواردەوە..
دەپەڕییەوە لە جۆگەی هەولێرێ..
میرێ کیژان دەیگۆ:
کوڕەتیم لاوە..
حەیرانەکەی توو گەلەك عاشقە..
بە چ پیسە راوکەران نایەتە گرتنێ..
بە دەستی خۆت نەبی..
بە کەسەکی دیکە ناگیرێ..

هەریەکەو دەیویست راوچیەکی ناو یەکێك لەو حەیرانانە بێ.. لەگەڵ نەعرەتەی باپیر ئاغادا هەرچی راوچی ناو چاڵەکان و پشت تەپۆلکەو تەلان و سەرپشتی ئەسپەکان هەبوون کردیان بە هەو هەویێك و.. هات و هاوارو.. ناڵەو نرکەیەك کە هەر چوار پەلی مامزو کارئاسکەکان بشکێنێ، بە دەم بای غارەوە هەر رەوە مامز بوو تێکەڵ بە رەوەکانی دیکە دەبوو، هەر هەموو ئەو مامزو کارمامزانەی کە رۆژگارێك لە نێو تەویلەو گەوەڕو زنجیرەکان

وەڕس بـــوونو.. رووەو ئـــەو دەشـــتە هەڵەتـــەو تـــەوەللا بـــوون، ژمارەیـەکی زۆر لـەو مامزانـەی کـە هێشـتا زنجـیرو قەریتـەیان بـە ملەوە بوو، پەڵەی وشکەوەبووی خوێن بەسەر سەرو ملو پشتو چـوار پەلیانـەوە، تـا دەهـات ژمـارەی سـوارەکان زیـادی دەکـرد، دەتووت لە ژێر هـەر پنچکێکدا، هـەر دارو دەوەنو تـەڕاشو گاشـە بەردێکـدا سـوارێك دێتـە دەرێ، لـە کـوێوە ئـەو هـەموو راوچیـیە هاتوون؟ بە خۆو بە تاژییەکانەوە سەریان لە دووی هـەمینو باقی ئاسکە کچو مامزە ژنەکانی دیکـە ناوە، هـا لێرەو هـا لـەوێ، باپیر ئاغـا بەسـەر ئەسـپەوە دەلەنگییـەوە، لـە شـانی کردبـوو رمبـەکی دەمڕەشـی هـــەژدە قەفییـــە، وەك هەمیشـــە خەنجـــەری دەبـــان لـــە بەرپشـتێنی، بـوو بـە هـەلاو گرمـەگرمی سـواران، رەوە مامزەکـان تێکـەڵ دەبـوونو پاشـان پـەرت دەبوونـەوە، لـە قـەراخ هـەر گۆمـە ئاوێکدا هـەر مامز بوو رادەپـەڕی، بوو بە تـەڕاد لێدانی سـواران.. هـەرجارەکی بـاپیر ئاغـا بچێتە راوو شـکاران لـە چـل رۆژ کـەمتر ناخایـــەنێ، هـــەمینی مـــامز دەگـــەڵ رەوەیەکـــدا بـــە باســـکەیەکی سـەرکەشو ڕکدا هەڵگـەڕان، بـە هانکـە هانکـەوە قاچو قولیـان لـەو خۆڵـە نەرمـە دەردەهـانیو دەیانقوچـاند، کـتو پـڕ بیسـت سـوار بەیەکەوە بە خۆیانو تانجییەکانـەوە لـە بەرامبـەر ئـەو رەوە مـامزە وێڵەدا راست بوونـەوە، تانجییـەکی دەمڕەشو هـار گەیشـتە سـەر مـامزە هـەمینێو راپێچـاو لـە بـەردەمی سـوارەکاندا لـە خۆڵـێی وەردا، تانجییـەکانی دیکـەش هـەر بـە تـاوی غـارەوە.. هەریـەکـەو مامزە ژنێكو ئاسکە کچێکی خستە ژێـر چەپۆكو ددان، بـە گـۆڕێ وەربوون سەدەها دانـەی مرواری لـە ملوانکـەی پچڕاو.. دوگمـەو..

گوارەو.. تۆقەو تەلەسمان.. کرمەکو.. زەنجەقان.. لیکی لینجی تاژی‌یەکان دەڕژایەوە سەر گژنێژەی گواران.. بە گوڕێ وەربوون خەزێمو حەمایلو مێخەک بەندان.. برسی‌یانە قەپیان لە لووتو کولمو چەناگەی کارمامزەکان دەگرت، زیوالّ زیوالّ بوون سوخمەو کراسو کەواو چارۆگەو دەسرۆکەکان، کەوتنە بەر پێی سواران هەوریو هیزاری شەکرە ژنان، وەک لە خەونەکاندا روو دەدا خۆت دەنێو گێژەنی سوارەکانو تانجی‌یەکاندا بینی‌یەوە، هەرسوارەو لە زین دادەبەزیو دەیویست کارمامزی جوان لە نێو کەڵبەی تانجی‌یەکەی دەربێنێ، هاوارت کرد: هەمین ئەوەتام.. دەستم بگرە.. وەرە باوەشم.. سوارەکان سەرگێژو غافڵگیر بوون، بۆ تاوێ هەریەکەو سەرسامی ئەو کارمامزەی بن دەستو پێی ئەسپەکەی بوو، وەک ئەو راوچی‌یانەی بە موورادی خۆیان دەگەنو دادەسەکنێن، هەر پێنج پەنجەی دەستی راستی کەوتبوونە نێوان کەڵبەو ددانی تانجی‌یەکو خوێنیان لێ دەتکا، کە تۆی بینی شەنگو هێزی هاتەوەو هەستایەوە سەرپێ، کەوتە نەرمە غارو تا دەهات تیژتر تاوی دەداو.. تۆش لە سەگو سوارو تانجی‌یەکان دەتپاراست، تانجی‌یەکانی ئاغاش یەکڕاست شوێن پێی ئێوەو.. بۆنی ئێوەیان لە حەوادا راو دەکرد، لە دە لاوەش دەتدی هەر رەوە مامزەو کەوتوونەتە ناو گەردەلوولی راوچی‌یەکانو تانجی‌یەکان، زریکەو هاوارو ناڵەی ئاسکە کچەکان ئەوەندەی دیکە پیاوەکانی سەرمەستو شاگەشکە دەکرد، لەوە دەچوو هەندێکیان بخورێن، بۆنی خوێنو گوڵاڵە سووره تێکەڵ دەبوون، چ بەهارێکی خوێناوی‌یەو چ راوو شکارێکی دڵڕەقانە، ئەوەتا تانجی‌یەکان لە

ســەد لاوە گــەمارۆی کارمامزەکــان دەدەن، راوچــی‌یەکانیش بــۆ زەنــدەق بــردن تەقــە لــە دارو بــەردو ئاسمــانیش دەکــەن، ئــەو کارمامزەی خۆی لە نێو کەڵبەو ددانی تانجی‌یەك رادەپسکاند لە دووری دە هــەنگاوەوە دە راوچــی بەیەکــەوە بــە گوللــە دایــان دەبێــژاو.. لـە خـوێنی خۆیدا دەیانگەوزاندو.. پاشانیش تانجی‌و توولەو سەگە برسی‌یەکانیان تێ بەردەدا، چی لەو هەموو مامزە کوژراوە بکەن؟ لەو هەموو کارئاسکە مردارەوەبووە؟ کە لە مەودای گوللەباران‌و تانجی‌یەکان دوور دەکەوتنەوە.. تەواو دەبوونەوە بەو کـچ‌و ژنانــەی گوندەکــەی خۆتــان.. دەتــووت ژن‌و کچــانێکن هــەر هــەموو ســیپاڵی بــەریان.. دەرپــێ‌و کــراس‌و کــەواو ســوخمەو دەسماڵیــان، هــەر هــەمووی پینەیــەو لەگــەڵ هــەر تــەکانێك‌و هەنگاوێکدا یەکە یەکە ئەو پینانە دەکەون، ئەو دەشت‌و دەرە پڕ ببوو لە گوارەو خەزێم‌و کرمەك‌و گەردانەو بازن‌و کلچوك، پڕ ببوو لە تیلمەکراس‌و کەوا.. لە دۆخین‌و دەرپێی هەلا هەلا.. خودا ئەوە چ راوێکە..! تا دەهات تانجی‌یەکانی ئاغا لە تۆ لە هەمینێ نزیك دەبوونــەوە.. لــە بــای غــارت داو پــێی گەیشــتی.. دەســتت بێنــە هــەمین.. راســتەم برینــدارە.. دەروێــش.. هــەموو ئــازا..م برینــدارە.. شێتانە باسکت لە ناوقەدی‌یەوە ئاڵاندو لە زەوی بەرزت کردەوە، لەگــەڵ هــات‌و هــاواری ئاغــاو نەعرەتــەی بــێ ئامــانی‌و قیــژەی راوچی‌یەکان‌و لوورەی جەرگبڕی تانجی‌یەکان‌و حەپینی لە هەوادا بـڵاوی ئـەو هــەموو ســەگە هــەمین رەتــی بــردو تــۆش بــە دوایــدا ساتمەت کرد.. لە بەردەمتەوە ماندووانە.. کوژراونە سەرو ملی تێك شکاو دڕك‌و داڵی ئەو ناوە روومەتی ناسکی ئەمیان زامار

کــرد، گــورج هەســتایتەوەو لــە باوەشــێت کــردو خســتتەوە سـەرپێیان.. بـە دەم نـووزەوە.. بـە قـورگی پـڕ لـە گـرینو برینـەوە تکات لێ کـرد: غـاردە دەنـا دەمـانخۆن.. لـە دواتانـەوە هـەر راوچـی بـوو کارمـامزێکی کـوژراوی بـە تەنگـەی ئەسـپەکەیەوە بەسـتبوو.. وەك ســێبەر کەوتبوونــە دوای ئاغــا.. و.. ئــەویش پێشــەنگ.. هاوارت کرد.. هـۆ خـودای ئاسمانـان ئەگـەر.. ئەگـەر ئـەمنو هـەمین دوو عاشقە رووتەی پاكو بێ چارە بووین دەهەڵمانکێشە بەرەو بن پـەڕی هـەورەکان، پـڕ بـە دوو چـاوی رەشو خوێنـاوی مامزەکـەت تێـت رادەمـا، بۆچـی نیتـە کـڵاوی سـەخرە جـن لەسـەر بکـەیتو خۆتو مامزەکەت لە چاوان ونبن؟ بۆچی دەنێو هەورەکانـدا.. لـە بنی پەڕەکەی ئاسمانێ بزر نەبنو یان ببنە دوو بەردو بکەونە ژێـر زەریایـەکی پـڕ لـە گێژەنـە؟ بۆچـی وەك دوو مـەلی بـاڵ خوێنـاوی رووەو ئەســتێرەیەکی دیکــە نــافڕن؟ ئەوەنــدەی نــەمابوو لمــوزی تاژییەکان بگاتە بسكو شابسکی هـەمینێ.. پـێو پلـی.. پاژنـەی خــوێن لــێ تکــاوی.. ئاغــا بەســەر ئەســپەکەیەوە لــە خۆشــیانا دەیقروسـکاندو لـەو نـاوە بـەخۆو بـە تاژییەکانـەوە گێـرەی پـێ دەکـردن، بـاوكو براکانیشـی یەکـە نیشانەشـکێنی گونـدی بـوونو تۆزیـان دەکـرد، ئاغـا عومرێك بـوو تەنگـەی زینـی ئەسـپەکەی شـل نــەکردبۆوە، چ زەمانێکــە بــاوكو براکــانی ئەســپەکانیان لغــاوەو جڵــەویان وا بەدەســتەوە، عومرێکــە لــەو راوە دەگــەڕان، ئاغــا تانجییــەکانی دەنــگ داو هــاواری کــرد: قەســتەم بــە خــودا بــە زینـدویێتی نـەیگرن هـەر هـەمووتان تـوڕی دەکـەم، ئـەو سـەگەو توولەو تانجییانـە لـە ترسـی ئـەو هەڕەشـەیە باڵیـان لـێ رسـکا، لـە

هیلاکی و مردەنی ئەو هەلاّت هەلاّتە سەرت هەلّبڕی، رەوە رەوە ریشۆڵەت بینی کە لەوە دەچوو بەو سەرەتای بەهارە بچنەوە کوێستانێ، سێبەرێکی گەلەك پانیان بە سەر ئەو دەشتو دەرەدا پەرت دەکرد، تا دەهات نزمتر دەنیشتنەوە، ئەوەندە نزیك کە وەك قەلەڕەشێکی زۆر زەبەللاح دەنووك و چڕنووکیان لە پرچی هەمین و لەسەری کۆتی دەخشاند، قروسکەقروسکی تانجییەکان زەندەقی بردن، هاوارت کرد: هەمین وەرەوە باوەشم! باسکت لە ناوقەدییەوە وەرێنا و تکات لە ریشۆلّەکان کرد.. دواجارەو فریامان کەون.. دواجارەو ئەنگۆ دلّ رەش مەبن و بمبەخشن، سوێندی شەرەف کە تا ماوم راوتان نەکەم، بە هەزاران دەنووك و چڕنووق ئێوەیان هەلّگرت و بە نێو قوولاّیی ئاسماندا دەیانبردن، تانجییەکان لمووزیان بۆ حەوا هەلّدەبڕی، بە دەم کلکە لەقێوە لە ترسانا هەلّدەپەڕین، ترس لە ئاغا و لە پیاوەکانی، قروسکە قروسکیان عومری زەلیلی سەگانەی دەڕژاند، لە دوورەوە.. لەو پێ دەشتەدا کە بۆنی خوێن و خۆلّی لێ دەهات هەر بابا بوو تفەنگ و ساچمەی دەتەقاند.. ئاغا بەسەر ئەسپەکەیەوە دەخولایەوە، پیاوەکانیشی وەك گەردەلوول بە دەوری ئەودا دەخولانەوە، تووڕەو داخدارو دۆڕاو قامچی لە دارو بەرد دەوەشاند، لە پیاوەکانی، لە تانجی و توولەکانی، لە داخانا راوەدووی تانجییەکانی دەنا و لە ژێر نالّی ئەسپەکەیدا سێ چوارێکی شێلا، رووەو ئاسمان سەری هەلّدەبڕی و تفی هەلّدەدا، جنێوی بە جنسی ریشۆلاّن دەدا، پیاوانی ئاغاش تەڕ دەستانە کەوتنە خۆیان و ئاسمانیان گڕ دا، چەندین رەشۆلّە وەك بارانی

رەش هەڵوەرین، گوللەیەك سەر چیغ قۆڵی ڕاستەتی سمی و برینداری کردی، بۆ ساتەوەختێ تانجی‌یەکانیان حەپەساندو بۆنیان بەو فڕندە خوێناویانەوە دەکرد، تا دەهات تۆو مامزە برینداروو هیلاکەکەت لە مەوداو مەدارو بۆسەی تفەنگ بە دەستەکان دوور دەکەوتنەوە، ریشۆڵەکان تاوێ قۆزاخەیان بە دەورتا کردو بە گوێی یەکدیدا خوێندیان، لە دڵتەوە شوکرانە بژێر بووی، بمبەخشن کە من بێ مروەت و غەدار بووم، قەت نەمدەزانی ئێوەی رەش و برش ئەوەندە دڵپاکن، ئیدی تەواو راوکردنی ئێوەو سەربڕینتان، ئاخ گەر جارێکی دیکە دەکەوتمەوە سەر ئەرز، بۆ خوارەوە روانیت و لە دوورەوە شارێك دەرکەوت، شارێك لە ژێر تەمێکی خەستدا کە لە دووکەڵ دەچوو خۆی شاردبۆوە، هەستت دەکرد تاوتاوە رەوە ریشۆڵەکان بە دەم فڕینەوە باڵێك یان دوو باڵ دادەخزانە خوارێ، تۆ بڵێی ماندوو بن؟ لە پاش چەندین نزم بوونەوەو بەرچاو روون بوونەوە دەیەها مینارەت بینی کە بە ئاسماندا رۆچوو بوون، لە دوورەوەش قەلایەك وەك کیسەڵێکی پان و گەورۆنەو مردوو لەپەو روو کەوتبوو، هاوارت کرد: رەشۆڵە خۆشەویستەکانم چاوم درۆم لەگەڵ نەکات ئا ئەوەتا شارەکەمان.. هێدی هێدی رەشۆڵەکان یەك لە دوای یەك دەنووك و چڕنووقیان لێ بەردەدان.. ریشۆڵەیەك.. دوو.. دە.. سەد.. بڵێ هەزاران.. هاوارت کرد: نەکەن.. تا هەنووکە فڕندەی چاك بوون.. بە یەکەوە، بە نەغمەیەکی پڕ لە ترس و خرۆشەوە، قیژاندیان.. قیژەیەکی تیژو دڵ پڕوکێن.. زانیت کە ئیدی دەست بەردارت دەبن، لەوە دەچێ لە کەڵبەو

ددانی توولەو تانجییەکانو بۆسەی تفەنگ بەدەستەکان رزگاریان کردی تا بۆ خۆیان لە کەوتنە خوارەوەو ترسو مەرگت رابمێنن، ئەگەر ئەمنیش راوم کردوون.. هەمین چ گوناهی نییە..! دوا ریشۆڵە کەوتە قاژەو دەنووکو چڕنووقی لێ بەردای، نەتزانی هەنووکە بەسەر ئاسمانی کام شارو گوندەوەن، لەوە دەچوو ئەو شارەتان جێ هێشتبێ، شاری ژێر تەمو دووکەڵ کەوتوو، نەتزانی لە کوێ دەکەونە خوارێ، دەکەونە ناو کام رووبارو دەریاچە، سەرتان لەسە کام بەرد دەپژێ، کام سەربانو کام کۆڵان، لقی کام درەخت لە ناو هەناوت دەچەقێ، تۆ لە کوێ دەکەویو هەمین لە کوێ؟ کە روانیت سەر بەرەوخوار.. ئۆ هۆو.. هێشتا عومرێکی ماوە وەک دوو مەلی باڵ شکاو.. دوو فریشتەی پەل بەستو باڵ کراوو لە بەهەشت دەرکراو بکەونە سەر رەقەنی خاکێک، هێشتا مامزەکەت وا لە باوەشدا، بە ترسەوە خۆی بە تۆوە قرساندبوو، تا لە زەوی نزیکتر دەبوونەوەو لە ئاسمان دوورتر لە سەرو رووخسار بە خوارەوە، لە ملو گەردنەوە، لە قۆڵو باسکەوە، لە قاچو قولەوە دەگۆڕاو دەبۆوە بە هەمینەکەی جاران، ترس لە کەوتنو مەرگ دەیکردەوە بە ژنە پیرو ماندووەکەی جاری جاران، هەردوو باسکت هیلاک بوونو ئیدی چیتر شەنگو توانات نەما، بە هەموو حەزو حەژمەتی پاش لێک دابڕان توند نووساندت بە دڵتەوە، خەریک بوو پەراسووە ناسکەکانی تێک بشکێنی، زانیت هەر تاوێکی دیکەیەو لە باوەشت دەکەوێتە خوارێو هەر خودا خۆی دەزانێ سەری بەر چ تاشە بەردێک دەکەوێو خوێنی ئاڵی دەپژێ، دواجار نیگای پڕ لە سۆزو خەمو عیشقو هەوەسو

حەسرەتی تێ بڕیت، لێوانی دەلەرزین و هۆن هۆن دەگریا، ئەوەیان دوا نیگای ماڵئاوایی بوو، ئەگەر خەون نەبێ مامزەکەی تۆزێ لەمەوبەر ببۆوە بە هەمین، خودایە هێزو توانا و بڕستم لێ مەبڕە، تا دەهات باسکت بەسەر کەمەرییەوە شل دەبوو، ڕژانی خوێنێکی زۆر لە قوڵی راستەت هەمینی لە خوێندا سوور کرد، سووکێ وەك گوڵێکی پەژموردە لە دەستت هەڵبوەرێ.. هەڵوەری.. دڵت بە دوایدا خورپەی کرد و کەوتە خوارێ، تیژتر لە تۆ رووەو زەمین بۆشایی حەوای دەبڕی، لەو ئاسمانە قوڕقوشمییەدا رەدووی کەوتبووی، دەتویست بەیەکەوە بکەونە ناو دڵی دەریایەك، سەر درەختێکی پڕ چڵ و پۆپ، سەربانی ماڵێك، ناو حەوشەیەك، دۆزەخێك، یان قەدپاڵی شاخێك و تا دواجار خوێنتان تێکەڵ بێ، کەت و پڕ کەوتنە نێو تاریکی، تاریکی شەوی ئاسمانێکی دیکە یان تاریکی بیرێك، بیرێکی بێ بن، بیرێك لە بیرەکانی دۆزەخ، تا جارێکی تر کەوتنەوە نێو ئاسمانێکی رووناکتر یەکدیتان نەدیتەوە، تا پتر دەفڕین، سەر بەرەو خوار، پترو پتر لە یەکدی دوور دەکەوتنەوە، ئەمجارەیان شارێك لە خوارەوە دەمی بۆ کردبوونەوە، لە دەعبایەکی زەبەللاح دەچوو کەپکەی کردبێ، شارێك کە لەوە دەچوو پێی ئاشنا نەبێت، شارێك کە کت و مت وەك شاری نێو حەکایەتە کۆنەکان و ئەفسانەکان وەدەرکەوت، بەر لە تۆ کەوتە خوارێ و لێت بزر بوو، دوو چاوت هەبوو.. (دە)ت قەرز کرد، بۆی دەگەڕای، ترسایت لەوەی سەراوسەر بەسەر خاکێکی رەقەنیدا بکەویت و کەللەت بپژێ، هەر چوار پەلت بپەڕێ، بێ ئەوەی کەس بتبینێ کەوتیتە

ـــــــــــ

نێو گۆلاوێك كە نیو بەژن قوڕو لیتە بوو، ئەگەر خەون نەبێ بە بەرگی تەڕەوە، غەریقی سیان‌و قوڕو لیتە خۆت كێل كردەوە، تەكانت دا تا لەو قوڕە دەربێی كە تێی چەقی بووی، چ قەدەرێكی ناشیرینە.. دیسانەوە لە هەمینێ ون بووی، شێتانە رووەو گەڕەكەكانی دەرەوەی شار غارت دەداو هاوارت دەكرد، لە كێندەری هەمین؟ ئەتوو لە نێو كام كۆڵان.. بازاڕو قەیسەری.. كام حەوشەو سەربان.. كام گۆلاوو كام گۆڕستان كەوتیت؟ ئیدی دیسانەوە كەوتیتەوە گەڕان‌و سۆراغ‌و هەواڵ پرسین: هەر لە یەكەم دەرگای خانوویەكی پەڕپووتی سەرپەڕی شار تا ناوجەرگەی.. هەر لە قەرەجە دەوار نشینەكانەوە تا دەگاتەوە بە ماڵی ئاغاو بەگلەرو پیاو ماقووڵەكان.. بەردەمی مزگەوتەكان.. سینەماكان.. چایخانەو مەیخانەو دەلاڵخانەكان.. كوچەو كۆڵانی خانووە قوڕەكان، هەر پەنجەرەو دەرگابوو دەكرانەوەو.. پاشان دادەخران، گەڕەكی كۆشكە بڵندەكان، ناو بازێڕی قاچاغچی‌یەكان، بەردەمی حەمام‌و مەغازەو كۆگا خۆشەكان، لە بەردەمی كەبابچی‌و لۆقنتەكاندا دەرۆژەكەر ئاسا دەكەوتیت‌و پاشماوەی خەڵكیت دەخوارد، جاروباریش لە بەردەمی قاپی ماڵە دەوڵەمەندەكاندا خەو دەیبردیتەوە، مناڵە هاروهاجەكانی شار بەردیان تێ دەگرتی، كە ماندوو دەبووی رووەو دەرەوەی شار غارت دەداو لەسەر دارو بەردی ئەو ساكە دەشتە لەسەر چاو دەنووستی، وێڵ گەردو عەوداڵ بە دوای هەمینێدا، هەلا هەلاو ماڵ وێران، پیاوێك لە پینە، رۆژەكانت بە دەم یەكەوە گرێ دەدان، شەوەكانیشت پڕ لە خەونی ناخۆش، زۆر جارانیش وەك

نەخۆشێك کە دەردێکی گرانی گرتبێ بێدارو وەئاگا دەتنالاند، لە ژێـــر هـــەیوانی مزگەوتـــەکانو لەســـەر تەختـــەی چـــایخانەکان سـەرخەوێکت دەشکاند، سینەی رووتـت دەدا بـەر بەفرو بارانو هـەتاوو رەشـەبا، گـڕی هـاوین هەڵیپڕۆکانـدیو سـەرمای زسـتان سڕی دەکردی، تـەنها بـە دامالێنی پێسـتی هـەردوو پێتو کرێـژی پشتی هەردوو دەستت دەتزانی چەند جادەو کۆڵانت بە دوای ئەو ژنـەدا بڕیـوە، سـوێندت خـواردووە تـا نەیدۆزیتـەوە پـاك خـۆت نەشۆی، تا هێزت هـەبێ بە دوایدا بگـەڕێی، دەبوو چاوانت بۆ پـارووە نانێـك نـز بکەیتـەوە، ئیـدی شـوێنەکانو کاتـەکانت لـە لا تێکـەڵ دەبوون، لـەڕو لاواز قاچـەکانت غـەدریان لـێ دەکـردیو لـە دووت نـەدەهاتن، هـەزار جـار چـوویتەوە بـەردەمی ئـەو دوکانـەی مەزەنـدەت دەکـرد هـی سـلێوە بـێ، کەچـی دراوسـێیەکانی بـێ مروەتانە دەیانووت: چوویتە بەغدایێو نایەتـەوە، هـەر شـەوەو لـە مزگــەوتێكو کەلاوەیــەكو کولخــانی حــەمامێكو ژێــر چــەتری دوکانێك، جاروباریش بن دیواری قەسری زەرد، بۆنی هەمینێ لەو ئاقارە دەهات، سەرت بە تەواوی رووتایەوە، لـە بـەردەمی ئاوێنـەی ناو چێشتخانەکان دەوەستیت، وا هەست دەکەی ئەو کەسەی تێت دەڕوانـێ بـە تـۆ غەریبـە، نایناسیتەوە، گـەر شـاخیش بوویتایـە لـە ژێـر بـەفرو بـارانو هـەتاودا دادەڕمـای، دوو پـێی خوێنـاوی دوات دەکـەوتن، لـە ترسـی منـالانی هاروهـاج دەنێـو قەیسـەریو بـازاڕی قەڵـەبالغو مزگەوتەکانـدا خـۆت دەشـاردەوە، چـەندین عاقڵیـان لـەو شـارە کـردە دەللـی، بـە بەرچـاوی دایـكو باوکـە بـێ باکەکانـەوە جـادەو کۆڵانـەکانی شـاریان پـێ تـەی دەکـردی، بـەرد بارانیـان

دەکردی، بە دەم بای غارەوە بەر سەدەها پیاوی تووڕەو ژنی عەبا بەسەر دەکەوتی و پشتاوپشت دەتخستن و خۆیشت ڕەتت دەبردو لەپەو روو دەکەوتی، سەرت دەیدا لە رۆخی بەردینی شۆستەکان، وێڵ دەبووی دەنێو کەندو لەندەکان، دەکەوتیتە ناو جۆگەکان، قوڕاوو چڵپاوو سیان و گۆلاوی ناو گەڕەکەکان، لە دە لاوە زامار دەبووی، پەڵەی خوێنی وشکەوەبووی سەر دەم و چاوو پشتی هەردوو دەستت قەتماغەیان دەکردو مەگەر باران بیشۆریبایە، لە بەندی‌یەکی هەڵاتووی نێو زیندانەکان دەچووی، لە دزێکی بچوکی ناو بازاڕو قەیسەری‌یەکان کە لەسەر بردنی سەرکە تووڕێك یان هەنارێك ڕاوەدوو بنرێ، لە تاو هەراو زەناو فیکەو جڕت لێدانی مەزن و منالانی شار رووت دەکردە ئەو دەشت و دەرەوەی شار، ئەو شوێنانەی کە راوە ریشۆڵەت تیا کردبوو، بێزار لە خۆت و لە دونیا بە بەردە فڕەکانێ راوەدووی رەشۆڵەکانت دەناو دەماو دەم بەسەر کەستەکی کەڵەکراوو قوچەکی بەردەکاندا دەکەوتی، غارت دەداو رەتت دەبرد، پەنجەت لە خوێنی رەش و رژاوی سەر بەردەکان وەردەداو لەزەتێکت لەو ئازارە دەکرد، پەنجە خوێناوی‌یەکانت وەك دە قامکی لەت و پەت بۆ ئاسمان هەڵدەبڕی و دەگریای.. کچێ هەمێن ئەتوو لە کێندەری؟ پڕ بەو ساکە دەشتە دەتبۆڕاندو پەلەوەرەکانت دەترساند، مارو مێرووی نێو درزی خاك و کونەکان، وەك پیاوێکی شێت، تەواو شێت گازت لە مەچەکی خۆت دەگرت و خوێنت لێ دەهێنا، وەك گیانلەبەرێکی برسی و خەستە گەڕ ببووی، لە تاو خورشتی پێستی لەشت خۆت رووت دەکردەوەو خۆت لەو قوڕو خۆڵە تەڕەی ناو کێڵگە تازە

تۆوکراوەکان وەردەدا، فێنکی و تەڕی خۆڵەکە کەمەکێ ئۆخژنی پێ دەبەخشیت، هەڵدەستایتەوەو رات دەکردو تا بایەکی سارد لە لەشی بە خوڕشت و گەڕو گڕ تێبەربووت بدا، لێرەو لەوێ پنچکی ئەو دەشت و دەرە لە هەردوو پێتەوە دەئالآن و سندمیان دەکردی، پەل‌وپۆ شکاو دەکەوتی، بە دەم هەناسەبڕکێ و هانکەهانکەوە سەرت لەو خاکە دەچەقاندو بۆ عومری بە با چوو.. بۆ دووری هەمینێ هەنسکت هەڵدەدا، راوچی‌یەکانی دیکە بە هەڵەداوان رووەو لای تۆ غاریان دەداو بەزۆر سەری لە خاك چەقیوی تۆیان بەرز دەکردەوە، یەك دوانێکیان بە قەهرەوە فرمێسکی خۆیان دەخواردەوەو بەیەکەوە دەیانپرسی: دەروێش هەتا کەنگی وا دەکەی؟ لۆ نایەیتەوە راوێ.. وەکی جاران؟ بە هەمووان وەك ئەوەی لاشەی مردوویەك لە کەرێك بار بکەن دەیانخستیتەوە سەر پشتی یەکێ لە گوێ درێژەکان و رووەو شار دەیانبردیتەوە، بەزۆریش نەدەچوویتە هیچ ماڵێك، لەسەر سەکۆکان و ژێر چەتری پاسەکان هەناسەیەکی حەوانەوەت دەدا، تا سەرت نەتەقێ بە هەردوو دەست دەتگوشی، ناو مۆخی ئێسقانەکانت ئارەقەیان دەکردەوە، ئەوە هەمینە پێت دەڵێ: لەبەر خاتری من بژی.. مەمرە دەروێش تا دەمدۆزیتەوە، ئەمن هەر لێرەم و نەمردیمە، هەمیشە لە نێو پەناو پەسێوی شاردا خۆت حەشاردەدا، لە کەلاوە کۆنەکانیش مندالٌ و تالٌ دەوریان دەدای، چیتان لێم دەوێ؟ خۆ ئەمن نە کەسم کوشتی‌یەو نە دزیشم، نەتدەزانی کێیە ئەو پیاوەی هەموو جارێك دەنگی دێتە بەر گوێت: بەس ژن هەڵدەگری؟ مەلای نیوەڕۆ بانگی دەداو لە مزگەوتی خانەقاو لە

بەر سێبەری هەیوانەکە بە دەم وەنەوزەوە سەرخەوێکت دەشکاند، بـە سەرەسـم لەقەیـەك و دووو سـێ و دە بـەر کەلەکـەت دەکـەوتن، ئەوەندە لەقەت بەرکەوتبوو وات دەزانی کە کەلەکەت کون بووە، لـە چاوی کـەس رانـەدەمای، هـەمووان جگـە لـە تارمایی هیچی دیکە نەبوون، لە پاش بزربوونی هـەمینێ هـەموو شـارەکان و گونـدەکان، شارو گوندی مردووانن، لـە چاوانیان رقێکـی بـێ مانـا و قێزوبێزو بەزەیی‌یـــەکی نائادەمیانـــە ببـــووە تانـــەو تۆیـــان رەش دەکـــرد، بەزەیی‌یـەك کـەمتر لـە بـەزەیی بـۆ پشـیلەیەکی کـوێرو سـەگە بەرەڵڵایـەکی گـەڕو وێـڵ گـەرد، کچـانی کـراس کـورت و ژنـانی عەلمۆدەو عەبا بەسەر لێت دەڕەوینەوە، هەندێ جار وەك کەسێکی نابینـا بیـت یـەکێك دەهـات و دەسـتی دەگرتـی و لـە جادەکـان دەیانپەڕاندیتـــەوە، تـــۆش بـــە گومانـــەوە لـــە یەکەیەکـــەیان ورد دەبوویتـەوە، لـە ناکـاو خـۆت رادەپسـکاندو لێـیـان دەتەکیتـەوە، تۆیان بە سەرگەورەی شێتەکانی شار دەزانی، شێتێك کە بەردەوام وەك ئەوەی زیکری خوا بکاو لە چرکەیەکدا لـە بـەر خۆیـەوەو لـە بـــەردەمی دەرگـــای ماڵەکانـــدا، لۆقنتـــەکان و گـــەرماوەکان و دوکانـەکان و مەیخانەکانـدا دەیـەها جـار بڵـێ: هـەمین.. هـەمین.. هەمین.. دەنێو چایخانەکان و لـە ژێـر چەتری پاسـەکان و هـەیوانی مزگەوتەکاندا بڵێ: هەمین.. هەمین.. هەمین.. کە لەسەر جادەو نـاو کۆڵانەکان دەردەکەوتی سەد منـاڵ بەیەکەوە، سەدەها گەنجی مل هـوڕو تـۆڵازی بـێ شـەرەف بەیەکـەوە هاواریـان دەکـرد ئـەوەتا هەمین.. هـەبوو دەستی بە ناو گیرفانی‌دا دەکردو دەیووت هانێ ئەوەتا هـەمین.. هـەبوو سەرسـەریانە دەسـتی بـۆ ناوگـەڵی دەبردو

دەیـووت: هانــێ هــەمین.. هەنـدێ لـە دوکانـدارانی سمـێڵ بـابڕ دەستیان بۆ قوونی خۆیان دەبردو دەیـانووت: ئـەوەتا هـەمین.. بـە تـۆوە گشـت شـێتەکانی شـاریان بـە نـەفرەت دەکـرد، راوە دوویـان دەنای، ئەو کاتەی کتو پڕ بەردی وێڵی منالێك جامی قەمەرەیەك، شووشـەبەندی چـایخانەیەك یـان جامخانـەی کۆگـاو مەغازەیـەکی دەشکاند، گوناهی شکانی هەر پەنجەرەیەك و جامخانـەی کۆگایـەك لـە هـەر کـوێ بووایـە لـە ئەسـتۆی تـۆ بـوو، رۆژێکیـان خـاوەنی جـوانترین کۆگـای شـار کـە لاوێکـی قـۆڵ ئەسـتوور بـوو بـەرزەفتی کردیـتو بـە بەرچـاوی سـەدەها کـەسو ڕێبـواری تیـژ تێپـەڕو پۆلیســـەوە دەمتـــی پـــڕ کـــرد لـــە وردە شووشـــەی شـــکاوی جامخانەکـەیو هــەردوو لا ڕوومــەتی تـۆی بـە زللـە ئـاگر دەداو هەڕەشەی لێ دەکردی کە ئەگەر وردە شووشەکان نەجوویی بەرت نـادات، دەیـووت: مەگــەر دەروێــش نیـت، هــەر هــەمووان، بــە پۆلیسـەکانەوە، قاقـا پێدەکـەنین.. زللەیـەك و دوو.. دە.. تـۆش لـە ترسانا کەوتیتە شووشە جاوین، پاشان لێی دەدایتو دەیووت: ئەوجا هەنووکە بڵێ: هـەمین.. هـەمین.. تۆلازێکی لـەو کـەرتر تـۆی گـرتو هەڕەشـەی لـێ کردیت کـە بـە زنجیر دەتبەستێتەوە گـەر بـە پـێی پـەتی بەسـەر وردە شووشـەکاندا هەڵنەپـەڕیت، هەڵپـەڕین بـە مــەرجی خـوێن لــێ هـاتن، یــەکێکی دیکـەیان درهەمــەکانی لـە گیرفانـەکانتا دەردەهـانیو دەیـژماردنو دەیـووت: ئـەوەیان هـەقی جامخانـە شکاوەکەمە، ئەو پارەیـەش هـی ئـەو خێرەومەندانـە بـوو کـە بـە دزییـەوە دەیانخسـتە نـاو گیرفانـەکانت، یـان بـەردەمت ئـەو وەختـــەی لـــە ژێـــر پـــەنا دیوارێکـــدا یـــان هـــەیوانی مزگەوتێکـــدا

دەبۆرژای، زۆربەی دەمەو ئێوان منالانی بیژمۆت سووكێ دەستە باریكـەكانیان دەئاخنیێیـە نێـو گیرفانـە قوولـەكانی شـەڕواڵەكەت‌و درهەم‌و دینارەكانیان لێ دەدزیت، كەیفت پـێ دەهـات كـە ئەوەنـدە لێت نزیك دەكەوتنـەوە، ئـەو سـاتەوەختە تاكە وەختێكی ئولفەتی نێـوان تـۆو منداڵـەكانی شـار بـوو، لـە ترسـی تـەم‌و تـاریكی دەمـەو ئێوارەو تەنیایی حەزت دەكرد منالێك، ژنێك، پیاوێك، سەگێك یـان هەر رۆح لەبەرێك خۆیت تێ هەڵسوێ، بۆنێكی ئادەمیانـە بەسـەرتا بێ، گوێت لە هەناسەی كەسێك بێ لە نزیكەوە، راكەڕاكەی بەیانی تا ئێوارە لە پەل‌و پۆی دەخستی، خامۆشی دەكردی، بە درۆ وەك ئەوەی كە شێت بیت خۆت بۆ دەسـت‌و دزینـی ئـەو هەتیوانـە شـل دەكرد كە سەرەتا بە دزییەوە.. بە ترسـەوە لێت نزیك دەبوونـەوە، دەستیان لە گیرفانەكانتا ون دەكرد، یەكەمجار بە پەلەو پاشان كە دەیانزانی لـەوە ئـارام‌و شـلتری دەسـتت بوەشـێنی بـە شـێنەیی دوا فلوسـیان لــە گیرفانــت دەردەهــانی، دەتزانــی رۆژی دواتــر بــەو پارەیــەی تــۆ دەچــنە ســینەماو قــاچ رادەكێشــن‌و جــڕت‌و فیكــە لێدەدەن‌و جگەرەی زەلیش دەكێشن، لەسـەر كورسـی چـایخانەكان جامانــە بەســەرو ئەفەنــدی تێــت رادەمــان‌و بــە گــوێی یەكدیــدا دەیانچـرپاند، قەسـتت دەكـرد بزانـی ئـەو كەرپیاوانـە چ دەڵـێن، ئەوانەی بە شەو وەك نێرەكەر سواری ژنەكانیان دەبن‌و بە رۆژیش تــا ئێوارەیــەكی درەنــگ تاولــەو دۆمینــە دەكــەن، دەگــەڕای.. دەگەڕای.. دەتویست بزانـی هـەمین لـە نێـو كـام كـۆڵان‌و لەسەر كام بان كەوتۆتە خوارێ، بێ شـك لـە شـوێنێكدا لـە خـوێنی خۆیــدا گــەوزیوەو كــەس نەیناســیوە، وەك فریشــتەیەكی پــیرو

پەڕوباڵ کراو کە خودا لێی تۆرابێ و لە ئاسمانەوە هەڵیدابێ، خوویەکی سەیرت گرتبوو، دەچوویتە سەر دیوارە هەرە بڵندەکان و دەتڕوانی، سەر تەپۆلکەو گردۆلکەکان، منداڵانە بەسەر درەختەکاندا هەڵدەگەڕایت و دوورتر لە مەودای بینین دەتڕوانی، جارێك و دوو، دەو.. هەزار.. دەچوویتە سەر قەڵاو سێبەرت لە چاوانت دەکرد، نیگاکانت لەودیو تەنکە تەم و تاریکی و دووکەڵەوە بەسەر کۆڵان و شەقامەکاندا هەڵدەفڕی، بێ هوودەیە.. بێ هوودە.. هەر دەرگایەکی داخراو گومانی لە لا دەخولقاندی، کۆشکە داخراوەکان، تەقەت و داخراو چون قوتوو، ژێر زەمینە تاریکەکان، بنی بیرە سەر داپۆشراوەکان، رووخساری هەر ژنێکی کەنگر فرۆش و کاردوو فرۆش تۆلەکە فرۆش و هێلکە فرۆش و شیر فرۆش تێکەڵ بە سەرو سیما و هەیکەلی هەمینێ دەبوون، لێیان نزیك دەکەوتیتەوە، ئەرێ کێهاتان (هەمین)ن؟ هەمین کێیە برالە.. تێکچووی؟ کارمامزێکی دەشتی قەراجەو لە منی ماڵ وێران بزر بووە، بە شەرمەوە، شەرمی ژنانی دەشتەکی، لە ژێر لێوەوە دەم و لێویان بە چارۆگە دەشاردەوە، بە دزییەوە و خنکاوانە دەتریقانەوە.. کوو.. نایناسن؟ نەتاندیتێیە؟ هەمینی من.. بێ ئومێد رادەوەستای، وەك کۆمەڵێ قەلەرەشکە لە قیغەقیغ بکەون خامۆش و مردووانە بە دوو چاوی پڕ لە سەرسامی و ترسەوە لێت رادەمان، کە دەخزانەوە پاڵ دیوارەکەو دەچوونەوە ناو یەکدی، دەبوونەوە بە دیوارێك لە ژنی سەرسام و زەندەق چوو.. تۆ دەڕۆیشتی.. حەزت دەکرد بگەڕێیتەوە کەلاوەکەتان و بۆ دواجار بۆن بە دارو بەردو خۆڵ و هەنارو هەنجیرە زڕەکەوە بکەی، دەرگا

داخراوەکانی حەوشەو ژوورەکانو گەنجینەکە بکەیتەوە، جارێکی دیکە لە بەردەم کۆلیتی مریشکەکاندا کرۆشکە بکەیتو بە یادی جاران دەست بە نێو (کا)ی تەڕو ریقناویدا بگێڕیو لە هێلکە بگەڕێی، ئەگەر کەرو مانگاو مریشكو جووجەڵەکان زیندوو بن بیانگێڕیتەوە، هەرچییەکی کە دزراوەو براوە، لەوانەیە هەر بە موعجیزە (هەمین)یش کتوپڕ لە ئێوارەیەکی ناوەختا بگەڕێتەوە، رەنگە هەناسەی هەمینێ لە درزی دیوارەکان بەجێ مابێ، خەونێکی جوانی لە سەر یەکێ لە بالیفەکان، قریوەیەکی شەرمنانەی لەناو حەمام ئەو وەختەی کە بە بیانووی پشت شۆرین نقورچت لێ دەگرت، بێ شك لیفەکەیەکی کۆن، بەردە پێیەك، کەرتە سابوونێکی وشکەوەبوو کە ئەو دواجار دەمو چاوی خۆی پێ شۆریبێ، سندوقی بوراقەکە دەکەیتەوەو دەمو چاوت لە جلە جێماوەکانیدا غەرق دەکەیتو تا دەمری بۆنیان دەکەی، ئەی خودا لەو بۆنە خۆشو دەگمەنە کە بۆنی هیچ ژنێك لە دونیادا نایگاتێ، بۆنیان بکەیتو بگری، بگری.. لەوانەیە چەند تاڵێك لە پرچی بە سەر سەرپۆشە سپییەکەوە جێمابێ، ئەو سەرپۆشەی بە تەنها لە پرسەکاندا سەرو پرچی پێ دادەپۆشی، خۆ لەوانەشە لوولەیەك لە قژی لە نێو ئەو قوتووە ژەنگاوییەدا بێ کە هەمیشە لە سووچێکی حەمامەکە دانرابوو، بێ شك جێ دەستو پەنجەی ئەو بەسەر دارو بەردی ئەو کەلاوە کۆنە جێماوە، ئاخێك.. هەنسکێك.. قوڵپی گریانێکی خنکاو لەنێو لوولەی دووکەڵکێشی زۆپاکە، جێ پێیەك لە ناو حەوشەکەدا، وێنەیەکی زەردو رزیو دەنێو قوتووی متومورووەکانی، ئەنگوستیلەیەك،

گوارەیەك یان خەزیمێکی سەردەمی کچێنی، بەو ئومێدو خەونەوە زۆر گەڕای، شەوو رۆژ بەدەم زینندە خەوەوە، چەندین جار خۆر هەڵات و خۆر ئاوا بوو، لەوە هیلاکترو گەڕیدەو کاستر بووی شەوو رۆژەکان بژمێری، لە بەردەم کەلاوەیەك و دەرگایەکی شەق و شڕدا خۆت دۆزییەوە، بە پێی ئەو زنجیرە قەف ئەستوورو لەیەك بەستراوە خۆیەتی، وەك دواجار کە مامزەکە لە باوەشتا هەڵەتە بوو ئاوڕت دایەوە، هەروەك بڵێی لەو ساکە دەشتەدا بە تەنها کەلاوەکەی تۆو هەمین دارو پەردووی بەسەر یەکدیدا رمابێ، وەك دوا ماڵی رماوی ئەم دونیایە، رماو بە دوو چرکە بەر لە لێدانی شەیپورو هاتنی قیامەت، بە چوار دەوری خۆتدا خولت دەخواردەوە، بە چوار دەوری کەلاوەکەدا، کوانێ فڕندەیەك بە ئاسمانەوە.؟ خەڵقەندەیەك بەسەر خاکەوە؟ مارو مێروولەیەك؟ کوانێ.. بۆ کرمێك لە بەر پێتا ناجووڵێ؟ چڵە گیایەك نالەرێتەوە.؟ هاوارێك.. ناڵەیەك.. قریوەیەك.. گریانی منالێك.. قیژەی ژنێك.. کۆکێنی پیرەمێردێکی وەرەم دار؟ کوا هەراو زەنای ئاژاوەیەك.. جنێوی زۆری پیاوە تووڕەو داخدارەکان.؟ زیکری دەروێشە لە خواترساوەکان؟ هەلهەلەی فڕیوی ژنێك لە زەماوەندێکدا؟ زریکەی لە ناکاوی یەکێکی دیکەیان لە پاش هەواڵی کت وپڕی مەرگی ئازیزێك؟ ئەتۆ چۆن بزانی ئێرە گەڕەکێکی قەڵەبالغی ناو شارێکی زۆر گەورەیە؟ کوو بزانی ئێرە خاکەسارێکی چۆڵ و خامۆش و قەفرانیە تا بنی دونیا؟ پەنجەکانت لەو خۆڵ و تۆزەی ناو حەوشەکە وەرداو چنگێکت هەڵگرت و وەك شەکرۆکە خستتە ناو دەمت، گەرد بە گەردیت جوویی و قووتت دا، بێ شك پێیەکانی

هـەمینێ ڕۆژانێـك یـان سـالآنێك لەمەوبـەر بـەر ئـەو خـۆڵو تـۆزە کەوتوون، ئاە.. خودا هاوار .. خۆ هیچ ئاسەوارێکی تێدا نەماوە بەڵگەی ئەوە بێ کە دوو کەسی کلۆڵ، ژنو مێردێکی ساویلکەو ڕەنج بەخەسارو دەشتەکی لێرە ژیابن؟ دوو عاشقی وێڵ گەردو ڕەشـۆکی ئا لێرەدا گریاونو پێکەنیون، ئەی خودا مانەوە دوای هـەمینێ چ مەینەتیـیەکی گـەورەو دەردێکـی گـرانو.. چ خـەو زڕانێکی ئەبەدییە؟.. ئەوەندەت هاواری (هەمین)ێ کرد تا دواجار وەك ئەو کەسەی کلی دەرخوارد درا بێ دەنگت نووسا، ترسایتو لەو کەلاوە کۆنە دەرپەڕیت، کتومت وەك ئەو ڕۆژەی هەمین هاتە خـەونتو هـەر لـەو ساکە دەشـتەش لێـت بـزر بـوو، بـێ باك لـە دەورانـی فەلـەك، لـە لێکدی ئاوس بوونی شـەوو ڕۆژەکـان، تـەنها خۆشـیت ئـەو گەڕانـە بێهوودەیـە بـوو، گـەڕان بـە دوای هــەر تارماییەك لە هەمینێ بچێ، ماڵی ئاغاکانو کوێخاکانو بەگلەرو بازرگانەکانت هەراسان کرد، ئەوەندەی لە بەرقاپییەکانیان کزۆڵەو سـەرکز خـۆت گرمۆڵـە بکـەی، بووی بەسـەر قافڵەچـی شـێتەکانی شار، هـەر بـە تـەنها خـۆت خـەمی هـەموویانت دەخـوارد: هـەیاس.. محێگن.. کەسكو سۆر .. چورچە.. بەخۆکە.. جوعە.. کسۆ.. حەمە شێت.. سابیر مارات.. خدە لیکن.. خاتە کوڕانی..بەسێ بێ دەرپێ.. دەلی حوسنی.. دەیەها کە ناویانت نەدەزانی.. کارەساتی ڕاوکردنـی تـۆو شـێتەکان هــەر لــەو شــەوەدا تەقییــەوە کــە حەسحەسـەکان دەنێو قەیسەریدا دەنگی پیاوێك دەدەنو.. ئەم ناوەستێ.. میلـی تفـەنگی لێ ڕادەکێشنو.. ئەم ڕادەکا.. دەست ڕێـژێكو لـە خـوێنی خۆیـدا دەیگـەوزێنن.. کـە دەچـنە سـەری

(پیرداودە شێت)ەو کەس نەناس بۆ بەیانی شارەوانی ناشتیو تۆ تەنها کەسێك بووی لەسەر گۆڕەکەی دەگریای..

تەواو.. هەر هەموو بەگزادەکانو پیاوماقوڵانی شار مەزبەتەیێکیان نووسیو.. خرا بەردەمی (موتە سەریف)، وا بڕوا شێتەکانو سەگەبەڕەڵڵاکان دەمانخۆن، ئەم شارە کە عومری هەزاران ساڵە خەریکە شێتەکانی لە عاقڵەکانی پتر دەبێ، ئەوە شارە یان شێتخانە .. دوکانداروو لۆقنتەچیو خاوەن کۆگاو موغازەکان لە ترسی بەردە فڕکانێ بۆ کوێ بچن؟ هەر هەموو پۆلیس و سەربازو خەفیەکان و یاساوڵەکانی شەوو پیاوانی حوکمەت کەوتنە خۆ، هەر هەمان رۆژ سەگ کوژەکانیش ئاگادار کرانەوە، یەك هەڵمەتی دلێرانەو شار پاك دەکەینەوە، نابێ شێتێك قورتار بێ, هیچ سەگێکیش لە دەوروبەری قەسابخانەکەش بمێنێ, جێگەو رێگەی شەوو رۆژیان تۆمارکرا, قوربان لۆ دەرۆزەکەرەکانیش نە پێچینەوە؟ ناشوکری نەبێ خەڵکی ئەوانیشیان شێت کردییە.. بیاننووسن.. کێ زەرەری هەیە بینووسن..

لە رۆژێکداو لە ئانو ساتێکی دیاریکراودا بوو بە قاو.. شار خرۆشا.. سەدان پۆلیسو سەربازو باشبۆزغ کەوتنە سەر جادەو نێو کۆڵانەکانو گوزەری دارتاشو ئاسنگەرانو قەیسەریو بازاڕو بەرهەیوانی مزگەوتەکان ناو گۆڕستانەکان, بە هەزارەها منداڵ کە لە بەزمێکی وا دەگەڕان.. دەستگێڕە مایەپووچەکان, گەنجی دەست بەتاڵو ترۆ, پیاوانی بێ دەماغ کە لە تاوڵەو دۆمینەی نێو چایخانەکان بێزار بوون, هەر هەموو بوون بە دەلیل و چاوساغی

پیاوانی دەوڵەتی, ناویان نا رۆژی راوکردنی شێتەکان, دەیەها دەرۆزەکەرو بێ ماڵو دەرەتان وەبەر کەوتن, پیکەبو جیبو کامیۆنو لۆرییە قەفەزدارەکان گران وەك دەعبایەکی لە ئاسن دروستکراو ناڵەو گڕەگڕی مەکینەیان تێکەڵ بە هاوارو زەناو فیکەو جڕت لێدانی گەورەو بچووك دەبوو, منالآنی سەرکەو بنکە دەکەوتنە بن دەستو پێی ئەسپی سەگوژەکانو نەدەڕەوینەوە, تا دەرەوەی شار دەکەوتنە دوای سەگە بەڕەڵلاکانو بەدەم بای غارەوە هەر سەگوژ بوو نیشانەی دەگرتەوە, تا دەهات کەلاکی سەگە کوژراوەکان زیادی دەکرد, لە دوورەوە لە کەرنەڤالێکی عەجایب دەچوو, ئەو رۆژە پیاوانی بێ ئیشی بەردەمی دوکانەکان ئەوەندەیان جڕت لێدا, لەوەدا بوو گوپیان بدڕێ, دەبوو پۆلیسەکان بە دارحەیزەران منالەکان لە خۆیان پاس کەن, تا دەهات تەکانی شێتانەی ئەو مەحشەرگەلە لە هەموو کونو قوژبنێکی شاردا دەتەنییەوە, لافاوی ئەو خەڵکە کتو مت لە لافاوی ئەو شەوە دەچوو کە هەموو شتێکی رادەماڵی, لە بڵند گۆکانەوە جاڕ دەدرا کە ئەوڕۆکە تا ئێواریٚ هەرچی شێتو وێت هەیە دەبێ بگیرێو هەر هەموو سەگە بەڕەڵلاکانیش بکوژرێن, هەر منالی چڵکنو چڵمن بوو, هەر لاوی مل هوڕو دەست بەتاڵ بوو, بە خۆڕایی دەبوو بە دەلیلو بە نەرمە غارێکەوە کەوتبوونە پێش لۆریو جێبو پیکەبو ئەسپ سوارەکانو شێتەکانو سەگە بەڕەڵلاکانیان قاودەدا, تۆش بێ ئاگا لەخۆتو لە بڕیاری شێتانەی شارەوانی، بێ ئاگا لەو هەراو زەناو زایەڵەو قاوو قیژەی کە ئاسمانی شاری پڕ کردبوو لە دەنگەدەنگو قەڵەباڵغی, ئەو هاتو

هاوارە دەڕژایە ناو کۆڵانەکان و حەوشەکان و سەربانەکان و سەر جادەکان, دەڕژایە سەر گومەزو منارەکان, لەوە دەچوو یەك شار راوکردنی شێتەکانی کردبێ بە بیانوو تا وەکو شێتی و هاربوونی خۆی فڕێ بداتە ناو هەواو سەرجادەکان, کوشتنی سەگەکان بکا بە بیانوو تاوەکو ئارەزوویەکی کوشندەو خوێناوی خۆی لە خوێن رشتن تێر بکات, ئەوەندەی نەدەما سوار ئەسپەکان و ماشێنەکان ئەو منالانە بشێلن کە ساتمەیان لە یەکدی دەکرد, یان بەدەم پاشقوڵ لێ گرتنەوە دەکەوتن, منالەکان لەپەو روو دەکەوتن و هەڵدەستانەوە, تا دەهات لافاوی مەردووم پڕ بە جادەکان شەپۆلی دەدا, رۆژی ئەوە بوو گەورەکان بوزو تیلك بە گچکەکانەوە بکەن, گچکەکانیش بە گەورەکانەوە, کوڕو کاڵ خۆ بەژن و کچانەوە بنووسێنن, نقورچ لە لاڕان و سمتیان بگرن, ئەو شێتانەی فامیان بەو راوە دەکرد بە چوار لۆقە بە نێو کۆلان و جادەکاندا غاریان دەدا, هەندێکیان وەك بێچووە قەتێ هەر بە کلاو گیران, لە سەد لاوە بەریان پێ دەگرتن و پەلبەست دەکران, راوێکی خۆش و بەلەزەت, بە پاڵ و شەق و پێلەقە سەردەخرانە ناو ماشێنەکان و وەك کۆنە جل فڕێ دەدران, دەنێو قەفەزەکانەوە وەك کۆمەڵێ گیانداری کێوی بە هەر چوار دەورەی خۆیاندا خێل و خوار دەیانڕوانی, بێ ئەوەی لە هیچ تێ بگەن و.. بە هیچ بزانن.. (کسۆ)یان لە قەسابخانەکە هێنایەوە, ئەو شێتەی ئولفەتی بە سەگە بەرەڵلاکانەوە گرتبوو, (هەیاس) دەنێو کولانەی سەگەکانی پشت دیواری قەسری زەرد دۆزرایەوە, بە دە زەلام تێیان هەڵدەداو بەرزەفت نەدەبوو, تێی هەڵدەن تا هەنووکە دە کچی

فەساد کردی‌یە, (خدە لیکن)یان لە ژێر هەیوانی مزگەوتی خانەقا دەرهانی کە بێ ئاگا لەخۆی دەنکە شقارتەی بە دەنکە شقارتە دادەگیرساند, حەمەیان لەژێر گردێك لە ئاسن‌و پاسن‌و تەنەکەو سکراب دۆزییەوە کە پاشەڵی رووتی لە مناڵەکان کردبوو بەو نیازەی لێی بگەڕێن تا گوو.. دەکا.. (بەخۆکە) خۆی بە دارتەلێکەوە شۆڕ کردبۆوەو وردەی بۆ مناڵان هەڵدەدا، (جوعە) چووبووە سەر دیواری یەکێ لە کەلاوە رماوەکانی ناو قەڵاو مەملەکەتێکی لە خۆی کۆ کردبووە، خوتبەی دەداو.. هاواری دەکرد: نەدەبوو کۆمارە گجکەلۆکەکەمان بڕوخێنن.. لە عەرزو ناموسی "ستالین" ببەم.. خوشکی کەر بگێ.. وتیان.. حوسنی دەلی کە ساڵ دوانزەی مانگ لە شۆفیرەکان ئاوس بوو بە دەم بای غارەوە کەوتووەو منالّی لەبار چووەو مردووە، تۆ لە هەموویان بێ ئاگاتر لە بەردەمی هەیوانی مزگەوتی زەرد، دوای شەوێکی درێژی خەوزڕان‌و وێڵ گەردی خەوە کۆتکە دەیبردیتەوە، سەرت بە کلاوەی ئەژنۆت دەکەوت‌و رادەچەنیت، قیژەو زریکەی بێ ئامان لە دوورەوە دەهاتە بەرگوێت، تا دەهات نزیکتر دەبۆوە، حەزت کرد بزانی چی بووە، بە پرتاو بازێکت داو گەیشتیتە بەردەرگای دەرەوە، وەستایت‌و روانیت.. تۆ بڵێی تەرمی پیاوێکی گەورە ببەنە سەر قەبران؟ هەزار کەس بەیەکەوە هاواریان کرد (ئەرێ وەڵڵا خۆیەتی.. دەروێشە) ئیدی تۆ ئەوەندەت پێ کرا بەر لەوەی ئەو ئاپوورەیە دەستی بتگاتێ رابکەی، ها لێرەو ها لەوێ، لە هەر دوو ریان‌و سێ ریان‌و چوار ریانێك سەرت لێ دەشێواو لە بەرخۆتەوە دەتپرسی: کامەیە رێی نەجات؟ دوعات

ـــــــــ

دەکرد ڕێت نەکەوێتە کۆڵانێکی داخراو، خەڵکێکی تێکەڵو پێکەڵ کە ساتمەیان لە یەکدی دەکرد، جلی جیاو ڕەنگاوڕەنگ، منالان وەك چۆلەکەی باڵ شکاو باڵیان لێك دەدا، شاد بوون بەو هەرایە، ئوتمبێلەکان دەنێو ئاپوورەی خەڵکدا گێژیان خواردو بزر بوون، خۆیان لە عەرەبانەو ئەو سندوقانەی سەر شۆستەکان دەداو قلْپیان دەکردنەوە، هەر هەموو گۆزەو کوپەی ریزکراوی گوزەری گۆزەکەرەکان شکان، منالانی سەر دار سنۆبەرەکانی لا ڕێگاکان بەردو مازوویان دەگرتە ئەو حەشاماتە، هەر بابا بوو دەیویست قەپەنگی دوکانەکەی دابداتەوە نەبا دزی لیٚ بکرێ، کە کەوتیتەوە ناو گوزەری کەوبازەکان چی قەفەز هەبوون لە ژێر دەستو پیٚی ئەو هێرشی مەردوومەدا وردو خاش بوون، چەندین بولبولو کەوو کۆتر فڕین، ژمارەیەکیش مردن، کە دەتدی لە بەرامبەرتەوە ئاپوورەیەکی دیکە دەرکەوت، بە لای چەپ یان ڕاستدا ڕێت دەگۆڕی، هەبوون هەر بۆ مەزاق کلاویان بۆ ئاسمان هەڵدەدا، بیٚ سەروبەر بە ناو یەکدیدا دەخولانەوە، هەندیٚ لە پیاوەکان منالە وردیلەکانیان خستبووە سەر قەلاندۆشکانو پڕ بە قوڕگ هاواریان دەکرد، لە هەڵچوونو داچوون نەدەکەوتن، بە هەر چوار لادا ئەو خەڵکە دەستی ڕادەوەشاند، یەکێك دەکەوتو یەکێك هەڵدەستایەوە، پیٚ دەکەنینو دەتریقانەوە، هۆی هەلەلە.. هۆیها.. لە رقی مەزاقی ئەو عەزازیلە پۆلیسەکان جنێویان بە دارو بەردو ئاسمانیش دەدا، گوو بە شەرەفی ئەو کەسەی ئەم بەزمەی خولْقاند.. ئەو گەوادانە با خۆیان بێن ئەو ڕاوە شێتە بکەن، لە عەرزی موتەسەریف بەم...

لە دواتەوە هەر هەموو هاواریان دەکرد: (هەمین ئەوەتا دەروێش بگەڕێوە)، نەتدەزانی سەیری کام لا بکەیت، بە چوار چاو دەتڕوانی، کە یەکێك بەری پێ دەگرتی وەك کەرتە شاخ خۆت پێدا دەدا، نەتدەزانی ئەو هێزو شەنگەت لە کوێ بوو، ساتمەت لە دارو بەرد دەکرد، جەمەدانیو کڵاوت فڕین، کەوتە بن دەستو پێی مەوجێك لە بەشەر کە تا دەهات زۆرتر دەبوون، کەس گوێی بەو مناڵانە نەدەدا کە دەکەوتنە بن دەستو پێیان، بەو سەگانەی کە لەسەر جادەو لاکۆڵانەکان دەکوژران، ئەوانەش کە ژەهر خواردوو کرابوون، ئەوەندە وێنەکان بە ناو یەکدیدا دەچوون تا هەر هەموویان بوون بە یەك بوونەوەری زەبەللاح، دەعبایەك کە هەزار چاوی هەبێ، هەزار دەم بۆ جنێوو جڕت لێدانو هوویها کێشان، هەزار دەست بۆ شەپازللەو.. هەزار پێ بۆ غارو راوەدوونان، ئەو هەموو وێنە زۆرو کتو پڕ گۆڕاوە کوێریان کردی، ئەو هەموو هاوارە کەڕیان کردی، هەزار وێنەی ترسناكو دوو گلێنەی تەقیو، تەقیو لە تۆقینو ترسدا، دەتخواست دوو باڵت لێ بڕسکێ، هەندێ جار سووك ریشۆڵە ئاسا دەفڕیتو هەندێ جاریش وەك خەرتەل باڵە خوێناوییەکانت لە زەوی دەخشان، لە کوێوە دێ ئەو هەموو قاوو قیژەو قریوەیە؟ دەتووت بۆ دواجار دەیانەوێ بە هەموو شاردا بتگێڕنو ئەوسا بتگرن، بتکوژن، کەس پەنات نادا، هیچ مزگەوتێك، هیچ کەلاوەیەك، هیچ دوکانێك، هیچ ماڵێك، هیچ چایخانەیەك، مەیخانەیەك، هیچ.. هیچ.. هیچ کەس.. لە ناکاو کاروانی حەشاماتێکی راکردوو بە دوای شێتێکی دیکەدا کەوتە ناو شارێك لە گەنجی مل هوڕو منالانی چەتوون کە

کەوتبوونــە دوای گۆلەســەگێکی قــاچ شــکاو.. وەك دوو دیــواری ئەستوورو پان لە مەردووم یەکدیان دەبڕیو لە یەکدیان دەدزی، بە سەدەها وازیان لە راوەدوونانی گۆلەکە هانیو کەوتنە دوای شێتەکە، بە سەدانی دیکەش بۆ راوی گۆلەکە وازیان لە شێتە هانی، ئەو رۆژە منالّە هارو تۆلاّزە بەلانگەزەکان حەزیان دەکرد ببنە دوو لەت، لەتێکیان سەرگەرمی راوەسەگ بێو لەتێکی دیکەی بکەوێتە دوای شێتەکان، ئەوانەی لە غارغارێنی دوای سەگەکان شەکەت دەبوون دەکەوتنە دوای شێتەکان، سەگە بەڕەڵلاّکان خۆشبەزتر بوون، خۆ بەیەکەوە بەردە باران دەکران، بەیەکەوە بەر لەقە دەدران، بەیەکەوە لە پەناو پەسێرەکاندا قاو دەدران، بەیەکەوەش دەنێو دوکانو ناو حەوشەی دەرگا وازی ماڵەکاندا دەردەهێنرانو بۆ بەزمو زرمەزلێو قۆشمەو عەزاب فڕێ دەدرانەوە سەر جادەکان، جادەی سیخناخ بە مرۆڤو ماشێنو ماتۆڕو عەرەبانەو پاسکیل، هەر دەتووت شار دەعبایەکی بێ دڵەو کوێرایی داهاتووەو هیچ نابینێ، کەڕەو هیچ نابیستێ، لە پاڵەپەستۆی ئەو هەموو گۆشتو ئێسقانەی چوار دەورت هەناسەت لە بەر بڕاو لەوەدا بوو بخنکێی، لەو هەموو بەریەکدی کەوتنە، لەو هەموو فڕکان فڕکانو دەستاو دەست کردنە، لەو هەموو راکێش راکێشەدا جلەکانی بەرت کە هەر خۆیان هەلاهەلاو پرزۆڵ پرزۆڵ بوون پینەیان لێ دەکەوتە خوارێ..

(خودا هاوار.. فریام کەوەو بە تەنیا جێم مەهێڵە..)

چ لەزەتو خرۆشانێکە ئەو هەموو ترسو تۆقینو زەندەق چوونە دەنێو چاوانی سەگەکانو شێتەکان، هەندێ لەو کچە

بەندەوارانەی نێو ماڵە تەنگو تاریکەکان بە بیانووی دەردانی بارانـاوی نـاو حەوشـەکان چڵکاویان بەسـەر سـەرو قامـەتی ئـەو رەشە خەڵکەدا دەڕژان، هەر ئەو رۆژە منالاّن دەیەها تەنەکەیان بە کلکی کەرو پشیلەو سەگە بەڕەڵلاکانەوە بەست، لە سەد لاوەش بە دارو تێلا تێیان بەر دەبوون، ئەوەیان کە خۆش نەدەبەزی لە هەمووان پتری بەردەکەوت، تۆش لەوان گێژتر بۆ هەر لایەك ملت دەنا.. دیوارێك لە مەردووم رای دەگرتی.. دەکەوتی.. دەخەوتی.. دەمردی.. وەلێ نا.. یەك هەزار دەست بەیەکەوە لە خەوی دەکردی.. لە مەرگی دەکردی.. چیتر پێیەکانت، دەستەکانت، چاوەکانت، رۆحت هی خۆت نەبوون، کەس ئەو هەموو قەهرو فرمێسکەی نەدی، بە لەقە لە بن گونیان هەڵدەدای تا زووتر راست بیتەوە، سەری دارێکی تیژیان لە پشتی ملت گیر دەکرد تا بناڵی، تفیان دەکردە ناو چاوت تا بگریت، شێتێکی دیکەیان دەهێناو لە بەردەمتا بە دەیەها کەس دەیان گرتو تەنەکەی زبڵیان بەسەردا قڵپ دەکردەوە تا وەك سەگێکی تەڕ خۆی راوەشێنێ، لەو هەترەش چوونو ترسو تۆقینی باریوی ناوچاوانی ئەو" تۆش هەترەشت دەچوو، هەرکەس لەو رۆژەدا دەیویست دەستی بە شێتێك بگاو تێی بسرەوێنێ، هەر دەتوت خودا ئەو کەسە نابەخشێ گەر تفێك نەکات، جنێوێك نەدا، دەستێك نەوەشێنێ، دەمەونیوەڕۆ کە قوتابییەکان بەرەڵلا بوونو فەرمانبەرانیش رژانەوە سەر جادەکان، ئاپوورەی خەڵك لێرەو لەوێ جۆشی دەسەندو.. هەر تاوێكو سەر جادەکان پڕ بوون لە قەڵەمو پەرگاڵو راستەو لاپەڕەی دڕاوی دەفتەرو کتێبەکان کە بە دەم

فڕینـــی ســـەدان (پـــێ)وە دەفـــڕین، ئـــەو هـــەراو هۆریـــا و هـــەڵڵاو هەنگامەیە بیانوویەکی رێك رەخساو بوو کە کوڕیژگە برسیو لاوە لۆتیـیـەکان خـۆ لـە سـەبەتەی میوەجاتـەکان بـدەنو بـە گـۆڕێی وەبکەن، خۆپێـدادان بـە جامخانـەی کۆگاکـان، خـۆ نووسـاندن بـەو ژنو کچانەی بـە رێکـەوت دەکەوتنـە نـاو بازنـەی ئاپوورەکـان، لـە ئاسماندا (با) بەر (با)و بەرد بەر بەرد دەکەوت، دواجار لـێ گـەڕای وەك گەڵایـەك بکەوێتـە بـەردەمی لافاوێك لەگـەڵ خۆیانـدا راتمـاڵن، بـەر دیـوارو مەردوومـەکان دەکـەوتیتو بـەر دەبوویتـەوە، هـەر بـەو کەمـــە قـــژە درێـــژەی پشـــتی ســـەرت راســـتیان دەکردیتـــەوەو.. دەیانووت:

(ئەوەتا هەمینمان دۆزییەوە)

وەك لـــە خـــەودا بیـــت لـــە خۆشـــیانا رادەچـــەنیتو ئـــەوان دەتریقانـەوە، وەك سـەگە راوەدوونراوەکـان لیکـت دەکـردو لەسـەر چـوار پـەلان دەخشـیت، لەسـەر ئـەژنۆ، لەسـەر ئەنیشـکەکانت، دارستانێك لـە قاچ گـەمارۆی دابـووی، زوو زوو بـە نووکـە شـەق لـە کەلەکـەیان هەڵـدەدای، نەتـدەتوانی بپارێیتـەوە، زمـان لـە دەمتـا ئاوسابوو، لە دوورەوەش شەقژنی گوللەو قروسکەی غەمهێنی بەر لە کوشتنی سەگەکان دەڕژایە خەرەندی رۆحتـەوە، گریـانو ناڵـەو هاواری شێتەکانی دیکە کە تاو نا تاوێك بەلاتدا تیـژ تـێ دەپـەڕین کە هەر دەتووت سـواری شـەپۆڵێکی زۆر گـەورەی مـەردووم بوونو رووەو کەنـداوێك دەڕۆن، لـە هـەر چـوار لاوە (بـا) هـەڵیکردبوو، دەنگـــەکانی.. ناڵـــەو هاوارەکـــانی.. جـــڕتو جنێوەکـــانی.. قروسـکەکانی تێکـەڵ دەکـردو دەیهـانی، کـتو پـڕ هـەناوت تێـك

هەڵهات و بەسەر پێڵاوی دەیەها کەس رشایتەوە کە هەر زوو لێت تەکینەوە، پاشان بە غەزەبەوە و بە پرتاو لە بن چەناگەیان هەڵدای، پتر رشایتەوە، لە ناکاو گوللەیەکی وێڵ بەرتەختی تەوێڵی یەکێك لەو ئاپوورەیە کەوت، هەر هەموو خەڵکەکە لە ترسانا تەکینەوە و هەر دە هەنگاو لە دووری تۆوە پیاوێکی شرۆڵ خوێنی لەبەر دەڕۆی، راستەپێ هەستایتەوە و کەوتیتەوە غار، بەردیوارو دارتەل و دیوارەکان دەکەوتی، دەتووت بە دە کەس چرنوق لە دەم و چاوت گیر دەکەن، ناو دەمت تاڵ، هەناسەت لەبەر بڕابوو، وات هەست دەکرد تاوێکی دیکە مێشکت لە کونە کەپووتەوە دەرژێ، کەوتیتەوە سەر ئەو جادەیەی پڕ بوو لە سەبەتەی نێرگز، سەدەها مناڵ بەیەکەوە هاواریان دەکرد: (نێرگزی ئەوەل بەهارێ)، کە تۆیان بینی هەر هەموو هەستانە سەرپێ، تۆ بڵێی وا زوو بەهار هاتبێ و نەتزانیبێ، دیسانەوە لافاوی دیکە لەو عەزازیل و مەحشەرگەلە کەوتنەوە دوات، لێت نزیك دەکەوتنەوە، جارێکی تر لۆرییە قەفەزدارەکان دەرکەوتنەوە، لە دواتەوە هەر سەبەتەی پڕ نێرگز بوو بەر لەقەی خەڵکی دەکەوت و چەپکەکان دەکەوتنە ژێر پێیان و دەیانشێلان، دەتویست بگەیتە دوکانەکەی (سلێوە) و فریات بکەوێ، ئەو سوێند بخوات کە تۆ شێت نیت، پڕاوپڕی کۆڵان و جادەکان خەڵکی خۆیان بە دیوارەکانەوە نووساندبوو نەبا ژێر پێی ئەو زریانی مەردوومە بکەون، نەبا بەر رەشەبای شێتی ئەو عاقڵانە بکەون، سێی ساڵە راوە ریشۆڵە دەکەیت و هەنووکە خۆت راو دەکرێی، راوە بەراز.. راوە ئاسك.. راوە کەروێشك.. راوە

سمـۆرە.. هـەموو جـۆرە راوێکـت بیسـتبوو.. بـەڵام راوە مـرۆڤ..؟ نـەخێر.. تـۆ بڵـێی تـۆ دوا شـێتی ئەم شـارە بیـت کـە مـاوەو راو نـەکراوە؟ خـۆت لـە ماڵـەکان دەکوتـا و سـەر قاڵدرمـەکان دەکـەوتی، سـەربانو سـەربان وەك پشـیلەی تۆقیـو بـازت دەدا، دەتقوچـاند، لەودیو تاقو پەنجەرەکانەوە، لە ناو بالکۆنەکانەوە لـەو حەشـاماتە سـەر شێتە رادەمـان، ماسولکەکانت شلتر دەبوون، چاوانت لێڵو وێـڵ، گرێـك لـە سـەرتا، دوا ئـاوڕت دایـەوەو زانیـت مەحاڵـە دەرچـوون، لـەو دوورەوە لـەوە دەچـوو سـەما بکـەی، لـەترت دەدا، سەرسمێكو دەکەوتی، تـا دەهات بە هـەر چوار دەورتـەوە هاڵاوی گـەرمو گـەنیوی هەناسـەو هـاڕەی هـەمووان دەتپروکێنـێ، چـەقۆت پـێ نـەبوو دەنـا خـوێن بەرەیـەکت دەبـڕی تـا چـی زووە لـەوێوە هەناسـە بـدەی، سـەرت هـەڵبڕیو ئاسمـان هـەر بەقـەد سـیذییەکی مسین لە نێو هەردوو چاوانی پڕ تـرسو سـامتدا تیـژ دەخولایـەوە، تـەکانێکی دیکـەت داو وا گەیشـتیتە نزیـك دوکانەکـەی (سـڵێوە)، دوا هـاوارت بـۆ ئـەو بـوو بتبینـێ، وەلـێ ئـەو هـاوارە تاسـاوە لـە قورگتا خنکاو هـەر دەرنـەهات، لەپـەو روو کـەوتیت، وایـت لـە ژێـر دەسـتو پێیـان، تـەواو.. شـەکەتو مانـدوو نەتـدەتوانی کێـل بیتەوە، دەیـەها پـۆلیسو سەربازو سەگوڕو باش بـۆزغ گەیشـتنە سـەر سـەرت، بـە دار دڕیـان بـەو خەڵکـە دەدا، لـە دە لاوە سـەدەها دەسـت بـەرزی کردیتـەوە، دەتـووت یـەك شـار دوژمنتـەو دەیـەوێ دەسـتی بتگاتـێ، بـە شـەقێك.. بـە تفێـك.. بـە جنێوێـك تۆڵەیـەکی نادیـار لـە تـۆ بکاتـەوە، ئەفسـەرێك بـە دارەوە لـە خەڵکەکـەی دەخورییـەوە، لۆرییـەکی قەفـەزدار گـران جادەکـەی دەبـڕی نـەبا

یەکێك بشێلیّ، دەرگای قەفەزەکەیان کردەوە، هەر بە شەق و پاڵ سەریان خستی، گڕەو چەقەچەقی ماشێنەکە تێکەڵ بە هەراو هۆریا و زریکەو زەنا و فیکەو جڕت و چەقەنەی ئەو حەشاماتە بوو، زۆر گران ڕێی خۆی دەکردەوە، لەودیو شیشەکانەوە لە بازاڕو دوکان و موغازەو خەڵکە دەم بە هاوارەکە ورد دەبوویتەوە، بایەکی کزر ئارەقەی لەشتی سارد دەکردەوە، چاوانی لێڵت رەشکەو پێشکەیان دەکرد کە ویستت بزانی ئەوانە کێن دەنێو قەفەزەکەدا، هیچ کامیانت نەدەناسییەوە، هەر هەمووان بەسەر یەکدیدا تلیسابوونەوە، هێشتا هی ئەوە نەبوو بەرچاوانت روون بێتەوە، تەواو.. شار بەدەر کران.. هەر ئەو رۆژە لە خەستەخانەیەك کۆیان کردنەوە کە پتر لە سەربازگە دەچوو، لەو قەفەزەوە بۆ ئەو قەفەز، لەو پیکەبەوە بۆ ئەو جێب، لەو ژوورەوە بۆ ئەو ژوور، لەو قاوشە بۆ ئەو قاوش، بە پەلە قژیان بۆ داپاچین، هەر شێتێك و کەوتە نێو دەستە جلێکی تازە، بە ڕاڕەوەکاندا یەکدیتان دەدی، باڵبەست کراو، شێتە هارەکانیش بەسەر عارەبانەکانەوە شەتك درابوون، لە قاتی یەکەمەوە بۆ دووەم، لە دووەمەوە بۆ سێیەم، شرینقە دوای شرینقە، هاوارەکان دەنگی دەدایەوە، ئەو دوو کەسەی لە هەردوو لاوە چنگیان لە هەردوو قۆڵت کردبوو بە هەڵقە خەریك بوو پەنجەکانیان بگەنە سەر ئێسقانەکانت، لە هەر ژوورێکدا تاوێك رامان و لیّ ورد بوونەوە، ورتە ورتێك و پەنجەمۆرو کەوتنەوە نێو ڕاڕەوکان، لە دوورەوە کەسێك وا دەیقریشکاند کە پتر لە قریشکەی پێش سەربڕین بچێ، ئەو هەموو ژن و پیاوە بێ دەنگ و سپی پۆش و غەمگینە بۆنی

مـەرگیان لـێ دەهـات، یـەك شـەو مانـەوە یـان لـە دوای لـە هـۆش خۆچـوونێکی درێژخایـەنی چـەندین شـەوو رۆژ بەسـەر تـۆو شێتەکانی دیکە تێپەڕیون و نەتانزانیوە، بەو سکە برسی‌یەت بێ لەوە دەچێ یەك سەدەی تاریك بێ لێرە بەندکرابیت، بەو هەموو چڵکەی کە هەر هەموو گیانتی خستۆتە سەر خوروو، بەو هەموو ئەسپێ‌یەی لێت دەکەونە خوارێ، بەو هەموو تینوێتی‌یەی وا لە قورگتا، بەو هەموو برینە زۆرو وشکەوەبووەی سەر دەستەکانت و پێیـەکانت و هـەر هـەموو ئـازای جەسـتەت.. لـەوە دەچـێ لـە زەمانێکی زووەوە لێرە خزاویت، جگە لە زرەی زنجیرو چەقەچەقی قوفڵ و کلیل و ترپەی پێی یاساوڵەکان هیچ نەدەگەیشتە گوێت، لـە شـریقەی راکێشـانی میلـی ئـەو هـەموو تفەنگـە لـەوە دەچـوو سوپایەك لەودیو دەرگاکانەوە بەتەمای جەنگ بن، لە بارستایی و چڕی ئەو هەموو تاریکی‌یەی دەڕژێتە ناو چاوان مرۆ گومانی ئەوە دەکات کە بیانەوێ هەمووتان کوێر بکەن، بە پێی ئەو هەموو ناڵـەو نرکـەو گریانـە بـێ، ئـەو هـەموو لاوانـەوەو هەنسـکە دەبـێ ژمارەیەکی زۆر لەودیو شیشەکانەوە، لێرەو لە دەرەوە، مردبن.

ئەو رۆژە هەموو شتێك زۆر خێراو بە پەلە جێبەجێ کرا، وەك ئـەوەی زوو بیانـەوێ ئاسـەواری تاوانێـك بسـڕنەوە، تـا درەنگانـێ، دەنێـو شـاردا، لێـرەو لـەوێ گوێـت لـە شـەقژنی گوللـەکان دەبـوو، لێرەو لەوێ خاوەن کۆگاکان گەسکیان لە وردە شووشـەی شکاوو رژاوی جامخانـەکان دەدا، کۆمـەڵ بـە کۆمـەڵ لەسـەر شۆسـتەو نـاو چـایخانەو مەیخانـەو دوکـان و بـازاڕو ماڵەکانـدا دەیـەها رووداوی سـەیری عەنتیکـەی ئـەو رۆژەیـان دەگێڕایـەوەو دەتریقانـەوە.. هـەر

کەسەو بە جۆرێك چیرۆکەکانی دەگێڕایەوە، بەدەر نەبوو لە درۆو فیشاڵی زۆر، هەموو شتێك وردو باریك پێچرایەوەو حەکایەتی شێتەکانی شار سەرقاپی نرایەوە، لەو شەوەدا خەڵکی گوێی هەڵدەخست تا بزانن وەڕینی سەگە بەڕەڵڵاکان کەمتر بۆتەوە، تا شەوخەوتنان باس هەر باسی راوی سەگە بەڕەڵڵاکان و مەزاقی خۆشی سەگوژەکان بوو.. چیرۆکی شار بەدەرکردنی شێتەکان..

دەمەوئێوارە بوو.. ئەو وەختەی مەلەکان دەگەڕانەوە نێو دارستانەکان، خۆرەتاوێکی خوێناوی دەڕژایە ناو ئەو حەوشەیەی لۆری‌یە قەفەزدارەکانی لێ وەستابوو، مەلەکان بە خەمەوە دەیانچریکاند، وەك ئەوەی لە هاتنی شەو بترسن، یەك دووانێ لەو شێتانەی لە بەردەم لۆری‌یەکان باڵ بەست کرابوون و دەخرانە ناو قەفەزەکان سەری‌یان هەڵبڕی، بگرە لە کەلێنی شیشەکانیشەوە هەوڵی ئەوەیان دەدا مەلەکانیان لێ بزر نەبێ، تۆش بۆ تەنها ریشۆڵەیەك دەگەڕای، دوا پۆل تا دڵنیابێ لەوەی زستان بارگەو بنەی تێك ناوەو بەهار هاتووە، تاك و جووت سەریان دەخستن، یەکەیەکە قەفەزەکان پڕ دەبوون، ئەو دەرمان و دەرزی‌یانە هەر هەمووانی سست و تەمبەڵ و خەواڵوو کردبوو، پاش سەرکەوتنی هەر هەموو شۆفێرەکان و خۆقایمکردنیان لە پشت سوکانەکانەوە بەیەکەوە گڕیان لە مەکینەکان بەرداو کەوتنە دوای یەکدی، گران وەك ئەوەی تەرمێك بەرەو گۆڕستان بەرن بەنێو جادەکانی شاردا رووەو بەغدا رێیان دەبڕی، بۆ دواجار غەمگینانەو گێلانە لە درەختەکانی لاڕێگاو دارتەل و ماشێن و ماتۆڕو پاسکیل سوارو

دوکـانو بـازاڕو خـانووە کپـەکان ورد دەبوونـەوە، لـە ڕێبـواری هـیلاكو مانـدووی سـەر ڕێگاکـان، لـەو منالاّنـەی لـە دەرەوەی قەفـەزەکان لـە هەلەکە سـەمادا بوون، بـە پەنجـە ئاماژەیـان بـۆ نێـو قەفەزەکان دەکرد، دەرویێش.. تـۆ دەتزانـی ئەمـەیان دوا نیگـاو دوا ماڵئاواییـە لـە شـار، لـە دوورەوە گوێـت لـە زریکـەی بـێ ئامـانی شـەمەندەفەرەکە بـوو، وەك ئـەوەی ئـەو هـاوارو زریکەیـە بـۆ خـەمو پرسـەو دەردی تـۆ بـێ، هـەر هـەموو دەردو خەفـەتو قـەهرو حەسرەتو حەژمەتو خۆشی سالاّنێکی زووت لـە دلّدا پێچایەوە، بـە جـادەو کـۆلاّنو بـازاڕو قەیسـەریو ماڵەکانـەوە، کـە یەکـەمجار هاتیتە ئەم شارە، لە دوورەوە قەلاّ دەرکـەوت، دەتـووت کیسـەڵێکی زەبەللاحـەو لەپـەر روو کـەوتووەو ناجوولّـێ، هەنووکـەش دەنێـو تەمو مژێکدا دوا شت قەلاّیە ون دەبێ، وات زەن دەکرد کـە هێشـتا وایـت دەنێـو حەشـاماتەکەو شـانو پیـل دەکـوتی، لـە قۆرتێکـەوە دەکەویتــە نــاو قۆرتێــك، ســەرت بــەر دارتەلــەکان دەکــەویو رادەچەنیت، لە چالّێکەوە بۆ چالّێك، لـە دەستێکەوە بۆ دەستێك، ژوورەکــان، راڕەوەکــان، قاوشــەکان، دەمو چــاوەکان.. ســەرو کەللەت.. دەمو چاوت.. نەرمایی گوێت.. لچو لێـوو زمانـت.. سـەر دەستەکانت.. قۆلّو باسکت.. پێو پلو.. هـەردوو بەلـەكو لاڕانـت جـێ بـرین بـوون، هاوارەکـان لـە گوێتـدا.. لـە نێـو کاسـەی سـەرتا دەزرنگانـەوە، هـۆی هاکـان، قاژەقـاژی سـەدەها پۆلـە ریشـۆلّە لـە ئاقارێکـدا، گوێــت لــە هــاواری خۆتــە.. هــەمین.. هــەمین.. لــە ئاسمانـەوە بـەر دەبیتـەوەو ناکەویتـە سـەر زەوی، دەکەویتـە نـاو

بیرێك بنی نیەیە، لە زیندە خەوێکی دیکەدا دەکەویتە ناو دەمی کراوەی ئەژدیهایەك، لە خەوێکی دیکەدا دەکەویتە سەر مارێکی پەپکە خواردوو لە بنی بیرەکەدا، تۆ وەئاگای یان خەواڵوو؟ بەسەر ترۆپکی چیایەکەوە رووەو دۆڵێك غل دەبیتەوە، بەر گاشە بەردەکان دەکەویت‌و رایان دەماڵی، لە هەموو شوێنەکانەوە، شوێنە دوورو نزیکەکانەوە، لە هەموو زەمانە زۆر دێرینەکانەوە خۆت دەدزیتەوە، دێیتەوە ناوخۆت‌و راوەدووی ئەو ئازارە دەنێی کە رۆحت هەلاهەلا دەکا، لەو دوورەوە لەوە نەدەچوو شارێك کە وا غەرقی تەم‌و مژە.. وا کپ‌و خامۆشە ئەو هەموو قیامەتەی دیبێ، تۆ هەر چاوت بە دواوە بوو، تۆ بڵێی هەمین، چ مردوو.. چ زیندوو، هۆ لەوێ بێ؟ لەوە دەچوو هەر هەمووی خەونێکی ناخۆش‌و ئەبەدی بووبێ.. خەونێك کە تا هەنووکەش لێی وەئاگا نەهاتبیت، خەونێك لە خەونەکانی پیاوێکی پیرو شەقی، تۆ کە هەنووکە بەندەواری قەفەزێکی، لە تەك کۆمەڵێ شێتی دیکە کە بێ ورتەو خامۆش لە ناو هیلاکی راوەڕاوی ئەو رۆژەو سیحری دەرزی‌و دەرمانەکان مات‌و مەلوول سەریان بەسەر سینەو شانی یەکدیدا کەوتبوو، هەموو شتێك‌و یادێکت لەگەڵ خۆتدا پێچایەوە، وەك رێبوارێك کە بۆ دوا سەفەری ئەبەدی، سەفەری بێ گەڕانەوە.. توێشەبەرەیەك هەڵبگرێ، بوخچەیەك.. هەگبەیەك بخاتە سەرشانی: ئاواهی لە دڵتا هەر هەموو کۆڵان‌و بازاڕو قەیسەری‌و منارەو قەلاو بگرە جۆگەلە پڕ سیانەکانت هەڵگرت، هەر هەموو ریشۆڵە مردووەکان، حەزی هەمین‌و حەیرانە

کوژراوەکان، لاوکە بە ئێش و بریندارەکان، هەر هەموویانت خستە نێو دڵتەوە، نێو ڕۆحتەوە، سەرت هەڵبڕی، جادەکە بەرەو دواوە دەکشا و دەگەیشتەوە شارێك کە کۆنە جووتیارێکی نەحەواندەوە، پڕشنگی خۆری دەمەوئێوارە تیشکێکی ڕەشی عەکس دەکردەوە، جادەکەش وەك مارێکی ڕەش و زەبەللاح دەکشا و هەردەکشا تا لێت دوور دەکەوتەوە لە پنتێکدا.. لە خاڵێکدا وەك ونبوونی خۆت و هەمین، وەك هەموو شتەکانی ئەو دونیایەت ئاودیو دەبوو، لە دووری دوورەوەش تا چاو بڕ دەکا بەراست و چەپدا هەر ساکە دەشتە و لێرە و لەوێ وەك ئەوەی زەوی قونێری دەردابێ زورگ و گردۆلکە دەردەکەوتن، بە بەری ڕۆژئاوادا و ڕووەو ئاسۆیەکی دوور کە لە خوێناوی خۆردا نقوم ببوو تەمێکی ئەرخەوانی دەهات، دەهات.. تا دواجار لە نزیکەوە ئەو هەرد و دەشت و گرد و زورگ و سەوزاییەی دەنێو ڕۆناهییەکی سووربادا دەلەرانەوە: وەك ئەوەی سەرئاو کەوتبن، لە دووری دوورەوەش خانووە هەرە بەرزەکان یەکە یەکە غەرقی تەنکە تاریکی و تەمی ئەو ئێوارەیە دەبوون، ئەو تاریکییەی دەتووت خودا و فریشتەکانی بە پەلە و خێرا چنگ لە دوای چنگ لە ئاسمانەوە هەڵیدەدەن و پەرتی دەکەن، هیچ پنچکە گیایەك و گاشە بەردێك نامێنێ کە پشکی خۆی لەو تاریکییە نەبات، دەیرژێننە سەر شارێك کە مەگەر تاریکی شەو بە میهری خۆی گوناهەکانی دابپۆشێ، شارێك لەو شارانەی کە لە خەونێکی هەڵبزرکاودا ببینی، شارێك کە بە درۆ دروست کرابێ، شارێك لە شارەکانی نێو حەکایەتە کۆنەکان کە

پیرەژنێکی ددان کەوتوو وەسفی بکات، قەڵاکەی لەسەر ئێسك‌و پروسکی هەژاران بێ‌و.. منارەکەشی کەللەسەری عاشقەکانی، چاوت تێ بڕی، لەو دوورەوە گڵۆپەکانی دەبوون بە گڕی کزی.. زەرد‌و لەرزیوی چراکان‌و.. تا دەهات شەپۆڵە تەنکەکانی ڕۆناهی دەمردن کە وەك نواڵە دەردەکەوتن، دەتووت کۆمەڵێ چران‌و بە دەست هەزارەها خنکاوەوەن دەنێو دەریایەکی پڕ گێژەنە، دەنێو گەرداوێکدا یەکە یەکە دەکوژێنەوە، دواجار قەڵا‌و منارەی چۆڵی کەوتنە ئەودیو زەریاوە، ئەودیو دونیاوە، ئیدی شار بێ شێتەکانی چ دەکا؟ لێیان ڕامایت.. خامۆش.. خامۆش.. مات‌و مەلوول، کت‌و پڕ لەوە ترسای هەر هەموویان خەوتبن.. مردبن.. دەبوو چەندین شەو بنوون تا هیلاکی ڕاو ڕاوێنی ئەو ڕۆژە لە گیانیان دەرچێ، لە ناکاو یەکێکیان دایە پڕمەی گریان، گریانێکی پڕ حەسرەت‌و قووڵ، بە دەم هەنسکەوە قرخەقرخ لە قورگییەوە دەهات وەك کەسێك کە تەقەللا بدا نەخنکێ، دەتووت لە هاتنی تاریکی‌و سەفەری نادیارو ئەو ڕێیە دوورە دەترسێ، بە ترسەوە دەگریا، هەروەك منداڵێکی تازە فام کردوو کە لە باوەشی دایکی بەزۆر دەریان هێنابێ دەگریا، یەك دووانێکی دیکەش هەستانەوە سەرپێ‌و توند دەستیان بە شیشەکانی قەفەزەکەوە گرتبوو، ناوناویش سەریان دەکێشا بەو ئاسنە ڕەقەدا، وەك کەسانێکی ئازیز مردە بەکوڵ دەگریان‌و لەو ئاسۆیە ڕادەمان کە لە تاریکیدا غەرق دەبوو، وەك ئەوەی بەندی حەیرانێك یان لاوکێك بسەننەوە، هەنسك‌و گریانیان لە یەکدی دەسەندەوە، وەك ئەوەی بەندێك بە

بەندێك تەواو بکەن، وەك کۆمەڵێ کەس کە سزای مەرگیان بەسەردا درابێ و کڕینەوەی ژیانیش ئەوە بێ کامەیان لەو گریانە دەیباتەوە، تەنها یەك کەس دەژیو ئەوەی گرەوەکە دەباتەوە ئەوەیە کە تا ئەبەد ژێر نابێتەوە، ئەوانی دیکە کە دۆڕاون، هەر هەموو دەمرن.. هەر یەکە لە گریانی ئەوی دیکە دەترسا، هەریەکەو گەرووی دەبوو بە دەربەندێکی بەرتەنگو گریانیش لوورەی رەشەبایەکی هەڵکردوو، ئەوەی کە ماندوو دەبوو لە گریانەوە دەیکرد بە قروسکە، قروسکەی سەگێکی کوژراو لەو رۆژە رەشەدا، رۆناهی مردووی ئاسمانو تریفەی تەزیوو تازە هەڵهاتووی مانگو ئەستێرە هەرە دوورەکان تنۆکی ئەو فرمێسکانەی دەدرەوشاندەوە کە بەسەر روومەتی هەندێکیاندا دەڕژان، کەمجار دیبووت یەکێك لەو شێتانە بگری، شەوەهای شەو کە لەسەر تەختەی چایخانەکانو بەرهەیوانی مزگەوتەکان لەگەڵیانا دەخەوتی، غەمگینو خامۆش دەبوون، بە شەر دەهاتن، تووڕە دەبوون، سەریان بە دارو دیواردا دەدا، وەلێ نەدەگریان.. خەونیان دەدی، وڕێنەیان دەکرد، هەڵیان دەبزرکاند، دەترسان، لە خەمان لەسەر چاو دەکەوتن، دەبوورانەوە، دارکاری، جنێو، تف، زامداربوون، خوێنیان دەدی، دەیاننرکاند، دەیانقیژاند، وەلێ نەدەگریان، بە دیار مەرگی یەکدی‌یەوە دۆش دادەمان، کەچی وەك ئەوەی بڵێن: (خۆش بەحاڵت..!)، بێ باکانە زەردەیان دەهاتێ، تۆ بڵێی دەنێو ئەو قەفەزەدا خۆ بە چەند فڕندەیەکی باڵ بەستکراو بزانن؟ یەکێکیان توند بە ناو لەپ لە تەوێڵی خۆی دەدا، بە پەلە

هەردوو دەستت ئاخنیی‌یە گیرفانەکانت، لە شقارتەیەك، چەرخێك دەگەڕای، تاوەکو دایگیرسێنی.. دەتویست شەبەنگێك لە رۆشنایی چ لە ئاسمانەوە بێ چ گڕی بێ تینی چەرخێك وا بکات تارمایی یەکدی ببینن‌و، هەریەکەتان دڵنیا بێ کە بە تەنیا نیی‌یە، هەر هەمووتانن، ئەوەتان لێرە.. قەفەزێك کۆی کردوونەتەوە.. لەوانەیە گڕی دەنکە شقارتەیەك غافڵگیریان بکات، لەوەدایە لە تاریکی‌و تەنیایی‌و ئەو خامۆشی‌یە زۆر قووڵە بترسن، کێ دەزانێ؟ لەوەدایە سەرمایان بێ، یاخود برسی بن، دەتووت هەر هەموو حەسرەت‌و ئاخ‌و هەنسك‌و قوڵپی گریانەکان دەنێو قەفەزەکەدا گیریان خواردووە‌و رێ دەرنابەن، هێدی هێدی گریان‌و هەنسکەکان دەخنکان‌و دەچوونەوە ناو قورگ‌و.. هەناوەوە.. رووخسارەکانیش، لە نێو ئەو تاریکی‌یەدا، لە ژێر فرمێسك‌و ئارەقە‌و ئازاردا نوقمن، تاوتاوەش دەنێو تاریکی‌و خامۆشی‌یەکی دڵ پڕوکێندا گوێت لە نزگەرەیەك، هەناسەیەکی خنکاو، هەنسکێك یان خەنینەوەیەکی گێلانە دەبوو، جاروباریش لایتی ماشێنێکی تیژتێپەڕ ناو قەفەزەکەی رۆشن دەکردەوە، قەفی زنجیری بەستراو لە دەستی راستی هەر یەکەیان دەبریسکایەوە، زنجیرەکەی دەستی خۆتت سەح دەکردەوە‌و دڵت دەبوو بە ئاو، تا دەهات خامۆشتر دەبوون، هەموویانت دەناسی‌یەوە، بێ ئاگا لە تۆو، لە دونیا.. لە بۆشایی‌و تاریکی رادەمان، لە هیچ رادەمان، بێجگە لە تۆ هیچ کامیان نەیدەزانی دوا مەنزڵگا شێتخانەیەکی پایتەختە، کابرای شۆفێریش لە پەنجەرە بچکۆلەکەی پشتی

سەرییەوە لێتەوە دیار بوو کە تا درەنگانێ لەگەڵ پۆلیسێکی سیدارە خوار دەدواو ئەویش سەری بۆ دەلەقاند، تاوتاویش دەنێو دووکەڵی جگەرەدا خۆیان ون دەکرد، یەك دوو جاریش ئاوڕیان دایەوە، دوای تاوێك بێ دەنگی شۆفێرەکە میلی رادیۆکەی باداو.. لە ئاوازێك دەگەڕا، ئاوازێك دڕ بە تاریکی بداو.. ڕێی سەفەر کورتتر بکاتەوە، سەیرە.. لە ناکاو وەك داڕژانی خەمێك لە دڵدا، یان درەوشانەوەی خۆشییەك لە ڕۆحدا، سەرەتای بەندێك بوو کە بە ئاهێك کۆتایی دەهات، وەك لە غەیبەوە بێ، لەو زوڵماتەوە کە دەوری قەفەزەکەیان تەنی بوو.. ئاوازێك زۆر غەمگین دەهاتە بەرگوێ، سەدایەك.. نرکەو ناڵینێك.. نووزەیەك.. ئاهێك.. کسپەو.. حەژمەتێك.. حەیرانێکی بریندار لەسەر شەپۆلی نەرمەبایەکی فێنك تێکەڵ بە بۆنی نێرگزەجاڕی ئەمبەرو ئەوبەری جادەکە دەڕژایە دڵتەوە، ئاە.. خودایە.. چ عومرێکی درێژەو تۆ حەیرانێکت نەوتووە، لاوکێکت نەچڕیوە، لەوەدایە دەنگت رزی بێ، تۆ بڵێی هیچت لەبیر مابێ؟ ها؟ ڕۆحی کلۆڵت بەیتەکانی ئەو حەیرانەی دەوتەوە، سەری کەیلت، کەللەی گێژت نەدەهات بە پیرییەوە، نەدەهات.. نەدەهات.. ئەو لەرەلەرەی نێو هەناسەی حەیران بێژەکە هەر هەموو کۆنە برینەکانتی کولاندەوە، دوور دەیبردیتو تاوێكو دواجار دەنێو قەفەزەکەدا بەندی دەکردیتەوە، دەتویست وەك ئەو سەداو خوێندنە کە شەپۆڵە نووستووکانی تاریکی دەشێوێنێو تریفە دەخاتە سەماو.. ئازادو دوور تا جریوەی ئەستێرەکان سەفەر

دەکا، سەفەر بکەیت و نەیەیتەوە.. نا.. ئەوە حەیران نییە، برینەو خوێنی لێ دەڕژێ، بە دەم ئەو ئاوازەوە دڵت خوێن دەدەڵێنێ، خوێنێکی رەش، سەرت خستە ناو کۆشت و قوڵپی گریانێک دەیبردیتەوە ئەو ئێوارە زۆر غەمگینەی کە هەمین تا ئەبەد ئاوابوو.. نەهاتەوە.. تاوەکو نەخنکێی وەك کەڵەکێوییەکی لە خوێندا شەلاڵ سەرت هەڵبڕیو هەناسەت دا، حەیران بێژ چیرۆکی عیشق و ئەوینێکی نامرادو کوژراوی دەگێڕایەوە، کافرانە دەیچڕی.. دەتووت بەو سەدا زۆر غەمهێن و یەکجار شیرینە شێتەکان خامۆش بوون، عاشقانە هەڵدەستاو شێتانە دەنیشتەوە، بۆن کروزێك لەو چریکەیە دەهات، بۆن کروزێك کە بیەوێ بۆنی نێرگزەکان وەدەر بنێ، وەك مەلێکی پێکراو دەیچریکاند، وەك شاخێکی بن کوڵ و ڕماو دەینالاند، وەك رەوەزێك بۆ ناو خەرەندێك هارە بکا دەیقریشکاند، وەك (با)یەك بەسەر باخێکی سووتاودا شنە بکات.. هەڵیدەکرد، ئەو ئاوازە بەو نەغمەوە لە قەرارێکەوە دەهات کە هەزار جار بە ئاگری دۆزەخ سووتا بێ، چ رێکەوتێکی کوشندەو زاڵمانەیە.. حیلەی ئەسپێك کە بگلێ هاتە بەرگوێت، مەلێکی کێوی بە چریکەیەك.. چریکەیەکی تاساو لە ئاسماندا وەلامی حیلەکەی دایەوە، دوور روانیت.. لە ژێر تریفەدا تا ئەو شوێنەی چاو هەتەر دەکا دەغڵێك نەرمە نەرمە بە بەرچاوتەوە کەروێشکەی دەکردو دەشنایەوە، گوێت لە ورشە ورشی نەرمی گیا بوو، دەتووت بۆ قەهری تۆ بە سووکی شین و واوەیلا دەکەن، پڕ بە هەردوو سییەکانت و بۆ دواجار بۆنی

ـــــــــ

نێرگزەکانت هەڵمژی، دەتووت لەگەڵ تریفەدا دەڕژێتە نێو قەفەزو لەوێدا بەند دەبێ، تا سەر تەنکایی رۆح و پەڕەی دڵ بۆنیان کاس و وڕو گێژی کردی، بە چرپەوە.. چرپەیەك بە ئاستەم و دووبەرا لەگەڵ خوێنی رژاوی ئەو حەیرانە زامدارە دەیبردیتەوە ئەوێندەرێ، دەیبردیتەوە بۆ زۆر شوێن و سەردەمانێکی زۆر زووتر لە هەنووکە، چرپەیەکی ناسك.. ناسکتر لە هەموو شتێکی ئەم دونیایە پەردەی گوێیەکانتی بە سەما و لەرینەوەی قەهرێك دەخست.. گوێت لێیە؟

(دەروێش..

ئۆبالی منت بە ئەستۆ..

رۆژ بازاڕی قیامەتێ..

ئەگەر مردم تووخوا نەکەی لێرە بمنێژی..

بمبەوە.. بمبەوە دەشتێ.. گوندەکەی خۆمان..

گەردنت ئازا ناکەم..

ئەگەر لەسەر "گردی عاشقان " نەمنێژی؟

ئاخر کوڕەتیم زۆری تێدا نەژیام..

دەبا بە مردن بچینەوە ئەوێندەرێ..

ئەوجا هەموو فەسڵی بوهاران وەرە سەر گۆڕەکەم و دووسێ چەپکە نێرگز لە بەر پێیانم..

نا.. نەکەی..

لە کن سەرم دابنێ تا تێرتێر بۆنیان بکەم..

ئەمن دەزانم بایز..

جارەکی دیکە ئەوێندەرێ نابینمەوە..

ئەمن دەزانم هەردووکمان گۆڕ غەریب دەبین..

ئەمن دەزانم..!)

گوێ بۆ دوا بەندی حەیران بێژەکە شل دەکەی، دەتویست بزانی کامەیانە: حەمەد بەگ، حەمەی حوسێنی پیرکی، رەسوول گەردی، سمایل فەللاح، عوسمان حەیران، کەریمە رەش، خدری رۆژبەیانی، مستەفا کوڕ، مەجید جبرائیل..؟ نازانیت.. نا تۆ هیچت بیر نەماوە.. تەواو.. حەیرانو حەیران بێژەکانیش تێکەڵ دەکەیت.. گوێت بۆ شل کرد، شێتەکانی دیکەش سرتەیان لێوە نەدەهات، هەر دەتووت ئەو چریکەو سەدای حەیرانە خامۆشی کردوون:

حەیران.. چەندم گاز دەکرد

گوندێ مە لە من بە زورگو تەلانە

دەرمانی دەردان شەو رامووسانە

بازو سەقەر لێیان کردینە هێلانە

لە عەوامی گوندێ مە کەیفو سەیرانە

چیکەم لە بەژنەکی باریکو زەندەیێ بە بازن

ئەوسارەکە بەوێ دەرە بوهارێ

کۆچو بارکردنە

دەست لێک بەردانە

دەتویست دوا بەندی لێ وەربگریتەوە، سەر بەندو دوا بەندت

لێ تێکچوو.. لێت تێکەڵ بوون، هەرچەندی کردت و کۆشات ئەو حەیرانەت بیر نەکەوتەوە، تاوە خەمێك دڵتی دەگوشی و تۆش بە چەپۆك لەسەری خۆت دەداو.. نەك هەر سەدای ئەو حەیرانەی هەوای ناقەفەزەکەی پڕ کردبوو لە خرۆشی خەم، بگرە تاکە بەندێکت بیر نەدەکەوتەوە، هەتا ئەوەشیان کە هەزاران شەو بۆ هەمینت چڕی بوو.. نا.. لەوە دەچێ چڕینی تەنها بەندێك بووبێ بە مەحاڵ، وشەکان لە نێو کاسەی سەرتا وەها تێکەڵ دەبوون کە هیچ مانایەکیان نەدەدا.. بێ هوودە بوو.. دەگەڕای.. دەگەڕای.. بۆ سەر بەندێك و.. کەچی هیچ..

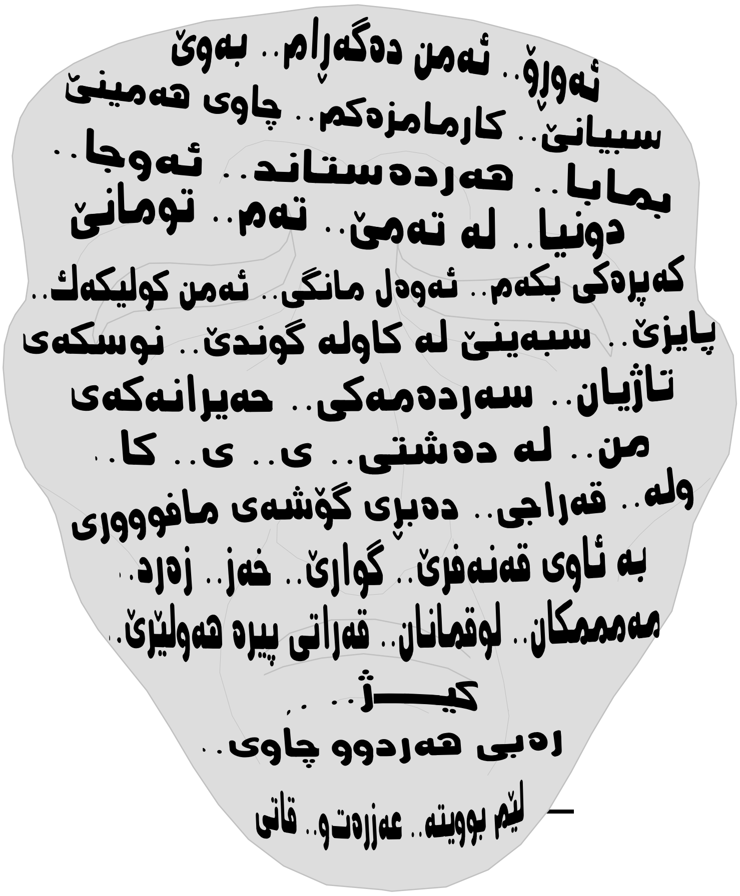

نـا.. تاکـە بەنـدێك چـی‌یە نایەتـەوە سـەر زارت، هـەر هـەموو بەندەکان لەگەڵ ئاوابوونی (هەمین)یَ لە رۆحتـا نـەمان و ئـاوابوون، بە چرپەوە، هەروەك ئـەوەی هـەمین لـە بـن پـەڕەی گـوێی چـەپتەوە بتدوێنـێ:

(بایز..

هەموو جارێ کە هاتی‌یە سەر قەبرەکەم..

تووخوا مەڕۆ هەتا بەندەك.. دووانم لۆ دەرێی..

ئەو بەندەی کە خۆم حەزم ای‌یە..

ئەتوو گۆتنی خۆت بکە..

ئەمن سەد جاران مردبم و دەپێ‌یان لە بن عەردی بم..

خەمت نەبی.. دەنگت هەر دەگاتە من)

ئیـدی تـەواو.. دوا وەسـیەتیت پـێ بـەجێ نایـە، ناشـزانی گۆڕەکەی وا لە کوێ، ناشزانی خۆت لـە کـوێ گـۆڕ غـەریب دەبیت، بـەهاران دێـن و رادەبـرن، کەچـی تـا ئەبـەد نـاتوانی چـەپکێك نێرگـز بخەیتـە سـەر گۆڕەکـەی، حـەیرانێك بچـڕی، هێـدی هێـدی بـۆنی نێزگزەکانی هـەردوو بـەری جادەکە دەڕەوییـەوە و بـە تـەنیا لـە نـاو قەفەزەکەدا جێ‌یان دەهێشتی:

(دەروێش.. ئۆباڵی منت بە ئەستۆ..

.. لێروکانە مەمنێژە.. گەردنت ئازا.. بمبەوە..

ئەوجا.. هەموو فەسڵی بوهاران..

چەپكە نێرگزەكەم.. لە كن سەرم دابنێ.. تا تێر.. تێر

بۆنیان بكەم.. ئەوێندەرێ..

نابینمەوە.. ئەمن دەزانم كە هەردووكمان گۆڕ غەر..

ئەمن دەزانم..)

تەواو.. تاریكی تۆو هەموو شێتەكانی ناو قەفەزەكەی لە خۆیەوە لوول دەدا.. خەریكە دەخنكێی.. خودا هاوار.. قوڵپی گریانێكی بەكوڵ لە شوێنێكەوە، لە ناو جەرگو هەناوتەوە دەهات، قووڵ وەك ئەوەی لە بنی بیرێكی تاریكو پڕ ئەسرینەوە بێ.. كە بە هەزار قولاپو چەنگاڵەوە لە دڵتەوە.. لە رۆحتەوە دەری كێشنو هەڵیتەكێنن، وەك مەنجەنیق دەكولاّی، تا دەهات ئەو قوڵپە گەرمە سەری دەكرد تا لە چاوانتا وەك دوو كانی خوێناوی تەقینەوە، بێ شەرمانە سەرت خستە ناو كۆشتو داتە پرمەی گریان، خامۆشی شەوی ناو قەفەزەكەت پڕ كرد لە هەناسەو هەنسك، بێ ئەوەی شەرم لە شێتەكانی دیكە بكەی، ئەوەندە كپو خامۆش بوون وەك ئەوەی بە شەرمەوە حورمەتی ئەو گریانە جەرگبڕەت بگرن، ئاسمانیش تا دەهات پتر چڕی تاریكی دەڕژاند، دیسانەوە وەك عەبایەكی رەش تۆو قەفەزەكەو شێتەكانو هەر هەموو دونیای لە خۆیەوە وەردەپێچا.. بە دەم هەنسك هەڵدانەوە هەر دەگریای.. دەگریای.. گریانێكی وا بە كوڵو دڵ.. وا درێژو نەبڕاوە كە تا ئەبەد لێی كڕو.. ژێر نەبیتەوە!

———

1996 / 1983

سلێمانی